

Behoort bij besluit van de raad der gemeente
Alphen aan den Rijn, van 9 juli 2026, nr 3751067
De griffier,

An aerial photograph of a Dutch village, likely Alphen aan den Rijn, featuring a prominent windmill, a canal, and several houses. The image is used as a background for the document cover.

Jaarstukken 2025

Zaaknummer: 3751067
Versie: raad 09.07.2026

Alphen aan den Rijn

Inhoudsopgave

1. LEESWIJZER	3
2. INLEIDING	6
3. FINANCIËLE SAMENVATTING	9
4. JAARVERSLAG	17
4.1 PROGRAMMAVERANTWOORDING.....	17
4.1.1 Programma 1 Bestuur en democratie.....	17
4.1.2 Programma 2 Wonen.....	28
4.1.3 Programma 3 Duurzaam	43
4.1.4 Programma 4 Samenleving.....	54
4.1.5 Programma 5 Economie	84
4.1.6 Programma 6 Betaalbaarheid.....	95
4.2 PARAGRAFEN	111
4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen.....	111
4.2.2 Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risico's	117
4.2.3 Paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen	124
4.2.4 Paragraaf 4 Financiering.....	131
4.2.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	138
4.2.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen.....	143
4.2.7 Paragraaf 7 Grondbeleid	163
4.2.8 Paragraaf 8 Subsidies.....	170
4.2.9 Paragraaf 9 Openbaarheid.....	172
4.2.10 Paragraaf 10 Vluchtelingencrisis	173
5. JAARREKENING.....	176
6. BALANS.....	178
6.1 ACTIVA	178
6.2 PASSIVA	181
6.3 BALANS ACTIVA	183
6.4 BALANS PASSIVA.....	184
6.5 TOELICHTING OP DE BALANS	185
7. OVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN	222
8. INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	223
9. LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	230
10. WET NORMERING TOPINKOMENS	232
11. SISA-VERANTWOORDINGSINFORMATIE	234
12. RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING 2025.....	248
13. OVERIGE.....	250
13.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	250
BIJLAGE 1 LANDELIJKE INDICATOREN	251
BIJLAGE 2 LIJST MET AFKORTINGEN	256

1. Leeswijzer

1.1 Algemeen

Voor u liggen de jaarstukken 2025. De jaarstukken (artikel 24 lid 1 Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten/BBV) bestaan uit de volgende onderdelen:

- Het jaarverslag (de verantwoording van de programma's en de paragrafen);
- De jaarrekening (het overzicht van baten en lasten en de toelichting), de balans en de toelichting, de bijlage met de verantwoordingsinformatie over de specifieke uitkeringen en de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

Het BBV geeft in hoofdstuk IV een aantal voorwaarden waaraan de jaarstukken moeten voldoen. De opzet van deze jaarstukken voldoet aan de eisen van het BBV en is gelijk aan die van de begroting 2025. Met de jaarstukken 2025 legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de daaraan verbonden financiële middelen over 2025.

1.2 Het jaarverslag

In het jaarverslag leggen we verantwoording af over het beleid uit de zes programma's en de negen paragrafen.

1.2.1 Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording gaan we in op de drie W-vragen:

- Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?
- Hebben we gedaan wat we wilden doen?
- Heeft het gekost wat wij dachten dat het zou kosten?

Bij het onderdeel 'Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?' wordt met smileys aangegeven in hoeverre het resultaat is of kan worden behaald. Bij geel of rood wordt een toelichting gegeven en worden risico's en beheersmaatregelen benoemd.

	Op het betreffende beleidsterrein liggen we op koers zoals bedoeld in de begroting 2025.
	Op het betreffende beleidsterrein liggen we nu niet helemaal op koers, maar met bijsturing kunnen we aan het eind van het jaar daar zijn, waar we willen zijn. We zien een paar risico's en treffen de volgende beheersmaatregelen.
	Op het betreffende beleidsterrein is de verwachting dat we, ongeacht hoe we ook bijsturen, het gewenste effect dit jaar niet meer zullen halen.

In de tabellen wordt de status met een groene (positieve), geel (neutrale) of rode (negatieve) aangegeven. Ook hier wordt een toelichting gegeven als de streefwaarde geel of rood is.

Naast deze drie W-vragen wordt ook een samenvatting gegeven op belangrijke ontwikkelingen per programma, over te hevelen budgetten en de stand van zaken van de investeringen. Elk jaar wordt een groot deel van de budgetten besteed aan 'going concern'-activiteiten. Dit zijn de 'standaardtaken' zoals vergunningverlening, handhaving en parkeercontroles. In de toelichting op de programma's wordt daar nu en dan naar verwezen. Bij de 'going concern'-

activiteiten in doelen kan het voorkomen dat het ene bestuurlijke doel weinig budget kent en het andere veel. Dat hoeft niet te betekenen dat het doel met klein budget minder belangrijk is. Het kan zijn dat dit doel weinig ‘going concern’-activiteiten bevat.

1.2.2 Paragrafen

In de paragrafen worden de programma-overstijgende onderwerpen behandeld die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van Gemeente Alphen aan den Rijn. Naast de zeven verplicht voorgeschreven paragrafen zijn onderstaande niet-voorgeschreven paragrafen opgenomen:

- subsidies;
- vluchtelingencrisis.

1.3 De Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans en toelichting;
- het overzicht van (incidentele) lasten en baten;
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde lasten en baten per taakveld;
- de bijlage met de verantwoordingsinformatie over de verschillende uitkeringen (SiSa-bijlage).

De balans en toelichting geeft inzicht in de bezittingen (activa) en het eigen en vreemd vermogen (passiva) van Gemeente Alphen aan den Rijn.

Het overzicht van de (incidentele) lasten en baten is een overzicht dat inzicht geeft in de totale (incidentele) baten en lasten per programma, inclusief de analyse van het saldo. Dit overzicht sluit aan op de programmaverantwoording.

Met het overzicht van de gerealiseerde lasten en baten per taakveld geeft Gemeente Alphen aan den Rijn inzicht in de lasten en baten voor een groot aantal deelterreinen, variërend van onderwijshuisvesting tot de gemeentelijke plantsoenendienst of de jeugdzorg. Hiermee kunnen de lasten en baten per taakveld van Gemeente Alphen aan den Rijn vergeleken worden met die van andere gemeenten.

In de SiSa-bijlage wordt verantwoording afgelegd over de besteding van de specifieke uitkeringen, ook aan het Rijk.

1.4 Weergave van bedragen

De bedragen in deze jaarstukken zijn voor de leesbaarheid afgerond op € 1.000 en weergegeven in hele euro's. Bij het optellen van de bedragen kan een afrondingsverschil ontstaan. Zo leest u de cijfers in de financiële tabellen ten opzichte van de begroting:

Bedrag – : negatief resultaat (verlies) ⇔ meer uitgaven of minder inkomsten

Bedrag + : positief resultaat (winst) ⇔ minder uitgaven of méér inkomsten

1.5 Afrondingsverschillen

Bedragen zijn afgerond op duizenden euro's of op 0,1 miljoen. Daardoor wijken totalen in tabellen en zinnen soms af van de som van de afzonderlijke bedragen. Dit is geen rekenfout.

1.6 Rekening in één oogopslag

De rekening in één oogopslag geeft op hoofdlijnen inzicht in de financiële positie van Gemeente Alphen aan den Rijn. De financiële kengetallen en het eigen vermogen over 2025 zijn hierin opgenomen. Daarnaast geeft het een beeld van de belangrijkste inkomsten en uitgaven van Gemeente Alphen aan den Rijn. Ook de resultaatbepaling en resultaatbestemming zijn opgenomen.

1.7 Overige gegevens

De overige gegevens bestaan uit de controleverklaring van de accountant.

2. Inleiding

Voor u liggen de Jaarstukken 2025. In deze stukken blikken we terug op een intensief jaar, waarin we een stevige basis hebben gelegd voor de toekomst van de gemeente. 2025 was een jaar waarin we met elkaar bestaande trajecten voort hebben gezet en nieuwe wegen zijn ingeslagen. Waarbij we continu de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van Alphen aan den Rijn in het oog hielden. Want uiteindelijk moet onze gemeente een plek blijven waar het prettig wonen, werken en leven is.

Alphen aan den Rijn is in beweging

2025 was een intensief jaar, waarin we met vastberadenheid de koers uit hebben gezet voor de komende jaren. Door de uitdagingen van een minderheidscoalitie is er voor de begroting 2026, het organisatieonderzoek en de jeugdzorg nauw samengewerkt met de gemeenteraad. Een van de hoogtepunten van het jaar was de vaststelling van het Masterplan Gnephoek. De weg is vrijgemaakt voor de realisatie van ongeveer 5.600 nieuwe, duurzame woningen. Dit is een belangrijke impuls voor de toekomst van onze gemeente. Ook tonen we hiermee onze ambitie aan dat wij woningbouw integraal, duurzaam en in goede samenwerking met omwonenden en partners vorm willen geven.

Wij staan voor een gemeente die dichtbij haar inwoners en ondernemers staat

In 2025 hebben we grote stappen gezet om onze dienstverlening verder te verbeteren. Met de introductie van een intake tafel voor omgevingsvergunningen zorgen we voor een snellere en betere eerste check. Het nieuwe telefonieplatform verbeterde de bereikbaarheid, extern en intern. Daarnaast investeren we in trainingen waarbij medewerkers zijn opgeleid tot interne trainers voor duidelijke taal, zodat we duidelijk en begrijpelijk naar inwoners en ondernemers communiceren.

Ook is de herijking van het gebiedsgerichte werken in het vierde kwartaal weer op gang gebracht, zodat wij met inwoners en partners nog gericht signalen en ideeën uit de wijken mee kunnen nemen in onze plannen.

Een integrale, toekomstgerichte aanpak van onze openbare ruimte

In 2025 is een stevige basis gelegd voor planmatig, integraal en toekomstgericht beheer van de openbare ruimte. Zo werd het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) vastgesteld. Dit plan vervangt de losse beheerplannen. Ook is het eerste IBOR-dashboord opgeleverd en de beheertafel ingericht. Dit zorgt voor een integrale afweging en meekoppelkansen worden eerder gezien en benut door het slim combineren van geplande werkzaamheden (zoals dijkversterkingen, rioolvervanging of wegenbouw) met aanvullende projecten, zoals verbetering van natuur, recreatie of klimaatadaptatie.

Ook is de eerste cyclus ruimtelijk programmeren afgerond met een integraal programma voor woningbouw en reconstructies. Hierbij ligt de focus op betere ketensamenwerking,

vastgelegde processen en kennisontwikkeling. Daarnaast is bodemdaling van wegen in kaart gebracht. Dit vormt de basis voor toekomstig beleid en geeft ons meer financieel inzicht.

Qua mobiliteit is in 2025 ook vooruitgang geboekt. De fietsparkeerstrategie voor het centrum en de stations is vastgesteld. De strategie draagt bij aan het stimuleren van het fietsgebruik en het aantrekkelijker en beter bereikbaar maken van het stadshart voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Daarnaast zijn er op meerdere plekken in de gemeente verbeteringen aangebracht voor fietsers en automobilisten. Zo is in Boskoop de Zijde anders ingericht en zijn de kruising bij Parklaan en de rotonde Boezemlaan–Zijde aangepast. De doorfietsroutes naar Gouda en Zoetermeer zijn in voorbereiding.

Bovendien kende het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een subsidie toe van € 34,0 miljoen voor de aanleg van een nieuw station bij Hazerswoude–Rijndijk en een ongelijkvloerse kruising bij Heineken/N11.

Duurzaamheid staat centraal in alles wat we doen

In 2025 is de Agenda Groene Leefomgeving vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin staan doelen en kaders voor het vergroenen van wijken en dorpen. Daarnaast is het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie en biodiversiteit opgesteld (en in 2026 vastgesteld). Dit programma maakt integraal onderdeel uit van de voorbereiding van projecten in de openbare ruimte en gebiedsontwikkeling.

De gemeenteraad stemde in met de realisatie van een 150kV-station in de Barrepolder en met de invoering van een zero-emissiezone in het centrum van Alphen aan den Rijn vanaf 1 januari 2027. Ook werden er twee zonneweides bij zuiveringsinstallaties van rioolwater van Hoogheemraadschap van Rijnland geopend. Deze ontwikkelingen zijn van groot belang voor de voortgang van de energietransitie en voor een verbetering van de luchtkwaliteit.

Op gemeentelijke panden zijn diverse verduurzamingsprojecten opgestart of afgerond. Deze projecten lopen vaak samen met onderhoudswerkzaamheden of aanpassingen door gebruikswensen. Denk aan locaties van Rijnvicus, Poppodium The Cube, Buurthuis De Zeehelden in de van Brakelstraat in Alphen aan den Rijn.

Bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezond leven in een gezonde leefomgeving

In 2025 is de Sociale visie 2025–2035 vastgesteld, met drie kernopgaven: bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezond leven in een gezonde leefomgeving. We werken aan een inclusieve arbeidsmarkt, ondersteunen kwetsbare inwoners en zorgen voor betaalbare en passende hulp.

Ook is de agenda sociale basis vastgesteld en verder uitgewerkt richting een uitvoeringsprogramma en nieuwe subsidieregeling. Het uitvoeringsprogramma geeft richting aan de inzet op samenredzaamheid en toegankelijke voorzieningen op wijkniveau.

Een belangrijk aandachtspunt was de jeugdhulp. In het voorjaar van 2025 bleek dat de nieuwe aanpak onvoldoende was door vertaald naar de uitvoering. Rolonduidelijkheid, wisselingen in het leiderschap en beperkte grip op processen, data en kosten gingen ten koste van de uitvoering. Dit leidde in mei 2025 tot een verscherpt toezicht op Jeugdhulp Loopt Door (JHLD) en aanwijzingen van de jeugdautoriteit.

Na een quickScan en een intern kostenonderzoek is in juli 2025 het herstelprogramma vastgesteld. Dit programma werpt zijn vruchten af: alle dossiers van JHLD zijn verwerkt, de overdracht naar Oog voor Thuis is voltooid en de basis is op orde gebracht.

Voor specialistische jeugdhulp zijn in 2025 voorbereidingen getroffen voor de regionale aansluiting. Er vindt een transformatie plaats voor toekomstbestendige jeugdhulp met focus op preventie en afbouw van residentiële zorg. Dit is een vorm van zorg waarbij een cliënt tijdelijk of permanent in een instelling verblijft en 24 uur per dag zorg en behandeling ontvangt, omdat thuis wonen niet langer mogelijk is. Er zijn verbeteringen aangebracht in de informatievoorziening en de kostenbeheersing.

Een sterke en toekomstbestendige economie

Onze economie en de werkgelegenheid moeten meegroeien met onze bevolking, zodat Alphen aan den Rijn aantrekkelijk blijft als gemeente om te wonen én te werken. Daarom is in 2025 de Ruimtelijke Economische Koers 2040 vastgesteld. Dit plan biedt een integraal kader voor wonen, werken en ondernemen. Daarnaast stelde de gemeente de detailhandels- en horecavisie, de bedrijventerreinenstrategie en de kantorenmarktstrategie voor Holland Rijnland op.

Met STROOM (het voormalige Energietransitiehuis) wordt de samenwerking tussen onderwijs, kennisinstellingen en het bedrijfsleven versterkt, met focus op energie en klimaat. Deze samenwerking stimuleert innovatie, opleiding en werkgelegenheid in de regio.

Groei naar een meer solide financiële positie

In 2025 zijn publieke applicaties gemigreerd naar Software as a Service (SAAS). Zodat modules en nieuwe diensten eenvoudiger toegevoegd kunnen worden. Om meer inzicht in de financiële positie van de gemeente te krijgen is er een dataplatform ingericht en gekoppeld aan diverse applicaties.

In nauwe samenwerking met financieel specialisten uit de raad en de leden van de auditcommissie zijn de eerste stappen gezet naar een sluitende begroting vanaf 2029 en groei naar een meer solide financiële positie voor de gemeente Alphen aan den Rijn. De gemeente krijgt in de komende jaren ook te maken met een golf aan (vervangings-)investeringen met gevolgen voor de begroting en de financiering. De eerste inzichten zijn gedeeld met de leden van de auditcommissie op basis van de uitvoering van de motie Verkenning begroting 2027.

3. Financiële samenvatting

3.1 Jaarrekening in één oogopslag

Jaarrekening 2025 Gemeente Alphen aan den Rijn

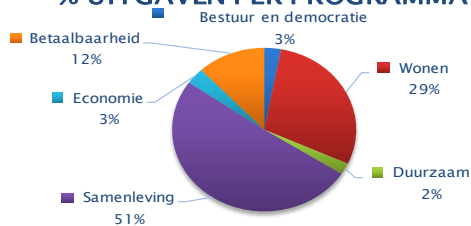
Financiële kengetallen (paragraaf Weerstandsvermogen)

Netto schuldquote	42%
gecorrigeerd met alle verstrekte leningen	34%
Solvabiliteitsratio	40%
Grondexploitatie	6%
Structurele exploitatieruimte	0%

Eigen vermogen (zie blz. 240)

Reserve	2024	2025
Algemene reserve	51.739	26.656
Bestemmingsreserves	207.413	225.525
Gerealiseerd resultaat	-19.631	-6.334
Totaal	239.521	245.848

% UITGAVEN PER PROGRAMMA

Waar komen onze inkomsten vandaan?

14%	37%
OZB	Bijdrage uit reserves
€ 30.852	€ 18.238
Afvalstoffenheffing	Grondexploitatie
€ 14.873	€ 38.592
Rioolheffing	Rente en beleggingen
€ 16.086	€ 18.861
Vergunningen en leges	Verhuur vastgoed
€ 8.405	€ 9.981
Grafrechten	Werkz. voor derden
€ 1.451	€ 6.611
Parkeerbelastingen	Bijdrage plankosten
€ 2.937	€ 1.180
Parkeerinkomsten	Overige inkomsten
€ 949	€ 100.926
Overige belastingen	
€ 463	
49%	
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	
Van het Rijk	Van inwoners
€ 257.358	€ 76.015
	Overige inkomsten
	€ 194.390

Inkomsten:
€ 527.764

Welke uitgaven hebben we gedaan?

Bestuur	€	11.724
Bestuurszaken	€	6.496
Burgerzaken	€	5.228
Bedrijfsvoering	€	54.524
Openbare orde en veiligheid	€	12.141
Ruimtelijke ontwikk. en volkshuisvest.	€	57.085
Ruimtelijke ordening en grondexploitaties	€	45.854
Wonen en bouwen	€	11.231
Fysieke leefomgeving	€	48.329
Verkeer en wegen	€	29.099
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€	3.373
Parkeren	€	4.366
Openbaar vervoer	€	319
Groen	€	11.172
Milieu en volksgezondheid	€	47.711
Afval	€	13.502
Riolering	€	14.455
Milieubeheer	€	11.588
Volksgezondheid	€	6.450
Begraven	€	1.716
Sociaal domein	€	214.669
Samenkracht en burgerparticipatie	€	25.537
Participatie en integratie	€	26.917
Bijstandsverlening	€	54.009
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	€	40.557
Jeugdwet	€	67.649
Onderwijs	€	19.705
Onderwijshuisvesting	€	10.193
Onderwijsbeleid en LL-zaken	€	8.012
Openbaar onderwijs	€	1.500
Sport, cultuur en recreatie	€	25.075
Sport	€	13.239
Cultuur en media	€	11.836
Economie	€	4.535
Economische ontwikkeling	€	3.831
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€	210
Economische promotie	€	495
Financiering en algemene dekkingsmidd.	€	7.701
OZB	€	2.197
Overige baten en lasten en Treasury	€	5.504
Mutaties reserves	€	30.898

Uitgaven:
€ 534.097

Resultaat voor bestemming	€	-6.334	N
Bestemming	€	-5.808	N
Resultaat na bestemming	€	-12.142	N

N = Nadeel V = Voordeel

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

3.2 Op hoofdlijnen

Tabel totaaloverzicht 2025 op hoofdlijnen

Beleids- /Programma verantwoording	Primitief 2025	Begroting 2025	Rekening 2025	Vershil: Rekening vs begroting	Voorstel resultaat bestem.	Vershil: rek. vs begr. na result. bestem.
1 Bestuur en democratie	-10.971	-11.796	-11.045	751	0	751
2 Wonen	-55.153	-51.095	-55.797	-4.701	-100	-4.801
3 Duurzaam	-6.477	-6.882	-6.949	-67	-15	-82
4 Samenleving	-170.225	-189.663	-183.793	5.871	-5.550	321
5 Economie	-4.830	-4.824	-3.839	986	-143	843
6 Betaalbaarheid	242.998	251.302	255.089	3.786	0	3.786
Totaal programma's inclusief reserves	-4.658	-12.959	-6.334	6.625	-5.808	817

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

3.2.1 Toelichting (hoofdlijnen financiële samenvatting)

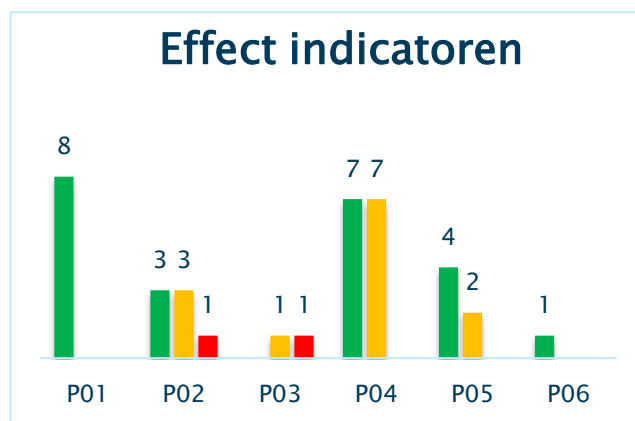
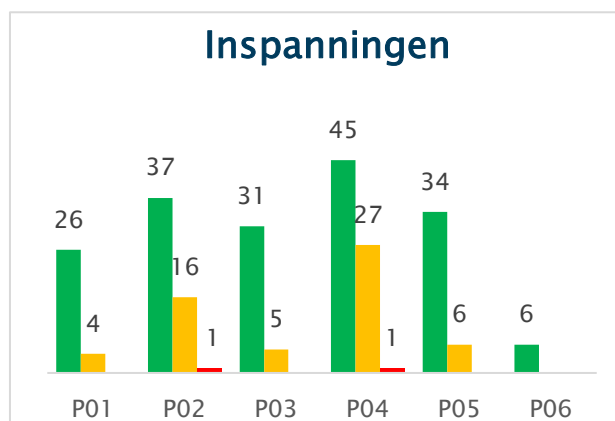
Jaarrekeningresultaat 2025

Het jaarrekeningresultaat 2025 bedraagt -€ 6,3 miljoen nadelig. Dat is € 6,6 miljoen voordeliger dan begroot.

Het geraamde nadeel in de begroting 2025 na wijziging bedroeg -€ 13,0 miljoen nadelig (stand Najaarsnota 2025), opgebouwd uit -€ 8,2 miljoen structureel en -€ 4,7 miljoen incidenteel. Het werkelijke resultaat over 2025 voor resultaatbestemmingen bedraagt -€ 6,3 miljoen nadelig. Dit is ruim € 6,6 miljoen gunstiger dan begroot.

In de voorliggende cijfers zijn overschrijdingen zichtbaar op voornamelijk programma 2 en een forse onderschijding op programma 5 en 6. Het totaalbedrag aan voorgestelde resultaatbestemmingen is ruim € 5,8 miljoen. De resultaatbestemmingen worden apart toegelicht. Hierna leest u per programma de toelichtingen op het resultaat voor en na bestemming.

In onderstaande twee grafieken wordt de stand van de inspanningen en effectindicatoren per programma weergegeven. In de programma's zijn de toelichtingen op afwijkingen opgenomen.

Tabel structureel/incidenteel per programma

Programmaplan	Primitief 2025	Begrotings- wijziging 2025	Begroting 2025	Rekening 2025	Verschil: werkelijk vs begroot
Structureel					
1 Bestuur en democratie	-10.971	575	-10.396	-10.747	-351
2 Wonen	-54.791	5.980	-48.811	-49.258	-447
3 Duurzaam	-6.477	-275	-6.752	-8.027	-1.275
4 Samenleving	-168.559	-21.634	-190.194	-185.144	5.049
5 Economie	-3.680	-169	-3.849	-2.563	1.286
6 Betaalbaarheid	246.346	5.426	251.772	252.577	805
Totaal Structureel	1.867	-10.097	-8.231	-3.162	5.068
Incidenteel					
1 Bestuur en democratie	0	-1.400	-1.400	-298	1.102
2 Wonen	-362	-1.922	-2.284	-6.539	-4.255
3 Duurzaam	0	-130	-130	1.078	1.208
4 Samenleving	-1.666	2.196	531	1.352	821
5 Economie	-1.150	175	-975	-1.275	-300
6 Betaalbaarheid	-3.347	2.878	-470	2.511	2.981
Totaal incidenteel	-6.525	1.797	-4.728	-3.171	1.557
Totaal programmaplan	-4.658	-8.300	-12.959	-6.334	6.625

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting begroting 2025

Toelichting op hoofdlijnen	Bedrag
In november 2024 heeft de raad de primitieve begroting 2025 vastgesteld met een structureel saldo van € 1,9 miljoen voordelig en een incidenteel saldo van -€ 6,5 miljoen nadelig (per saldo is dit een bedrag van -€ 4,7 miljoen nadelig).	-4.658
Na de vaststelling van de begroting 2025 zijn er diverse 'zelfstandige' raadsbesluiten genomen. Deze raadsbesluiten zijn verwerkt met een bijstelling van het begrotingssaldo van -€ 0,8 miljoen nadelig. In juli 2025 heeft de raad de Voorjaarsnota 2025 vastgesteld met een begrotingssaldo van -€ 2,2 miljoen (nadelig).	-2.974
De Najaarsnota 2025 is in december 2025 door de raad vastgesteld met een nadelig saldo.	-5.327
Totaal saldo begroting na wijziging 2025	-12.959

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting verschil werkelijk en begroot voor resultaatbestemming

Het resultaat is ten opzichte van de begroting € 6,6 miljoen positiever dan geraamd. Hieronder worden de verschillen groter dan € 1 miljoen op hoofdlijnen per programma toegelicht. Voor een nadere toelichting op detailniveau verwijzen wij u naar de afzonderlijke programma's, onder de derde W-vraag: *Wat mag het kosten?*

Programma 2 Wonen (– € 4,7 miljoen nadelig)

- Programma 2 Wonen sluit af met een nadeel van € 4,7 miljoen ten opzichte van de begroting na wijziging. Dit nadeel ontstaat vooral door nadelige reservemutaties, terwijl de exploitatie juist een voordeel laat zien.

De grondexploitaties verlopen in beginsel budgettair neutraal, doordat afwijkingen binnen de grondexploitatie worden opgevangen via de Reserve GREX. Een deel van het nadeel ontstaat door een verschil in de verwerking van een beoogde reservemutatie. Voor de toekomstige reconstructie van de Amerikalaan is de dotatie aan de reserve afschrijvingslasten wel verwerkt, terwijl de bijbehorende onttrekking uit de Reserve GREX niet in de realisatie tot uitdrukking is gekomen. Hierdoor ontbreekt de dekking voor deze dotatie en ontstaat een nadeel op het rekeningresultaat.

Daarnaast zijn er nadelige afwijkingen bij onder meer projectontwikkeling, grondzaken, parkeren, omgevingsplannen, regionale samenwerking en kostenverhaal. Deze afwijkingen verklaren samen het grootste deel van het resterende nadeel binnen programma 2.

Programma 4 Samenleving (€ 5,9 miljoen voordelig)

- Op het taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken is een voordeel gerealiseerd van € 4,2 miljoen. De lasten op dit taakveld blijven € 4,2 miljoen onder de raming in de begroting. In overeenstemming met eerdere besluitvorming (zaak 3205816, beslispunt 9) wordt de onderbesteding op onderwijshuisvesting van € 3,9 miljoen via resultaatbestemming toegevoegd aan de reserve onderwijshuisvesting. Deze reserve dient als dekking voor toekomstige uitgaven aan investeringen in scholen en de eerste inrichting van onderwijsinstellingen.
- Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie laat een voordeel zien van € 3,3 miljoen. De noodopvang van Oekraïense vluchtelingen valt € 2,1 miljoen lager uit dan geraamd. De werkelijke lasten blijven onder de normvergoeding van € 44 per persoon per bed, omdat voor een aantal voorgenomen locaties minder kosten zijn gemaakt, bepaalde locaties niet zijn gerealiseerd en daarmee investeringen zijn uitgebleven. Extra transitiekosten zijn doorgeschoven naar 2026. Omdat de gemeente tot ten minste tot maart 2026 verantwoordelijk blijft voor de opvang van Oekraïense ontheemden wordt € 1,4 miljoen via resultaatbestemming gestort in de Reserve Nieuwkomers. Inburgering laat daarnaast een voordeel zien van € 0,6 miljoen, door hogere dan verwachte teruggaven.
- Taakveld 6.4 WSW en beschut werk laten een voordeel zien van € 1,2 miljoen. Er is sprake van een onderschrijding van de lasten van € 1,2 miljoen. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat de extra middelen voor participatie uit de meicirculaire 2025 niet volledig zijn besteed in 2025 (€ 0,5 miljoen). Anderzijds heeft de uitvoerende partij op basis van de voorlopige jaarrekening 2025, betere resultaten gerealiseerd dan voorzien (€ 1,0 miljoen).
- In verband met taakveld 6.3 Inkomensregelingen is een voordeel gerealiseerd van € 1,2 miljoen. Voor de uitvoering van de toeslagenaffaire zijn uitgaven gedaan voor extra capaciteit en verstrekkingen. De hiervoor ontvangen Rijksmiddelen zijn hoger uitgevallen dan begroot, wat resulteert in een voordeel van € 1,2 miljoen op de baten.
- Taakveld Jeugdhulp kent een nadeel van € 4,9 miljoen. Sinds 1 januari 2024 voert de gemeente de jeugdzorg in eigen beheer uit. In het vierde kwartaal van 2025 is het aantal

declaraties van zorgaanbieders sterk toegenomen. Dit heeft geleid tot een overschrijding van € 2,7 miljoen op ambulante jeugdhulp lokaal en € 2,2 miljoen op jeugdhulp met verblijf lokaal. Beide overschrijdingen zijn bovenop hetgeen gemeld is in de Najaarsnota 2025. De jeugdhulpkosten vragen blijvende aandacht.

Programma 6 Betaalbaarheid (€ 3,8 miljoen voordelig)

- Taakveld 0.4 Overhead kent een voordeel van € 3,2 miljoen. Dit taakveld laat per saldo een onderschrijding van de lasten zien van € 3,2 miljoen. Dit wordt mede veroorzaakt door een hogere doorbelasting van uren aan grondexploitaties en infraprojecten, waardoor de kostendeckking hoger uitvalt.
- Taakveld 0.7 Algemene uitkering gemeentefonds heeft een voordeel van € 0,6 miljoen. Dit taakveld laat per saldo een hogere bate zien van € 0,6 miljoen. In de decembercirculaire 2025 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de Wet versterking regie volkshuisvesting, het Faciliteitenbesluit opvangcentra, meerkosten Oekraïne Sociaal Domein en compensatie voor medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven. Daarnaast waren er diverse kleinere posten en neerwaartse bijstellingen. Per saldo leidt dit tot een hogere algemene uitkering van € 0,6 miljoen.

3.3 Resultaatbestemmingen

Resultaatbestemmingen			
Onderwerp	Programma	Toevoeging	Bedrag
1 Woonvisie	2	Toevoeging	100
2 Steenbeek	3	Toevoeging	15
3 Onderwijshuisvesting	4	Toevoeging	3.889
4 Participatiewet	4	Toevoeging	261
5 Nieuwkomers	4	Toevoeging	1.400
6 Maatregel uitvoering plan pilot geb.proces Oude Rijn N11	5	Toevoeging	143
Totaal resultaatbestemmingen jaarrekening 2025			5.808

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

3.3.1 Toelichting resultaatbestemmingen

Programma 2 Wonen

Uitvoeren woonvisie (€ 0,1 miljoen)

Voorgesteld wordt om het resterende budget van € 100.000 via resultaatbestemming beschikbaar te houden voor de uitvoering van de woonvisie.

Door onderbezetting is het in de afgelopen jaren niet gelukt om de woonvisie volledig tot uitvoering te brengen. In 2025 is hierin nog geen volledige voortgang gerealiseerd, terwijl in het nieuwe jaar opdracht wordt gegeven tot het opstellen en uitvoeren van een nieuwe woonvisie. Het beschikbare budget is nodig als startbudget om deze vervolgstap mogelijk te maken. Daarbij hangt dit budget inhoudelijk samen met de uitvoering van de woonvisie, hoewel het administratief is opgenomen onder projectmanagement Gebiedsontwikkeling.

Programma 3 Duurzaam

Steenbreek (€ 15.000)

Voorgesteld wordt om het resterende budget van circa € 15.000 via resultaatbestemming beschikbaar te houden voor Steenbreek in 2026.

Naast het reguliere budget is voor de jaren 2025 en 2026 aanvullend budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van Steenbreek. Een deel van deze middelen wordt naar verwachting pas in 2026 benut. Het resterende budget is bestemd voor uitvoerings- en onderzoekskosten die samenhangen met de verdere voortzetting van de activiteiten.

Programma 4 Samenleving

Onderwijshuisvesting (€ 3,9 miljoen)

Volgens de afspraken over de incidentele baten en lasten (zaak 3205816 – beslispunt 9) wordt het overgebleven bedrag van de stelpost op de spaarreserve toegevoegd aan de reserve onderwijshuisvesting.

Deze reserve wordt gebruikt als dekking voor toekomstige uitgaven (onder andere investeringen en eerste inrichting) aan de reserve voor onderwijshuisvesting. Bij de doorrekening van het Integrale Huisvesting Plan (IHP) is rekening gehouden met deze storting aan de reserve.

Participatiewet in balans (€ 0,3 miljoen)

Voorgesteld wordt om het resterende budget van circa € 261.000 via resultaatbestemming beschikbaar te houden voor de Participatiewet in balans.

Deze middelen worden dan gebruikt voor de verdere uitvoering van de Participatiewet in Balans en de ontwikkeling van digitale dienstverlening.

De invoering van de Participatiewet gebeurt stap voor stap vanaf 1 januari 2026. De uitwerking van de laatste onderdelen en de digitalisering lopen nog door. Dit komt onder andere door vertraging en afhankelijkheid van andere partijen. Daarom is het nodig om hier ook in 2026 mee door te gaan.

Nieuwkomers (€ 1,4 miljoen)

Voorgesteld wordt om € 1,4 miljoen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve Nieuwkomers voor de dekking van de kosten voor de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

De gemeente blijft in ieder geval tot en met maart 2026 verantwoordelijk voor deze opvang. Een deel van de ontvangen normvergoeding is nodig voor rente- en kapitaallasten, huur, herstelkosten, personele inzet en afwikkelingskosten. Doordat bepaalde opvanglocaties niet zijn gerealiseerd, is in 2025 minder gebruikgemaakt van de beschikbare middelen.

Programma 5 Economie

Gebiedsproces Buitengewoon Waardevol Buitengebied (€ 0,1 miljoen)

Voorgesteld wordt om het resterende budget van € 143.000 via resultaatbestemming mee te nemen naar 2026.

Deze middelen zijn bedoeld voor maatregelen uit het lopende gebiedsproces, zoals is beschreven in de Kadernota 2025. Dit geld is nodig om, na een intensief participatietraject, ook echt kleine verbeteringen in het gebied uit te voeren die de leefbaarheid vergroten. Zo kan de gemeente doen wat is beloofd en blijft het vertrouwen van bewoners behouden.

Het gebiedsproces is een pilot, waarvoor het omgevingsprogramma in januari 2026 is vastgesteld. Het is de eerste in een reeks van zes trajecten binnen het programma Buitengewoon Waardevol Buitengebied.

Omdat de uitvoering doorloopt in 2026 en er in 2025 geen geld uit dit eenmalige budget is gebruikt, wordt voorgesteld om het resterende budget mee te nemen naar 2026.

An aerial photograph of a park. A winding path leads from the top left, through a grassy area, and curves around a dark pond. The path continues towards the bottom right. The surrounding area is filled with trees, many of which have yellow and orange autumn foliage. There are some green trees as well. The overall scene is a lush, natural landscape.

Jaarverslag 2025

4. Jaarverslag

4.1 Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording staan de zes programma's en de paragrafen.

4.1.1 Programma 1 Bestuur en democratie

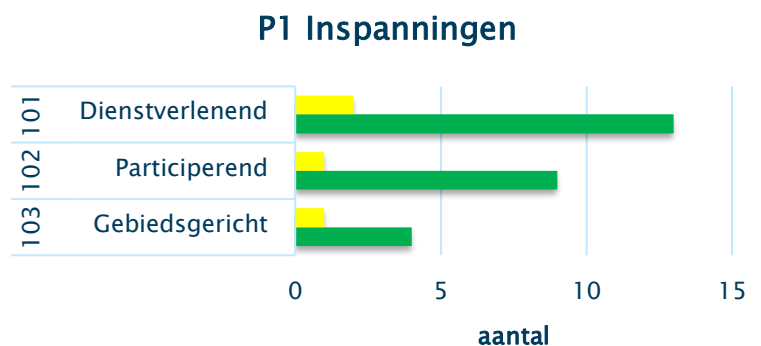
Het programma 1 Bestuur en Democratie bestaat uit de volgende doelen en thema's:

PGM	DOELEN	THEMA'S
1	Met en voor inwoners en partners	Dienstverlenend
		Participerend
		Gebiedsgericht

Doelen: Met en voor inwoners en partners

We investeren in het samen bouwen aan duurzame relaties omdat we met elkaar richting willen geven en keuzes moeten maken voor de toekomst. In die samenwerking willen we een betrouwbare overheid en partner zijn.

Voor het uitvoeringsprogramma van het college voor programma 1 Bestuur en democratie wordt verwezen naar het [uitvoeringsprogramma](#) 2022–2026 – Gemeente Alphen aan den Rijn (Samen bouwen aan een duurzame en vitale gemeente).

Thema: dienstverlenend

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Aansluiten op de vraag en behoefte van inwoners, ondernemers en organisaties;
2. Duidelijke taal schrijven in al onze uitingen;
3. Faciliteren van de gemeentelijke dienstverlening door digitalisering;
4. Zorgen voor een toekomstgerichte, wendbare organisatie.

Aanvullende speerpunten

In het raadsbesluit Aanpak uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij is in de kaderstelling voor 2025 het volgende speerpunt binnen Programma 1 opgenomen:

- Uitvoering geven aan de Visie Gemeentelijke Dienstverlening 2024–2028.

Samenvatting ontwikkelingen

Visie gemeentelijke dienstverlening

De Visie op gemeentelijke dienstverlening 2024–2028 heeft een jaarlijks uitvoeringsprogramma met 6 speerpunten. Voorbeelden van resultaten in 2025:

- DNA dienstverlening: Visie gemeentelijke dienstverlening is opgenomen als één van vijf organisatie brede strategisch visies en organisatiedoelen;

- Bereikbaarheid: interne instructiecampagne gegeven naar aanleiding van nieuwe telefonieplatform;
- Uitvoeringsgericht beleid: via omgevingstafel en beleidscyclus Omgevingswet; signalering van beleid dat nog niet gereed is voor uitvoering.
- Initiatievenproces Omgevingswet: ontvangst in Omgevingsloket Alphen, intake tafel voor eerste check, concept ruimtelijk programmeren voor koppelkansen (initiatieven waarbij verschillende maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie, gezondheid en leefomgeving, slim worden gecombineerd tot een win-win situatie) en prioritering, proces projectmatig werken gebiedsontwikkeling en Omgevingstafel verder ontwikkelen om klanten beter te kunnen begeleiden.
- Klantonderzoek: Belevingspeiling uitgevoerd. Klantfeedback doorontwikkeling bij Serviceplein is niet doorgezet en bij balies ondervinden we storingen.
- Voorbereiden integraal klantbeeld: projectvoorbereiding gestart voor vervanging content-managementsysteem/website en klantcontactstelsel. In 2027 is dit geschikt voor het lange termijn doel omnichannel informatievoorziening en integraal klantbeeld.

Daarnaast is nog in 2025 gewerkt aan:

- Intern onderzoek naar verbeteren ondernemersdienstverlening organisatiebreed.
- Voorbereiding verbeteren collectieve dienstverlening via doorontwikkeling Gebiedsgericht werken;
- Eerste inventarisatie noodzakelijke (arbo-)aanpassingen publiekshal.

Telefonieplatform

Het nieuwe telefonieplatform geeft nieuwe mogelijkheden voor het verbeteren van de bereikbaarheid en (interne) vindbaarheid van medewerkers en informatie. Dit ondersteunt ook weer de samenwerking tussen de verschillende dienstverleningskanalen, om zo een samenhangende klantervaring te kunnen bieden. Na de implementatie in december 2024 werkt het nog niet optimaal (landelijk), waardoor bovenstaande nog niet gerealiseerd is.

Verkiezingen

Door de val van het kabinet is er in 2025 een tussentijdse Tweede Kamerverkiezingen georganiseerd. Halverwege 2025 is ook de voorbereiding gestart voor de gemeenteraadsverkiezing in maart 2026. De meerkosten voor deelname aan het experiment met het kleine stembiljet worden vergoed door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De vergoeding voor 2025 wordt in 2026 uitgekeerd.

E-dienstverlening

In 2024 is een begin gemaakt met het inrichten van e-diensten van Centric, waardoor de digitale dienstverlening voor een aantal (veelgevraagde) Burgerzakenproducten verder wordt doorontwikkeld. Eind 2025 zijn slechts 5 van de 11 diensten gerealiseerd via SAAS (software die via internet werkt). Dit komt onder andere door onvolkomenheden van de producten van de leverancier.

In het algemeen zijn er relatief meer storingen en problemen met de stabiliteit van applicaties bij Burgerzaken die invloed hebben op de dienstverlening.

Reisdocumenten

2025 is het tweede jaar in de reisdocumentenpiek, die naar verwachting vijf jaar duurt. Het aantal aanvragen loopt verder op met als piekjaar 2027, waarin ruim 25.000 aanvragen worden verwacht. De formatie van Burgerzaken moet hierop worden aangepast. Om spreiding van het aanvraagmoment te bevorderen, worden inwoners per brief uitgenodigd om het reisdocument eerder aan te vragen om lange wachttijden in de piekmaanden in aanloop naar de zomervakantie te voorkomen. Dit in navolging van eenzelfde actie in 2024, waaraan inwoners goed gehoor hebben gegeven.

Communicatie

Ook in 2025 werkten we verder aan de uitvoering van de vastgestelde communicatiestrategie. Hierbij hebben we extra aandacht besteed aan duidelijke communicatie met onze inwoners.

Voor het onderdeel duidelijke taal leidden we 6 medewerkers tot interne trainers. Zij hebben inmiddels meerdere trainingen gegeven. Ook blijven we collega's coachen, gebruiken we een Alphense schrijfwijzer en herschrijven we standaardbrieven. Het belangrijkste doel is dat we helder uitleggen wat we doen en hoe we inwoners en ondernemers kunnen helpen.

Onze inzet op duidelijk en open communiceren werkt. Uit de laatste burgerpeiling blijkt dat 68% van de inwoners vindt dat de gemeente duidelijke taal gebruikt. Eerder was dit nog 58%.

Toekomstgerichte wendbare organisatie

Meer informatie hierover in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema dienstverlening	Stand
Verbeteren bereikbaarheid door vervangen telefooncentrale	☹️
Toelichting op de afwijking geel: De ingebruikname van de nieuwe telefooncentrale heeft te maken gehad met diverse en veelvuldige storingen. Onder meer de geluidskwaliteit was regelmatig onvoldoende.	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of –uitvoering en partnerorganisaties: Als gevolg van de storingen is de bereikbaarheid en kwaliteit van telefoongesprekken in 2025 niet naar verwachting geweest.	
Beheersmaatregel: Multidisciplinaire groep gevormd. Escalatie bij leverancier. Intensivering contact met leverancier op operationeel, tactisch en strategisch niveau.	
Informatie op alle communicatiekanalen sluit op elkaar aan	😊
Klantervaringsonderzoeken uitvoeren	😊
Klachtenprocedure en –communicatie verbeteren	😊
Visie op dienstverlening maken en uitvoeren waarin ook nieuwe wettelijke ontwikkelingen verwerkt zijn	😊
Afspraken over oplossings- en klantgerichte houding met onze opdrachtnemers	😊
Continueren aanpak Duidelijke taal in alle communicatie-uitingen. Periodiek wordt gemeten hoe inwoners en bedrijfsleven de communicatie-uitingen ervaren	😊
Informatisering en digitalisering op orde brengen en houden (capaciteit, faciliteiten, doelmatigheid, veiligheid, datakwaliteit, hergebruik informatie, hybride werken)	😊
Digitale individuele dienstverlening uitbreiden (website, e-formulieren, klantportal, video-bellen)	😊
Offertes uitvragen voor een gemeentebrede e-participatietool om de lokale democratie via de gebruikerscommunity te versterken, waarbij voorlopig de klassieke manier vanwege kostenefficiëntie én online participatie via het platform 'Open Stad' worden ingezet	😊
Op orde brengen van de capaciteit en organisatie-instrumenten door: juiste mensen op juiste plek, 'binden en boeien', recruitment, stages en strategische personeelsplanning.	😊
Op orde brengen van de capaciteit en organisatie-instrumenten door: vakgerichte trainingen, competenties oplossingsgericht samenwerken, wendbaarheid trainen, digitale vaardigheden, zorgen voor veilige, waarderende en lerende werkomgeving, hybride werken faciliteren.	😊
Uitvoeren doelmatigheidsonderzoek door de Bedrijfsvoeringsorganisatie Rijn en Braassem.	😊
Het opvangen van de reisdocumentenpiek, die vanaf 2024 start voor een periode van 5 jaar.	☹️
Toelichting op de afwijking geel: <i>Anticiperen op de reisdocumentenpiek.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of –uitvoering en partnerorganisaties: <i>Wachttijden voor afspraken aanvragen reisdocumenten kunnen oplopen. Andere taken moeten worden uitgesteld (bijvoorbeeld adreskwaliteit).</i>	
Beheersmaatregel: <i>Vanwege de reisdocumentenpiek zijn inwoners opgeroepen eerder/vroegtijdig een verlopen document te vernieuwen. Hier is eerder in 2025 goed gehoor aangegeven waardoor we de vraag konden spreiden. Mogelijk dat hierdoor de werkelijke leges en afdrachten hoger uitvallen dan geraamd.</i>	

Inspanningen thema dienstverlening	Stand
Aanvraag Omgevingsvergunning	

Risico's beleidsvoorbereiding/-uitvoering en partnerorganisaties

Geen relevante risico's bij dit onderdeel.

Relevante beleidsnota's

Geen relevante beleidsnota's bij dit onderdeel.

Thema: participerend

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Uitvoering geven aan het participatiekader 'Iedereen aan zet';
2. Versterken van de lokale democratie;
3. Bouwen aan een sterke, gezonde en toekomstbestendige samenwerking met de maatschappelijke en regionale partners.

Aanvullende speerpunten

In het raadsbesluit Aanpak uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij is in de kaderstelling voor 2025 het volgende speerpunt binnen Programma 1 opgenomen:

- Netwerksamenwerking: uitvoeren van een scan van de financiële mogelijkheden en maatschappelijke effecten bij regionale investeringsportefeuille;
- Digitalisering/participatie: digitale tools voor participatie ontwikkelen.

Samenvatting ontwikkelingen

Implementatie participatiekader

In 2026 gaan we verder met de uitvoering van het Participatiekader 'Iedereen aan zet'. We maken daar een implementatieplanning voor. Door de krapte op de arbeidsmarkt, juist ook op deze expertise, krijgt de doorvertaling later vorm dan gewenst. En is er meer tijd nodig om de geformuleerde ambities uit te voeren.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema participerend	Stand
Implementatieplanning participatiekader 'Iedereen aan zet'	
Begeleiden bestuurders en medewerkers in participatie	
Kinder-, jeugd- en jongerenparticipatie (versterkt) voortzetten	
Instrumenten voor het stimuleren van initiatieven van inwoners verder ontwikkelen als uitdagecht, startlening en uitvoeringsbudget/leefbaarheidsbudgetten	
Evalueren en verbeteren van de bijeenkomsten met dorpsoverleggen	
Versterken van de samenwerking met Kaag en Braassem, Nieuwkoop (Rijnstreek), Holland Rijnland, provincie en Rijk. Maar ook in G-40 en VNG-verband laat Alphen aan den Rijn zich nadrukkelijker zien en horen	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Mede door de hierboven genoemde reden is de uitwerken van een plan van aanpak om het 'merk Alphen aan den Rijn' sterker op de kaart te zetten tijdelijk 'on hold' gezet. Momenteel wordt dit weer</i>	

Inspanningen thema participierend	Stand
<i>opgepakt. Voor het fysiek domein is een ruimtelijke economische koers in voorbereiding en voor het sociaal domein een nieuwe visie. Daarmee kan een geïntegreerd en helder profiel worden vastgesteld. Ook kunnen daaruit de kernlobbydossiers worden geformuleerd en alsnog het plan van aanpak worden opgezet en uitgevoerd. Kernlobbydossiers zijn de prioritaire onderwerpen of speerpunten waar een organisatie, overheid of belangenbehartiger zich in een bepaalde periode (vaak 1–4 jaar) intensief op richt in hun contacten met besluitvormers. Het doel is om specifiek beleid, wetgeving of publieke besluitvorming te beïnvloeden.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of –uitvoering en partnerorganisaties: <i>De positie van de gemeente Alphen aan den Rijn in de netwerken kan onder druk komen te staan door minder zichtbaarheid en inzet in deze netwerken dan gewenst. Dit kan de belangen van de gemeente Alphen aan den Rijn in de regionale verbanden negatief beïnvloeden.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Op dit moment ligt de aandacht op stabiliseren en consolideren. Inmiddels is een nieuw stappenplan gemaakt hoe op strategisch, tactisch en operationeel niveau public affairs volgens de oorspronkelijke doelstelling sterker vorm kan worden gegeven.</i>	
Versterken van de positionering in het Groene Hart en onze netwerksamenwerking met Gouda en Woerden	😊
Bijdragen aan en participeren in de investeringsagenda NOVI Groene Hart	😊
Vergroten van de mogelijkheden om subsidies of cofinanciering te verkrijgen via samenwerkingen	😊
Meer lokale kennis en netwerk benutten en uitwisseling stimuleren voor samenwerking bij beleid en uitvoering, inclusief uitvoeringspartner Rijnvicus	😊

Risico's beleidsvoorbereiding/–uitvoering en partnerorganisaties

Geen relevante risico's bij dit onderdeel.

Relevante beleidsnota's

Geen relevante beleidsnota's bij dit onderdeel.

Thema: gebiedsgericht

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. De politiek meer zichtbaar en dichtbij: college en raad komen naar wijk of dorp toe;
2. Gebiedsgericht werken organisatiebreed ontwikkelen.

Samenvatting ontwikkelingen

Afronding van gebiedscyclus

In het eerst kwartaal van 2025 is de gebiedscyclus afgerond. Aansluitend is gebiedsgericht werken tijdelijk stopgezet vanwege een interne reorganisatie. In het 4^e kwartaal van 2025 is gebiedsgericht werken opnieuw geactiveerd, waarna de herijking van de gebiedscyclus weer in gang is gezet.

De toekomst van participatiegroen in Alphen aan den Rijn

In 2025 is een toekomstbestendig plan voor participatiegroen (De toekomst van Participatiegroen in Alphen aan den Rijn) opgesteld om de traditie van groenparticipatie te waarborgen met perspectief op professionalisering en versterking. In dit plan staat beschreven hoe er

vanuit een toekomstvisie 2035 en een uitvoeringsplan 2025–2026 wordt gewerkt aan de realisatie van een vakgroep Participatiegroen in 2028. Dit project, met een looptijd tot 2028, is momenteel in uitvoering.

Subsidieregeling buurtbudget

Met ingang van 1 september 2025 is de Subsidieregeling Buurtbudget in werking getreden. De subsidie heeft als doel het bevorderen van activiteiten die het buurtgevoel stimuleren. Dit zijn activiteiten die worden georganiseerd door en/of voor inwoners, waar iedereen zo veel als mogelijk aan mee kan doen. De subsidieregeling Buurtbudget vervangt de regeling financiële bijdrage uit het Leefbaarheidsbudget Wijken en Kernen, waar inwoners voor de inwerkingtreding van de subsidieregeling een beroep op konden doen.

Netwerk AED's en burgerhulpverleners

De gemeente Alphen aan den Rijn heeft een bijna volledig dekkend netwerk van AED's. Om deze goed te kunnen gebruiken, is een netwerk van burgerhulpverleners nodig. Deze netwerken werken volgens de regels van HartslagNu. De gemeente wil de huidige dekking behouden en het netwerk uitbreiden op plekken waar nog niet genoeg AED's beschikbaar zijn. Het doel is om 2.300 burgerhulpverleners te hebben. In 2024 en 2025 is extra aandacht besteed aan het werven en opleiden van nieuwe burgerhulpverleners. Zo was er in januari 2025 een campagne om inwoners met een certificaat aan te moedigen zich aan te melden en konden inwoners vanaf het eind van het 3^e kwartaal van 2024 gratis trainingen volgen. De onderstaande cijfers laten zien hoe het aantal geregistreerde burgerhulpverleners zich in de afgelopen collegeperiode heeft ontwikkeld:

September 2022	1.913
September 2023	1.527
September 2024	1.611
September 2025	1.747

Op basis van bovenstaande gegevens is een lichte groei geconstateerd in 2024 en 2025.

Netwerk in de gebieden vergroot

De netwerken in de gebieden zijn aantoonbaar gegroeid en versterkt door de gerichte inzet van de gebiedsadviseurs. In het centrum van Alphen aan den Rijn wordt samen met ketenpartners gewerkt aan een buurtkamer, wat leidt tot meer verbinding en zichtbaarheid in de wijk. In West worden nieuwe bewoners persoonlijk welkom geheten en direct verbonden aan andere bewoners of partners. In Noord is ook mede na de heropening van De Ridderhof de samenwerking met ondernemers, buurtverbinders en de Schone buurt Coaches en vrijwilligersorganisaties versterkt.

Vanuit de diverse dorpen zie je een toename van betrokkenheid en samenwerking met de gemeente om vraagstukken op te pakken rondom wonen, voorzieningen en leefbaarheid.

In Boskoop zijn de ketenpartners jeugd, onderwijs, veiligheid en zorg verenigd in een nieuw netwerk waar de focus ligt op preventie. Dit laat zien dat formele en informele netwerken zich verdiepen én verbreden. De samenwerking is structureler geworden en de betrokkenheid in de wijken is zichtbaar toegenomen.

Voorstel start doorontwikkeling Gebiedsgericht Werken (GGW) gereed

De volgende fase in de doorontwikkeling van Gebiedsgericht werken (GGW) focust op verdieping en borging van het GGW-gedachtegoed. Belangrijk is het sturen op het gemeentelijk beleid op macroniveau dat is verbonden met de realiteit op microniveau én het versterken van vertrouwen in de interne en externe samenwerking. Gebiedsgericht werken wordt expliciet opgenomen in gemeentelijke visies en vormt één van de antwoorden op de toenemende complexiteit van de samenleving.

Start herijking gebiedscyclus

In het 4e kwartaal van 2025 is gebiedsgericht werken opnieuw geactiveerd en is een plan van aanpak opgesteld. Uit de evaluatie van het gebiedscyclus bleek dat om signalen en initiatieven van inwoners zorgvuldig en gestructureerd op te halen en door te geleiden naar de juiste afdelingen, de cyclus moet zijn ingebed in bestaande werkprocessen en projecten. De vervolgstap richt zich daarom op het versterken van de interne samenwerking om de externe samenwerking met inwoners te verbeteren. De gebiedscyclus van 2023 wordt daarom niet in oorspronkelijke vorm heringevoerd.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema gebiedsgericht	Stand
De gemeenteraad en het college van B&W bespreken onderwerpen die op het niveau van dorp of wijk spelen op de betreffende locaties	
In beeld brengen van gemeentelijke investeringsuitgaven op niveau van wijk of dorp	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Verantwoording investeringsuitgave is vanuit Wijken & Kernen in onze optiek groen door het beschikbare leefbaarheidsbudget toegankelijk te maken voor een breed publiek via de nieuwe subsidieregeling buurtbudget.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of -uitvoering en partnerorganisaties: <i>Het belang van Gebiedsgericht werken wordt breed gedragen. Er zal moeten worden onderzocht of de organisatie beschikt over voldoende capaciteit en middelen om gebiedsgericht werken daadwerkelijk te realiseren.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Nieuwe subsidieregeling buurtbudget actief</i> <i>Verder optimaliseren van de doorontwikkeling GGW-opdracht</i>	
Verder ontwikkelen van de gebiedscyclus voor de integrale afstemming met inwoners en externe partners	
Faciliteren van optimaal gebruik van de dorps- en buurthuizen inclusief multifunctionele accommodaties (mfa's) door inwoners, organisaties en samenwerkingspartners	
Gebiedsgericht uitwerken van de gemeentelijke Omgevingsvisie	

Risico's beleidsvoorbereiding/-uitvoering en partnerorganisaties

Risico's	Actueel
Er zijn risico's bij de nieuwe contracten met (nieuwe) partners en in de samenwerking. Ook zetten de bezuinigingen de samenwerking met partners onder druk. Wat resulteert in verlies van gebiedskennis en minder zichtbaarheid van nieuwe professionals voor inwoners.	Ja

Risico's	Actueel
Door de hoge werkdruk is er bijna geen tijd om te experimenteren. Daardoor kunnen we onze aanpak in de gebieden niet goed verbeteren of effectiever maken. We blijven werken volgens de huidige aanpak, maar we zoeken ook naar betere oplossingen omdat deze maatregelen niet goed genoeg werken.	Ja

Relevante beleidsnota's

Geen relevante beleidsnota's bij dit onderdeel.

Indicatoren programma 1 Bestuur en democratie

EFFECTINDICATOREN DIENSTVERLENING	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025		TOELICHTING
Waardering van inwoners voor de gehele gemeentelijke dienstverlening ¹	n.v.t.			In 2025 is er geen meting Burgerpeiling geweest.
Waardering van inwoners en bedrijven voor onze publieksdienstverlening ²	8		8	We streven naar een 8. 9,8: Balies Burgerzaken 8,2: Antwoordmail Burgerzaken, KCC en Vergunningen
Waardering voor duidelijkheid informatie Omgevingswet ³	8		n.v.t.	Niet meer gemeten na implementatie in januari 2024.

EFFECTINDICATOREN PARTICIPATIE	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025		TOELICHTING
Waardering voor betrekken inwoners en organisaties bij beleid en zoeken van samenwerking	n.v.t.			In 2025 is er geen meting Burgerpeiling geweest.

¹ Tweejaarlijkse **burgerpeiling**. Afgenomen in 2024 volgende in 2026.

² Klanttevredenheidsmeting trendrapportage (Govmetrics): de waardering voor de publieksdienstverleningbalie gaat over de balies van Burgerzaken en de informatiebalie. Onder e-mail verstaan we de waardering van eenmalige e-mailberichten en ook de waardering voor een aantal productprocessen in zijn geheel ('klantreis') bij het Klantcontactcentrum.

³ Klantreisuitvraag Govmetrics of deelname landelijk onderzoek: de duidelijke informatie rond de Omgevingswet is nu gehaald uit de structurele meting voor klantfeedback bij verleende omgevingsvergunningen en de waardering daarvan voor de duidelijkheid van de website en de beantwoorde correspondentie

EFFECTINDICATOREN GEBIEDSGERICHT	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Burgers en organisatie krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren	n.v.t.	😊	In 2025 geen meting Burgerpeiling geweest. (Let op: deze effectindicatoren zijn in de begroting 2026 gewijzigd)
De gemeente betreft buurt bij aanpak leefbaarheid	n.v.t.	😊	Zie boven.
De gemeente doet een beroep op buurtbewoners voor bijdrage leefbaarheid	n.v.t.	😊	Zie boven.
De gemeente ondersteunt buurtinitiatieven voor leefbaarheid voldoende	n.v.t.	😊	Zie boven.

Wat heeft het gekost?

	Primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
1 Bestuur en democratie				
Exploitatie				
Lasten	13.321	13.156	13.536	-379
Baten	2.350	2.660	2.768	108
<i>Totaal lasten en baten</i>	<i>-10.971</i>	<i>-10.496</i>	<i>-10.768</i>	<i>-272</i>
Mutaties reserves				
Toevoeging	0	2.894	2.265	629
Onttrekking	0	1.594	1.987	393
<i>Totaal mutaties reserves</i>	<i>0</i>	<i>-1.300</i>	<i>-278</i>	<i>1.022</i>
Saldo 1 Bestuur en democratie	-10.971	-11.796	-11.045	751

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Programma 1 Bestuur en democratie laat een nadelig saldo van -€ 0,3 miljoen zien (exclusief reserves). De afwijkingen bij de lasten als de baten bevinden zich in de rapportagegrens van -€ 475.000 en € 475.000. Daarom worden deze afwijkingen niet toegelicht.

Toelichting afwijkingen lasten

Lasten	Bedrag
Taakveld 0.1 Bestuur <i>Elk jaar reserveren we € 0,2 miljoen voor de wachtgeld- en pensioenregeling van voormalige bestuurders (APPA). Dat bedrag staat structureel in de begroting. Uit de meest recente berekeningen blijkt dat deze reservering niet langer voldoende is. Drie factoren spelen daarbij een rol: de gedaalde rekenrente, de indexatie van pensioenen en het aantal deelnemers aan de regeling. We moeten eenmalig circa € 0,9 miljoen extra storten om de voorziening naar het vereiste niveau te brengen.</i>	-876

Lasten	Bedrag
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	497
Totaal lasten	-379

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen baten

Baten	Bedrag
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	108
Totaal baten	108

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves

Reserve mutatie programma 1	Onttrekking	Toevoeging
Aan de reserve Samenkracht en burgerparticipatie	472	629
<i>Aan de reserve Samenkracht en burgerparticipatie: De toevoeging aan deze reserve ter dekking van afschrijvingslasten is in 2025 € 0,6 miljoen lager uitgekomen dan bij de begroting was geraamd, hierdoor is minder gebruikgemaakt van deze reserve dan vooraf was voorzien. Daarnaast is aan de reserve Nieuwkomers € 0,5 miljoen meer onttrokken dan begroot, dit houdt verband met de afschrijvingslasten voor de locaties Graaf de Blois en Heerewegh.</i>		
Reserves die onder de rapportagegrens vallen	-80	0
Totaal	393	629

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

4.1.2 Programma 2 Wonen

Het programma 2 Wonen bestaat uit de volgende doelen en thema's:

PGM	DOELEN	THEMA'S
2	Bouwen om te wonen	Woningaanbod
	Bereikbaar en bereikbaar	Mobiliteit
		Afval en grondstoffen
		Beheer openbare ruimte

Doelen: Bouwen om te wonen

Voor het college uitvoeringsprogramma voor programma 2 Wonen wordt verwezen naar het [uitvoeringsprogramma](#) 2022-2026 – Gemeente Alphen aan den Rijn (Samen bouwen aan een duurzame en vitale gemeente).

Wat wilden we bereiken in 2025?

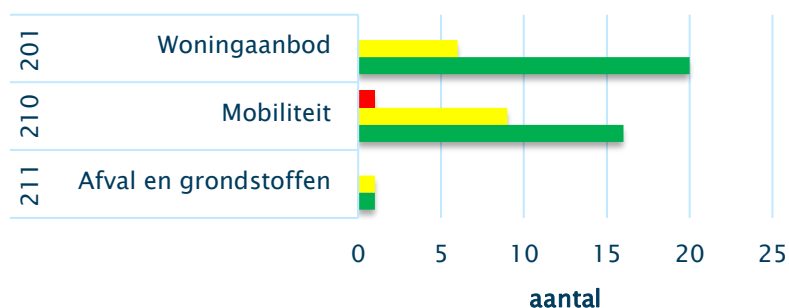
1. Uitbreiden van het woningaanbod voor iedereen, met een goede spreiding van de kwetsbare groepen, op basis van de draagkracht van de wijk of het dorp;
2. Vergroten van een gevarieerd, duurzaam en betaalbaar woningaanbod in elk dorp, dat aansluit op de ambities klimaatadaptatie, natuurinclusief, energieneutraal en circulair;
3. Positioneren van de positie van de gemeente Alphen aan den Rijn als knooppunt en benutten van de kracht van onze gemeente als een aantrekkelijke regio waar wonen, werken en voorzieningen elkaar versterken. De woningbouw wordt daarbij gerealiseerd in samenhang met belangrijke uitdagingen op het gebied van klimaat, energie, bodem, water, mobiliteit en economie;
4. Een betrouwbare en flexibele programmering van projecten;
5. Het realiseren van maatregelen binnen de te starten projecten, die daadwerkelijk bijdragen aan de verschillende thema's in de omgevingsvisie.

Aanvullende speerpunten

In het raadsbesluit Aanpak Uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij zijn in de kaderstelling voor 2025 de volgende speerpunten binnen Programma 2 opgenomen:

- Regionale Omgevingsagenda en Regionale investeringsagenda: Uitvoering regionale omgevingsagenda, waaronder stedelijke als Katwijk-Leiden-Alphen aan den Rijn en programma Landschap.

P2 Inspanningen

Beheer Openbare Ruimte

Er is een nieuw kader voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en de invulling daarvan. Hierbij verbinden we de ambities uit de omgevingsvisie, ontwikkelingen en opgaven

waar de openbare ruimte voor staat en het beheer en onderhoud met elkaar. Op deze manier werken we aan een nieuwe manier van 'ontwikkeland beheren'.

Deze nieuwe manier van werken draagt bij aan de doelstellingen in de omgevingsvisie en is kosteneffectief.

De implementatie van de beheervisie kost tijd. De komende drie jaren (2025–2027) worden benut om de nieuwe werkwijze vorm te geven, onder meer door het actualiseren van de beheerplannen en het integraal, strategisch programmeren van ruimtelijke opgaven ('ruimtelijk programmeren') in de openbare ruimte, onder andere in samenwerking met Gebiedsontwikkeling en andere betrokken partijen.

Naast een nieuw kader voor beheer, werken we vanaf 2025 ook met nieuwe beleidskaders voor groen en water. We geven uitvoering aan de ontwikkelpunten in de groene agenda, met als doel om bomen, parken, struiken, bloemen en perken duurzaam te beheren en te versterken. Met de uitvoering van het watertakenplan zetten we in op duurzaam beheer van riolering en het watersysteem.

Reconstructieprojecten Openbare Ruimte

Op jaarbasis werken we gemiddeld aan 60 á 80 projecten in de openbare ruimte in verschillende fasen, variërend van initiatief tot uitvoering.

Met het vaststellen van de Beheervisie openbare ruimte in december 2024 is een nieuw type ingreep geïntroduceerd binnen het beheer van de openbare ruimte: 'levensduur verlengend (groot) onderhoud'. Dit levert een toevoeging van projecten aan het projectenportfolio op, maar ook een heroverweging van geprogrammeerde projecten en daarmee een bijstelling van de meerjarenprogrammering. Daarnaast zal de komende tijd (transitieperiode) moeten uitwijzen hoe de scope van levensduur verlengend onderhoud definitief wordt vormgegeven.

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Met de nieuwe beheerstrategie wordt de verwachte gemiddelde levensduur van verhardingen (wegen en pleinen) verlengd, wat een kostenbesparing op de lange termijn oplevert. Door de onderhoudsopgave voor de kapitaalgoederen te koppelen aan doelstellingen in de omgevingsvisie kunnen we met beheer beter bijdragen aan ruimtelijke ambities voor duurzaamheid, vergroening, klimaat, gezondheid en inclusie. Met een verbeterd afwegingskader voor ingrepen in de openbare ruimte ('ruimtelijk programmeren') zorgen we dat opgaven vroegtijdig in beeld zijn en we de juiste combinaties en oplossingen maken. Er is een beter inzicht in de uitvoeringsopgave in de buitenruimte.

Aanvullende speerpunten

- Het kost tijd om in te groeien in de nieuwe manier van werken, onder andere omdat de beheerritmes van de kapitaalgoederen op elkaar moeten worden afgestemd. Er wordt geïnvesteerd in het op orde krijgen van de beheerdata, waaronder een goed actueel beeld van de kwaliteit van de kapitaalgoederen. Ook wordt ingezet op sterkere samenwerking tussen de assetbeheerders en tussen beheer en Gebiedsontwikkeling. Door de grote invloed van bodemdaling op het verouderingsproces van de openbare ruimte, werken we aan een beter inzicht in bodemdaling en slimmere oplossingen om hiermee om te gaan.

Samenvatting ontwikkelingen

In 2025 is de nieuwe regionale huisvestingsverordening Holland Rijnland vastgesteld. Daarnaast is het beleidskader maatschappelijke zorg vastgesteld. Belangrijk uitgangspunt van dit beleidskader is de wens om het Wonen Eerst-principe uit te werken voor de regio Holland Rijnland. Dit principe houdt in dat we mensen die dakloos zijn direct een woonplek bieden en dat we daarna kijken welke zorg en ondersteuning nodig is. In 2026 wordt dit verder uitgewerkt.

Nieuwe Beheerstrategie 'Ontwikkelen en Beheren' van de openbare ruimte

In 2025 is de eerste fase van de transitie naar *Ontwikkelen en Beheren* concreet vormgegeven. Dit is nader toegelicht in Paragraaf 3. Onderhoud Kapitaalgoederen. De belangrijkste resultaten zijn:

- Vaststelling en invoering van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR), waarmee losse beheerplannen zijn vervangen.
- Ontwikkeling van een eerste IBOR-dashboard en inrichting van de beheertafel voor integrale afstemming en toetsing van ontwerpen.
- Opstellen van een integrale onderhoudsplanning, gericht op betere afstemming en benutting van meekoppelkansen.
- Afronding van de eerste cyclus ruimtelijk programmeren, met een integraal programma voor woningbouw en reconstructies.
- Toepassing van een nieuw ruimtelijk afwegingskader met gebiedsstrategieën, opgavekaarten en ambitieweb.
- Versterking van de beheerorganisatie door betere ketensamenwerking, vastgelegde processen en kennisontwikkeling.
- In kaart brengen van bodemdaling van wegen als basis voor toekomstig beleid en financiële onderbouwing.

Hiermee is in 2025 een stevige basis gelegd voor planmatig, integraal en toekomstgericht beheer van de openbare ruimte.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema Woningaanbod	Stand
Extra inzet voor: starters en herstarters.	
Extra inzet voor: huishoudens met een middeninkomen en inwoners met vitale beroepen.	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Valt samen met actualisatie regionale huisvestingsverordening.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>De Huisvestingsverordening Holland Rijnland is herzien en vastgesteld. Deze is in werking getreden op 1 januari 2026. In de verordening is een mogelijkheid opgenomen om extra in te zetten op huisvesting van diverse doelgroepen, waaronder mensen met vitale beroepen. Dit moet per gemeente uitgezocht en onderbouwd worden. Risico: we missen ambtelijke capaciteit om dit uit te zoeken. In de woonvisie is vastgelegd dat bij nieuwbouw 20% van de woningen gerealiseerd moet worden in de middenhuur of goedkope koop voor mensen met een middeninkomen.</i>	

Inspanningen thema Woningaanbod	Stand
Beheersmaatregel: <i>De organisatie is hard bezig de benodigde capaciteit aan te vullen en parallel hieraan is bij de regio bekend gemaakt dat wij op een later moment de lokale aanvullingen aanleveren.</i>	
Extra inzet voor: senioren: geclusterd wonen.	😊
Extra inzet voor: spoedzoekers: bijzondere groepen, arbeidsmigranten, statushouders.	😊
Extra inzet voor: inwoners die dak- of thuisloos zijn geraakt en inwoners met ernstige psychische beperkingen.	😊
Ondersteuning en maatwerk bieden bij initiatieven vanuit de samenleving: voortzetten ruimte voor-ruimte-regeling.	😊
Ondersteuning en maatwerk bieden bij initiatieven vanuit de samenleving: ruimte bieden aan initiatieven voor alternatieve woonvormen, zoals inwoners die in groepsverband willen wonen en het beheer in eigen hand willen nemen.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Gemeentelijke grondposities zijn beperkt. Dit is aan marktpartijen.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: –	
Beheersmaatregel: <i>We gaan in gesprek bij initiatieven voor bijvoorbeeld een knarrenhof (evensloopbestendige woningen in een hofje), waarbij grond niet gemeentelijk eigendom hoeft te zijn (via intaketafel).</i>	
Ondersteuning en maatwerk bieden bij initiatieven vanuit de samenleving: mogelijk maken van kleinschalige dubbelfuncties van wonen en bedrijvigheid.	😊
Ondersteuning en maatwerk bieden bij initiatieven vanuit de samenleving: mogelijkheden Omgevingswet gebruiken om initiatieven integraler en sneller te laten realiseren via beleidsregels (omgevingsplan), digitalisering en processenontwikkeling.	😊
Woningen toewijzen aan inwoners met een lokale binding en werkwijze woningtoewijzing zichtbaar maken.	😊
Betaalbare koopwoningen toewijzen als er sprake is van maatschappelijke, economische of lokale binding met voorrang voor vitale beroepen.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Dit is aan de marktpartijen.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Marktpartijen mogen zelf bepalen aan wie ze betaalbare koopwoningen toewijzen. De gemeente heeft hier geen rol in.</i>	
Beheersmaatregel: –	
Bouwen van 7.500 – 10.000 woningen tot 2030	
Alphen-Stad: Stadshart, Rijnhaven Oost, Stationsomgeving, Nieuwe Sloot (herontwikkeling sportcomplex), Zaagmolenweg, De Asfaltcentrale en Euromarkt.	😊
Alphen-Stad: routing Stationsomgeving – Stadshart.	😊
Alphen-Stad: we werken het Perspectief voor Landschap en Stad uit door voorbereidingen te treffen voor de ontwikkeling van de noordwestelijke stadsrand (Gnephoeek, Noordrand).	😊
Boskoop: Mendelweg, Torenpad-West.	😊
Hazerswoude-Dorp: Oostvaarderskwartier.	😊
Hazerswoude-Rijndijk: Westvaartpark en Het Anker.	😊

Inspanningen thema Woningaanbod	Stand
Benthuizen: Bentwijk.	
Koudekerk aan den Rijn: Zuidwijk.	
Toelichting op de afwijking geel: <i>Voortgang enkele projecten Koudekerk onzeker omdat deze buiten het Bestaand Stads- en Dorps-gebied (BSD) liggen. Wel is onlangs in de Tweede Kamer een motie aangenomen die oproept vaart te maken met woningbouw in Koudekerk.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of -uitvoering en partnerorganisaties: –	
Beheersmaatregel: <i>Zowel vanuit gemeentelijk als vanuit landelijk niveau wordt invloed uitgeoefend op een flexibelere opstelling van Provincie Zuid-Holland over de BSD-contour. Hiertoe wordt vanuit de gemeente een gebiedsplan voor het Oog van Koudekerk opgesteld.</i>	
Aarlanderveen: Noordeinde 50, Damveste.	
Zwammerdam: Spoorlaan.	
Organiseren 'Dag van de stad', waarbij de gebiedsontwikkelingen in de gemeente worden toegelicht.	
Realiseren en stimuleren van tijdelijke huisvesting in bewoonbare leegstaande etages/pan-den, boven winkels of bij bedrijven.	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Wonen in de aanwezigheid van bedrijven blijft een grote uitdaging en is in veel gevallen niet realistisch door de geldende milieucategorieën.</i> <i>Wonen boven winkels wordt gestimuleerd. Hier komen regelmatig aanvragen voor.</i>	
Actueel overzicht van woningbouwlocaties op de gemeentelijke website bijhouden	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Er is een overzicht op de website, maar deze is sterk verouderd. Momenteel is er geen capaciteit om deze informatie te updaten.</i>	
Vertaling Regionale Omgevingsagenda met verstedelijkingsopgaven in (regionale) strategie en uitvoeringsprogramma (versterken as Katwijk-Leiden-Alphen aan den Rijn).	
Uitvoeren intensiveringsvisie door bij nieuwbouw gelijktijdig te bouwen en het openbaar gebied groener te maken.	

Risico's beleidsvoorbereiding/ -uitvoering en partnerorganisaties

Risico's	Actueel
De capaciteit op Wonen is te laag om de wettelijke taken uit te voeren. Daarnaast is er geen budget beschikbaar, zodat hiervoor geen expertise ingehuurd kan worden. Dit betekent dat bovenstaande acties zonder extra capaciteit of middelen naar verwachting in 2026 niet uitgevoerd kunnen worden.	Ja

Relevante beleidsnota's

- In april 2025 is de Agenda Groene Leefomgeving vastgesteld door de raad, met daarin doelen en kaders voor vergroening van de openbare ruimte.
- In 2025 is de regionale Huisvestingsverordening vastgesteld.
- In 2025 is het beleidskader Maatschappelijke zorg vastgesteld, waarin Wonen Eerst een prominente rol inneemt.

Doelen: Bereikbaar en bereisbaar

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Bevorderen duurzame en slimme mobiliteit, met meer ruimte voor langzaam verkeer en ov (schoner, slimmer, anders);
2. Verbeteren van de bereikbaarheid voor alle vormen van verplaatsing binnen en tussen de dorpen en met de regio;
3. Vergroten van de verkeersveiligheid.

Aanvullende speerpunten

In het raadsbesluit Aanpak Uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij is in de kaderstelling voor 2025 het volgende speerpunt binnen Programma 2 opgenomen:

- Uitwerking Programma Fietshart: de positionering van Alphen aan den Rijn als fietsgemeente (Fietshart) met een marketingcampagne, inrichten participatie en fysieke maatregelen.

Samenvatting ontwikkelingen

In 2025 zijn veel onderwerpen opgepakt, doorgezet en afgerond. Hieronder volgt een opsomming van enkele activiteiten die belangrijk waren in de bijdrage aan het behalen van de mobiliteitsdoelstellingen.

Verkeersveiligheid Zijde

Met een delegatie van bewoners langs de Zijde en bedrijven in de Greenportregio is eind 2024 en begin 2025 besproken op welke wijze de veiligheid en leefbaarheid op de Zijde verbeterd kan worden. Deze bijeenkomsten leverden een aantal maatregelen op die tijdens het groot onderhoud van het asfalt meegenomen konden worden. Zoals verbreden van het fietspad en een andere inrichting van de rijbaan. Ook is de kruising van de Parklaan met de Zijde in Boskoop aangepast. Tegelijkertijd is ook de rotonde Boezemlaan-Zijde aangepast in het voordeel van fietsers. In 2026 voeren we nog meer maatregelen uit aan de Zijde.

Leiden-Utrecht beter bereikbaar (LUBB)

Mede namens provincie, regio Holland Rijnland, Leiden, Zoeterwoude en Bodegraven-Reeuwijk heeft Gemeente Alphen aan den Rijn een aanvraag ingediend bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om voor € 34 miljoen bij te dragen aan de financiering van het LUBB-programma. Deze aanvraag is eind 2025 toegewezen. Samen met de toegezegde gemeentelijke, provinciale en regiobijdragen is de begroting van het programma nu weer sluitend. Daarmee kunnen we, samen met de andere partners, de werkzaamheden voor zowel de aanleg van het station bij Hazerswoude-Rijndijk als de ongelijkvloerse kruising bij Heineken/N11 weer oppakken.

Parkeernota en praktisch Beleidskader Toegankelijkheid

De raad heeft een aangepaste parkeernota vastgesteld. Deze was verouderd en het beleid was achterhaald. Deze nota speelt in op de situatie zoals die nu is.

Het college van B&W heeft ook het beleidskader toegankelijkheid vastgesteld. Dit betekent dat het beleid voldoet aan twee punten:

- De buitenruimte is geschikt voor iedereen; voor mensen met én zonder een beperking.
- Dit uitgangspunt wordt altijd toegepast bij het maken van nieuwe plannen en bij het aanpassen van bestaande situaties.

Masterplan Gnephoek en uitwerkingsovereenkomst

Bij het opstellen van het Masterplan Gnephoek is veel aandacht besteed aan vervoersmogelijkheden. Het uitgangspunt is een gezonde en duurzame woonwijk. Concreet betekent dit dat de nieuwe bewoners gemakkelijk en snel gebruik kunnen maken van een fiets. Maar dat ze wat verder moeten lopen om de auto te kunnen gebruiken. Hiermee willen wij voorkomen dat autoverkeer hinder meebrengt voor omliggende gebieden.

Fiets

Het college heeft de Fietsparkeerstrategie centrum en stationsomgeving Alphen aan den Rijn vastgesteld. De voorstellen en acties in de Fietsparkeerstrategie dragen bij aan het stimuleren van het fietsgebruik en een aantrekkelijker en beter bereikbaar stadshart voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Ook is onderzocht in hoeverre een doorfietsroute naar Zoetermeer bijdraagt aan meer fietsgebruik. Dit onderzoek ronden we in 2026 af.

N207 Zuid

In 2025 is meegewerkt aan de voorbereidingen voor het provinciaal inpassingsplan (PIP) en zijn de bestemmingsplannen 'Verkeersmaatregelen Hazerswoude Dorp' en 'Schoolplein Groene Hart' verder opgesteld en geactualiseerd. Dit krijgt een vervolg in 2026 met vaststelling van deze producten en voorbereiding van de uitvoering.

Extra oeververbinding bij Boskoop

De provincie is, samen met de gemeenten Alphen aan den Rijn, Waddinxveen en Bodegraven-Reeuwijk, een onderzoek gestart naar de inpassing en de effecten van een weg- en oeververbinding ten zuiden van Boskoop, op het grondgebied van de gemeente Waddinxveen. De resultaten hiervan worden in de loop van het 2^e kwartaal van 2026 verwacht.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema mobiliteit	Stand
Uitvoeren en implementeren van de handreiking Duurzame mobiliteit.	
Toelichting op de afwijkingen geel:	
<i>In verband met beperkte capaciteit zal actualisatie van de Handreiking duurzame mobiliteit in 2026 plaatsvinden.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties:	
<i>Geen risico. De richtlijnen in de HDM zijn nauwelijks verouderd en worden nu ook gebruikt. Onder andere voor de nieuwe parkeernota en het Masterplan Gnephoek.</i>	
Beheersmaatregel:	

Inspanningen thema mobiliteit	Stand
<i>De richtlijnen worden ook meegenomen in de op te stellen mobiliteitsvisie, zodat ze breder geborgd zijn.</i>	
Positioneren van de gemeente als aantrekkelijke fietsgemeente door het uitvoeren van het Programma Fietshart, onder andere door het opstellen van een fietsparkeerstrategie en het uitvoeren van de campagne Fietshart Alphen 2030.	😊
Vervangen verkeersregelininstallaties (VRI's) door intelligente installaties (iVRI's) met als uitgangspunt meer voorrang voor fietsers en openbaar vervoer.	😊
Uitvoeren pilot Fietsparkeren in het centrum (gereed, de resultaten worden meegenomen in de fietsparkeerstrategie).	😊
Faciliteren van laadinfrastructuur voor elektrisch autovervoer. Visie snelladen en beleidsregels laadvoorzieningen zijn vastgesteld. Besloten is vanaf 2026 deel te gaan nemen aan de concessie Zuidwest Nederland en te stoppen met het open marktmodel.	😊
Voorbereiden implementatie zero-emissie-stadslogistiek.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Het verkeersbesluit is op 16 december 2025 genomen. De zone wordt ingevoerd vanaf 1 januari 2027 en de omvang van de zone is verkleind. In 2026 neemt de raad nog een besluit over een krediet voor borden en camera's.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of –uitvoering en partnerorganisaties: <i>De beroepstermijn tegen het verkeersbesluit staat nog open. Als er beroep is ingesteld, kan dit gevolgen hebben voor de implementatiefase. Er is op dit moment nog geen zicht op ingediende beroep-schriften.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Met deze beleidsaanpassing zijn nu geen beheersmaatregelen nodig.</i>	
Actualiseren Mobiliteitsvisie (2050) ter vervanging van de Structuurvisie Verkeer en Vervoer (2013).	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Het opstellen is in 2025 gepauzeerd in verband met capaciteitsgebrek. Er wordt nu gekozen voor een ander werkproces. De mobiliteitsvisie bouwt voort op de uitgangspunten van de Handreiking duurzame mobiliteit, de deelvisie openbaar vervoer en de speerpunten uit de Omgevingsvisie en RE-koers.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Het benutten en implementeren van de mobiliteitskoers zal langer op zich laten wachten.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Tot op heden wordt de handreiking duurzame mobiliteit, deelvisie openbaar vervoer, de mobiliteits-agenda en Structuurvisie Verkeer en Vervoer nog gebruikt.</i>	
Openbaar vervoer: onderzoek haalbaarheid buurtbusseninitiatief. Faciliteren in het tot uitvoering brengen van de buurtbus in Hazerswoude-Dorp (gereed).	😊
Openbaar vervoer: blijven inzetten via lobby en regio op betere bus- en treinverbindingen tussen de dorpen en de regio, mede door de aanleg en aanpassing van bushaltes voor de concessie van Qbuzz.	😊
Openbaar vervoer: planvoorbereiding, ontwerp en noodzakelijke (naar de bodem, het milieu, archeologie, leidingen enzovoort) onderzoeken voor station Hazerswoude-Rijndijk als regionale ov-hub en als onderdeel van HOV-net Leiden-Utrecht.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Door een tekort in de financiële dekking heeft de voortgang van het programma helaas ruim een jaar stilgelegen. Eind 2025 is bekend geworden dat de benodigde financiën zijn gevonden voor het totale programma, mede dankzij een forse bijdrage van het ministerie van € 34 miljoen. Vanaf Q1 van 2026 worden de onderzoeken opnieuw opgepakt.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties:	

Inspanningen thema mobiliteit	Stand
<i>Er worden nog afspraken gemaakt over de overheveling van bijdragen, financiële verantwoording en risico's en governance. Dit volgt in de loop van 2026.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Lobby en afstemming met diverse partijen, waaronder Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), provincie, spoorse partijen en gemeenten.</i>	
Openbaar vervoer: opzetten lobby voor versnellen ov-verbinding Alphen-Uithoorn via Nieuwkoop.	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>De lobby heeft nog niet plaats kunnen vinden als gevolg van de beperkte capaciteit/andere prioriteiten binnen het team Mobiliteit en Wonen.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Dit project wordt gezamenlijk met de gemeente Nieuwkoop opgepakt in 2026. Ook de provincie moet hier goed bij worden betrokken.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Prioriteit geven ten koste van andere projecten. Projecten verschuiven daarmee wel in de tijd. De openbaar vervoerverbinding is tot op heden gewaarborgd.</i>	
Realiseren fietsverbindingen naar omliggende steden door middel van doorfietsroutes. Door-fietsroute Alphen-Leiden en Alphen-Gouda worden gefaseerd uitgevoerd.	😊
Verminderen intern autoverkeer door betere ontsluiting van wijken en bieden van alternatieven.	😊
Onderzoek naar de meerwaarde van lokale en regionale P+R-locaties en hubs in combinatie met deelmobiliteit.	😊
Realiseren oplossing voor verkeersproblematiek in Hazerswoude-Dorp (N209).	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Het provinciaal inpassingsplan en de bestemmingsplannen zijn in procedure gebracht. Zie ook hierboven bij de 'samenvatting ontwikkelingen'.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: –	
Beheersmaatregel: –	
Onderzoek en besluitvorming over een tweede oeververbinding in Boskoop (besluitvorming is gereed).	😊
Onderzoek naar een tunnel of tunnelbak bij Hazerswoude-Dorp (inmiddels gereed).	😊
Onderzoek en lobby ov-verbinding Zoetermeer-Schiphol-Amsterdam via Alphen aan den Rijn.	☹️
Toelichting op de afwijkingen rood: <i>Vanuit oogpunt van prioritering on hold. Wordt wel als wens meegenomen in de op te stellen ov-visie regio Holland Rijnland in 2026.</i>	
Verbeteren bereikbaarheid Alphen aan den Rijn via N207 Noord via werkgeversaanpak en onderzoek hub/transfeer Alphen-Noord (wordt onderdeel van RIA-project Mobiliteitsaanpak Rijn en Veenstreek).	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Het onderzoek in dit RIA-project is van start gegaan in 2025. In 2026 wordt de eerste fase afgerond met een beeld van de te verwachten problematiek.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties:	

Inspanningen thema mobiliteit	Stand
<i>Drukke op de N207 Noord neemt toe.</i>	
–	
Lobby voor ongelijkvloerse kruising Leidse Schouw/N11 en N11/A12 (ook onderdeel van doorontwikkeling N11).	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Het ministerie trekt vooralsnog geen geld uit om N11/A12 op te lossen.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Congestie op de N11 en N459 neemt toe.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Optrekken in lobby met PZH en Bodegraven-Reeuwijk.</i>	
Uitvoeren van motie Eerste anderhalf uur gratis parkeren	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>In 2025 is uitvoering gegeven aan de motie. In november 2025 heeft de raad een nieuwe motie aangenomen om de eerste anderhalf uur gratis parkeren in ieder geval in 2026 nog voort te zetten en te komen tot een integrale Biz, waarin toekomstige dekking moet worden geregeld. In de voorjaarsnota/najaarsnota 2026 zullen dekkingsvoorstellen worden gedaan voor de dekking van de maatregel in 2026.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>De inkomsten voor parkeren zijn afhankelijk van het gebruik van de parkeergarages- en terreinen en het straatparkeren. Het gebruik daarvan, en daarmee de inkomsten, laat zich lastig voorspellen. In relatie tot de eerste anderhalf uur gratis parkeren blijkt dat de inkomstenderving groter is dan begroot. Dit komt doordat de werkelijke inkomsten uit straatparkeren flink achterblijven ten opzichte van de begrootte inkomsten. Dit komt door de tariefstijging naar € 3 per uur en een verschuivend effect naar de parkeergarages. De werkelijke inkomsten in de parkeergarages zijn hoger dan begroot, maar niet voldoende om het verlies op straatparkeren te compenseren.</i> <i>De totale werkelijke inkomsten over de gehele parkeerexploitatie in 2025 zijn gerealiseerd als begroot. Dit komt door fors hogere inkomsten uit naheffingsaanslagen dan begroot en gegenereerde inkomsten die niet zijn begroot. De werkelijke uitgaven zijn hoger dan begroot. Dit komt door hogere energielasten dan begroot en indexeringen van contracten (de begroting wordt niet geïndexeerd).</i>	
Beheersmaatregel: <i>Bij de voorjaarsnota/najaarsnota zullen voorstellen worden gedaan volgens de motie van november 2025 voor de dekking van de benodigde financiële middelen voor de eerste anderhalf uur gratis parkeren.</i>	
Opstellen beheer- en onderhoudsplan bruggen.	😊
Scenario met Waddinxveen uitwerken voor de Provincie over ontsluiting Boskoop.	😊
Gefaseerd verbeteren van de inrichting van wegen voor de verkeersveiligheid en het stimuleren van duurzaam vervoer.	😊
Onderzoek naar fietsknelpunten ter verbetering van de verkeersveiligheid (onderdeel Programma Fietshart en Verkeersveiligheidsplan: aanpakken van de fietsknelpunten).	😊
Uitvoeren van het Verkeersveiligheids- en -educatieplan.	😊
Thema: Afval en grondstoffen	
Actualiseren afvalbeleid. Hierbij worden actuele thema's als circulair ambachtscentrum, kwaliteit grondstoffen, nascheiding PMD, preventie en uitgebreide ketenverantwoordelijkheid van producenten meegewogen.	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel:	

Inspanningen thema mobiliteit	Stand
<i>Eind 2025 is gestart met de actualisering van het Grondstoffenbeleid. Het Grondstoffenbeleid 2027–2030 wordt in 2026 verder vormgegeven. De beoogde vaststelling is voorzien in 2027.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>De verwachting is dat de kosten voor het verwerken van restafval de aankomende jaren fors gaan stijgen. Deze kosten worden doorberekend in de afvalstoffenheffing. Als er geen maatregelen worden genomen om de hoeveelheid restafval te verminderen, zal de afvalstoffenheffing sterk toenemen.</i>	
Beheersmaatregel: <i>In het nieuwe grondstoffenbeleid worden verschillende scenario's met maatregelen onderzocht, gericht op afvalpreventie en betere afvalscheiding. Om zo de hoeveelheid restafval te verminderen en daarmee de stijging van de afvalstoffenheffing te beperken.</i>	
Inzet van doelgerichte communicatiecampagnes ter bevordering van de kwaliteit en kwantiteit van gescheiden afvalstromen.	

Risico's beleidsvoorbereiding/ –uitvoering en partnerorganisaties

Risico's	Actueel
Gebrek aan personele capaciteit heeft invloed op de uit te voeren acties.	Ja
De bezuinigingen, onder andere op het mobiliteitsbudget, betekenen dat er minder budget is voor overige onderzoeken en daarmee de ruimte om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.	Ja
De gemeentelijke afvalscheidingsdoelen zijn ambitieuzer dan het huidige afvalbeleid waar kan maken. De ambitie uit het grondstoffenbeleid 2015–2025 wordt niet gehaald. Hierin was opgenomen dat er in 2025 geen restafval meer zou zijn. Dit wordt door geen enkele Nederlandse gemeente gehaald. Het college start aanvullende maatregelen, zoals een bewustwordingscampagne onder de inwoners van de gemeente. Daarnaast wordt nieuw, realistisch beleid in samenspraak met de gemeenteraad voorbereid.	Ja
Sinds 2025 is er met de Beheervisie Openbare Ruimte een nieuw kader voor beheer en onderhoud. In de toegekende budgetten is voor 2025 geen rekening gehouden met kostenstijgingen als gevolg van inflatie, waardoor in 2025 al een verwacht tekort zal zijn van € 0,6 miljoen. Dit blijkt in de praktijk ook te worden gerealiseerd. Voor 2026 is daarom een inflatiecorrectie (prijsindexering) aangevraagd om deze tekorten in de komende jaren te voorkomen. Om onderhoudsachterstanden te voorkomen, wordt het noodzakelijk onderhoud uitgevoerd. Als gevolg van autonome prijsstijgingen in de markt ontstaat er een overschrijding. Aansluitend daarop zijn er enkele onvermijdelijke extra uitgaven in het onderhoud die gerelateerd zijn aan het extra watergeven van groenvoorzieningen vanwege droge perioden (klimaatverandering), stormschaden en overschrijdingen in uitvoeringsbestekken binnen de uitvoering.	Ja
Er is onvoldoende budget om te kunnen voldoen aan diverse regelgeving omtrent bereikbaarheid (omleidingen, bereikbaarheid hulpdiensten) bij evenementen. In 2025 wordt hierop daarom een overschrijding verwacht. Een structurele oplossing wordt gezocht bij de herziening van het evenementenbeleid.	Ja
Mede door invoering van een zero-emissiezone in Alphen aan den Rijn wordt de vergroening/verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark verder voortgezet. Dit betekent dat de beschikbare laadcapaciteit op locatie Langeroode verder dient te worden uitgebreid. Onderzoek wijst uit dat het huidige gecontracteerde vermogen (de huidige aansluiting van elektra op het netwerk van Liander) in de (nabije) toekomst onvoldoende is. Daarom	Ja

Risico's	Actueel
is een verzekering van de aansluiting op Langeroode aangevraagd. Er is hier geen budget voor beschikbaar gesteld.	

Relevante beleidsnota's

- [Parkeernota 2025](#)
- [Praktisch beleidskader Toegankelijkheid](#)
- [Fietsparkeerstrategie](#)
- [Herijkt MIPWI 2024](#)
- [Visie Snelladen](#)
- [Beleidsregels laadvoorzieningen](#)

Indicatoren programma 2 Wonen

EFFECTINDICATOREN IN-FRASTRUCTUUR, MOBILITEIT	STREEF-WAARDE 2025	REALISATIE 2025		TOELICHTING
Aandeel fietsgebruik in woon-werkverkeer	25% (2024)		25%	Zowel de gewone als de elektrische fiets.
% werkenden dat vaak hinder ondervindt van gebrek aan doorstroming	13% (2024)		14%	Ondervindt vaak hinder.
Score tevredenheid openbaar vervoer woonbuurt	6,4 (2024)		6,7	2025 is het eerste jaar van de busconcessie van Qbuzz.
Aantal personen dat gebruik maakt van openbaar busvervoer in Alphen aan den Rijn	1,38 miljoen passagiers (2024)		1,38 miljoen	Betreft het aantal instappers op alle bushaltes in de gemeente Alphen aan den Rijn over geheel 2025.

** In de begroting 2025 is geen streefwaarde opgenomen, maar in 2025 is er wel een belevingspeiling geweest. Daarom is bij de eerste drie indicatoren de streefwaarde van 2024 vermeld bij de resultaten uit de peiling. Belevingspeiling wordt in de oneven jaren uitgevoerd.*

EFFECTINDICATOREN OPENBAAR GEBIED	STREEF-WAARDE 2025	REALISATIE 2025		TOELICHTING
Tevreden burgers met schoonhouden openbaar gebied*	7		6,4	Er wordt gewerkt aan nieuw zwerfafvalbeleid.
Waardering kwaliteit groenvoorziening*	7		6,6	Verbetering groenonderhoud is onderdeel van verbeteraanpak 'ontwikkelen beheren' (zie toelichting in paragraaf kapitaalgoederen).
Scheidingspercentage afval	100%		56%	Resultaat 2025 nog niet bekend. Resultaat 2024 gebruikt. Er wordt geen significant verschil verwacht met het voorgaande jaar.

EFFECTINDICATOREN OPENBAAR GEBIED	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
			Er wordt gewerkt aan nieuw grond- stoffenbeleid met ambitieuze maar re- alistische doelen en passende maatre- gelen.

Wat heeft het gekost?

		Primitief 2025	Begroting na Wijziging NJN 2025	Begroting na wijziging 2025*	Rekening 2025	Saldo 2025
2 Wonen	Exploitatie					
Lasten		118.868	36.921	160.314*	143.899	16.414
Baten		66.129	-26.414	96.979*	91.253	-5.725
<i>Totaal lasten en baten</i>		<i>-52.739</i>	<i>-63.335</i>	<i>-63.335</i>	<i>-52.646</i>	<i>10.689</i>
	Mutaties reserves					
Toevoeging		5.132	5.343	5.343	9.961	-4.618
Onttrekking		2.718	17.583	17.583	6.810	-10.773
<i>Totale mutaties reserves</i>		<i>-2.414</i>	<i>12.240</i>	<i>12.240</i>	<i>-3.150</i>	<i>-15.391</i>
Saldo 2 Wonen		-55.153	-51.095	-51.095	-55.797	-4.701

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

**In de begrotingswijziging bij het MPG 2025 (raad 26 juni 2025) is de verwachte afsluiting van de grondexploitatie Stadshart ten onrechte bruto gepresenteerd. Hierdoor zijn de lasten en baten begroot na wijziging voor bedrag € 123.393.000 te laag gepresenteerd. In de jaarstukken is deze wijziging netto gepresenteerd (lasten en baten begroot na wijziging verhoogd). De begrote lasten na wijziging zijn aangepast van € 36.921.000 naar € 160.314.000 en de begrote baten na wijziging van -/- € 26.414.000 naar € 96.979.000. Dit heeft geen effect op het saldo begroot na wijziging. Deze aanpassing werkt in alle hoofdstukken van de Jaarstukken door.*

Programma 2 Wonen laat een voordelig saldo van € 10,7 miljoen (exclusief de mutaties van de reserves) zien. Hieronder worden de verschillen boven € 475.000 en onder -€ 475.000 toegelicht:

Toelichting afwijkingen lasten

Lasten	Bedrag
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	4.458
<i>De onderbesteding bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft een optelsom van kleine onder- en overbestedingen op deelbudgetten (€ 0,5 miljoen voordeel). De rode draad hierbij is een hogere toerekening van uren aan projecten voor de instandhouding van de openbare ruimte. Het tweede deel betreft onderbesteding op de vanuit het MIPWI 2024 beschikbaar gestelde middelen voor nieuwe infrastructuurprojecten (€ 3,9 miljoen voordeel). Deze werkzaamheden schuiven door naar 2026 en verder. Dit deel heeft geen effect op het rekeningresultaat. De dekking vanuit de Reserve Wonen en Infra valt in gelijke mate lager uit. Zie ook de toelichting bij de reservemutaties.</i>	
Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving	3.067

Lasten	Bedrag
<i>De afwijking bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft een reëel nadeel van € 0,4 miljoen. Dit bestaat uit een eenmalige schadeclaim naar aanleiding van een Raad van State uitspraak over bestemmingsplannen (€ 0,3 miljoen) en meerkosten op regionale samenwerking, waaronder RIA bijdragen (€ 0,1 miljoen). Het tweede deel betreft onderbesteding op de projectmiddelen voor de implementatie van de omgevingswet (€ 4,0 miljoen voordeel). Dit deel heeft geen effect op het rekeningresultaat. De lagere onttrekking uit de Reserve Projecten compenseert dit voordeel volledig. Zie ook de toelichting bij de reserve-mutaties. Het resterend saldo betreft het resultaat op facilitaire grondexploitaties.</i>	
Taakveld 8.2 Grondexploitatie (GREX) <i>Binnen het taakveld Grondexploitatie zijn, in overeenstemming met de voor- schriften van het BBV, de inkomsten en uitgaven voor de voorbereiding en uit- voering van de grondexploitaties verantwoord. Deze zijn per saldo budgettair neutraal. Dit gaat onder andere om de actualisatie MPG 2025.</i>	-3.444
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen <i>De onderbesteding betreft voornamelijk de projectmiddelen voor de Lokale Aanpak Isolatie (Nationaal Isolatie Programma, € 5,4 miljoen voordeel). Deze middelen zijn bestemd voor de meerjarige isolatie van woningen van eigenaren met een laag inkomen en van VvE's. De onderbesteding heeft geen effect op het rekeningresultaat. De niet in 2025 aangewende middelen blijven op de ba- lans staan. Deze middelen zijn beschikbaar voor inzet in latere jaren. Zie ook taakveld 8.3 bij de baten.</i>	5.411
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	35
Totaal lasten	16.414

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen baten

Baten	Bedrag
Taakveld 8.2 Grondexploitatie <i>Binnen het taakveld Grondexploitatie zijn, in overeenstemming met de voor- schriften van het BBV, de inkomsten en uitgaven voor de voorbereiding en uit- voering van de grondexploitaties verantwoord. Deze zijn per saldo budgettair neutraal. Dit gaat onder andere om de actualisatie MPG 2025. Zie ook taakveld 8.2 bij de lasten.</i>	-766
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen <i>Het effect op het rekeningresultaat is nihil. Het deel van de geraamde SPUK NIP LAI AR subsidieopbrengst dat in 2025 niet tot besteding is gekomen (€ 5,6 miljoen) blijft als vooruit ontvangen rijksbijdrage op de balans staan. Dit spie- gelt direct de onderbesteding op de lasten. Zie ook taakveld 8.3 bij de lasten.</i>	-5.489
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	-529
Totaal Baten	-5.725

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves

Reserve mutatie programma 2	Onttrekking	Toevoeging
Reserve Grondexploitaties <i>De grondexploitaties verlopen in beginsel budgettair neutraal, doordat afwijkingen binnen de grondexploitatie worden opgevangen via de Reserve GREX. Een deel van het nadeel ontstaat door een verschil in de verwerking van een beoogde reservemutatie. Voor de toekomstige reconstructie van de Amerikalaan is de dotatie aan de reserve afschrijvingslasten wel verwerkt, terwijl de bijbehorende onttrekking uit de Reserve GREX (K&Z KLOP+) niet in de realisatie tot uitdrukking is gekomen. Hierdoor ontbreekt de dekking voor deze dotatie en ontstaat een nadeel op het rekeningresultaat.</i>	1.425	-4.360
Reserve Wonen en Infra <i>De onttrekking ter dekking van de vanuit het MIPWI 2024 opgevoerde projectbudgetten voor infrastructuurprojecten is in 2025 niet volledig gerealiseerd. De werkzaamheden schuiven door naar 2026 en verder. De lagere onttrekking compenseert grotendeels het lastenvoordeel op taakveld 2.1. Het resterende verschil van € 0,4 miljoen vormt een nadeel op het rekeningresultaat.</i>	-5.479	-258
Reserve NUON structurele dekking <i>De in de Najaarsnota 2024 geraamde onttrekking ter vergoeding van de verhuurwaarde van de Aarhof is niet in 2025 gerealiseerd. Dit vormt een nadeel op het rekeningresultaat.</i>	-613	0
Reserve Projecten – implementatie omgevingswet <i>De onttrekking ter dekking van de projectmiddelen voor de implementatie van de omgevingswet is in 2025 niet volledig gerealiseerd. De werkzaamheden schuiven door naar 2026 en verder. De lagere onttrekking compenseert exact het lastenvoordeel op taakveld 8.1. Het effect op het rekeningresultaat is nihil.</i>	-3.967	0
Reserve Projecten – Gebiedsplan Oog van Koudekerk <i>De onttrekking voor het Gebiedsplan Oog van Koudekerk is in 2025 niet gerealiseerd. De voortgang van de projecten is onzeker omdat deze buiten het Bestaand Stads- en Dorpsgebied (BSD) liggen.</i>	-500	0
Reserves die onder de rapportagegrens vallen	-1.639	0
Totaal	-10.773	-4.618

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

4.1.3 Programma 3 Duurzaam

Het programma 3 Duurzaam bestaat uit het volgende doel en thema's:

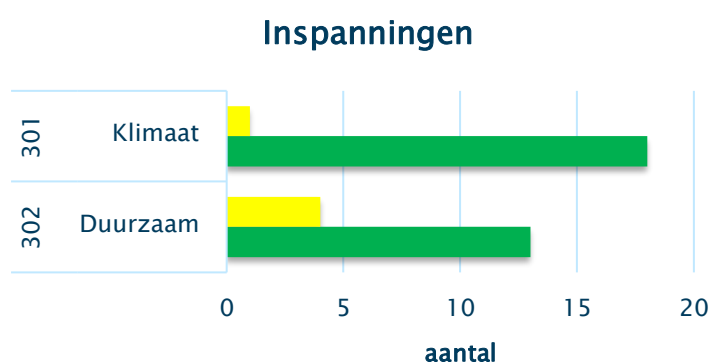
PGM	DOELEN	THEMA'S
3	Groen doen we samen	Klimaat
		Duurzaam

Doel: Groen doen we samen

Voor het college uitvoeringsprogramma voor programma 3 Duurzaam wordt verwezen naar het [uitvoeringsprogramma](#) 2022–2026 – Gemeente Alphen aan den Rijn (Samen bouwen aan een duurzame en vitale gemeente).

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Ontwikkelen van een gezonde, klimaatadaptieve, biodiverse en circulaire leefomgeving die beter bestand is tegen droogte, hitte en wateroverlast en waar ruimte is voor diverse dieren, (eetbare) planten en ontmoeting.
2. Verminderen van het energieverbruik, bewerkstelligen van de overgang naar duurzame warmte en het vergroten van de opwekking van hernieuwbare energie.
3. Realiseren van een stabiele, duurzame energie-infrastructuur.
4. Verduurzamen van gemeentelijk vastgoed.
5. Grondstoffen zoveel mogelijk gescheiden inzamelen en hergebruiken, en restafval waar mogelijk voorkomen (zie programma 2 Wonen).

Aanvullende speerpunten

In het raadsbesluit Aanpak Uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij zijn in de kaderstelling voor 2025 de volgende speerpunten binnen Programma 3 opgenomen:

- Continueren duurzaamheidsprogramma, onder meer:
 - ✓ Uitvoering isolatieprogramma met onder meer uitbreiden energiecoaches, aanpak energiearmoede, lokale NIP-subsidieregeling, VvE-ontzorgingsaanbod, wijkgerichte aanpakken en een pilot energiepunten in de wijk. Om grootschalige isolatieaanpak uit te kunnen voeren doet de gemeente ecologisch onderzoek naar beschermde diersoorten in de bebouwde omgeving en stelt een soortenmanagementplan (SMP) op;
 - ✓ Transitievisie warmte: gestart eind 2024 met het opstellen van het Warmteprogramma en de uitvoering van het verkenningsgebied Zeeheldenbuurt voorbereiden in de vorm van een samenwerkingsovereenkomst met verschillende partijen. Daarnaast werken we aan gemeentelijke deelneming in een publiek warmtebedrijf, waarbij we onderzoek doen naar warmtebronnen ten behoeve van collectieve warmtenetten, de exacte rol-neming van de gemeente en strategie voor de korte en lange termijn;

- ✓ Opwek- en energiesysteem: opstellen beleid voor grootschalige zon-opwek, heronderzoeken zoekgebieden wind en opstellen van bijbehorend beleid, netcongestie beperken door slim inzetten van beschikbare energie (bijvoorbeeld bij de zonneweide aan de N11), afstemmen met Liander over verzwaring van het elektriciteitsnet, ondersteunen van ITC/PCT-terrein bij ontwikkelen van energiehub, stimuleren zon op grote daken;
- ✓ Regionale samenwerking warmte/energietransitie: onder andere doorontwikkeling RES 1.0, programma OER;
- ✓ Faciliteren van laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer en voorbereiden implementatie zero-emissie stadslogistiek (programma 2 Wonen);
- ✓ Verduurzamingsaanpak bedrijven en bedrijventerreinen energie, vergroening, circulair (zie ook programma 5 economie);
- ✓ Voorbeeldfunctie duurzaamheid: de gemeente geeft het goede voorbeeld richting inwoners en ondernemers, onder andere verduurzamen gemeentelijk vastgoed en verduurzamen van de openbare ruimte (klimaatadaptatie, circulair);
- ✓ Versterken inwonersgerichte vergroenings-(en klimaatadaptieve) maatregelen: onder andere Operatie Steenbreek, Eetbaar Alphen, klimaatsubsidie groene dak, tuin- en groenaanplant;
- ✓ Vergroening en klimaatadaptatie van de openbare ruimte: verminderen areaal verharding ten gunste van groen, bomen toevoegen waar dat mogelijk is, voldoende waterberging bij extreme regenval, maatregelen om hittestress te voorkomen;
- ✓ Vergroening bedrijventerreinen (programma 5 Economie);
- ✓ Vergroening entrees dorpen en wijken.

Samenvatting ontwikkelingen

In 2025 is nog duidelijker geworden dat het realiseren van een stabiele en duurzame energieinfrastructuur onder grote druk staat. Dit komt door de snel stijgende vraag naar elektriciteit en de toenemende netcongestie. Daarnaast is de fysieke ruimte voor zowel bovengrondse als ondergrondse energieinfrastructuur beperkt. Ook nemen de zorgen over de robuustheid en weerbaarheid van het energiesysteem toe. De relatief eenvoudige maatregelen, zoals het stimuleren van energiebesparing, kleinschalige opwek en energiezuiniger bouwen, zijn niet meer voldoende. Er zijn dan ook in samenwerking met vele partners de nodige extra stappen gezet. Denk hierbij aan de realisatie van een 150 kV-station in de Barrepolder en de inzet op uitbreiding van twee stations (Alphen-West en Alphen-Centrum).

Maar er is meer nodig dan dat, want ondanks de inspanningen is eind 2025 aangekondigd dat de netbeheerders vanaf 1 juli 2026 ook een wachtlijst voor kleinverbruik aansluitingen gaan hanteren. De grenzen van het huidige energiesysteem komen hiermee in zicht. Deze urgente situatie vraagt om een meer samenhangende aanpak, waarbij lokale duurzame opwek, collectieve warmte, spreiding van en sturing op het piekverbruik en ontwerpkeuzes voor netbewuste nieuwbouw zeer belangrijke onderdelen worden om te voorkomen dat leveringszekerheid en betaalbaarheid van energie verder onder druk komen te staan.

Regie op ondergrond, Bodem en water sturend

Bij de ontwikkeling van de Gnephoeck, hebben we, als één van de eerste gemeenten in Nederland, het principe Water en Bodem sturend toegepast. Daarvoor hebben we informatie en

kennis van het water- en bodemsysteem verworven. In de nabije toekomst is het nodig om de data samen te brengen in een ondergrondmodel. Dit helpt ons om op een kostenefficiënte manier een toekomstbestendige, klimaatadaptieve en gezonde ontwikkeling te realiseren. Ook leren we hiervan hoe we in de bestaand stedelijk gebied regie op de ondergrond kunnen toepassen. De ruimte in de ondergrond is vaak te beperkt voor bijvoorbeeld extra groen en warmtenetten.

Natuurinclusieve en toekomstbestendige leefomgeving

Klimaatadaptieve maatregelen worden in toenemende mate belangrijker door een toename in de frequentie en hevigheid van extreme weersomstandigheden, met name hevige piekbuien en langere perioden van droogte en hitte.

Het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie en biodiversiteit is in 2025 opgesteld en begin 2026 vastgesteld. Ook de Agenda Groene Leefomgeving is in 2025 vastgesteld. Als uitwerking daarvan is gestart met het opstellen van een lokaal hitteplan, een natuurherstelplan en actualisatie van de groenstructuurkaart. Ook is beleid opgesteld voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte.

Het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen is integraal onderdeel van de voorbereiding van projecten in de openbare ruimte en gebiedsontwikkeling. Voor een actueel beeld van kwetsbaarheden is een nieuwe ronde stresstesten opgestart, waarbij wordt aangesloten op de werkwijze van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Op diverse plekken zijn concrete maatregelen genomen om wateroverlast bij extreme regenval te beperken, bijvoorbeeld bij het Aarplein.

Reguliere kosten worden gedekt vanuit het gemeentelijk Watertakenprogramma en het onderhoud van de openbare ruimte. Voor de aanvullende klimaatadaptieve maatregelen en circulaire maatregelen in de openbare ruimte zijn nog geen structurele middelen beschikbaar. De middelen voor deze maatregelen worden nu gedeeltelijk gedekt uit de Duurzaamheidsreserve en uit de ontvangen subsidie in het kader van de Impulsregeling klimaatadaptatie. Zie ook onder risico's.

Verduurzaming vastgoed

In 2025 zijn voor verschillende bestaande gemeentelijke panden verduurzamingsprojecten afgerond, voortgezet of opgestart. Vaak lopen deze projecten samen met onderhoudswerkzaamheden en aanpassingen vanwege gebruikerswensen. Denk bijvoorbeeld aan de locaties van Rijnvicus, Poppodium The Cube en Buurthuis De Zeehelden op de van Brakelstraat in Alphen aan den Rijn.

Daarnaast is ingezet op het integraal meenemen van duurzaamheid bij aanbestedingen. Goede voorbeelden zijn de aanbestedingen voor: sloop van voormalig gemeentelijk vastgoed Sporthal Arena en het oude Scala (gunning 2025); ontwerp en nieuwbouw van toekomstig gemeentelijk vastgoed Sporthal de Bijlen (gunning 2026) en onderhoudscontract E&W-installaties gemeentelijk vastgoed (gunning 2026).

Tot slot zijn in 2025 een drietal projectoverkoepelende trajecten opgestart. Allereerst een traject om de informatievoorziening rondom duurzaamheid te verbeteren. Doel van dit traject is

driedelig: om in de toekomst eenvoudiger input te leveren aan de routekaart, monitoring te verbeteren en rapportage aan college en raad door te ontwikkelen. Ten tweede is gestart met het project 'circulariteit in de renovatiepraktijk' waarin we onderzoeken hoe we circulariteit integraal mee kunnen nemen in onze verduurzamings-/renovatieprojecten. En ten derde wordt onderzocht of en hoe we in samenwerking met andere gemeenten stappen kunnen maken op het thema klimaatadaptatie.

De ontwikkelingen en inspanningen ten aanzien van het afval- en grondstoffenbeleid worden in Programma 2 Wonen toegelicht.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema klimaat	Stand
Openbare ruimte	
Herzien en uitvoeren beleid Openbare Ruimte waardoor het bijdraagt aan een kwalitatieve, natuurlijke, robuuste, vitale en verbindende openbare ruimte.	😊
Groen	
Onderzoek naar het planten van een groot aantal nieuwe bomen ('100.000 bomen') in de gemeente en pilot om 500 bomen van Boskoopse kwekers beschikbaar te stellen om tuinen te vergroenen (verdelen over de wijken).	😊
Aanleg groene entrees bij dorpen.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Later opgestart vanwege andere projecten die prioriteit kregen. In het najaar zijn de eerste locaties gerealiseerd.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: –	
Beheersmaatregel: <i>Plan is gereed. Uitwerking volgt gefaseerd in de komende jaren.</i>	
Aanleggen en verbinden van groenstructuren.	😊
Voortzetten aanleg van een bijensnelweg.	😊
Stimuleren en versterken van stadslandbouw en eetbaar groen in de openbare ruimte (Eetbaar Alphen).	😊
Water en Klimaat	
Onderzoeken hoe klimaatstresstesten kunnen worden ingezet om droogte, hitte en wateroverlast in gebieden in kaart te brengen en te verminderen. Op basis van deze resultaten wordt een Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptief opgesteld.	😊
Onderzoek naar alternatieven voor waterberging (onder andere watergebiedsplan Alpherhoorn en mogelijkheden hemelwaterverordening).	😊
Voortzetten van subsidieregelingen groene daken en groene tuinen (regenton, vervangen stenen door planten).	😊
Inwoners en ondernemers stimuleren bij het nemen van klimaatadaptieve maatregelen, onder andere door voortzetten Operatie Steenbreek.	😊
Grijswatersystemen stimuleren bij nieuwbouwwijken.	😊

Inspanningen thema duurzaamheid	Stand
Verduurzaming van bestaande woningen .	
Voortzetten duurzaamheidsleningen.	😊
Stimuleringslening voor scholen, verenigingen en maatschappelijke organisaties.	😊
Aanpak energiearmoede.	😊
Energieadviezen door Energiek Alphen .	😊
Ondersteuningsaanbod VvE's.	😊
Isolatiesubsidie NIP .	😊
Energiepunten in de wijk .	😊
Wijkaanpakken energiebesparing en voorbereiding op aardgasvrij in nauwe samenwerking met Woonforte en HABEKO (HABEKO is nu WY Wonen).	😊
Energieklussendiensten ter ondersteuning inwoners met Participe en Actief Rijnwoude.	😊

Inspanningen thema duurzaamheid	Stand
Warmtetransitie	
Opstellen Warmteprogramma onder de omgevingswet vóór eind 2026.	😊
Start in verkenningswijken: Planetenbuurt, Ridderveld-West, omgeving Archeon worden gepauzeerd. De focus ligt in deze periode op Havenfront/Zeeheldenbuurt.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Dinsdag 4 november 2025 maakte het kabinet bekend dat de deadline voor het vaststellen van het Warmteprogramma is verplaatst van eind 2026 naar eind 2027. De gemeente krijgt hiermee meer voorbereidingstijd om te voldoen aan de inhoudelijke en procedurele eisen die het warmteprogramma stelt, zoals het uitvoeren van een MER (milieueffectenrapportage).</i> <i>Het verkenningsgebied Havenfront/Zeeheldenbuurt is de basis voor de Alphen Warmtetransitie. Parallel aan deze uitwerking wordt de rolneming van de gemeente in een warmtebedrijf in het kader van de warmtetransitie onderzocht. Hierbij is er focus op de voortgang van de woningbouw bij de Gnephoek, gebiedsstrategie Ridderveld en Havenfront, ontwikkeling van de aardwarmtebron en ontwikkeling van project collectieve warmte Havenfront – Zeeheldenbuurt.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: –	
Beheersmaatregel: <i>Voor de ontwikkeling van het Warmteprogramma is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld. Het PvA beschrijft de uitgangspunten, het proces en de planning van het Warmteprogramma. Hierbinnen is rekening gehouden met aanpassing van de deadline.</i> <i>In de uitwerking van het Warmteprogramma worden de verkenningswijken geëvalueerd en heroverwogen. Er wordt daarom niet gewerkt aan andere verkenningsgebieden uit de Transitievisie Warmte naast Havenfront/Zeeheldenbuurt.</i>	
Duurzame energie	
Onderzoek naar de totale behoefte aan duurzame energie in de gemeente.	😊
Inzet van de subsidioloog om diverse landelijke en Europese subsidies op het gebied van klimaat en duurzaamheid te verkrijgen.	😊

Inspanningen thema duurzaamheid	Stand
Opstellen en uitvoering geven aan gemeentelijk Beleid voor kleine windmolens.	😊
Voortzetten verduurzamen resterende 5% van straatverlichting met led en bewegingsmelders.	😊
Kennis bundelen en voorlichten inwoners en bedrijven over duurzame energie.	😊
Duurzaamheid	
Organiseren van een jaarlijks duurzaamheidsfestival met partners.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>We organiseren geen Duurzaamheidsfestival, maar we bouwen duurzame relaties met partners op andere wijze.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: –	
Beheersmaatregel: <i>Samen met onze partners organiseren we of dragen we bij aan diverse doelgroepgerichte bijeenkomsten over specifieke duurzaamheidsthema's, Denk onder meer aan het VOA-congres Doe maar duurzaam, workshops Operatie Steenbreek, inspiratiemarkt Eetbaar groen en energiemarkten. In 2025 is er bijgedragen aan de Duurzaamheidsconferentie, georganiseerd door de gemeenteraad.</i>	
Een lokaal energienetwerk oprichten op het ITC-PCT- terrein	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Door de congestie op het elektriciteitsnet van TenneT én doordat Liander onverwacht de samenwerking beëindigde, werd een energiehub via het Liandernet onmogelijk. Daarom is nu opnieuw gestart om een privaatnet als oplossing uit te werken. Dat houdt in dat er een nieuw net op het terrein wordt aangelegd en geëxploiteerd (een Gesloten Distributie Systeem (GDS), door de bedrijven op het terrein, in samenwerking met de gemeente. Op dit moment voert een externe partij een haalbaarheidsstudie uit, waarna de ondernemers het project verder kunnen uitbouwen.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Aanpak vanuit privaat net (Gesloten Distributie Systeem, GDS) ligt op koers.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Projectplan opgesteld, betrokkenheid van de ondernemers (ook via financiële bijdrage). Doordat de gemeente op tijd een eigen aansluiting op het terrein geregeld heeft, vormt de TenneT-netcongestie geen belemmering.</i>	
In samenwerking met Liander onderzoek naar slimme oplossingen voor de netcongestie, zodat teruglevering en ontwikkeling mogelijk worden.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Bij woningbouw en bedrijventerreinen staan we samen met Liander voor een grote uitdaging vanwege netcongestie. Liander heeft eind 2025 aangekondigd dat kleinverbruikers per 1 juli 2026 ook op de wachtlijst kunnen komen te staan.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Risico dat het niet altijd mogelijk is om nieuwe ontwikkelingen tijdig van stroom te voorzien.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Verbeteren van de samenwerking met Liander door het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst, verkennen van netbewuste ontwikkeling zoals netbewust bouwen, slim laden en andere innovatie oplossingen. Daarnaast een impactanalyse van de netcongestie op gebiedsontwikkeling.</i>	
Inzet op Zon op Dak bij bedrijven en/of op bedrijventerreinen i.s.m. lokale en regionale partners.	😊
Onderzoek naar een lokaal energieloket voor bedrijven.	😊

Inspanningen thema duurzaamheid	Stand
Opstellen en uitvoeren Routekaart voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed in eigendom van de gemeente.	
Vaststellen Kadernota vastgoed voor de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.	
Ontwikkelen passend aanbod voor ondersteuning van verduurzaming van onderwijshuisvesting en voortzetten groenblauwe schoolpleinen.	
Ruimte geven aan vitale groepen in de samenleving, zoals groenvrijwilligers en vrijwilligers die zich inzetten voor een schone omgeving, samen met de Schone Buurtcoaches en ondernemers.	

Risico's beleidsvoorbereiding/ -uitvoering en partnerorganisaties

Risico's	Actueel
Voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed is voldoende budget nodig. In de begroting is voor de periode 2024 t/m 2027 € 2,5 miljoen per jaar opgenomen. De Routekaart met de planning voor de verduurzaming onze panden is in 2024 vastgesteld. Hieruit blijkt dat de beschikbare middelen in de periode 2024 t/m 2027 goed aansluiten bij de mogelijke verduurzamingssnelheid gelet op de ontwikkelingen in de portefeuille. Tegelijkertijd is het zeer waarschijnlijk dat de gemeente, bij jaarlijks gelijkblijvende middelen en uitvoering, uiteindelijk niet kan voldoen aan de landelijke verplichtingen. Ook de eigen CO₂-ambitie wordt niet gehaald. Het gevolg is dat gemeente niet het gewenste voorbeeld kan geven. Een ander gevolg is het ontstaan van een waterbedeffect: in latere jaren is jaarlijks een hoger budget nodig om toch aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Op Europees niveau wordt de invoering van emissierechten voor gebruikers voorbereid. Verduurzaming leidt tot lagere uitstoot en dus minder kosten. Een hogere investering in verduurzaming nu betekent een grotere toekomstige kostenbesparing. Daarnaast zien we dat de markt voor verduurzaming vastgoed overvraagd wordt, zowel op het gebied van uitvoerende partijen als materialen. De verwachting is dat deze krapte toeneemt, omdat meer gemeenten de verduurzaming van hun vastgoed vormgeven. Dit kan leiden tot vertraging en kostenverhoging bij de uitvoering van verduurzaming gemeentelijk vastgoed.	Ja
Door toenemende netcongestie binnen onze gemeente (dit speelt in heel Nederland) stagneert de energie- en warmtetransitie. De landelijke netbeheerder Tennet heeft in december 2024 besloten om in de provincie Zuid-Holland geen nieuwe grootverbruik aansluitingen meer toe te zeggen tot 2032 of 2035. Ook de regionale netbeheerder Lander kan hierdoor geen grootverbruik aansluitingen meer toezeggen. Wel doet Tennet een onderzoek om vanaf 2026 tijdsgebonden/flexibele contracten aan te kunnen bieden. Partijen met een grootverbruik-aansluiting zijn bijvoorbeeld bedrijven, maatschappelijke instanties en woningbouw. Eind 2025 heeft Liander aangekondigd dat ook kleinverbruikers zonder maatschappelijke prioriteit vanaf 1 juli 2026 op de wachtlijst voor een aansluiting komen te staan. Nadat de resterende gereserveerde capaciteit voor kleinverbruikers is verdeeld over de wachtlijst zal er pas weer meer capaciteit als er ruimte op het net komt.	Ja

Risico's	Actueel
Dit kan grote impact hebben voor nieuwe woningen, de uitbreiding van onze economie en bedrijvigheid, én voor de snel veranderende mobiliteit. Aanvullend zien we de elektrificatie van warmte- en koude voorziening van onze inwoners, wat de netcongestie problematiek verergert.	
Voor duurzame opwek bestaat het risico dat de regio Holland Rijnland, waar Gemeente Alphen aan den Rijn een onderdeel van uitmaakt, de RES 1.0 doelstelling van 1,14 TWh duurzame opwek in 2030 niet behaalt. In 2025 heeft het college de mogelijkheden voor windturbines in Alphen aan den Rijn onderzocht, om zo verantwoordelijkheid te nemen in het behalen van het RES 1.0 doel. Parallel onderzocht de gemeente, samen met vier buurgemeenten, in het project Toekomstbestendige Landschappen en Energylane de kansen om een toekomstbestendig energiesysteem in te richten dat ook de opgaven landschap, economie en mobiliteit versterkt. In de gemeenteraad is niet tot draagvlak voor het indienen van de voorgestelde voorkeursgebieden voor windturbines bij de provincie gekomen. Dit beïnvloedt het behalen van de lokale en regionale ambities en doelen voor de energietransitie, de aanpak van netcongestie en de realisatie van een toekomstbestendig energiesysteem en daarmee de opgaven voor wonen, economie enzovoort.	Ja
Met de Agenda Groene Leefomgeving gaan we nieuwe plantplaatsen aanwijzen voor extra bomen. Hiervoor is mogelijk in de komende jaren aanvullend budget nodig. Als dit niet beschikbaar komt, leidt het mogelijk tot vertraging van aanplant van extra bomen.	Ja
De ruimte in de ondergrond is beperkt voor kabels en leidingen, warmtenetten, groen, riolering enzovoort. Regie op de ondergrond is noodzakelijk om alle opgaven waar we aan werken integraal te realiseren. Hiervoor zijn de komende jaren middelen en menskracht nodig.	Ja
In onze gemeente is funderingsproblematiek van particuliere panden een steeds groter probleem. Vooral voor de pandeigenaren is dit een financieel en welzijnsrisico. In het kader van de Nationale funderingsaanpak zal de gemeente minimaal de kwetsbaarheden beter in beeld moeten krijgen. De verwachting is dat de gemeente in de toekomst ook een meer faciliterende rol moet nemen.	Ja
Onzekere Rijksfinanciering en lokale bezuinigingen bedreigen de continuïteit van de energietransitie en het duurzaamheidsprogramma. Het uitblijven van de overheveling van CDOKE-middelen naar het gemeentefonds dwingt tot tijdelijke inhuur. Dit verhindert structurele formatievorming en leidt tot verlies van cruciale kennis bij vertrek van extern personeel. Tegelijkertijd beperkt de structurele bezuiniging op het Duurzaamheidsprogramma de uitvoering van klimaatadaptatie en circulaire ambities. Het tekort aan stabiele middelen vergroot de kwetsbaarheid voor hitte, droogte en stijgende grondstofprijzen. De afhankelijkheid van incidentele subsidies volstaat niet om de noodzakelijke langetermijninvesteringen in een vitale leefomgeving te borgen.	Ja

Relevante beleidsnota's

1. Beleidskader financiële participatie duurzame energie
2. Agenda Groene Leefomgeving

Indicatoren programma 3 Duurzaam

EFFECTINDICATOREN	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Bij een lineaire daling van de CO ₂ -emissies naar 0 in 2050, moet de emissie jaarlijks met 14,4 kton dalen).			<u>CO₂-uitstoot*</u> De totale CO ₂ -uitstoot in gemeente Alphen aan den Rijn was in 2023 323 Kton en in 2024 311 Kton. Dit is een afname van 12 Kton terwijl de jaarlijkse doelstelling 14,4 Kton is. (bron: Regionale Klimaatmonitor).
Doelen van het klimaatakkoord zijn uitgewerkt in de Regionale Energiestrategie Holland Rijnland (RES 1.0). De regionale ambities voor energiebesparing, mobiliteit, warmte en duurzame opwek zijn: Energiebesparing: 11% in 2030 (1,1 TWh) en 30% in 2050 (3 TWh) ten opzichten van 2014. Mobiliteit: schoner en slimmer, in 2030 11% minder energiegebruik dan in 2014. Warmte: in 2050 alleen nog duurzame bronnen gebruiken. Duurzame opwek: 1,05 TWh in 2030. Voor 2050 is een veelvoud hiervan noodzakelijk.			<u>Energiebesparing*</u> Het energieverbruik in de regio Holland Rijnland is van 10,1 TWh in 2014 afgenomen naar 8,3 TWh in 2024. Dit is een afname van ruim 17% en daarmee is het doel voor 2030 al ruim behaald. <u>Mobiliteit*</u> Het fossiel energieverbruik van mobiliteit in de regio Holland Rijnland is van 9.823 TJ in 2014 afgenomen naar 8.706 TJ in 2024. Dit is een afname van ruim 11% en daarmee is het doel voor 2030 al behaald. <u>Warmte*</u> Het aardgasverbruik in de regio Holland Rijnland neemt gestaag af van 9.140 TJ in 2014 naar 6.936 TJ in 2024. Het aardgasverbruik van 2024 ten opzichte van 2023 is gestegen: van 6.728 naar 6.936 TJ. <u>Duurzame opwek*</u> De opwek van hernieuwbare energie is in de regio Holland Rijnland van 0,04 TWh in 2014 gestegen naar 0,45 TWh hernieuwbare energie in 2023. Als deze stijging lineair doorzet, ligt de 1,05 TWh in 2030 nog niet binnen bereik. Daarbij komt dat er in de regio

EFFECTINDICATOREN	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
			Holland Rijnland op dit moment weinig projecten voor grootschalige opwek in de pijplijn zitten.

* Bovenstaande gegevens komen uit de Regionale klimaatmonitor en deze lopen altijd een of twee jaar achter.

Wat heeft het gekost?

	Begroting			
	Primitief 2025	na wijziging 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
3 Duurzaam				
Exploitatie				
Lasten	6.477	17.247	11.895	5.351
Baten	0	5.397	4.557	-840
<i>Totaal lasten en baten</i>	<i>-6.477</i>	<i>-11.850</i>	<i>-7.338</i>	<i>4.511</i>
Mutaties reserves				
Toevoeging	0	130	130	0
Onttrekking	0	5.098	519	-4.578
<i>Totale mutaties reserves</i>	<i>0</i>	<i>4.968</i>	<i>389</i>	<i>-4.578</i>
Saldo 3 Duurzaam	-6.477	-6.882	-6.949	-67

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Programma 3 Duurzaam laat een voordelig saldo van € 4,5 miljoen (exclusief de mutaties van de reserves) zien. Hieronder worden de verschillen boven € 475.000 en onder -€ 475.000 toegelicht:

Toelichting afwijkingen lasten

Lasten	Bedrag
Taakveld 3.1 Economische ontwikkelingen: diverse lasten <i>De onderschrijding hebben betrekking op meerjarige projectbudgetten die doorlopen in 2026. Tegenover de onderschrijding staat een lagere subsidie-toerekening (zie ook de toelichting bij de baten).</i>	837
Taakveld 7.4 Milieubeheer <i>Onderschrijdingen betreffen meerjarige verschillende duurzaamheidsprojecten die in 2026 doorlopen en zijn mede afhankelijk van de inzet van de externe partijen, partners, bestuurlijk draagvlak en technologische ontwikkelingen. Tegen de lagere uitgaven staat ook een lagere onttrekking aan de reserves.</i>	4.365
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	150
Totaal lasten	5.351

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen baten

Baten	Bedrag
Taakveld 3.1 Economische ontwikkelingen <i>Door lagere uitgaven is er minder subsidie aan deze projecten toegerekend (zie ook de toelichting bij de lasten).</i>	-537
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	-303
Totaal baten	-840

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves

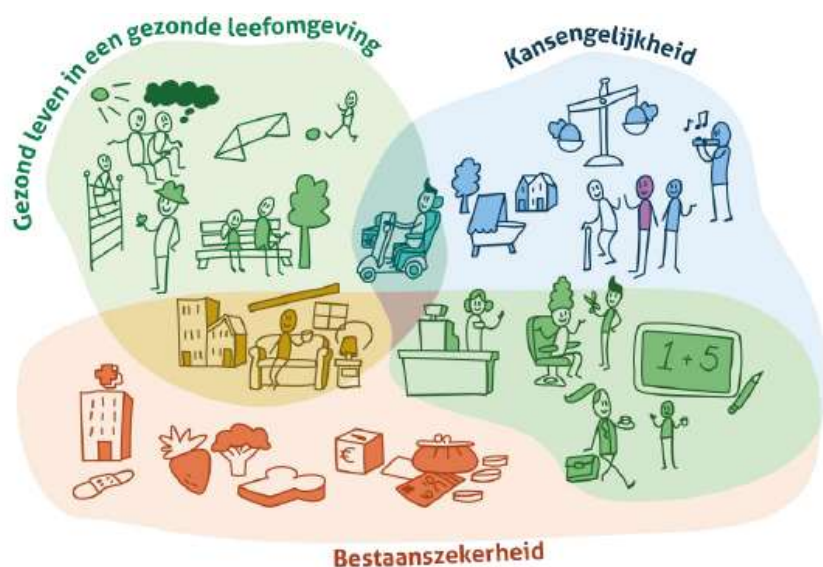
Reserve mutatie programma 3	Onttrekking	Toevoeging
Reserve Duurzaamheid <i>Tegen de lagere uitgaven staat ook een lagere onttrekking uit de reserves (zie ook onderschrijving bij de lasten).</i>	-4.202	0
Reserves die onder de rapportagegrens vallen	-376	0
Totaal	-4.579	0

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Op 10 juli 2025 is de Sociale visie 2025–2035 'Samen leven, samen bouwen' vastgesteld. Een belangrijke stap, want hiermee geven we richting aan hoe we als gemeente en gemeenteraad – samen met onze inwoners en maatschappelijke partners – zorgen voor passend en betaalbaar sociaal beleid. De Sociale visie beschrijft waar we als gemeente staan, welke maatschappelijke ontwikkelingen onze aandacht vragen en hoe we deze uitdagingen aangaan als gemeente.

De Sociale visie is samen met het Coalitieakkoord de toetssteen voor de keuzes die we maken, nu en in de toekomst.

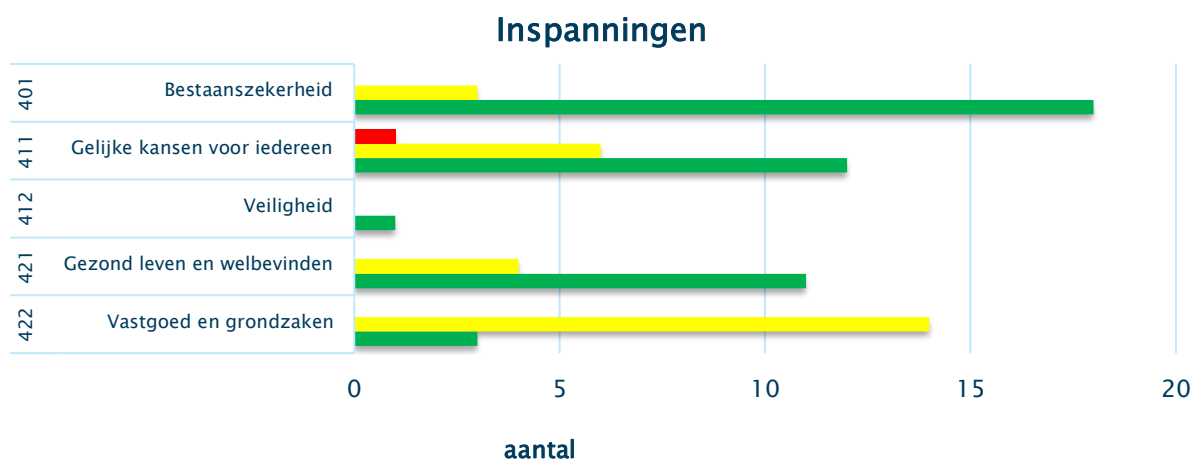
Voor het college uitvoeringsprogramma voor programma 4 Samenleving wordt verwezen naar het [uitvoeringsprogramma](#) 2022–2026 – Gemeente Alphen aan den Rijn (Samen bouwen aan een duurzame en vitale gemeente).

Het programma 4 Samenleving bestaat uit de volgende doelen met de thema's:

PGM	DOELEN	THEMA'S
4	De basis op orde	Bestaanszekerheid
	Vitale wijken	Gelijke kansen voor iedereen
		Veiligheid
	Positieve gezondheid	Gezond leven en welbevinden
		Vastgoed en grondzaken

Uitwerking thema's Sociale visie 2025–2035

De komende jaren willen we het volgende bereiken op de thema's van de Sociale visie 2025 – 2035.

Thema: Bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid betekent dat je een stabiele basis hebt. Je kunt 's avonds in een bed stappen in je eigen huis, hoeft niet bang te zijn dat morgen alles wegvalt en je hebt genoeg geld om van te kunnen leven. We zien bestaanszekerheid als het fundament voor een gezond en kansrijk leven. Als gemeente geven we daarom prioriteit aan bestaanszekerheid.

Wat wilden we bereiken in 2025?

- We willen vooral dat inwoners een dak boven het hoofd hebben en houden, ook als zij zorg en ondersteuning nodig hebben. Huisvesting is voor inwoners de eerste stap naar bestaanszekerheid.
- We willen dat inwoners en ondernemers financieel gezond zijn.
- Iedereen in de gemeente Alphen aan den Rijn telt en doet volwaardig mee. We hebben daarbij aandacht voor wat mensen kunnen, maar ook voor wat ze niet (meer) kunnen.

Thema: Kansengelijkheid

Kansengelijkheid betekent dat iedere inwoner gelijke kansen heeft op een gezond en waardig leven. Maar we hebben in het leven niet alles in de hand. Externe omstandigheden en gebeurtenissen hebben grote invloed op onze mogelijkheden in het leven. In onze gemeente mogen je kansen niet afhankelijk zijn van je achtergrond, de plek waar je wieg staat, de financiële situatie van je ouders, hoe je eruitziet, hoe je je identificeert, wat je gelooft of iets anders wat je situatie bepaalt.

Wat wilden we bereiken in 2025?

- Alle kinderen in de gemeente Alphen aan den Rijn groeien gezond, veilig en veerkrachtig op. Zij kunnen zich op eigen wijze ontwikkelen en ontplooien.
- Inwoners kunnen dichtbij laagdrempelige hulp vinden.
- In onze gemeente mogen je kansen niet afhankelijk zijn van je achtergrond, de plek waar je wieg staat, de financiële situatie van je ouders, hoe je eruitziet, hoe je je identificeert, wat je gelooft of iets anders wat je situatie bepaalt.

Thema: Gezond leven in een gezonde leefomgeving

We werken aan een samenleving waarin iedere inwoner gezond opgroeit, woont en werkt. We combineren in deze opgave bewust een gezonde leefstijl met een gezonde leefomgeving. We werken vanuit het principe van 'positieve gezondheid'. Daarmee benadrukken we het belang van veerkracht, de eigen verantwoordelijkheid voor een gezonde leefstijl en denken vanuit wat wél kan.

We zien voor de gemeente twee rollen. We hebben een beschermende rol: wij willen ervoor zorgen dat de omgeving waar onze inwoners wonen geen onnodige schade toebrengt aan de gezondheid van haar inwoners. We hebben ook een bevorderende rol: we vergroten het bewustzijn rond gezonde keuzes en willen ervoor zorgen dat die keuze de gemakkelijkste is.

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. We willen een gezonde leefstijl voor onze inwoners stimuleren.
2. We willen dat de omgeving waarin onze inwoners wonen, werken, leren en ontspannen actief bijdraagt aan hun gezondheid en welzijn.
3. Onze dorpen en wijken zijn belangrijk voor de veerkracht van de samenleving en gezondheid van onze inwoners.

Doel: De basis op orde

Thema: Bestaanszekerheid

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Stimuleren van een inclusieve arbeidsmarkt die kansen biedt voor sociale ondernemers en inwoners in een kwetsbare situatie, bijvoorbeeld door de doorontwikkeling van Sociaal Return on Investment.
2. Vroegtijdig signaleren van inwoners met (dreigende) financiële problemen.
3. Inwoners met financiële problemen zo snel mogelijk helpen en ontzorgen en met hen inzetten op een duurzame oplossing.
4. Ondersteunen van inwoners die dak- en/of thuisloos zijn of het risico lopen dit te worden.

Aanvullende speerpunten

Vanuit de beleidsdossiers speelden de volgende actualiteiten in 2025:

- Inclusieve arbeidsmarkt: doorontwikkeling Sociaal Return on Investment en doorontwikkeling sociaal leer- en ontwikkelbedrijven.
- Invoering Participatiewet in balans, spoor 1:20 maatregelen om inwoners meer rechtszekerheid en inkomenszekerheid te bieden binnen de Participatiewet in afwachting van de fundamentele herziening van deze wet (spoor 2).
- Minimabeleid: vereenvoudiging van het stelsel. Minder inzet op controle en het meer bestendig maken van regelingen geven meer bestaanszekerheid, wat kan leiden tot een opgaande spiraal.
- Schuldhulpverlening: landelijk zijn afspraken gemaakt over het basisniveau van dienstverlening bij schulden en landelijk verder uitgewerkt. Deze afspraken worden gevolgd en ingebied, als de dienstverlening hier nog niet aan voldoet.

- Inburgering: de doorwerking van de verdubbelde taakstelling van 2 jaar terug en ook het verzuim en vertraagde uitstroom, zorgen ervoor dat ook de algemene kosten in de uitvoering, de extra taallessen (buiten de wettelijk ingeschatte uren) om de inburgering te behalen, tolkkosten en reiskosten stijgen. De algemene uitkering is niet meegestegen. In 2025 wordt gekeken wat nog mogelijk is en wat mogelijk afgeschaald moet worden of niet uitgevoerd kan worden zoals eerder beoogd.
- Alphenpas: we verkennen of we door aan te sluiten bij een andere regio (bijvoorbeeld de Groene Hartpas) kostendekkend kunnen zijn.
- Implementatie in de dienstverlening van de Wet van School naar Duurzaam werk: van kracht naar verwachting inwerkingtreding januari 2026.
- Beschermd wonen en maatschappelijke zorg: we hebben Rijn- en Veenstreek-breed nog een opbouwopgave voor beschermd wonen en opvangplekken.
- Pilot 'De Hoorn 198': de in 2024 gestarte pilot voor een groep dak- en thuislozen, die gebruikmaken van zorg en/of ondersteuning om hun leven op orde te krijgen én te houden, wordt geëvalueerd om te bekijken of een dergelijke voorziening kan leiden tot een snellere, duurzamere oplossing voor deze inwoners in relatie tot de maatschappelijke opvang die we via Holland Rijnland en de regio inzetten.
- Twee initiatieven ter ondersteuning van jongeren die zich in een preciaire situatie bevinden, samen met de gemeenten Nieuwkoop en Kaag en Braassem:
 1. De Stichting Kamers met Aandacht ontvangt subsidie om jongeren die in een situatie van (dreigende) dakloosheid verkeren, te matchen aan inwoners die ruimte in hun huis beschikbaar stellen en hen daarnaast ook een sociaal netwerk bieden. Bijvoorbeeld door af en toe samen te eten.
 2. In 2025 is de pilot 'Het Bouwdepot' gestart in de Rijnstreek, wat inhoudt dat zeven Alphenze jongeren die zich in een preciaire leefsituatie bevinden, gedurende één jaar financiële steun ontvangen om met begeleiding aan hun toekomst te werken.
- Subsidieregeling Preventie: deze subsidieregeling is beëindigd per 2025. De structurele en bewezen effectieve diensten en activiteiten worden in het kader van continuïteit van zorg in 2025 en 2026 als overbruggingsjaren met een tijdelijke subsidieregeling geborgd en meegenomen in de verdere doorontwikkeling, om te komen tot een langjarige en meerjarige strategische investeringsagenda sociale basis. Op 8 juli 2025 heeft het college de inhoud van de agenda sociale basis, als één van de belangrijke uitgangspunten van de Sociale visie, vastgesteld. Daarbij is opdracht gegeven om te komen tot een uitvoeringsprogramma dat inzichtelijk maakt wat nodig is om de agenda sociale basis te realiseren en daarvoor een uitvraag en subsidieregeling op te stellen. Dit is in het tweede halfjaar van 2025 vormgegeven. En wordt in 2026 vervolgd. De ingangsdatum is 1 januari 2027.

Samenvatting ontwikkelingen

In 2025 is ingezet op het versterken van bestaanszekerheid en het ondersteunen van inwoners in een kwetsbare positie. De focus lag op een inclusieve arbeidsmarkt, het voorkomen en aanpakken van financiële problemen en het bieden van ondersteuning bij dak- en thuisloosheid.

De doorontwikkeling van Sociaal Return on Investment en sociaal leer- en ontwikkelbedrijven is voortgezet. Daarnaast is gestart met de implementatie van de Participatiewet in balans, waarmee de rechts- en inkomenszekerheid van inwoners is vergroot.

Het minimabeleid is vereenvoudigd en landelijke afspraken over het basisniveau van schuldhulpverlening zijn gevolgd en ingebed. Hierdoor zijn inwoners met (dreigende) financiële problemen eerder in beeld gekomen en sneller geholpen.

De pilot *De Hoorn 198* is geëvalueerd om de effectiviteit van deze aanpak voor dak- en thuisloze inwoners te beoordelen. Ter ondersteuning van jongeren in kwetsbare situaties lopen er twee initiatieven; *Kamers met Aandacht* en *Het Bouwdepot*.

De uitvoering van de inburgering stond onder druk door verhoogde taakstellingen en stijgende kosten. In 2025 is daarom kritisch gekeken naar prioritering en uitvoerbaarheid.

In november 2025 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om diverse scenario's uit te werken voor de invoering van de Alphenpas. Daarnaast is gewerkt aan de voorbereiding op nieuwe wetgeving die ingaat in 2026, waaronder de Wet van School naar Duurzaam Werk.

De subsidieregeling Preventie is beëindigd. Bewezen effectieve activiteiten zijn met een tijdelijke subsidieregeling geborgd. In 2025 is de agenda sociale basis vastgesteld en verder uitgewerkt richting een uitvoeringsprogramma en nieuwe subsidieregeling.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema bestaanszekerheid	Stand
Door de klantroutes naar werk beter te laten aansluiten op het werk wat beschikbaar is, vinden meer inwoners met een Participatie-uitkering een betaalde baan. Het Serviceplein en Rijnvicus zijn voortdurend bezig de klantroutes op elkaar aan te sluiten om meer inwoners naar een betaalde baan uit te laten stromen. Dit is een doorlopend proces.	😊
We willen dat meer jongeren aan het werk gaan. Sommige jongeren kunnen dat niet zelfstandig. Voor hen gebruiken we maatwerk: een oplossing die precies past bij de situatie van de jongere. We kijken eerst of de jongere een startkwalificatie (een diploma van havo, vwo of mbo niveau 2) kan halen. Met dit diploma heeft een jongere meer kans op werk. Lukt het niet om zo'n diploma te halen? Dan krijgt de jongere een werkervaringsplek (een plek waar je werk leert door het te doen). Dit doen we op grond van de Wet van school naar duurzaam werk.	😊
Inzetten op het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid, door verder uitvoering geven aan het regionaal beleidsplan laaggeletterdheid en de acties van het Taalpact Rijnstreek.	😊
Oriënteren met ondernemers naar de mogelijkheden en effectiviteit van flexbanen of mini-jobs om inwoners aan het werk te helpen.	😊
Ondersteunen van startups, flexjobs, bevorderen uitstroom.	😊
Rijnvicus werkt nauw samen met het lokale en regionale bedrijfsleven om meer inwoners in een kwetsbare situatie aan het werk te krijgen.	😊
Doorontwikkelen vroegsignaleringsaanpak 'Schoon Schip'.	😊
Pilot whatsapp/chatfunctie Helpdesk geldzaken, als doel een extra ingang te creëren voor onze inwoners. Uit onderzoek blijkt dat met name jongeren makkelijker contact opnemen via WhatsApp/chat dan via telefoon of inloop.	😊
Toelichting op de afwijkingen geel: De chatfunctie staat on-hold in afwachting van de aanbesteding van het nieuwe CRM-systeem (Customer Relationship Management), inclusief de website. Doel is livegang in april 2027. De chatfunctie is één van de wensen die hierin is opgenomen.	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of -uitvoering en partnerorganisaties:	

Inspanningen thema bestaanszekerheid	Stand
Geen risico, inwoners kunnen op andere manieren in contact komen met de helpdesk (inloop, mail, telefoon)	
Beheersmaatregel: Het project is meegenomen in de projectprioritering. Doel is livegang in april 2027.	
Onderzoeken hoe we inwoners die leven in financiële onzekerheid, maar nu niet in aanmerking komen voor inkomensondersteunende voorzieningen, kunnen helpen.	😊
Meer inwoners met een Participatiewetuitkering maken gebruik van minimumvoorzieningen. Dit heeft een budgetoverschrijding tot gevolg. Voor inwoners die een parttime inkomen hebben uit arbeid en de Participatiewet uitkering wordt aangevuld, onderzoeken we de mogelijkheden om de vrijlating van inkomen toe te passen.	😊
Op 19 september 2023 heeft het college een brief gestuurd naar de raad over de problematiek 'Gestapelde uitkeringen en effect op toeslagen'. Dit is verwerkt in de begroting (alleenverdienersproblematiek).	😊
Onderzoek naar deelnamefondsen voor volwassenen en specifieke kortingen voor minima (zie Alphenpas).	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>In november 2025 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om diverse scenario's uit te werken voor de invoering van de Alphenpas per 1 januari 2027.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Er was een jaarlijkse besparing van €500.000 opgenomen. Voor de jaren 2027 en verder vervalt deze besparing.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Er wordt onderzocht of er andere mogelijkheden zijn voor inwoners in de vorm van een pas.</i>	
Sneller en effectiever hulp inzetten voor inwoners met schulden door als gemeente zelf de uitvoering van schuldhulpverlening te doen (gerealiseerd).	😊
Waar standaardoplossingen niet mogelijk zijn, inzetten op maatwerk om een duurzame oplossing voor inwoners mogelijk te maken. Er wordt hierbij onder andere gebruik gemaakt van de doorbraakmethode en de omgekeerde toets.	😊
Opzetten taskforce om landelijke plan Verbetering koopkracht ten uitvoer te brengen, inclusief mogelijke aanvullende maatregelen.	😊
Organisatie voor opvang van dak- en thuislozen is aan de slag in de Rijnstreek. We hebben een organisatie (De Binnenvest) die zorgt voor een hulpaanbod voor mensen die dak- en thuisloos zijn. Daarbij is het aantal opvangplekken opgebouwd tot 33. Dit zou eigenlijk pas in 2026 gerealiseerd moeten zijn.	😊
Jongeren die zich in een situatie van (dreigende) dakloosheid bevinden, matchen met inwoners die woonruimte willen verhuren in combinatie met het bieden van een sociaal netwerk (Kamers met Aandacht).	😊
In 2025 is de Pilot 'Het Bouwdepot' in de Rijnstreek gestart, waarbij 10 jongeren, waarvan 7 Alphense jongeren, in een kwetsbare positie en met een instabiele thuissituatie, gedurende één jaar financiële steun en begeleiding krijgen om aan hun toekomst te werken.	😊
Onderzoek naar aantal benodigde opvangplekken, met aandacht voor jongeren en gezinnen. Op basis van de uitkomsten wordt dit uitgewerkt.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Wonen blijft een brede casuïstiek en heeft volle aandacht. Gezinnen worden nu in uitzonderlijke gevallen opgevangen op plekken die daar niet altijd geschikt voor zijn.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>We zijn in overleg met uitvoeringpartners en zoeken doorlopend naar passende woonruimtes en opvangplekken.</i>	

Inspanningen thema bestaanszekerheid	Stand
Beheersmaatregel: Het plaatsen van gezinnen bij vrijgekomen opvangplekken heeft voorrang.	
Op basis van de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van de pilot Wonen Hoorn 198 is door het college op 16 december 2025 besloten om in Q1 2026 te onderzoeken of het vigerende huurcontract met maximaal één jaar verlengd kan worden op de huidige locatie én te onderzoeken of het mogelijk is een gelijkwaardige voorziening voor een groep dak- en thuislozen voor minimaal vijf jaar te realiseren op een andere locatie.	
In 2025 realiseren we een SUN-noodhulpbureau (SUN = Stichting Urgente Noden). In het 3e kwartaal 2025 is uitgesproken om de gelden gereserveerd voor SUN in te gaan zetten voor duurzame aansluiting bij het Jeugdeducatiefonds (JEF) vanaf 2026. De overwegingen hiervoor zijn: • De verwachting is dat het JEF meer inwoners bereikt dan SUN en daarmee een grotere bijdrage levert aan de doelstellingen uit de Sociale Visie. Dit komt doordat het JEF zich richt op de volledige populatie van een school, waar SUN uitgaat van individuele aanmeldingen; • Het JEF draagt direct bij aan gelijke onderwijskansen en aan het verkleinen van de effecten van armoede; • Het JEF richt zich meer op het voorkomen van kansenongelijkheid en armoede; • De collectiviteit van het aanbod van het JEF via scholen werkt drempelverlagend en kan ervoor zorgen dat ook gezinnen in onzichtbare armoede worden bereikt; • Inwoners worden bereikt via hun vertrouwde omgeving (school), waarin zij dagelijks verkeren. Dit correspondeert met hoe wij willen werken: we willen aansluiten bij leefwereld inwoners en werken gebiedsgericht (Sociale Visie).	

Doel: Vitale wijken

Thema: gelijke kansen voor iedereen

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Bereiken van kinderen, jongeren en hun ouders die (tijdelijk) een hulpvraag hebben en hen hierbij ondersteunen;
2. Inzetten op doorgaande ontwikkelingslijnen op belangrijke momenten vanuit kindperspectief zodat zij zich kunnen ontplooien en talenten ontdekken; denk aan 0–4 jaar; overgang naar primair onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO) en overgang van 18–/18+;
3. Onderwijs inrichten en laten aansluiten bij talenten van kinderen en jongeren in combinatie met de kansen in de arbeidsmarkt. We streven naar meer inclusief onderwijs zodat minder kinderen uitvallen;
4. Het realiseren van een gebiedsgerichte aanpak zodat de sociale infrastructuur aansluit op de wensen en behoeften van de inwoners van de wijk of het dorp.

Aanvullende speerpunten

In het raadsbesluit Aanpak Uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij zijn in de kaderstelling voor 2025 de volgende speerpunten binnen Programma 4 opgenomen:

- Cultuur4daagse: de eerste cyclus van de Cultuur4daagse is in 2024 gerealiseerd. Als er voldoende financiële ruimte overblijft binnen het uitvoeringsprogramma Kunst en Cultuur 2025–2026, wordt de 4daagse in het reguliere programma opgenomen.
- Preventiefonds: het onderzoek naar de inrichting van een preventiefonds in samenwerking met Zorg en Zekerheid is afgerond. Een separaat fonds zal niet worden ingesteld, omdat het fonds is ‘ingehaald’ door het Integraal Zorgakkoord (IZA) en de opvolging daarvan in het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA).
- Jeugdhulp: Oog voor Thuis is op 1 januari 2024 gestart om de gezinnen in de gemeente Alphen aan den Rijn met een (jeugd)hulpvraag te ondersteunen. Deze organisatie geeft uitvoering aan de begeleiding en ondersteuning van kinderen en gezinnen. Indien nodig wordt er specialistische zorg ingezet die door één van de gecontracteerde partijen wordt geleverd. Als de benodigde zorg niet kan worden geleverd, kan Oog voor Thuis een maatwerkovereenkomst afsluiten. Oog voor Thuis werkt nauw samen met ketenpartners uit de preventie, zorg, het onderwijs en de veiligheidsketen. In 2025–2026 wordt de opdracht aan Oog voor Thuis herijkt en verder geconcretiseerd, in relatie tot preventie, Wmo en de specialistische jeugdhulp. De inkoop specialistische jeugdhulp wordt vanaf 1 januari 2027 regionaal belegd.
- Rijke schooldag: deze subsidieregeling is afgelopen in 2024. De coalitie van kinderopvang- en onderwijspartijen hebben vervolgens gezamenlijk de Rijkssubsidie ‘School en Omgeving’ aangevraagd en toegewezen gekregen, deze subsidie heeft als doel meer leerlingen een buitenschools aanbod aan te bieden.
- Uitvoeringsagenda Inclusie: om bestaande activiteiten in de stad, op de thema’s diversiteit, inclusie en burgerschap, te verbinden en versterken.
- Lokaal Educatieve Agenda (LEA): in deze LEA voor de gemeente Alphen aan den Rijn beogen we als samenwerkingspartners (gemeente, kinderopvang en onderwijs) een stap verder te zetten in een stevige- en langdurige domeinoverstijgende samenwerking. We beschrijven onze visie op een sterke pedagogische basis en onze belofte aan de kinderen in de gemeenten Alphen aan den Rijn, de opgaven die we zien en de ambities die wij hebben, samengevat in een strategische agenda en uitvoeringsprogramma.

Samenvatting ontwikkelingen

Jeugdzorg

Gemeente Alphen aan den Rijn is in 2024 gestart met een nieuwe aanpak voor de jeugdhulp, gebaseerd op het Manifest Opvoeden en Opgroeien en de opdracht aan Oog voor Thuis. De aanpak is onvoldoende tot uitvoering gekomen door onvoldoende doorvertaling naar:

- uitvoering;
- rolonduidelijkheid;
- wisselingen in leiderschap;
- beperkte grip op processen;
- data;
- kosten.

Dit leidde in mei 2025 tot verscherpt toezicht op Jeugdhulp Loopt Door (JHLD) en aanwijzingen van de Jeugdautoriteit. In 2025 is er een quickscan uitgevoerd op de jeugdhulp. Los hiervan is er een intern onderzoek uitgevoerd naar de kosten en uitvoeringskosten van JHLD en Oog voor Thuis over 2024. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn aangeleverd aan de raad (2-07-2025, dossier Ibabs 6182, zaaknummer Djuma 3577070).

In maart 2025 is daarom het verbeterprogramma Grip op Jeugdhulp gestart. In juli 2025 is het programmaplan vastgesteld. Dit is gericht op samenhangende aanpak van:

- Herstel;
- Het opheffen van toezicht en het voldoen aan de aanwijzingen.

Het programma kent vijf lijnen:

1. Herstel (incl. JHLD): verbeteren van toegang, data-eigenaarschap, archief en continuïteit van zorg, inclusief invulling van de PM-post. Per 1 juli 2025 is deze lijn afgerond met overdracht van JHLD naar Oog voor thuis.
2. Basis op orde: duidelijke governance, rolverdeling en verantwoording tussen de gemeente en Oog voor thuis. In 2025 is gewerkt aan de herijkte opdracht voor Oog voor thuis, die in 2026 wordt vastgesteld.
3. Regionale samenwerking: aansluiting bij Service Organisatie Zorg Holland Rijnland en regionale inkoop. In 2025 heeft de voorbereiding plaatsgevonden voor de regionale aansluiting voor specialistische jeugdhulp per 2027. Dit loopt door in 2026.
4. Datagedreven werken: verbetering informatievoorziening, PDCA en kostenbeheersing.
5. Transformatie: toekomstbestendige jeugdhulp met focus op preventie en afbouw van residentiële zorg.

In 2025 zijn bij de begroting 2026 en de voorjaarsnota de budgetten voor jeugdhulp vastgesteld.

Hieronder zijn de afwijkingen in de uitvoering voor het thema Vitale wijken toegelicht:

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema vitale wijken – gelijke kansen voor iedereen	Stand
Uitwerking aanpak en vorm jeugdhulp vanaf 2024 in samenwerking met gemeenteraad, aanbieders en samenwerkingspartners, waarbij extra aandacht is voor preventie, de toegang en resultaatgerichte indicering.	
In de tweede helft van 2025 is de opdracht aan Oog voor Thuis herijkt en verder concreet gemaakt. De werkprocessen zijn verder ingeregeld en de transformatie wordt vormgegeven. Onderdeel van deze transformatie is het zelf oppakken van hulpvragen. Als er meer nodig is, wordt specialistische jeugdhulp ingezet. Gemeente Alphen koopt vanaf 2024 de meeste specialistische jeugdhulp zelf in (via open house), maar bereidt zich, als onderdeel van de Hervormingsagenda jeugd, voor op de aansluiting bij de inkoop van specialistische zorg door de Service Organisatie Zorg Holland Rijnland vanaf 2027.	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Het proces van de herijking van de opdracht aan Oog voor Thuis is in de afrondende fase. Deze zal begin 2026 volbracht zijn. Voorbereiding op volledige aansluiting bij SOZ is in 2025 wel volgens planning verlopen. Dit wordt voortgezet in 2026.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties:	

Inspanningen thema vitale wijken – gelijke kansen voor iedereen		Stand
<i>Proces rondom herijking opdracht loopt parallel aan regionaal proces rondom uitvoering Taskforce maatregelen voor verbetering uitvoering jeugdhulp. Deze processen kunnen voor vertraging bij elkaar zorgen.</i>		
Beheersmaatregel: <i>Focus op regionale inzet van beleidscapaciteit en afstemming met Oog voor thuis, zodat beide processen voortvarend opgepakt kunnen worden.</i>		
Er is een betere aansluiting tussen 18-/18+ waarbij zo nodig een overbruggingsbudget ingezet kan worden.		☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Verbinding tussen partners die te maken hebben met 18-/18+ vindt onder andere plaats in het Jongeren Punt Alphen aan den Rijn (JPA), maar goede aansluiting vraagt om meer samenwerkingsafspraken tussen jeugdhulp en Wmo. De inzet op een naadloze overgang van 18- naar 18+ wordt in 2026 voortgezet.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Deels afhankelijk van regionale afspraken binnen Holland Rijnland.</i>		
Beheersmaatregel: <i>Als basis voor samenwerkingsafspraken ter bevordering van een soepele overgang van 18- naar 18+ wordt vanuit beleid een afwegingskader opgesteld voor jongeren van 16 tot 23 jaar. Het proces om tot samenwerkingsafspraken te komen is gestart. De samenwerkingsafspraken worden breed gedeeld met de uitvoerende partners en het thema is een aandachtspunt binnen het Jongeren Punt Alphen aan den Rijn (JPA).</i>		
Het manifest opvoeden, opgroeien en jeugdhulp Alphen aan den Rijn is de basis om de samenwerking rondom jeugd te verbeteren.		😊
In het eerste halfjaar van 2025 is er een aantal scenario's uitwerkt met betrekking tot het onderbrengen van het beheer van de website van het Jongeren Punt Alphen aan den Rijn (JPA) bij een Alphen partij. Een en ander voorzien van een financiële onderbouwing. Het borgen van de website JPA en de daarbij horende verbinding met betrokken netwerkpartijen draagt bij aan de thema's gelijke kansen, bestaanszekerheid en gezond leven en welbevinden. De gemeente heeft hierin een uitvoerende rol. Vanaf 2026 is de website Jongeren Punt Alphen aan den Rijn (JPA) in beheer genomen bij Gemeente Alphen aan den Rijn. Het in beheer nemen van de website is financieel ondergebracht binnen de wet van school naar duurzaam werk.		😊
De toegang tot de jeugdhulp organiseren wij dicht bij de gemeente en dit doen wij door in te zetten op preventie aan de voorkant en resultaatgerichte indicatiestelling, als blijkt dat een jongere meer hulp nodig heeft. Hierbij krijgt de mening van de ouders/verzorgers en het inzetten op afschalen van de zorg een belangrijke plek in het plan. Ook wordt er ingezet op lerend beleid door middel van evaluaties en de resultaten die behaald worden zowel in de toegangsorganisatie als bij de zorgaanbieders.		😊
Versterken 'Kansrijke Start': Kansrijke Start is een landelijk programma dat zich nadrukkelijk richt op preventie. Gemeenten, zorg en welzijn werken samen om kinderen in kwetsbare gezinnen de best mogelijke start te geven in de eerste duizend dagen. Het is nu nog financieel onderdeel van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en zal doorontwikkeld worden in het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA). In onze gemeente werken we sinds 2023 met lokale coalitie Kansrijke Start. Dit netwerk bestaat uit professionals uit het medisch en sociaal domein zoals verloskundigen, jeugdgezondheidszorg, welzijnsorganisaties, huisartsen en de gemeente. De coalitie heeft een plan van aanpak met een aantal speerpunten die in 2026 doorlopen: bevorderen van samenwerking tussen de betrokken professionals over de domeinen heen,		😊

Inspanningen thema vitale wijken – gelijke kansen voor iedereen	Stand
vergroten van kennis en bewustzijn, uitbreiding van de coalitie zodat alle relevante partijen betrokken zijn, versterking van het preventief aanbod op diverse aanpalende onderwerpen.	
We onderzoeken ten tijde van het opstellen van deze begroting de mogelijkheid om het Actiefonds Armoede in 2026 te continueren. Organisaties en inwoners kunnen hierbinnen een subsidieaanvraag doen voor collectieve activiteiten ter ondersteuning van inwoners in (dreigende) armoede.	😊
Gemeente Alphen aan den Rijn heeft een faciliterende en stimulerende rol in het mede realiseren van een IKC (Integraal Kind Centrum) waarbij actief wordt ingezet op een gezamenlijke visie, aanpak en een integrale verbinding van de betrokken partijen.	😊
De gemeente is verantwoordelijk voor de begeleiding van statushouders en gezinsmigranten in het inburgeringsproces. Daarbij worden de volgende doelstellingen nagestreefd voor inburgeraars: 1. Inburgeraars behalen hun hoogste haalbaar taalniveau en ontwikkelen en ontdekken hun talenten en vaardigheden; 2. Inburgeraars doen naar vermogen mee en voelen zich sociaal verboden met de samenleving; 3. Inburgeraars zijn zo snel als mogelijk financieel en maatschappelijk zelfredzaam. Deze doelstellingen bereiken we door regievoering inburgering Serviceplein, taalonderwijs Echt Nederlands, Haagse Hoge School en Universiteit Leiden, maatschappelijke begeleiding Kwadraad (vanuit de bundel preventie, bijvoorbeeld door ondersteuning bij het Participatiebegeleidingstraject (PVT), organiseren van inloopspreekuren, begeleiding in een collectief huisvestingsproject. Er wordt daarbij samengewerkt met meerdere ketenpartners (zoals Rijnvicus, TOM in de Buurt, de Driemaster en de Kamarado's), Module arbeidsmarkt en participatie bij Rijnvicus en Echt Nederlands.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>De processen zijn goed ingericht en de ketensamenwerking is goed. Door groot verzuim, strenge eisen in aantal participatie-uren en lesuren is er een grote hoeveelheid verlengingen van inburgering waardoor de uitstroom is gestagneerd. De uitvoeringskosten zijn niet meegestegen en alle specifieke uitkeringen vanuit het Rijk worden vanaf 2026 met 10% gekort. Dit brengt uitdagingen met zich mee in capaciteit en dienstverlening.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: • <i>Dienstverlening eventueel afschalen (minder voorgangsgesprekken/ wachtlijsten);</i> • <i>Wettelijke taak niet meer kunnen uitvoeren (als budget niet meestijgt, na drie jaar ook geen inburgering eindeloos aanbieden);</i> • <i>Tekorten op het budget.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Inburgeraars worden bij de inburgering begeleid. Daarnaast is een verzuimfolder gemaakt waarmee inburgeraars geïnformeerd worden, een nieuw proces van informatie samen met de keten afgesproken en het aanbod voor de participatie uren uitgebreid. Daarnaast wordt strenger gehandhaafd indien nodig en zijn we landelijk aangesloten bij de lopende lobby's en community of practices.</i>	
Meer (mbo) arbeidsmarktrelevante opleidingen naar Alphen aan den Rijn halen, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, circulaire economie en techniek (Duurzaamheidsacademie).	😊
Oprichten stageknooppunt om met partners de samenwerking rond stages te versterken.	😊
Vanuit de rol van de faciliterende overheid, voorzieningen inrichten om uitvallers en afha- kers in het onderwijs weer terug naar onderwijs te krijgen.	😊

Inspanningen thema vitale wijken – gelijke kansen voor iedereen	Stand
Inventarisatie op welke wijze betrokken buurtbewoners een aanvulling zijn op de huidige dienstverlening.	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>De wenselijkheid van dit onderwerp wordt de komende periode onderzocht. Bekend is dat buurtbewoners/inwoners op vrijwillige basis ondersteuning bieden met name op taal (bibliotheek) en via het maatjesinitiatief.</i>	
Campagne 'Ken je wijk' opstarten met alle partners in de wijken. Inclusief de mogelijkheden van buurthuizen betrekken.	
Toelichting op de afwijkingen rood: <i>De campagne 'Ken je wijk' is in 2025 niet opgestart. De wens en de behoefte om deze campagne op te zetten is onderzocht en de campagne is momenteel niet meer relevant.</i>	
Drempels wegnemen voor inwoners door het uitvoeren van de agenda Toegankelijk Alphen aan den Rijn. Bijvoorbeeld door de aanpak van openbare toiletten, het aanpassen van blinde geleide routes en door het stimuleren van toegankelijk sporten.	
Sociaal inclusief Alphen aan den Rijn vormgeven door training, aandacht voor bewustwording inclusie, burgerschap, participatie en voorstellingen om taboes bespreekbaar te maken.	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>De lokale inclusie agenda (LIA) volgt nog zodat deze passend is bij de visie sociaal domein en de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en de bezuinigingen. Bestaand beleid en gewenste/mogelijke aanvullingen zijn inzichtelijk gemaakt en worden in de LIA verwerkt.</i>	
Nieuw uitvoeringsprogramma Regenbooggemeente 2023–2026 met de volgende vier actielijnen: Naar een integraal beleid, Aandachtgroepen (waaronder intersekse en transgender personen, jongeren en specifieke gemeenschappen), Veiligheid voor jong en oud en Zichtbaarheid & ontmoeting. De te realiseren doelstellingen blijven binnen de begroting en beschikbare budgetten van het Rijk.	
Data op orde brengen om deze te gebruiken bij beleidsvorming op wijk- en gebiedsniveau.	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Er is inzicht gecreëerd waar we staan op het gebied van 'data'. Op dit moment ligt de vraag voor wat er nodig om de beschikbare data te gebruiken bij beleidsvorming op wijk- en gebiedsniveau.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: Het is een domeinoverstijgend vraagstuk dat veel capaciteit vraagt van de organisatie.	
Beheersmaatregel: Prioriteren – gezamenlijk (organisatiebreed) inzetten op geprioriteerde projecten.	

Thema: Vitale wijken – veiligheid

Wat wilden we bereiken in 2025

Gemeente Alphen aan den Rijn is een gemeente met vitale, leefbare en veilige wijken waarin alle generaties bewoners zich veilig voelen en bereid zijn de veiligheid te bevorderen. Het bereiken van duurzame, sociale en fysieke veiligheid op het terrein van wonen, bedrijvigheid en jeugd wordt gerealiseerd door een effectieve samenwerking van alle verantwoordelijke partners. Iedereen neemt hierin zijn verantwoordelijkheid en spreekt elkaar hierop aan.

Samenvatting ontwikkelingen

Polarisering

Er is een trend zichtbaar geweest op het gebied van polarisering: tegenstellingen binnen de

maatschappij zijn sterker geworden. Het anti-overheidssentiment heeft geleid tot maatschappelijke onrust, bijvoorbeeld demonstraties van onder andere Extinction Rebellion Nederland (XR). De samenwerkingsrelaties zijn versterkt en moeten nog verder versterkt worden, bijvoorbeeld als het gaat over informatie-uitwisseling van signalen, met name met betrekking tot anti-overheidssentiment. De signalen zijn samen met de partners geduid en de juiste interventies zijn ingezet.

Weerbaarheidsopgave

In een tijd van snelle technologische ontwikkelingen, toenemende spanningen en wereldwijde crisissen, wordt het belang van een weerbare en veerkrachtige samenleving steeds duidelijker. Het kabinet is daarom aan de slag gegaan met de uitwerking van een opdracht om stapsgewijs de samenleving weerbaarder en veerkrachtiger te maken. Deze opgave is groot en complex en er zal veel op de gemeente af gaan komen, waar ook de nodige capaciteit en financiële middelen voor nodig zijn. We zijn het afgelopen jaar als gemeente aangehaakt bij landelijke en regionale bijeenkomsten om bij te blijven bij de ontwikkelingen binnen de weerbaarheidsopgave. Ook hebben alle inwoners in de gemeente Alphen aan den Rijn een boekje in de brievenbus ontvangen met informatie en tips om zelfredzamer en weerbaarder te worden.

Aanvullend op dit boekje hebben we de informatie op onze website geüpdatet, zijn we in gesprek gegaan met diverse inwoners uit de samenleving over deze opgave en hebben we vragen van inwoners en instellingen beantwoord. Daarnaast is er een opdracht geformuleerd om een ambtelijke coördinator van deze opgave aan te stellen, zodat dit domein overstijgende onderwerp binnen de gehele gemeente aandacht zal krijgen.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema vitale wijken – veiligheid	Stand
Het uitvoeren van het Integraal Veiligheidsbeleid 2023–2026 op de strategische thema's: Zorg en veiligheid, Ondermijning (inclusief duurzame bestuurlijke aanpak ondermijning), Cyberveiligheid, Fysieke leefomgeving, Veiligheidsaspecten door veranderende maatschappij en Toezicht & Handhaving. Dit deden we aan de hand van het uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2025.	

Doel: Positieve gezondheid

Thema: Gezond leven en welbevinden

Wat wilden we bereiken in 2025?

Ontwikkelen van een leefomgeving die uitnodigt tot sport en spel, culturele activiteiten, ontmoeten en bewegen, waarbij de sociale basisinfrastructuur vitaal is en op wijkniveau toegankelijk;

1. Verbeteren van de toegang tot voorzieningen en tot de informatie;
2. Signaleren en bereiken van inwoners die een risico lopen op gezondheidsproblematiek;
3. Bereiken en ondersteunen van inwoners die in een kwetsbare situatie verkeren.

Aanvullende speerpunten

In het raadsbesluit Aanpak Uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij zijn in de kaderstelling voor 2025 de volgende speerpunten binnen Programma 4 opgenomen:

- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA): ook met het coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij (2022–2026) blijft het college het belang van preventie en vitaliteit benadrukken. Gezond leven en welbevinden zijn hierbij speerpunten. Door het inzetten op preventie en het verstevigen van de sociale basis wil het college voorkomen dat kleine problemen groot worden en dat pech leidt tot ellende. In het lokale plan van aanpak, met daarin opgenomen het herijkte lokale sportakkoord, laten we zien hoe wij en onze maatschappelijke partners over gemeentelijke beleidsterreinen heen de (positieve) gezondheid van onze inwoners bevorderen. Zo ontstaat er een nog meer integraal preventief beleid in onze gemeente. Deze aanpak raakt ook aan andere ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente, zoals direct aan het Integraal Zorgakkoord (IZA). Met het beëindigen van het GALA en het IZA eind 2026 en de nog onbestendige doorontwikkeling hiervan in het hooflijnenakkoord van het nieuwe Aanvullende Zorg en Welzijn Akkoord, komt de inzet en daarmee het resultaat van deze inspanningen onder druk te staan.
- Eén van de leidende principes in de Sociale Visie is om de veerkracht van de samenleving te versterken door in te zetten op de sociale basis. Bestuurlijk is uitgesproken in te zetten op samenredzaamheid en voor de komende periode prioriteit te geven aan inzet in de sociale basis. Met de Agenda Sociale Basis wordt hier invulling aan gegeven. Er wordt beschreven wat de sociale basis is, welke ambitie we beogen met onze inzet en wat hiervoor nodig is. Er is opdracht gegeven om een uitvoeringsprogramma op te stellen voor de Agenda Sociale Basis, waarin we beschrijven wat we gaan doen om de ambitie in de agenda met ingang van 1 januari 2027 te realiseren. De uitwerking van deze agenda sociale basis sluit aan op de sociale agenda. In samenhang met de Sociale visie onderzoeken we wat mogelijk is op basis van de beschikbare budgetten.
- Schaatsbaan: deze komt er vooralsnog niet, want de beoogde exploitant wil alleen jaarrond exploiteren en binnen de gemeente zijn daarvoor geen mogelijkheden.

Samenvatting ontwikkelingen

In 2025 is gewerkt aan het verder versterken van een leefomgeving die uitnodigt tot sport, bewegen, ontmoeten en culturele activiteiten. De inzet richtte zich op het verbeteren van de toegang tot voorzieningen en informatie, het vroegtijdig signaleren van gezondheidsrisico's en het bereiken en ondersteunen van inwoners in een kwetsbare positie.

Binnen Programma 4 is uitvoering gegeven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Met een lokaal plan van aanpak, inclusief het herijkte sportakkoord en nota sportaccommodatiebeleid, is samen met maatschappelijke partners ingezet op preventie, vitaliteit en positieve gezondheid. Hiermee is verder gewerkt aan een integrale preventieve aanpak, in samenhang met onder meer het Integraal Zorgakkoord. Tegelijkertijd is geconstateerd dat de toekomstige inzet onder druk kan komen te staan door het aflopen van GALA en IZA eind 2026 en de nog onzekere doorontwikkeling hiervan.

Ook is bestuurlijk prioriteit gegeven aan het versterken van de sociale basis en de veerkracht van de samenleving. In 2025 is de Agenda Sociale Basis vastgesteld, met als doel om te komen tot een uitvoeringsprogramma dat vanaf 1 januari 2027 richting geeft aan de inzet op samenredzaamheid en toegankelijke voorzieningen op wijkniveau, binnen de beschikbare financiële kaders.

Ten aanzien van de schaatsbaan is vastgesteld dat realisatie op dit moment niet mogelijk is, omdat jaarrond exploitatie binnen de gemeente niet haalbaar blijkt.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema positieve gezondheid – gezond leven en welbevinden	Stand
Sport en bewegen: Streven naar het op peil brengen van het aantal (overdekte) sportaccommodaties, zowel kwantitatief als kwalitatief	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>In de door de raad vastgestelde nota sportaccommodatiebeleid is een beeld gegeven van de sportaccommodaties die richting de toekomst nodig zijn om het aanbod op peil te houden in verhouding tot de groei van het aantal inwoners.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Middelen om aanvullende investeringen te realiseren ontbreken nog. Om de raad hierover te informeren is in het uitvoeringsprogramma sportaccommodatiebeleid een meerjaren investeringsplanning opgenomen, die de raad beeld geeft van de benodigde accommodaties, de daaraan verbonden jaarlasten en het moment dat de accommodaties nodig zijn.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Benodigde investeringen worden in beeld gebracht en geprioriteerd in een meerjaren investeringsplanning, die standaard opgenomen wordt in de kadernota.</i>	
Sport en bewegen: Om de vitaliteit van inwoners te vergroten werken we aan open sportparken waar ook commerciële partijen gebruik van kunnen maken.	😊
Sport en bewegen: Ondersteunen van de speeltuinverenigingen zodat de speeltuinen veilig zijn en beschikbaar blijven. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van speelvoorzieningen in het openbaar gebied. De gemeente voert verder veiligheidsinspecties uit bij de speeltuinverenigingen. Speeltuinverenigingen kunnen op hun beurt maatschappelijke subsidie aanvragen bij de gemeente ter ondersteuning van hun activiteiten.	😊
Sport en bewegen: Meer wandel- en fietspaden aanleggen.	😊
Kunst & Cultuur: Vervolg cultuur4daagse is gerealiseerd.	😊
Kunst & Cultuur: Stimuleren van gebruik van de Werf (Rijnhaven) is met de opening van het Markerslab gerealiseerd.	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: • <i>De Werf wordt vanaf 1 september 2026 gesloten en alle gebruikers is de huur opgezegd.</i> • <i>Vestigingsmogelijkheden op andere locaties zijn tot nog niet gevonden.</i> • <i>Uitvoering van de Kunst- en Cultuurvisie stagneert.</i>	
Kunst & Cultuur: Castellum zal per 10-2-2026 omgevormd zijn tot Alphense stichting en meer dan nu theater van de stad/gemeente worden.	😊
Kunst & Cultuur: Uitvoeringsagenda K&C 2025 is gerealiseerd en agenda 2026 ontwikkeld.	😊
In alle wijken en dorpen ⁴ worden (laagdrempelige) activiteiten en voorzieningen georganiseerd, die bijdragen aan ontmoeting, ontspanning en gezondheid.	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Bestuurlijk is uitgesproken om grip te houden op de stijgende kosten in de zorg, voor de komende periode te investeren in de sociale basis. De uitwerking van deze agenda sociale basis landt in</i>	

⁴ Wijken en kernen heet voortaan wijken en dorpen.

Inspanningen thema positieve gezondheid – gezond leven en welbevinden		Stand
<i>uitvoeringsprogramma's sociaal domein breed. In samenhang met de visie sociaal domein onderzoeken we hoe de vertaling van de investering naar de beschikbare budgetten eruit zal zien.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>De financieringssituatie van deze activiteiten en voorzieningen verandert drastisch. Nu en in de komende periode lopen rijksregelingen van incidentele middelen die gericht waren op het stimuleren van gezond leven, gezonde leefstijl en het versterken van de sociale basis (GALA, IZA, NPO, POK, Impuls Jongerencultuur en lokale bibliotheek-voorzieningen) die gemeenten hebben ontvangen af. En is in de gemeentelijke begroting is tot 2028 een structureel lager budget opgenomen voor wat we de kernfuncties van de sociale basis noemen.</i>		
Beheersmaatregel: <i>Uitvoeringsprogramma's in de sociale basis goed op elkaar af (blijven) stemmen. Dit geldt sociaal domein breed.</i>		
Iedere inwoner met een ondersteuningsvraag krijgt een gesprek op basis van de principes van positieve gezondheid en er wordt zo nodig een ondersteuningsplan opgesteld met maatwerk.		😊
Inventariseren of het aanbod voor mensen met dementie in de wijken en dorpen zoals OCD's voldoende is, zo niet dan worden deze uitgebreid. Op dit moment is er geen wachtlijst; inwoners die gebruik willen maken van de OCD kunnen direct terecht.		😊
Bepalen of er voldoende respijtoorzieningen zijn om mantelzorgers goed te ondersteunen.		😊
Clïëntervaringen op diverse momenten meten om te weten of het beoogde resultaat gehaald wordt.		😊
Ondersteuning voor mensen met een ernstige psychische stoornis dicht bij de vertrouwde thuissituatie organiseren in plaats van op een intramurale ⁵ zorglocatie		😊
Toelichting op de eerdere afwijking: <i>In de Rijnstreek wordt al een vorm van intensieve, oproepbare ondersteuning in de thuissituatie georganiseerd door Tom in de Buurt via Tom Intensief. Dit is vergelijkbaar met wat in andere gemeenten 'beschermd (wonen) thuis' of 'ambulant plus' heet.</i> <i>We verwachten dat inwoners beter geholpen zijn in hun eigen omgeving met behulp van onder andere het eigen netwerk. Tegelijkertijd verwachten we een te hoge instroom op dure en schaarse (intramurale) ondersteuning met woonplekken (Omw, of beschermd wonen) te beperken.</i>		
Samen met de Opvangorganisatie, samenwerkingspartners, verhuurders (woningcorporaties en particulier) en andere gemeenten in Holland Rijnland de benodigde wooncapaciteit voor mensen met een ernstige psychische stoornis kwantificeren en zo mogelijk realiseren.		😊
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>In de regio Holland Rijnland wordt sinds de doordecentralisatie in 2023 per subregio aan de op-, om- en afbouwopgave gewerkt voor de maatschappelijke opvang en voor ondersteuning met wonen (Omw, of beschermd wonen). Voor de subregio Rijnstreek moesten woonplekken voor de maatschappelijke opvang en Omw worden opgebouwd. Voor de maatschappelijke opvang is dit gelukt, dit ging om ongeveer 3 tot 5 plekken. Voor Omw is dit nog niet gelukt, daar moeten ongeveer 15 plekken opgebouwd worden.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Het risico dat we lopen als het ons niet lukt is dat er onvoldoende passend zorgaanbod is voor onze inwoners uit de Rijnstreek.</i>		

⁵ Intramurale zorg is gezondheidszorg die wordt verleend tijdens een onafgebroken verblijf van langer dan 24 uur binnen de muren van een zorginstelling.

Beheersmaatregel:

We hebben een aantal maatregelen genomen om te voorkomen dat de wachtlijsten toenemen:

- *We zijn in afstemming met aanbieders continu op zoek naar geschikt maatschappelijk vastgoed voor uitbreiding. Vanaf 2027 openen de zorgaanbieders Rivierduinen en Prodeba Noorderkeerkring. Dit levert naar verwachting 17 extra Omw-plekken op. Daarmee zouden we aan onze opbouwopgave voldoen.*
- *In samenwerking met de zorgaanbieders zetten we ons continu in voor het behoud van Wmo-plekken voor de inwoners die dat nodig hebben. Hierbij hebben we begrip voor de benodigde flexibiliteit voor aanbieders om ook inwoners op een andere indicatie (bijvoorbeeld Jeugdwet, IFZO, Wlz) te kunnen plaatsen. In 2024 hadden we zorgen dat het aantal Wmo-plekken zou teruglopen ten gunste van Wlz-plekken. Deze zorgen zijn verminderd, omdat in de periode januari 2025 t/m september 2025 het aantal Wmo-plekken juist is toegenomen, mede door de omklap (overgangssituatie waarbij een contract of verantwoordelijkheid wordt overgedragen) van Wlz-plekken naar Wmo-plekken binnen locaties van Omw-aanbieders.*

Bij het openen van nieuwe locaties, zoals de Noorderkeerkring vanaf 2027, willen we aan de voor-kant afspraken maken om het behoud van Wmo-plekken te borgen.

Thema: Vastgoed en Grondzaken

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Beheer gemeentelijke vastgoedportefeuille; Vastgoed & Grondzaken draagt de zorg voor beleid en uitvoering van adequaat, duurzaam en doelmatig beheer van de gemeentelijke vastgoedportefeuille over.
2. Inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen; naast de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Alphen aan den Rijn heeft de gemeente steeds vaker te maken met maatschappelijke ontwikkelingen die direct leiden tot een vastgoedvraag. Soms acuut en kortstondig, soms met een langere termijn. Het is van belang dat we met een integrale blik blijven kijken en sturen op onze gemeentelijke vastgoedportefeuille.
3. Kwaliteit vastgoedportefeuille; gebouwen moeten altijd veilig en kwalitatief toereikend zijn voor de functies die hierin gehuisvest zijn. Het minimale kader hiervoor is de geldende wet- en regelgeving.
4. Doorontwikkeling duurzame vastgoedportefeuille; zie P3 Duurzaam.
5. Toegankelijke vastgoedportefeuille; wij willen dat elke inwoner op zijn of haar eigen wijze actief mee kan doen in een sociaal inclusieve samenleving. We kijken samen met de doelgroep wat er nodig is om ons gemeentelijk vastgoed voor iedereen bereikbaar, betreedbaar en bruikbaar te houden of indien mogelijk, te maken.
6. Inkoop Energie; Wij kopen energie in voor concernhuisvesting, parkeren en voor de gebruikers van maatschappelijke objecten áls het meerdere gebruikers in één object betreft.
7. Strategische vastgoedportefeuille; bijvoorbeeld het faciliteren van strategische aankoop of -huur voor bijvoorbeeld nieuwkomers, de woningbouwopgave en de groeiambitie van de gemeente.
8. Voldoende en adequate huisvesting voor onderwijs; de gemeente voorziet vanuit haar wettelijke verplichting in onderwijshuisvesting voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs inclusief het bewegingsonderwijs.

Aanvullende speerpunten

Team Vastgoed & Grondzaken heeft in 2023 de Visie & strategie opgesteld en begin 2024 is de Beleidsnota Vastgoed vastgesteld. Aanvullend op deze documenten is Vastgoed & Grondzaken in 2024 verdergegaan met het opzetten van het Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) en in 2025 met het actualiseren/opzetten werkprocessen.

- Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV);
- Opstellen werkprocessen.

Samenvatting ontwikkelingen

Zie hierboven en de inspanningen beneden.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema positieve gezondheid – Vastgoed en Grondzaken	Stand
Beheer gemeentelijke vastgoedportefeuille Systeem Uur verhuur sport (AVM-HTA).	
Toelichting op de afwijkingen rood: <i>Voor het verhuren van onze sportaccommodaties maken wij gebruik van het systeem AVM van het bedrijf HTA. De verwachting was dat wij voor 2025 nog naar wens gebruik konden maken van het systeem.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Het systeem AVM in combinatie met de hardware (elektrische sloten) kan helaas niet meer voldoen aan onze wensen, waardoor er risico's ontstaan met het toegang verlenen tot de sportaccommodaties. De aanbesteding voor een alternatief wordt opgestart.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Extra budget nodig van € 140.000 voor vervanging van de software en hardware. De benodigde budgetten worden volgend jaar aangevraagd via de reguliere besluitvormingsdocumenten.</i>	
Beheer gemeentelijke vastgoedportefeuille. Project Snippergroen inkomsten-uitgaven.	
Beheer gemeentelijke vastgoedportefeuille. 21% BTW kwestie Limeshal en Meteorhal.	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Met het door centraliseren van het voortgezet onderwijs en het overgaan van de sportvoorzieningen naar de scholen is er een discussie ontstaan over de btw-afdracht over het uitgevoerde onderhoud.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Het gevolg is dat de gemeente vanaf 2019 21% meer belasting moet betalen over het uitgevoerde en toekomstige onderhoud.</i>	
Beheersmaatregel: <i>Vanuit Financiën is een oplossing gekozen en die wordt nu uitgewerkt. De financiële gevolgen voor ons vastgoed zijn daardoor nog niet duidelijk.</i>	
Beheer gemeentelijke vastgoedportefeuille A.P. van Neslaan 52 sanering	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>In 2015 is Autobedrijf Reijerskoop verhuisd van het Reijerskoop naar de voormalige gemeentewerf aan de A.P. van Neslaan in Boskoop. Met deze verhuizing kwam aan het Reijerskoop ruimte voor het realiseren van een noodzakelijke keerlus voor vrachtverkeer. Op de voormalige gemeentewerf aan de A.P. van Neslaan 54 zat een verontreiniging waarvan het niet direct nodig was om deze te saneren. Destijds is afgesproken dat bij uitbreiding van de opstallen een eventuele sanering voor rekening van de gemeente zou komen.</i>	

Inspanningen thema positieve gezondheid – Vastgoed en Grondzaken		Stand
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Het autobedrijf heeft aangegeven de geplande uitbreiding te willen realiseren, waardoor een gedeeltelijke sanering uitgevoerd moet worden en betaald door de gemeente (ten laste van de reserve Vastgoed, zoals in het besluit staat aangegeven).</i>		
Beheersmaatregel: <i>De kosten voor de gedeeltelijke sanering worden geraamd op €50.000 en ten laste gebracht van de reserve Vastgoed. Als deze niet toereikend is, zal deze ten laste gebracht worden van de reserve Algemene middelen.</i>		
Beheer gemeentelijke vastgoedportefeuille.	Oude Raadhuis groot onderhoud/renovatie.	☹️
Toelichting op de afwijkingen rood: <i>De voorbereidingen van de renovatie en groot onderhoud van het Oude Raadhuis zijn gestart en de verdere invulling is afhankelijk van besluitvorming. Hierdoor is het nog niet duidelijk hoe het object ingezet en verhuurd kan worden.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>De geraamde inkomsten van de verhuur blijven achter.</i>		
Beheersmaatregel: <i>De achtergebleven huurinkomsten zijn inzichtelijk gemaakt bij de jaarrekening.</i>		
Inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen.	Ondersteuning team Nieuwkomers.	😊
Kwaliteit vastgoedportefeuille	Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) voor sport.	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Bij het opstellen van de MJOP's kwam naar voren dat bepaalde onderdelen in voorgaande jaren niet begroot waren en het niet duidelijk was wie verantwoordelijk is voor het onderhoud van deze onderdelen op en rond de sportvelden. In de Kadernota 2025 is daarom een schatting meegenomen voor het onderhouden van deze missende onderdelen. De uiteindelijk benodigde onderhoudskosten voor in het MJOP worden pas inzichtelijk na de inventarisatie.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>De inventarisatie is nog niet afgerond en zal opgeleverd worden in 2026. De gevolgen voor de benodigde onderhoudskosten worden meegenomen in de Voorjaars- of Najaarsnota.</i>		
Beheersmaatregel: <i>De gesprekken over de verrekening van deze kosten lopen nog. Zodra de afspraken gemaakt zijn, is duidelijk hoe hoog de kosten daadwerkelijk zijn en waar deze landen. Voorlopig moet rekening gehouden worden met ongeveer €12.000 voor het 3e kwartaal en 4e kwartaal. Het uiteindelijke resultaat en de dekking kunnen pas volgend jaar inzichtelijk gemaakt worden.</i>		
Kwaliteit vastgoedportefeuille	Vervanging toegangscontrolesysteem Stadhuisplein 1 (gemeentehuis).	☹️
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Het toegangscontrolesysteem van het gemeentehuis moet nodig vervangen worden. Dit is een bedrijf kritisch systeem. Onderdelen zijn lastig te verkrijgen, waardoor vervanging bij uitval van het systeem een probleem wordt.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>In het meerjaren-onderhoudsplan is budget opgenomen voor een 1-op-1 vervanging. De tijden zijn echter veranderd en dus ook de wens waaraan een toegangscontrolesysteem zou moeten voldoen. Voor onze concernhuisvesting waaronder het gemeentehuis valt, is geen beleidsdienst aangewezen die de kaders kan geven voor uitbreiding van het systeem.</i>		
Beheersmaatregel:		

Inspanningen thema positieve gezondheid – Vastgoed en Grondzaken		Stand
<i>De gesprekken over welk beleidsteam in the lead zou moeten zijn, worden gevoerd. Zodra dit bekend is, kan een projectteam opgericht worden waarin de juiste belanghebbenden komen te zitten (ICT, Serviceplein enzovoort). Pas dan kan het PvE opgesteld worden en wordt bekend wat de uiteindelijke meerkosten worden. Het uiteindelijke resultaat en de dekking zullen inzichtelijk gemaakt worden in de Voorjaarsnota 2026.</i>		
Doorontwikkeling duurzame vastgoedportefeuille. Uitvoering verduurzamingsmaatregelen.		😊
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Door onvoorziene omstandigheden op het gebied van capaciteit is de oorspronkelijke versnelling in de uitvoering afgevlakt.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Behalen mogelijk een lagere CO2-reductie dan verwacht.</i>		
Beheersmaatregel: <i>Bijschakelen van capaciteit en uniformeren proces van de projecten.</i>		
Doorontwikkeling duurzame vastgoedportefeuille. Realiseren randvoorwaarden verduurzaming.		😊
Doorontwikkeling duurzame vastgoedportefeuille Subsidieverhoging in verband met hogere kostprijsdekkende huur (kpdh).		😊
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Met de uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen op de vastgoedobjecten zijn grote investeringen gemoeid. Deze investeringen zorgen voor een hogere kostprijs dekkende huur.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>De subsidies die de huurders nu van Maatschappelijke Ontwikkeling (MO) krijgen voor ook het kunnen betalen van de huur van een object, is niet meer voldoende en moet verhoogd worden.</i>		
Beheersmaatregel: <i>Voorafgaand aan een verduurzamingsproject zal er worden afgestemd met de betreffende beleidsafdeling welke gevlogen dit heeft voor de huurverhoging zodat de subsidie hierop aansluit en op tijd kan worden meegenomen met de P&C-cyclus.</i>		
Toegankelijke vastgoedportefeuille		😊
Toelichting op de afwijkingen rood: <i>Het budget van structureel € 100.000 vanaf 2025 is in de begroting als ruimtebesparende maatregel opgenomen. Zie raadsvoorstel met zaaknummer 3487263. Het college heeft tijdens het begrotingsdebat in november 2024 toegezegd alsnog geld te reserveren voor toegankelijke maatschappelijk vastgoed, á € 50.000 per jaar. Voor 2025 is dekking gevonden binnen het budget van WMO maatwerk voorzieningen. In het raadsvoorstel is vastgelegd dat het college dit onderwerp meeneemt in de brede, integrale begroting discussie 2026 en verder om te komen tot een structurele voorziening voor toegankelijk vastgoed.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Vastgoed heeft door halvering van het budget onvoldoende middelen om te onderzoeken of al onze vastgoedobjecten toegankelijk zijn. Vastgoed heeft onvoldoende budget om aanpassingen voor toegankelijkheid uit voeren aan haar objecten.</i>		
Beheersmaatregel: <i>De onderzoeken zijn uitgevoerd en geleverd inclusief een kostenraming voor de verschillende niveaus van aanpassingen voor toegankelijkheid. In 2026 zal inzichtelijk worden wat de kosten per object zijn per gewenst toegankelijkheidsniveau. Op basis van dit inzicht wordt opnieuw budget aangevraagd en kan het beleid opgesteld worden. Het budget van 2025 is bij de Voorjaarsnota met een begrotingswijziging overgeheveld van WMO maatwerk naar Vastgoed.</i>		

Inspanningen thema positieve gezondheid – Vastgoed en Grondzaken		Stand
Inkoop Energie Kosten.		
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Wij kopen energie in voor Concernhuisvesting, Parkeren en voor de gebruikers van maatschappelijke objecten als het meerdere gebruikers in één object betreft. De kosten van elektriciteit en gas zijn afhankelijk van het moment waarop energie moet worden ingekocht. Dit geldt niet alleen voor de gemeente zelf maar ook voor de partners met wie we samenwerken.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>De inkoop van energie blijft een risico doordat de prijzen afhankelijk zijn van gebeurtenissen in de wereld (oorlog, economische ontwikkelingen en politieke veranderingen).</i>		
Beheersmaatregel: <i>De daadwerkelijke kosten zijn inzichtelijk gemaakt in de Najaarsnota 2025.</i>		
Strategische vastgoedportefeuille Woonwagens Marokkostraat–Weteringpad		
Toelichting op de afwijkingen rood: <i>Het resultaat van de grondexploitatie ten opzichte van het MPG 2024 is wederom verslechterd. Zonder overleg met Vastgoed is een groot gedeelte ten laste gebracht van de reserve Vastgoed. De reserve Vastgoed kan dit echter niet dragen.</i>		
Toelichting op de afwijkingen rood: <i>De reserve Vastgoed is op dit moment leeg, waardoor andere noodzakelijke uitvoeringen van besluiten (bekostiging sanering) die gemaakt zijn in het verleden, nu niet meer gerealiseerd konden worden.</i>		
Beheersmaatregel: <i>Voor 2026 en verder de kosten in de GREXEN, die ten laste worden gebracht van de Reserve Vastgoed, in beeld brengen. Team Vastgoed en Grondzaken zal inzichtelijk maken wat de te verwachten inkomsten en reserveringen zijn voor de Reserve Vastgoed. Op basis van die cijfers wordt een besluit genomen waar de negatieve resultaten van de GREX gaat landen.</i>		
Voldoende en adequate huisvesting voor Onderwijs Projecten buiten IHP.		
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Het voorzien in voldoende en adequate ruimte voor onderwijs en bewegingsonderwijs is een wettelijke gemeentelijke taak. De herziening van het integraal Huisvestingsplan (IHP) heeft geleid tot de nodige extra investeringen om te kunnen voorzien in adequate huisvesting ten opzichte van de investeringen die voorzien waren. Ook de wettelijke verplichtingen ten aanzien van verduurzaming van de gymzalen en de schoolgebouwen die in eigendom zijn van de gemeente brengen aanvullende investeringen met zich mee.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Er komen projecten naar ons toe die vallen onder deze wettelijke zorgplicht, namelijk het IBS Hakiem, de vervangende nieuwbouw van Eben–Heazer en de inrichting van tijdelijke huisvesting tijdens de projecten. Deze projecten zijn niet meegenomen en dus niet gebudgetteerd in het IHP.</i>		
Beheersmaatregel: <i>De kosten voor IBS Hakiem zijn nog niet bekend, de beschikking is voor 01–08–2026 echter is wel voorbereidingskrediet nodig. Bij Eben–Heazer is de voorlopige schatting € 6 miljoen. Voor realisatie 2030, ook hier is voorbereidingskrediet voor 2025 nodig. Wat betreft de tijdelijke huisvesting is nog niet bekend hoe dit vorm gaat krijgen (huren of kopen?) waardoor een inschatting van de kosten nu niet gemaakt kan worden.</i>		
Voldoende en adequate huisvesting voor Onderwijs. Inkomsten en uitgaven.		

Inspanningen thema positieve gezondheid – Vastgoed en Grondzaken		Stand
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>De inkomsten en uitgaven aan onderwijshuisvesting (onder andere calamiteiten, vandalisme, spoedprocedures, energie en verzekeringen) laten zich lastig voorspellen. Bij het opstellen van de Najaarsnota worden de budgetten ieder jaar bijgesteld waar nodig. Deze bijstelling wordt verrekend met de 'stelpost dotatie spaarreserve onderwijshuisvesting'.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Inkomsten en/of uitgaven vallen tegen en worden gezien als onrechtmatig.</i>		
Beheersmaatregel: <i>De ontstane verschillen zijn inzichtelijk gemaakt bij de Najaarsnota en worden via de 'stelpost dotatie spaarreserve onderwijshuisvesting' verrekend met de reserve onderwijshuisvesting bij deze jaarrekening.</i>		
Kwaliteit vastgoedportefeuille. Schoonmaakkosten sporthallen.		
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>De schoonmaakkosten zijn in 2025 aanzienlijk hoger dan begroot. Dit heeft een aantal oorzaken:</i> <i>De (uur)tarieven zijn in 2025 geïndexeerd. De schoonmaakartikelen (onder andere toiletpapier, handdoekjes en handzeep) zijn aanzienlijk duurder geworden.</i> <i>Sporthal De Meteor is een nieuwe sporthal die er extra bij is gekomen. Hierdoor zijn er extra schoonmaakkosten ontstaan. Deze sporthal was niet opgenomen in de primitieve begroting.</i> <i>Er is een toename in de verhuur. Er worden met name meer toernooien en vergelijkbare evenementen gehouden, waardoor extra inzet nodig is. Deze inzet vindt vaak plaats op momenten waarop toeslagen op de schoonmaakkosten van toepassing zijn.</i>		
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>De verhuur van de sporthallen (en de daarbij behorende opbrengsten) ligt op dit moment belegd bij het domein Fysiek. Er is echter nooit een koppeling gemaakt met Facilitaire Zaken om te bespreken wat het effect van de toenemende verhuur is op de schoonmaakkosten. Hierdoor zijn er aanvullende inkomsten bij Fysiek en toegenomen kosten bij Facilitaire Zaken.</i>		
Beheersmaatregel: <i>Een andere mogelijkheid is om de Facilitaire Zaken niet langer verantwoordelijk te houden voor de coördinatie en de budgetten van de schoonmaak en dit te beleggen bij Fysiek. Gesprekken worden verder opgepakt in 2026.</i>		

Risico's beleidsvoorbereiding en/of –uitvoering en partnerorganisaties

Risico's	Actueel
De uitvoering op het terrein van zorg en veiligheid is afhankelijk van de ontwikkelingen binnen de partnerorganisaties van het sociaal domein. Dit monitoren we constant omdat er een mogelijk risico bestaat binnen het veiligheidsdomein.	Ja
De volgende, niet-limitatief opgesomde partnerorganisaties leveren een bijdrage aan het behalen van de doelen op het terrein van veiligheid in 2025: politie, Stichting HALT, Openbaar Ministerie, RIEC, Belastingdienst en de verbonden partijen Veiligheidsregio Hollands Midden en HECHT.	Ja
Wet Breed Offensief: De gemeente is met deze wet verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van een aantal nieuwe wettelijke taken. Het gaat onder andere om meeneembare voorzieningen, persoonlijke ondersteuning re-integratie en vrijlating van een deel van het inkomen voordat mensen gekort worden op hun Participatiewet-uitkering. Het kabinet heeft € 53 miljoen vrijgemaakt voor de plannen Breed Offensief, om mensen met	Ja

Risico's	Actueel
een arbeidsbeperking aan een baan te helpen. Voor de nieuwe vrijlatingsregeling in de bijstand is er structureel € 40 miljoen vrijgemaakt.	
BUG-budget: in 2025 is de taakstelling voor statushouders hoog gebleven. Dit betekent een verhoogde instroom in de Participatiewet (BUG). De ervaring is dat het taalniveau (en leerbaarheid) en cultuurverschillen intensieve ondersteuning vragen om deze groep te laten uitstromen naar de arbeidsmarkt (of onderwijs). Een financieel risico is of het BUG-budget toereikend gaat zijn vanwege de ontwikkeling van de economie en door de gestelde taakstelling voor de huisvesting van statushouders.	Ja
Toegankelijkheid: in de Kadernota 2025 is het budget voor het uitvoeren van onderzoeken en het zo nodig realiseren van aanpassingen op een vooraf bepaald aantal vastgoedobjecten als ruimtescheppende maatregel opgenomen. In 2025 is wel aanvullend onderzoek verricht naar de toegankelijkheid van maatschappelijk vastgoed, maar genoemde ruimtescheppende maatregel heeft tot gevolg dat er geen budget beschikbaar is om knelpunten aan te pakken.	Ja
De MJOP overig, sport vastgoed, gymzalen OWH – MJOP OHV: worden geactualiseerd vanwege de indexatie en extreem stijgende bouw- en materiaalkosten. Deze budgetten in de MJOP's zijn niet toereikend gebleken om (in de toekomst) de geplande werkzaamheden uit te voeren. De aangegeven extra budgetten zijn dus nodig om aan onze wettelijke- en onderhoudsverplichtingen als verhuurder te blijven voldoen, storingen zoveel mogelijk te voorkomen en het afgesproken onderhoudsniveau waarop de huur gebaseerd is te leveren. Als ruimtescheppende maatregel heeft Vastgoed 15% als taakstelling op de aangevraagde budgetten (meerkosten) gekregen, die behaald moet worden uit een meer doelmatige benadering van de vastgoed MJOP's (door gebundelde benadering) en aanpassing van de onderhoudsnormen binnen de wettelijke grenzen.	Ja
Het voorzien in voldoende en adequate ruimte voor onderwijs en bewegingsonderwijs is een wettelijke gemeentelijke taak. De herziening van het integraal Huisvestingsplan (IHP) heeft geleid tot de nodige extra investeringen om te kunnen voorzien in adequate huisvesting ten opzichte van de investeringen die voorzien waren. Ook de wettelijke verplichtingen ten aanzien van verduurzaming van de gymzalen en de schoolgebouwen die in eigendom zijn van de gemeente brengen aanvullende investeringen met zich mee.	Ja
Voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed is onvoldoende budget. In de begroting is € 2,5 miljoen per jaar opgenomen voor de komende vier jaar. Dit is de helft van het minimaal benodigde bedrag voor het thema energie. De Routekaart met de planning voor de verduurzaming onze panden, is bijna afgerond. Hieruit blijkt dat de beschikbare middelen de komende vier jaar goed aansluiten bij de mogelijke verduurzamingssnelheid gelet op de ontwikkelingen in de portefeuille. Tegelijkertijd blijft het een feit dat het zeer waarschijnlijk is dat de gemeente, bij jaarlijks gelijkblijvende middelen, uiteindelijk niet kan voldoen aan de landelijke verplichtingen. Ook de eigen ambitie wordt niet behaald. Het gevolg is dat gemeente niet het gewenste voorbeeld kan geven. Een ander gevolg is het ontstaan van een waterbedeffect: in latere jaren is jaarlijks een hoger budget nodig om toch aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Op Europees niveau wordt de invoering van emissierechten voor gebruikers voorbereid. Verduurzaming leidt tot lagere uitstoot en dus minder kosten. Een hogere investering in verduurzaming nu betekent een grotere toekomstige kostenbesparing.	Ja
Een aantal jaren geleden is besloten om het werkbedrijf (Distributieweg 10) over te nemen. De kosten hiervan zijn in de begroting opgenomen. Een deel van die kosten is toegerekend aan Vastgoed en moesten gedekt worden uit huuropbrengsten. Die huuropbrengsten zijn voor een deel (€ 200.000) niet te realiseren. Dit wordt onder andere	Ja

Risico's	Actueel
veroorzaakt door de hoge kapitaallasten (gebaseerd op de overnameprijs) die wordt toegerekend aan Vastgoed. Daarnaast wordt dit veroorzaakt doordat een groot deel van de te verhuren ruimten door Rijnvicus zelf en de gemeentelijke organisatie worden gebruikt. Vastgoed kan die ruimten dus voor een groot deel niet extern verhuren en daardoor huuropbrengsten realiseren. In de begroting 2024 is besloten het niet te realiseren deel van de taakstelling Vastgoed van € 300.000 gefaseerd over acht jaar af te bouwen tot 0.	
De kosten van elektriciteit en gas zijn in de afgelopen twee jaar sterk gestegen. Bovendien veranderen de prijzen sterk. De prijzen zijn afhankelijk van het moment waarop energie moet worden ingekocht. Dit geldt niet alleen voor de gemeente zelf maar ook voor de partners met wie we samenwerken.	Ja
De exploitatie van de zwembaden AquaRijn en De Hoorn in 2025 blijft afhankelijk van minder beïnvloedbare factoren. Bijvoorbeeld de voorgenomen btw-verhoging van het kabinet voor toegangskarten voor de zwembaden, de mogelijke cao-stijgingen voor zwembadpersoneel en onzekerheid over energietarieven. Naast getroffen beheersmaatregelen door de exploitant verwachten we dat de voor 2025 en 2026 opgenomen middelen in de gemeentebegroting het exploitatietekort zal dekken.	Ja
De financiering van het GALA bestaat uit specifieke uitkeringen (SPUK's) en is daarmee niet structureel door het Rijk geregeld. Een aantal onderwerpen wordt tot en met 2025 gefinancierd, een ander aantal tot en met 2026. Na 2026 gaat het GALA over in het AZWA. Het is tot op heden onduidelijk welke middelen beschikbaar zijn voor Alphen aan den Rijn voor de verschillende leefgebieden uit het AZWA. Deze leefgebieden overlappen deels met de huidige thema's binnen GALA, maar er zullen ook nieuwe doorontwikkelingen gevraagd worden van de gemeentes. Verdere inhoudelijke uitwerking van het AZWA laat ook op zich wachten.	Ja
We zitten in de herijking buurt- en dorpshuizen, fase 4. In deze fase zijn de verbouwingen van de buurthuizen Zeehelden en Kerk en Zanen (beide in Alphen aan den Rijn) om tot een buurthuis van de toekomst te worden gerenoveerd nog in de planning: Het ontbreken van structurele dekking voor Kerk en Zanen en de MFA Zwammerdam vormt een direct risico voor de realisatie van het programma 'Versterken sociale basis'. Onzekerheid over de financiering kan leiden tot vertraging in de bouw en renovatie, waardoor de beoogde maatschappelijke functies niet tijdig beschikbaar zijn.	Ja
Rijnvicus: de afgelopen jaren heeft Rijnvicus haar omzet op peil weten te houden. Door de afkoelende markt en het afnemen van de populatie is het niet haalbaar om dit in meerjarig perspectief te blijven verwachten. De extra beschikbare middelen voor loonkostensubsidie SW zullen hard nodig zijn om tot een sluitende begroting te komen.	Ja
Bibliotheek Rijn en Venen en Castellum: het bezuinigen op meerjarig beheer/onderhoud cultureel vastgoed, het niet indexeren én bezuinigen op structurele subsidies, het wel indexeren van huren, het terugvorderen van positieve jaarsaldo's in plaats van opbouw van reserves mogelijk maken zal leiden tot stapeling van kosten. Dit zal leiden tot afname van het aanbod, openingstijden en mogelijk sluiten van locaties.	Ja

Relevante beleidsnota's

- Koersplan Participatiewet;
- Kunst- en cultuurvisie Gemeente Alphen aan den Rijn, 2021–2030;
- Uitvoeringsagenda kunst en cultuur 2025–2026
- Coalitieakkoord 2022–2026 'Zichtbaar en dichtbij';
- Sportvisie 2019;

- Sportakkoord II;
- Gezond en Actief Leven Akkoord;
- Bedrijfsplan Stichting Alphen Vitaal;
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs;
- Herijking buurt- en dorpshuizen;
- Agenda Toegankelijk Alphen aan den Rijn;
- Duurzaamheidsprogramma 2021–2030;
- Omgevingsvisie;
- Gebiedsgericht werken;
- Beleidsnota Vastgoed

Indicatoren programma 4 Samenleving

EFFECTINDICATOREN WELZIJN EN ZORG	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025		TOELICHTING
Klanttevredenheid aanbieders WMO-hulpmiddelen				In 2025 is een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder cliënten die gebruik maken van Wmo-hulpmiddelen. De gemiddelde tevredenheid bedraagt een 7,8 . 73,8% van de respondenten waardeert de dienstverlening met een 8 of hoger .
Klanttevredenheid Tom in de Buurt				
Bij x% van de Tom-cliënten worden de doelen uit het ondersteuningsplan bereikt.	90%			
Met klanten die zich bij Tom in de buurt melden is, bij een indicatie ondersteuning Wmo, is binnen 3 weken na het Leefgesprek het ondersteuningsplan gemaakt en de hulpverlening opgestart	95%		84,4%	Het streefgetal van 95% is niet gehaald, maar we zien tot nu toe elk jaar wel verbetering (in 2024 was het bijvoorbeeld 80%) en zo is het toewerken naar de 'volwassen fase', zoals opgenomen in het contract, ook omschreven. Duiding van het behaalde percentage in de verantwoording is nodig om conclusies te trekken. Deze volgt in mei.
Zichtbaarheid lokale inclusieve agenda in leefomgeving inwoners				Wij zijn op verschillende manieren in gesprek en zichtbaar bij onze partners en inwoners. Bijvoorbeeld de vierdelige training afgelopen jaar aan professionals, de denktank inclusie, stadsgesprekken polarisatie en verruwing, campagne wat is jouw verhaal en verschillende gesprekken rondom regenboogbeleid, toegankelijkheid, inburgering, participatie en de doorwerking van het slavernijverleden. De Lokale Inclusie Agenda zelf is nog in ontwikkeling passend bij de input van al deze gesprekken en landelijke ontwikkelingen.

EFFECTINDICATOR JEUGDHULP EN VEILIG THUIS	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Clënten/opvoeders ervaren de hulp als tijdig en passend	nader te bepalen		Vanaf 2026 wordt er een cliënt ervaringsonderzoek afgenomen bij Oog voor thuis.

RESULTAATINDICATOREN ONDERWIJS EN KINDER- OPVANG	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Absoluut verzuim per school jaar ⁶		 29	Het aantal absoluut verzuimers is 17 voor leerlingen in de leerplichtige leeftijd. Dit is de leeftijd 5 tot en met 16 jaar. Het aantal absoluut verzuimers is 12 voor de leerlingen in de kwalificatieplichtige leeftijd. De kwalificatieplicht houdt in dat de leerling een startkwalificatie heeft behaald (diploma havo, vwo mbo-niveau 2 of hoger) of 18 jaar is geworden. Het aantal absoluut verzuimers is ongeveer gelijk gebleven in het schooljaar 2024-2025 en kan als stabiel worden beschouwd.
Relatief verzuim per schooljaar ⁷			In het schooljaar 2024-2025 hebben 402 leerplichtige leerlingen een relatief verzuim melding gehad en 279 kwalificatieplichtige leerlingen. Het totaal aantal gemelde jongeren is constant gebleven betreffende de leerplicht. Bij de kwalificatieplichtige jongeren is een kleine daling te zien. Dit kan worden toegeschreven aan een intensievere samenwerking met het mbo én dat mbo-scholen sneller betrokken zijn. Ook zet team Leerlingzaken veel gesprekken in, die effectief blijken te zijn.

⁶ Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige of kwalificatie plichtige jongere niet op een school staat ingeschreven. Dit is een strafbaar feit, omdat sprake is van een overtreding van de Leerplichtwet 1969. Voor absoluut verzuim zijn de ouder(s)/verzorger(s) verantwoordelijk en kunnen alleen zij worden vervolgd.

⁷ Relatief verzuim kan bestaan uit wettelijk verzuim en overig verzuim. Bij wettelijk verzuim is sprake van ongeoorloofde afwezigheid van 16 uur les of praktijktijd gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken. De ouder/verzorger die gezag heeft over het kind of hem verzorgt, moet ervoor zorgen dat het kind de school van inschrijving bezoekt. Kinderen vanaf 12 jaar kunnen ook zelf verantwoordelijk worden gehouden voor het schoolbezoek. De raad wordt jaarlijks geïnformeerd via het Jaarverslag Leerplicht.

RESULTAATICATOREN VASTGOED	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Absolute ⁸ leegstand als percentage van het totale aantal m ² van de Gemeentelijke vastgoedportefeuille	*	☹️	Totaal (bekende) omvang m ² verhuurbare vloeroppervlakte (VVO): 155.442 m ² . NB: dit is incompleet, niet alle panden zijn ingemeten. Over het percentage kunnen wij zodoende nu niets zinnigs zeggen. Leegstaande panden zonder gebruik/invulling, die worden beveiligd: • Babsloot 7 • Marsdiep 1 • Hoorn 318 • Diamantstraat 29 • Diamantstraat 31 • President Kennedylaan 1 • Ds. Meijerlaan 1, 4, 6, 8, 10, 12 • Cornelis Geellaan 4, 6, 8, 10 • Cornelis Geellaan 2b (een deel van de onderste 3 adressen is in gebruik als noodopvang; geen contract bekend)
Relatieve leegstand als percentage van het totale aantal m ² van de gemeentelijke vastgoedportefeuille	*	☹️	Aankomend jaar hopen wij de leegstandslijst in ons Vastgoedbeheersysteem verder toe te spitsen.

RESULTAATICATOREN PARTICIPATIE, WERK EN INKOMEN	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Percentage uitstroom uit de bijstand (ten opzichte van de beginstand per 1-1-2025, 1.564)	23,5%	☺️	25,5%
Percentage instroom in de bijstand (ten opzichte van de beginstand 1-1-2025, 1.564)	23%	☹️	26,2%
Percentage groei of afname bijstand (ten opzichte van de beginstand 1-1-2025 1.564)	stabilisatie	☺️	1,21% groei

⁸ Absoluut = staat leeg; Relatief = tijdelijk leegstandsbeheer in afwachting van nieuwe maatschappelijk invulling

RESULTAATCATOREN PARTICIPATIE, WERK EN INKOMEN	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Omvang bijstand per 1 januari 2026	stabilisatie	 1.583 (+19)	Er is sprake van een beperkte groei van het uitkeringenbestand. Dit is een landelijke trend.

Wat heeft het gekost?

	Primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
4 Samenleving				
Exploitatie				
Lasten	225.189	271.280	264.044	7.236
Baten	50.872	77.637	78.880	1.243
<i>Totaal lasten en baten</i>	<i>-174.318</i>	<i>-193.643</i>	<i>-185.164</i>	<i>8.479</i>
Mutaties reserves				
Toevoeging	1.500	7.744	7.259	484
Onttrekking	5.592	11.724	8.630	-3.093
<i>Totale mutaties reserves</i>	<i>4.092</i>	<i>3.980</i>	<i>1.371</i>	<i>-2.609</i>
Saldo 4 Samenleving	-170.225	-189.663	-183.793	5.871

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Programma 4 Samenleving laat een voordelig saldo van € 8,5 miljoen (exclusief de mutaties van de reserves) zien. Hieronder worden de verschillen boven € 475.000 en onder -€ 475.000 toegelicht:

Toelichting afwijkingen lasten

Lasten	Bedrag
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken <i>Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: een voordeel van € 4,2 miljoen.</i> <i>Conform besluitvorming rondom de incidentele baten en lasten (zaak 3205816 – beslispunt 9) wordt het restant op de stelpost dotatie spaarreserve toegevoegd aan de reserve onderwijshuisvesting. Deze reserve wordt gebruikt als dekking voor toekomstige uitgaven (onder andere investeringen en eerste inrichting) aan onderwijshuisvesting. Bij de doorrekening van het Integrale Huisvesting Plan (IHP) is rekening gehouden met deze storting aan de reserve. Het bedrag van € 3,9 miljoen wordt via de resultaatbestemming toegevoegd aan de reserve onderwijshuisvesting.</i>	4.194
Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed <i>De onderschrijving op het taakveld 5.5 is voornamelijk het gevolg van het uitblijven van de start van Project (PJ0390) Asbestsanering en onderhoud Oude Raadhuis (€ 1,3 miljoen). Het team Projectontwikkeling was verantwoordelijk voor de uitplaatsing en herhuisvesting van de Muziekschool. Deze</i>	1.460

Lasten	Bedrag
<i>werkzaamheden liepen vertraging op, waardoor de asbestsanering pas in de loop van 2025 kon worden gestart. Dit verklaart de achterblijvende uitgaven.</i>	
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie <i>De noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne valt € 2,1 miljoen lager uit dan geraamd. De werkelijke lasten blijven onder de normvergoeding van € 44 per persoon per bed die het rijk verstrekt. Extra kosten als gevolg van hogere transitiekosten zijn doorgeschoven naar 2026. Omdat dit leidt tot een verschuiving van lasten, wordt voorgesteld een resultaatbestemming van € 1,4 miljoen te storten in de Reserve Nieuwkomers ter dekking van kapitaalslasten. Zie hiervoor ook de resultaatbestemming.</i> <i>Inburgering heeft een onderschrijding van € 0,6 miljoen. In het verleden gereserveerde teruggaven aan het rijk vallen positiever uit dan verwacht, waardoor de netto lasten lager uitvallen.</i>	3.274
Taakveld 6.4 WSW en beschut werk <i>De gemeentelijk werkbedrijven hebben € 0,7 miljoen minder beroep gedaan op gemeentelijke middelen voor hun bedrijfsvoering, voornamelijk door het werken van een ESF-bijdrage en een lagere inzet van Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Omdat er sinds 2015 geen nieuwe instroom in de WSW meer mogelijk is, daalt het aantal WSW-medewerkers (mensen met een WSW-indicatie) jaarlijks door natuurlijk verloop, wat leidt tot lagere uitvoeringskosten.</i> <i>Promen heeft een onderschrijding van € 0,5 miljoen. Naar aanleiding van de gemeentefondscirculaire van mei 2025 zijn via de Najaarsnota extra middelen voor participatie toegevoegd aan de begroting. Het extra budget heeft niet geleid tot volledige uitputting. Een bedrag van € 0,3 miljoen wordt via de resultaatbestemming doorgeschoven naar 2026 voor de uitvoering van de Participatiewet in balans.</i>	1.229
Taakveld 6.6 Hulpmiddelen en diensten WMO <i>De budgetten voor vervoerskosten, hulpmiddelen en maatwerkvoorzieningen in het kader van de Wmo zijn in 2025 niet volledig besteed. Deze kostenposten hebben het karakter van een opneindekking en zijn daardoor niet exact te voorspellen.</i>	604
Taakveld 6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal <i>Sinds 1 januari 2024 organiseert de Gemeente Alphen aan den Rijn de jeugdzorg zelf. Oog voor Thuis doet de intake en toewijzing van nieuwe aanmeldingen. Daarnaast heeft Gemeente Alphen aan den Rijn zelf de wachtlijsten van de voormalige contractpartner opgepakt en gezorgd voor continuïteit voor kinderen die al in zorg waren. In het laatste kwartaal van 2025 hebben zorgleveranciers veel zorg gedeclareerd. Dit heeft geleid tot een overschrijding van –€ 2,7 miljoen, boven op hetgeen gemeld is in de Najaarsnota 2025.</i>	–2.721
Taakveld 6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal <i>Sinds 1 januari 2024 organiseert Gemeente Alphen aan den Rijn de jeugdzorg zelf. Oog voor Thuis doet de intake en toewijzing van nieuwe aanmeldingen.</i>	–2.230

Lasten	Bedrag
<i>Daarnaast heeft Gemeente Alphen aan den Rijn zelf de wachtlijsten van de voor- malige contractpartner opgepakt en gezorgd voor continuïteit voor kinderen die al in zorg waren. In het laatste kwartaal van 2025 hebben zorgleveranciers veel zorg gedeclareerd. Dit heeft geleid tot een overschrijding van bijna € 2,2 mil- joen, boven op hetgeen gemeld is in de Najaarsnota 2025.</i>	
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	1.425
Totaal lasten	7.236

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen baten

Baten	Bedrag
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie <i>De lagere bezetting in de noodopvang leidt tot lagere baten. Door de lagere re- alisatiegraad kunnen minder transitiekosten worden toegerekend aan het pro- gramma, wat resulteert in een nadeel van € 0,8 miljoen.</i>	-751
Taakveld 6.3 Inkomensregeling <i>Voor de uitvoering van de toeslagenaffaire zijn uitgaven gedaan voor extra ca- paciteit en verstrekkingen. Hier staan Rijksmiddelen tegenover die leiden tot ho- gere baten.</i>	1.211
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie <i>De inkomsten uit eigen bijdragen Wmo-maatwerkvoorzieningen en opvang val- len € 0,4 miljoen hoger uit dan geraamd. Daarnaast is voor het participatiebud- get re-integratie een aanvullende bijdrage van € 0,1 miljoen ontvangen. Deze hogere baten leiden tot een positief effect op het resultaat binnen het sociaal domein.</i>	547
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	236
Totaal baten	1.243

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen toevoegingen & onttrekkingen van de reserves

Reserve mutatie programma 4	Onttrekking	Toevoeging
Algemene reserve <i>De asbestsanering en het onderhoud van het Oude Raadhuis zijn later gestart dan gepland. Door deze vertraging ligt de realisatiegraad onder de begroting. Het onbenutte budget van € 1,3 miljoen blijft in de reserve staan ter dekking van de nog te maken kosten.</i>	-1.309	0
Reserves die onder de rapportagegrens vallen <i>Diverse projecten die doorlopen in 2026.</i>	-1.784	484
Totaal	-3.093	484

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

4.1.5 Programma 5 Economie

Voor het college uitvoeringsprogramma voor programma 5 Economie wordt verwezen naar het [uitvoeringsprogramma](#) 2022–2026 – Gemeente Alphen aan den Rijn (Samen bouwen aan een duurzame en vitale gemeente).

Het programma 5 Economie bestaat uit het volgende doel met de thema's:

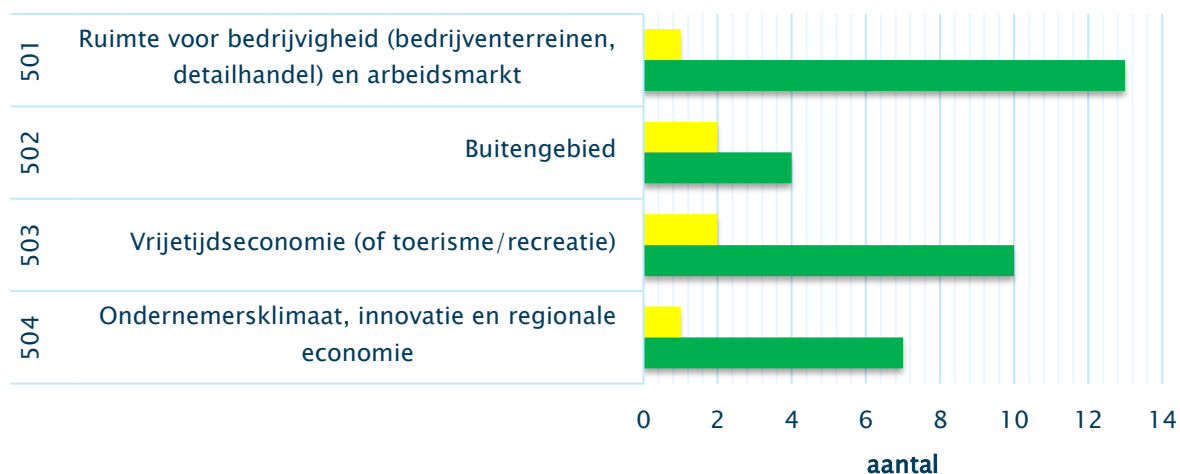
PGM	DOELEN	THEMA'S
5	Economisch vitale gemeente	Ruimte voor bedrijvigheid (bedrijventerreinen, detailhandel) en arbeidsmarkt
		Buitengebied
		Vrijtijdseconomie (of toerisme/recreatie)
		Ondernemersklimaat, innovatie en regionale economie

Doel: Economisch vitale gemeente

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Realiseren van een stevig en duidelijk herkenbaar profiel van Alphen aan den Rijn als een gemeente met een duurzame, circulaire en groene economie;
2. Versterken van de innovatiekracht van het bedrijfsleven door het ondersteunen van ondernemers in duurzaam, circulair ondernemen (kennis, netwerken, financiering);
3. Stimuleren samenwerking tussen (middelbaar en hoger) onderwijs en bedrijfsleven, onder andere rondom de arbeidsmarktopgaven en ten behoeve van innovatie in het bedrijfsleven rondom de maatschappelijke opgaven (energietransitie, klimaat enzovoort);
4. Werk maken van een toekomstbestendig Waardevol Buitengebied;
5. Alphen aan den Rijn op de kaart zetten als toeristisch–recreatief gebied en groei van de vrijetijdseconomie.

Inspanningen

Aanvullende speerpunten

In het raadsbesluit Aanpak Uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij zijn in de kaderstelling voor 2025 de volgende speerpunten binnen Programma 5 opgenomen:

- Realiseren van een stevig en herkenbaar profiel van de gemeente. Onder andere via inzet op public affairs, ruimtelijk-economische koers en (verder) positioneren van de gemeente Alphen aan den Rijn in de regio;
- Versterken innovatiekracht bedrijfsleven, door het ondersteunen van ondernemers in duurzaam, circulair ondernemen (kennis, netwerk, financiering). Onder andere via uitvoering Economische Agenda uitvoeringsprogramma, bedrijventerreinenstrategie en regionale samenwerking onder andere. Groene Hart Circulair en Holland-Rijnland (RIA) ;
- Toekomstbestendig buitengebied: voortzetten van uitvoering en positionering van programma Buitengewoon Waardevol Buitengebied;
- Versterken van de recreatiefunctie van de gemeente, door onder andere conceptuele uitwerking van de iconen ABBA, overnachtingsbeleid en ontwikkeling meerdaagse arrangementen en routes;
- Verduurzaming en (verdere) vergroening van werklocaties. Onder andere het bedrijventerrein ITC-PCT in Hazerswoude-Dorp, Stadshart Alphen aan den Rijn en centrum Boskoop;
- Stimuleren samenwerking tussen (hoger) onderwijs en bedrijfsleven en versneld ten uitvoer brengen van het HBO-Bidbook is samenwerking met de partners. Dit krijgt (onder andere) vorm via de realisatie van het 'Energietransitiehuis' in samenwerking met partners zoals het bedrijfsleven en onderwijs- en kennisinstellingen.

Samenvatting ontwikkelingen

In 2025 is samen met ondernemers, ondernemersorganisaties, onderwijs en regiopartners gewerkt aan een sterke en toekomstbestendige economie. Dit gebeurde onder meer vanuit de Economische Agenda 2021-2025, het Programma Buitengewoon Waardevol Buitengebied en de ISV Greenport regio Boskoop. De inzet richtte zich op voldoende ruimte voor economie, verduurzaming van bedrijven, stimulering van (toegepaste) innovatie, een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en een aantrekkelijk ondernemers- en innovatieklimaat. Daarbij is ook ingezet op meer diversificatiemogelijkheden voor de agrarische sector. Zo is onderzoek gedaan naar de verwerking van mest en de alternatieve aanwending hiervan.

Ook is ingezet op het uitbreiden van overnachtingsmogelijkheden in onze gemeente, het versterken van iconen ABBA (*Archeon, Boskoop, Bentwoud en Avifauna*) en het vergroten van recreatieve mogelijkheden rond natuur en water. De uitvoering vond plaats in nauwe samenwerking met economische partners en via concrete projecten en programma's, met nadrukkelijke verbindingen met de programma's Energie en Mobiliteit als randvoorwaarden voor economische ontwikkeling.

Binnen het Programma Economie is het hoofddoel om de werkgelegenheid met het (groeierende) aantal inwoners mee te laten groeien, zodat Alphen aan den Rijn aantrekkelijk blijft als gemeente om te wonen én te werken. Om dit te realiseren is gewerkt aan de uitvoering van onze lokale en regionale bedrijventerreinenstrategie, is een regionale kantorenmarktstrategie voor Holland Rijnland opgesteld en is de detailhandels- en horecavisie vastgesteld. Ook is het beleid vrijkomend agrarische bebouwing in concept gereed gemaakt. Al deze beleidskaders

geven richting en helpen bij het beoordelen van initiatieven vanuit het bedrijfsleven en dragen bij aan een sterke economie met voldoende ruimte en werkgelegenheid voor de groeiende beroepsbevolking.

De beschikbare ruimte staat steeds meer onder druk door opgaven op het gebied van onder andere bedrijvigheid, wonen, energie, groen, recreatie, mobiliteit en sport. Dit vraagt om het zorgvuldig afstemmen van keuzes en het maken van integrale afwegingen. Daarom is in 2025 de Ruimtelijk-Economische Koers 2040 opgesteld. Deze koers biedt richting bij het stellen van prioriteiten en bij integrale keuzes over het gebruik van de schaarse ruimte en de beordeling van ruimtelijke initiatieven.

In het programma Buitengewoon Waardevol Buitengebied wordt voor het buitengebied op deze integrale wijze in gebiedsprocessen gekeken naar de opgaven per deelgebied. In 2025 zijn we gestart met gebiedsprocessen voor de Hondsdijkse en Lagenwaardse polder en het boom- en sierteeltgebied.

De Alphen economie stopt niet bij de gemeentegrenzen. Daarom is in 2025 wederom actief ingezet op regionale samenwerking – in onder andere Holland-Rijnland verband en in het Groene Hart – om economische ontwikkeling, innovatie en verduurzaming in samenwerking met de regionale partners (overheid, bedrijfsleven, onderwijs, maatschappelijke organisaties etc.) te versnellen. De inzet in de regio heeft geleid tot concrete stappen binnen de circulaire economie, versterking van het landelijk gebied, verduurzaming en innovatie binnen Greenport Boskoop (via de Regiodeal Sierteeltregio) en de verdere ontwikkeling van recreatie waaronder de ontwikkeling van het Bentwoud. Daarnaast is met STROOM (het voormalige 'Energietransitiehuis') de samenwerking tussen onder andere onderwijs, kennisinstellingen en het regionale bedrijfsleven rond energie en klimaat versterkt. Dit stimuleert innovatie, onderwijsontwikkeling en versterkt de regionale arbeidsmarkt.

Kortom, met onze regionale inzet is de economische positie van de gemeente Alphen aan den Rijn verder versterkt en is een stevige basis gelegd voor toekomstige groei en innovatie.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen	Stand
Thema: Ruimte voor bedrijvigheid (bedrijfsterreinen, detailhandel) en arbeidsmarkt	
Uitvoering geven aan de (in 2025 nader vast te stellen) Retail- en horecavisie	
Toekomstvisie Centrum Boskoop en uitvoeringsplan opstellen en hieraan uitvoering geven	
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Voor het opstellen van de toekomstvisie en uitvoeringsplan wordt in de organisatie nog gezocht naar capaciteit en middelen. In 2025 is wel gestart met de uitvoering van deelprojecten rondom vergroening (onder andere Koninginneweg) en de voorbereiding voor het Kerkplein en het Gouweplein.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Het risico is dat visie en uitvoering verder in de tijd komen te liggen met mogelijk ontevredenheid vanuit de ondernemers (en inwoners) richting de politiek</i>	
Beheersmaatregel: <i>In overleg met het management en bestuur afspraken maken over prioritering.</i>	

Inspanningen	Stand
Uitvoeringsplan programma Gezond Stadshart en uitvoering geven hieraan. Onder andere aantrekkelijker maken en compact kernwinkelgebied, inclusief placemaking.	😊
Verduurzamingsaanpak bedrijven en bedrijventerreinen (energie, vergroening, circulair), met specifieke aandacht voor kennisdeling en koplopers faciliteren, onderzoeks- en ontwikkeltraject stimuleren samenwerking en organisatiegraad (zie ook programma 3).	😊
Uitvoering geven aan lokaal en regionaal bedrijventerreinenbeleid. Onder andere uitgifteprotocol en voorbereiding uitgifte bedrijfskavels Hoorn-West, verkenning en opstarten ruimtelijke procedure nieuw bedrijventerrein Prinsenschouw, wijzigingsplan bedrijfskavels Hoogwaard vaststellen, verhogen organisatiegraad bedrijventerreinen in samenwerking met ondernemers, profileringstrategie bestaande bedrijventerreinen, verkenning kansen optimaliseren ruimtegebruik bedrijfslocaties/vastgoed op onze bestaande bedrijventerreinen, scenariostudie Barrepolder in samenwerking met gemeente Zoeterwoude, en PZH enzovoort.	😊
In december 2024 is het ITC-terrein in Hazerswoude-Dorp verkozen tot ambassadeursterrein binnen 'Werklandschappen van de Toekomst'. In 2025 is vanuit die samenwerking met Provincie Zuid-Holland en het Rijk in participatie met ondernemers een transitieplan ontwikkeld en vastgesteld voor een gezondere leef- en werkomgeving en verdere vergroening van het ITC-PCT terrein.	😊
Het scheppen van een aantrekkelijk ondernemers- en innovatieklimaat met als doel om bedrijven (inclusief startups) die het economische en duurzaamheidsprofiel van de gemeente Alphen aan den Rijn versterken aan te trekken en te behouden in de gemeente Alphen aan den Rijn. Onder andere door scherpere ruimtelijke economische positionering/strategie, uitvoering van de bedrijventerreinenstrategie, ontwikkeling & realisatie 'Energietransitiehuis', organiseren/ondersteunen kennis- en netwerkbijeenkomsten, proces en uitreiking 'Groene Pluim', regionale samenwerking in onder andere Groene Hart Werkt (rondom circulair ondernemen) en de RIA-projecten in Holland-Rijnland zoals project 14 'versterken en verbinden kennis- en innovaties'.	😊
Continuering van het circulaire ondernemers- en kennisloket 'Blik vooruit', in samenwerking met ondernemers en onderwijs in onze regio. Hierbij wordt ook de samenwerking gezocht met de regio/platform Groene Hart Circulair.	😊
Herijking en zo mogelijk aanpassing van het gemeentelijk aanbestedingsbeleid, zodat er ruimte is voor lokale bedrijven.	😊
HBO-Bidbook: Met de partners in de triple helix uitvoering geven en samenwerken aan de realisatie van STROOM (voormalige 'Energietransitiehuis'), als (fysieke) plek waar leren, werken en innoveren rondom de (energie)transitie samenkomt.	😊
Verbeteren aansluiting (MBO/HBO/WO) onderwijs-arbeidsmarkt rondom arbeidsmarktrelevante en sterke economische sectoren in onze gemeente (techniek, handel & logistiek, groen, zorg enzovoort). Onder andere door het leggen van kansrijke verbindingen (via onder andere deelnemen aan VOA-arbeidsmarktcommissie, regionaal transportoverleg en Holland-Rijnland overleg), Human Capital Agenda Greenport Boskoop en Regio Deal Sierteeltregio, ontwikkelingen Alphen Digitaal, partnership WE-IT en mede uitvoering geven aan acties die hieruit voortkomen.	😊
Tweemaal per jaar mede organiseren van de Week van het Werk (voorjaars- en najaarseditie) in triple helix samenwerking met VOA, Rijnvicus, MBO-Rijnland en UWV.	😊
Samenwerken met CIV Zorg en Welzijn aan het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen in hybride leeromgevingen in het kader van positieve gezondheid. Bijdrage aan de uitwerking en verbinding leggen met de plannen van CIV Smart Technology.	😊
Thema: Buitengebied	
Verder gaan met de uitvoering van de integrale gebiedsprocessen GOVI-gebieden. Oude Rijn N11 zone Oost is afgerond en de deelgebieden Boom- en sierteeltgebied Boskoop en	😊

Inspanningen	Stand
Hondsdijkse en Lagewaardse polders zijn opgestart.	
Aanpak nieuwe functies voor agrarische bebouwing, opstellen beleid – gestart in 2024, af te ronden in 2025.	😊
Verder gaan met ondersteunen van agrariërs bij verduurzamingsopgaven door de accounthouder.	😊
Ruimte blijven bieden aan experimenten en nieuwe verdienmodellen in het buitengebied, wordt opgepakt in huidige en toekomstige projecten en processen.	😊
Continuering ontwikkeling visie biodiversiteitsherstel, in samenspraak met de Agenda groene leefomgeving en de beheervisie.	😊
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Met de inhuur van projectleiding wordt hier wordt in 2026 verder invulling aan gegeven.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: –	
Beheersmaatregel: <i>Vanuit Agenda groene leefomgeving wordt hier ook aandacht aan gegeven.</i>	
Uitvoering geven aan het NPLG.	😊
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Vanwege wisselvallig beleid van de provincie en het Rijk kan aan de uitvoering het NPLG vanuit de gemeente niet voldoende invulling worden gegeven. Deze situatie is in 2025, mede door de ingelaste landelijke verkiezingen, niet veranderd. Het gemeentelijke structurele uitvoeringsbudget is inmiddels daardoor ook in twee fases bijgesteld van € 300.000 naar € 125.000 per jaar.</i> <i>Ondanks dit, zien we dat er stappen worden gezet in de gebiedsprocessen Groene Hart Noord, Greenport Boskoop en Gebiedsgerichte aanpak Nieuwkoop (GGA). Daarbij ontstaat een actieve samenwerking tussen agrariërs en overheden. In Greenport Boskoop konden door de al bestaande publiek-private samenwerking in Stichting Greenport regio Boskoop in kort tijdsbestek een aantal concrete maatregelen worden opgestart en uitgevoerd op gebied van water, klimaat en natuur. Dit wordt in 2026 verder uitgebreid, mede met behulp van provinciale projectsubsidies en de Regio Deal Sier-teeltregio.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: <i>Individuele agrariërs maken pas op de plaats met betrekking tot Investerings en hebben moeite met lange termijn denken vanwege de vele onzekerheden. Deze situatie is in 2025, mede door de ingelaste landelijke verkiezingen, niet veranderd.</i>	
Beheersmaatregel: <i>De ambtelijke organisatie blijft ook in 2026 en verder scherp op de ontwikkelingen op provinciaal en Rijksniveau en blijft de sector informeren en ondersteunen.</i>	
Thema: Vrijtijdseconomie (of toerisme/recreatie)	
Samen met de gemeente wil PReT van de gemeente Alphen aan den Rijn het knooppunt maken van het Groene Hart van Holland. Een verbindende plek, centraal gelegen in de Randstad met bijzondere bestemmingen te midden van een uniek groen en waterrijk landschap. We werken samen met andere gemeenten en strategische partners aan de ontwikkelingen binnen het NOVEX-Groene Hart programma. Daarnaast worden de iconen ABBA (Archeon, Boskoop, Bentwoud en Avifauna) en alle kleinere beleef- en bezienswaardigheden verbeterd en nog nadrukkelijker op de kaart gezet. De Toeristenbelasting is verhoogd naar gemiddelden om ons heen (in 2025 van € 2,00 naar € 2,50 en van € 1,00 naar € 1,25 tot en met 2027). Een deel van de toeristenbelasting vloeit terug naar de sector. In het nieuwe convenant PReT-Pact 2024-2027 is vastgelegd welk deel van de toeristenbelasting direct wordt ingezet voor de R&T-sectordoelen arrangementontwikkeling,	😊

Inspanningen	Stand
samenwerking, verduurzaming en benut de strategische ligging in de Randstad en Groene Hart.	
Groen-blauwe vrijetijdseconomie en vestigingsklimaat voor bedrijven en inwoners wordt versterkt met de inspanning van Stichting Landschapsfonds Alphen aan den Rijn en omgeving. Er is een meerjarenafspraak gemaakt in 2024 voor onder andere het beheren en ontwikkelen van landschapselementen en kleine natuurgebieden, de vergoeding en contractmanagement van bestaande en nieuwe boerenlandwandelpaden, ontwikkeling nieuwe natuurgebieden.	😊
Iconenbeleid ABBA: De iconen ABBA worden gestimuleerd om door te ontwikkelen en te vernieuwen, voor meer bezoekers en in samenhang met de hele sector meerdaagse arrangementen te ontwikkelen. Onder andere Masterplan uitwerking Archeon NRSM, Masterplan Avifauna/Rijnoever en 75-jarig bestaan mei 2025, Uitvoeringsprogramma het Schone van Boskoop, opening Tuinen van Boskoop in 2025 en doorontwikkeling recreatiemogelijkheden Bentwoud. Bijdragen aan Uitvoeringsprogramma Bentwoud 2024-2029 en viering 25-jarig bestaan (28 juni 2025).	😊
Uitvoering geven aan het (nader vast te stellen) overnachtingsbeleid	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Er is een marktverkenning overnachtingenbeleid uitgevoerd. Deze resultaten worden mede als input gebruikt voor de op te stellen Visie Recreatie en Toerisme in 2026 en afstemming daarover met de partners zoals PReT.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: –	
Beheersmaatregel: –	
Ondersteunen van initiatieven om groentoeerisme mogelijk te maken (kampeer- en camperplekken bij de boer beleidsregels opgesteld in 2024).	😊
Inzetten op behoud en promotie van cultuurhistorisch erfgoed en versterken verbinding met uitvoeringsagenda kunst en cultuur is vastgelegd in de erfgoedvisie.	😊
Uitnutten erfgoedbeleid (Limes, Molens, ambachten, verhaallijnen Landschapsbiografie en Canon) in route en arrangementontwikkeling R&T-sector wandelen, fietsen en varen meerdaagse is opgenomen in jaarplan PReT 2025.	😊
Uitvoeren Programma Wereldstad aan de Limes om ons romeinse verleden zichtbaar te maken.	😊
Actualisatie evenementenbeleid.	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>In de afgelopen periode is gewerkt aan het vernieuwen van het evenementenbeleid. Daarbij kwamen verschillende vraagstukken en knelpunten naar voren. Het huidige beleid sluit namelijk niet op alle punten goed aan bij de uitvoering en de beschikbare financiële middelen. Daarom is in 2025 gewerkt aan het op orde brengen van de uitvoering. Dit is een belangrijke eerste stap richting een nieuw en toekomstbestendig evenementenbeleid.</i>	
Risico's beleidsvoorbereiding en/of – uitvoering en partnerorganisaties: –	
Beheersmaatregel: –	
Uitvoering evenementensubsidies.	😊
Uitvoeringsprogramma Visie op Water 2024-2027. Inspanningen onder andere vaarverbinding voor sloepen, kano's en suppen:	😊

Inspanningen	Stand
1. Onderzoek naar het verhogen van bruggen/duikers zodat de Kromme Aar Centrum verbonden wordt met de Zegerplas. 2. Vaarverbinding Oostvaart-Otwegwetering: kanoroutes ontwikkeling met de kanovereniging, zwemwaterverbeteringen Zegerplas, rondvaarten verbeteren TOP Boskoop met aanlegsteiger Tuinen van Boskoop en overname van sluis Den Ham van Gouwe naar Gouwepolder, Limessteiger in Hazerswoude-Dorp en aanleggen hellingbaan.	
Thema: Ondernemersklimaat, innovatie en regionale economie	
Hernieuwde aanvraag Regiodeal Sierteeltregio (Greenports) met betrekking tot toekomstbestendigheid sierteeltregio (samenwerking Boskoop, Aalsmeer, Duin- en Bollenstreek) is toegekend. In 2025 is gewerkt aan het opstellen en het sluiten van het convenant met het Rijk en een samenwerkingsovereenkomst met deelnemende partijen in de Sierteeltregio (3 greenports, 14 gemeenten, 2 provincies, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen). Gemeente Alphen aan den Rijn fungeert als kassier van de Regio Deal. Per 1 januari 2026 is een Subsidieregeling Regio Deal Sierteeltregio opengesteld. Via deze regeling worden de Rijksmiddelen uitgegeven aan projecten die bijdragen aan Brede Welvaart in de Sierteeltregio (Greenports Boskoop, Duin & Bollenstreek en Aalsmeer).	😊
Verhogen innovatiekracht bedrijfsleven van de gemeente Alphen aan den Rijn en Groene Hart door onder andere scherpere ruimtelijke economische positionering/strategie, uitvoering geven aan bedrijventerreinenstrategie (ruimte voor groei en innovatie), ontwikkeling en realisatie 'Energietransitiehuis', (uitvoering geven aan en organiseren van) kennis- en (regionale) netwerkbijeenkomsten, regionale samenwerking en netwerken in onder ander Platform Groene Hart Circulair en de RIA-projecten in Holland-Rijnland.	😊
Uitvoering geven aan MKB-deal met Provincie Zuid-Holland rondom stimuleren circulariteit in de maakindustrie metaal, in samenwerking met de partnergemeenten Nieuwkoop en Waddinxveen, Koninklijke Metaalunie, EDBA en met financiële ondersteuning vanuit Provincie Zuid-Holland.	😊
Programma Public Affairs uitvoeren en verdere communicatie-uitvoering geven aan de gemeentelijke corporate story (zie programma 1).	😐
Toelichting op de afwijkingen geel: <i>Zie toelichting in programma 1 bij 'public affairs'</i>	
Regionale inzet rondom stimuleren circulaire economie via Platform Groene Hart Circulair! Onder andere door bij te dragen aan de uitvoering van het nieuwe in juni 2024 opgeleverde en geaccordeerde opgestelde Actieprogramma Groene Hart Circulair.	😊
Stimuleren van de duurzame economische ontwikkeling, via inzet en ondersteuning (subsidie) van stichting EDBA.	😊
Indexatie van de structurele bijdrage aan stichting Economic Development Board Alphen aan den Rijn (EDBA).	😊
Indexatie van de structurele bijdrage aan stichting Greenport Regio Boskoop (SGRB).	😊

Risico's beleidsvoorbereiding en/of -uitvoering en partnerorganisaties

Risico's	Actueel
De bezuinigingen raken ook externe partijen in het economisch domein zoals de stichting Alphen Marketing. Vermindering van de jaarlijkse opdrachtsom zal voor de stichting betekenen dat niet alle citymarketingactiviteiten in dezelfde omvang door kunnen gaan en dat de stichting moet gaan prioriteren in inzet, activiteiten en doelen.	Ja

Risico's	Actueel
Daarnaast zullen de bezuinigingen mogelijk van invloed zijn op het tempo van realisatie van de gezamenlijke ambities met de partners.	
Wanneer de balans tussen ruimte en investeringen voor woningbouw en economie onder druk staat, kan het economisch verdienvermogen van de gemeente Alphen aan den Rijn op termijn verzwakken en daarmee de brede welvaart aantasten. Daarom blijft structurele aandacht, ruimte en budget voor economische ontwikkeling en vernieuwing noodzakelijk, met name voor economische dragers als: • de Greenport; • aantrekkelijke en duurzame bedrijventerreinen (bijvoorbeeld door vergroening, verduurzaming, modernisering); • de doorontwikkeling van onze ABBA-iconen.	Ja

Relevante beleidsnota's

- Detailhandels- en horecavisie 2025
- Ruimtelijk Economische Koers 2040
- Kantorenstrategie regio Holland-Rijnland 2025

Indicatoren programma 5 Economie

EFFECTINDICATOREN ECONOMIE	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Positie op brede welvaarts-index Atlas voor gemeenten G50 (bron: Atlas voor gemeenten)	Minimaal plek 5		Plek 4 binnen de G50, cijfers niet bekend.
Resultaat koopstromenonderzoek: leegstand detailhandel (bron: Locatus)	Beneden het landelijke gemiddelde		De resultaten van het recente Koopstromenonderzoek komen in maart 2026 pas binnen. Er is geen data om een vergelijking te maken met 2021.
Resultaat koopstromenonderzoek: algemeen waarderingscijfer	Beneden het landelijke gemiddelde		De resultaten van het recente Koopstromenonderzoek komen in maart 2026 pas binnen. Er is geen data om een vergelijking te maken met 2021.

RESULTAATINDICATOR ECONOMIE	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Kaveluitgifte bedrijventerrein	Minimal 2,0 ha		Onder andere verkoop van 10 hectare op bedrijventerrein Steekterpoort.

EFFECTINDICATOR GREENPORT	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Herstructurering en modernisering van het teeltareaal Greenport ⁹ : Aantal kwekerijen op totale areaal	Geen streefwaarde.	 398	(Hazerswoude-Dorp en Boskoop) Het is erg moeilijk om voor de Greenport een indicator te vinden die een volledig beeld geeft van de sector en de opgaven waar ze voor staat. De indicator duidt op voortzetting van schaalvergrotingstrend. Voor meer info: Greenport Boskoop in één oogopslag

EFFECTINDICATOR TOERISME EN RECREATIE	STREEF- WAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Aantal overnachtingen in Alphen aan den Rijn stijgt met 4.000 per jaar (bron: toeristenbelasting)	–		Toeristenbelasting 4 ^e kwartaal 2025 is nog niet inzichtelijk.

Wat heeft het gekost?

	Primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
5 Economie				
Exploitatie				
Lasten	10.630	13.850	7.635	6.214
Baten	9.415	7.411	13.140	5.729
Totaal lasten en baten	-1.215	-6.439	5.504	11.943
Mutaties reserves				
Toevoeging	4.165	1.100	9.629	-8.529
Onttrekking	550	2.714	286	-2.428
Totale mutaties reserves	-3.615	1.614	-9.343	-10.957
Saldo 5 Economie	-4.830	-4.824	-3.839	986

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; – = nadeel

⁹ Het is erg moeilijk om voor de transformatie van de Greenport een indicator te vinden die een volledig beeld geeft van de sector en de opgaven waar ze voor staat. Eén van de opgaven is herstructurering en schaalvergroting. In dat kader is het aantal kwekerijen één van de indicatoren. Daarnaast is gepoogd om perceeldata te gebruiken om herstructurering en grondgebruik te monitoren maar dit bleek voornamelijk beperkt en onvolledig.

Programma 5 Economie laat een voordelig saldo van € 11,9 miljoen (exclusief de mutaties van de reserves) zien. Hieronder worden de verschillen boven € 475.000 en onder –€ 475.000 toegelicht:

Toelichting afwijkingen lasten

Lasten	Bedrag
Taakveld 3.1 Economische ontwikkelingen: <i>Dit betreft voornamelijk de onderbesteding op het werkbudget economische agenda (€ 0,1 miljoen), buitengewoon waardevol buitengebied (€ 0,2 miljoen; waarvan overheveling € 0,2 miljoen Uitvoeringsplan pilot gebiedsproces Oude Rijn N11) en NPLG-maatregelen (€ 0,1 miljoen). Zie ook resultaatbestemming naar 2026.</i> <i>Dit betreft met name de projectmiddelen voor ons cofinancieringsaandeel voor de Regiodeal Sierteelt Greenport (€ 1,0 miljoen). De regiodeal start effectief per 01-01-2026. De niet ingezette middelen blijven binnen de reserve Greenport en hebben geen invloed op het rekeningresultaat.</i>	1.910
Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur <i>Dit betreft grondexploitaties met betrekking tot bedrijventerreinen. De werkelijke lasten en baten betrekking tot deze grexen worden uitgeboekt naar de balanspost Voorraden – BIE (Bouwgrond in exploitatie). Deze mutaties zijn daarmee neutraal voor het rekeningresultaat. Een inhoudelijke toelichting is opgenomen in het MPG 2026.</i>	3.086
Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen <i>Dit betreft met name de projectmiddelen voor de Cofinancieringsregeling Economisch Actieprogramma (€ 0,5 miljoen). De niet-aangewende middelen schuiven door naar 2026 en hebben geen invloed op het rekeningresultaat.</i>	603
Taakveld 3.4 Economische promotie <i>Dit betreft met name de projectmiddelen voor het project energiearmoede (€0,4 miljoen). De niet-aangewende middelen schuiven door naar 2026 en hebben geen invloed op het rekeningresultaat.</i>	615
Totaal lasten	6.214

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; – = nadeel

Toelichting afwijkingen baten

Baten	Bedrag
Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur <i>Dit betreft met name de gerealiseerde meeropbrengst op het complex Steekterpoort I (€ 5,5 miljoen) vanuit de daadwerkelijk levering in 2025. De werkelijke lasten en baten met betrekking tot deze grexen worden uitgeboekt naar de balanspost Voorraden – BIE (Bouwgrond in exploitatie). Deze mutaties zijn daarmee neutraal voor het rekeningresultaat. Een inhoudelijke toelichting is opgenomen in het MPG 2026.</i>	5.761
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	–32

Baten	Bedrag
Totaal baten	5.729

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen toevoegingen & onttrekkingen van de reserves

Reserve mutatie programma 5	Onttrekking	Toevoeging
Aan de reserve grondexploitatie <i>Betreft de toevoeging aan de Reserve grondexploitaties naar aanleiding van tussentijdse winstnemingen in 2025.</i>	0	-8.529
Reserve Economie <i>Dit betreft de niet in 2025 gerealiseerde onttrekking aan de Reserve Economie voor de inzet van projectmiddelen voor de Cofinancieringsregeling Economisch Actieprogramma (zie hierboven bij de afwijkingen lasten).</i>	-485	0
Reserve Greenport <i>Dit betreft de niet in 2025 gerealiseerde onttrekking aan de Reserve Greenport voor de inzet van projectmiddelen voor ons co-financieringsaandeel voor de Regiodeal Sierteelt Greenport (zie hierboven afwijkingen lasten).</i>	-1.000	0
Reserves die onder de rapportagegrens vallen	-943	0
Totaal	-2.428	-8.529

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

4.1.6 Programma 6 Betaalbaarheid

Voor het college uitvoeringsprogramma voor programma 6 Betaalbaarheid wordt verwezen naar het [uitvoeringsprogramma](#) 2022–2026 – Gemeente Alphen aan den Rijn (Samen bouwen aan een duurzame en vitale gemeente).

Het programma 6 Betaalbaarheid bestaat uit het volgende doel met de thema's:

PGM	DOELN	THEMA'S
6	Betaalbaarheid	Financiën
		Informatisering en digitalisering
		Inkopen en aanbesteden
		Lokale lastendruk

Doel: Betaalbaarheid

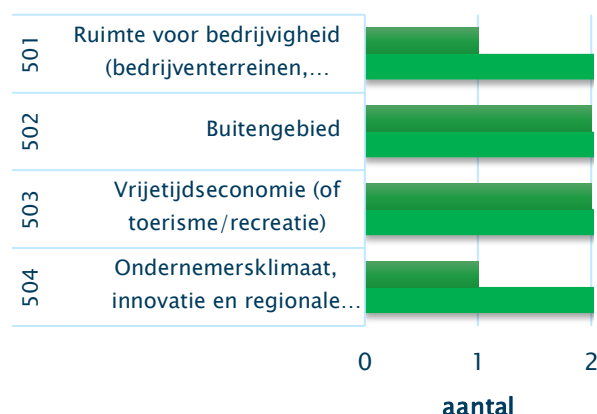
Thema: Financiën

Wat wilden we bereiken in 2025?

We willen dat de gemeentelijke financiële positie solide en voldoende wendbaar blijft om on-
verwachte kosten te kunnen dekken. We zorgen ervoor dat:

1. De gemeente haar stevige financiële positie behoudt:
 - a. De (meerjaren-)begroting structureel sluitend blijft;
 - b. Het weerstandsvermogen (ten minste) voldoende is;
 - c. De schuldenpositie zich beheerst ontwikkelt;
 - d. Gemeentelijke lasten verhogen we alleen wanneer onvoorziene ontwikkelingen dit noodzakelijk maken;
2. Rijksbudgetten kaderstellend zijn;
3. Incidenteel en structureel gescheiden blijven;
4. Inkomsten en uitgaven binnen een begrotingsprogramma blijven;
5. Nieuwe uitgaven aan het 3xO-criterium voldoen (onvermijdelijk, onvoorzien en onuitstaanbaar);
6. In het voor- en najaar over de afwijkingen wordt gerapporteerd;
7. Onderzocht wordt hoe de jaarlijkse 'IRS-middelen' beter benut kunnen worden (gerealiseerd via de Nota Incidentele baten en lasten bij de Begroting 2024);
8. Het coalitieakkoord wordt na twee jaar op basis van een midterm review herijkt (gerealiseerd als bijlage bij de Kadernota 2025).

Inspanningen

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema financiën	Stand
We behouden een solide financiële positie	😊
We zorgen voor ruimte om te investeren	😊

Thema: Informatisering en digitalisering

Wat wilden we bereiken in 2025?

Alle beschikbare informatie binnen Gemeente Alphen aan den Rijn gebruiken om weloverwogen keuzes te maken die de omgeving en het leven van inwoners, burgers en ondernemers van de gemeente duurzaam verbeteren door alle informatie van de gemeente te organiseren, beschermen, toegankelijk en bruikbaar maken. We zorgen voor dat:

1. De informatievoorziening blijft functioneren ondanks verstoringen;
2. Onrechtmatige handelingen lastig of onmogelijk zijn door het ontwerp van een bedrijfsproces en de onderliggende informatiesystemen;
3. De behoefte en context van de gebruiker (burger, bedrijf, inwoner) bij het ontwerp van de informatievoorziening centraal staat;
4. De informatievoorziening ontworpen en gebruikt wordt op een wijze die voldoet aan menselijke, ethische waarden en normen;
5. Ondersteuning van domeinen bij informatie gestuurd werken en het borgen van de continuïteit, kwaliteit en hergebruik van de data;
6. De informatievoorziening toekomstvast is vormgegeven en door haar modulaire opzet kan omgaan met veranderingen;
7. Een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens wordt afgedwongen;
8. De informatievoorziening adequaat beveiligd is;
9. Door standaardinstellingen maximale privacy wordt betracht;
10. Er één gemeenschappelijk begrippenkader is;
11. Informatie tijd- en plaats-onafhankelijk toegankelijk is.

Samenvatting ontwikkelingen

Onze toonaangevende dienstverlening is digitaal waar het kan

In het kader van vernieuwing zijn de publieke applicaties gemigreerd naar SAAS. Daarmee is de stap naar verdere digitalisering makkelijker, doordat modules en nieuwe diensten eenvoudiger toegevoegd kunnen worden.

We innoveren op het gebied van data gestuurd werken

Het afgelopen jaar is het datateam onderdeel geworden van de sector Informatievoorziening. Het team is daarbij uitgebreid. Het dataplatform is ingericht en gekoppeld aan diverse applicaties en in gesprek met de vakafdelingen zijn de eerste dashboards ontwikkeld en opgeleverd.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema informatisering en digitalisering	Stand
Onze toonaangevende dienstverlening is digitaal waar het kan	
We innoveren op het gebied van data gestuurd werken	

Thema: Inkopen en aanbesteden

Wat wilden we bereiken in 2025?

1. Met de start van een nieuw college van burgemeester en wethouders met een daarbij horend nieuw Collegeakkoord 2022–2026 wordt in 2023 het inkoop- en aanbestedingsbeleid herijkt en zo nodig aangepast.
2. Met een herijkt inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt een bijdrage geleverd aan de uitvoering van het coalitieakkoord. De gemeentelijke doelstellingen zijn leidend voor de inkoopdoelstellingen. De gemeente streeft naar een verantwoord, professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid, waarbij de inwoners en ondernemers centraal staan. Met het inkoop- en aanbestedingsbeleid spelen we in op de ontwikkelingen in de samenleving. Dat betekent volop aandacht voor duurzaamheid en innovatie, het uitnodigen van meer lokale ondernemers bij onderhandse aanbestedingen en rekening houden met de wens van bewoners om meer zelf te kunnen doen. Daarnaast houdt het inkoop- en aanbestedingsbeleid rekening met ontwikkelingen als informatieveiligheid, toegankelijkheid voor mensen met een visuele beperking en natuurlijk de privacywetgeving.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema inkoop en aanbesteden	Stand
We gaan met meer aandacht voor lokale ondernemers inkopen en aanbesteden met een grotere mate van betrokkenheid van hen, ook bij de totstandkoming van het te actualiseren inkoop- en aanbestedingsbeleid.	

Samenvatting ontwikkelingen

In 2025 heeft de gemeenteraad het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2025–2029 vastgesteld. Hierin hebben we opgeschreven hoe we producten, diensten en werken voor de gemeente willen inkopen. In het nieuwe beleid zijn onze doelen bijgewerkt. We hebben het in begrijpelijke taal opgeschreven. We hebben ook ideeën van ondernemers verwerkt. Zo hebben we de kansen voor het MKB en de omgang met lokale ondernemers bij inkopen eenvoudiger gemaakt.

Thema: Lokale lastendruk

Wat wilden we bereiken in 2025?

We willen dat de lokale lasten beheerst blijven. We zorgen ervoor dat:

1. De lasten voor inwoners en bedrijven niet worden verhoogd tenzij onvoorziene ontwikkelingen dit noodzakelijk maken. Daarbij wordt wel een inflatiecorrectie toegepast.

Samenvatting ontwikkelingen

In de kadernota 2025 is opgenomen dat de tarieven voor de onroerendezaakbelasting naast toepassing van de inflatiecorrectie worden verhoogd tot de rekentarieven van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, te weten een extra stijging van 15,1%.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Inspanningen thema lokale lastendruk	Stand
De gemeentelijk lastendruk was voor het jaar 2025, in landelijk perspectief en gespiegeld aan omliggende en referentiegemeenten, relatief laag.	

Achtergrondinformatie lastendruk

De totale lastendruk van een meerpersoonshuishouden met een eigen woning met een gemiddelde WOZ (Wet waardering onroerende zaken)-waarde (zie onderstaande tabel) in 2025 is ten opzichte van 2024 voor een inwoner van de gemeente Alphen aan den Rijn gestegen met 12,5%. Bij de berekening van het OZB-tarief (onroerendzaakbelasting) is rekening gehouden met een gemiddelde stijging van ongeveer 6% van de WOZ-waarde en een verhoogde OZB-opbrengst van 17,4%. De afvalstoffenheffing is gelijk gebleven en de rioolheffing is gestegen met 8%. De woonlasten zijn vergeleken met de omliggende gemeenten laag gebleven, voor de periode waar dit jaarverslag betrekking op heeft. Zie hiervoor ook het overzicht met de vergelijking met andere gemeenten.

WOZ WAARDE	2022	2023	2024	2025
Gemiddelde WOZ-waarde Coelo	409.000	474.000	484.000	506.000

TARIEVEN OZB	2022	2023	2024	2025
Eigenaar woning	0,0893	0,0777	0,0773	0,0856
Eigenaar bedrijf	0,2120	0,2221	0,2191	0,2895

WOONLASTEN ONTWIKKELING MEERPERSOONSHUIS- HOUDEN	2022	2023	2024	2025
OZB-woning over gemiddelde WOZ-waarde Coelo	323,70	330,23	337,03	433,14
Rioolheffing meerpersoonshuishouden	253,80	266,40	279,72	302,16
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	330,24	330,24	330,24	330,24
	907,74	926,87	946,99	1.065,54

WOONLASTEN ONTWIKKELING EENPERSOONSHUIS- HOUDEN	2022	2023	2024	2025
OZB-woning over gemiddelde WOZ-waarde Coelo	323,70	330,23	337,03	433,14
Rioolheffing eenpersoonshuishouden	185,40	194,64	204,36	220,80
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	233,16	233,16	233,16	233,16
	742,26	758,03	774,55	887,10

Vergelijking met andere gemeenten

De vergelijking met de ons omliggende gemeenten geeft inzicht in de positie van Gemeente Alphen aan den Rijn. Hiervoor baseren wij ons op de, inmiddels breed erkende, gegevens van het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden van de Universiteit van Groningen).

Woonlasten 2025	Woonlasten eenpersoonshuishouden	Woonlasten meerpersoonshuishouden
Alkmaar	719	874
Alphen aan den Rijn	853	1.032
Amersfoort	1.025	1.141
Bodegraven-Reeuwijk	1.293	1.435
Delft	1.036	1.192
Dordrecht	929	946
Gouda	1.354	1.380
Haarlem	947	1.137
Haarlemmermeer	936	1.067
Kaag en Braassem	1.159	1.190
Lansingerland	964	1.014
Leiden	1.033	1.322
Leiderdorp	1.115	1.336
Leidschendam-Voorburg	1.007	1.085
Nieuwkoop	1.074	1.195
's-Gravenhage	867	960
Waddinxveen	1.013	1.039
Westland	957	1.081
Zaanstad	1.038	1.038
Zoetermeer	995	1.050
Zoeterwoude	1.195	1.214
Zuidplas	1.081	1.107
Gemiddelde Zuid-Holland	991	1.090

Omdat het COELO rekent met een afwijkende gemiddelde waarde van een woning en afrondingen is er een kleine afwijking in woonlasten van Gemeente Alphen aan den Rijn tussen de tabel lokale lastendruk en de bovenstaande tabel. De woonlasten van de gemeenten hebben betrekking op: OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Het COELO rekent met de som van de gemiddelde OZB-aanslag. Daarnaast hanteren gemeenten verschillende heffingsgrondslagen voor afvalstoffen- en rioolheffing waardoor het niet één op één vergeleken kan worden.

ACHTERGRONDINDICATOREN	2022	2023	2024	2025
Aantal aanslagen gemeentelijke belastingen en heffingen	59.189	59.220	60.788	62.188
Waardeontwikkeling WOZ-woningen	15.461	18.218	19.144	20.558
Waardeontwikkeling WOZ niet-woningen	2.343	2.453	2.689	2.796
Aantal kwijtscheldingen afvalstoffenheffing geautomatiseerd	1.128	1.282	1.202	1.164
Aantal kwijtscheldingen afvalstoffenheffing handmatig	688	569	635	668

ACHTERGRONDINDICATOREN	2022	2023	2024	2025
(nieuw, wijziging)				
Totaal aantal kwijtscheldingen afvalstoffenheffing	1.816	1.851	1.837	1.832
Percentage aanslagen via automatische incasso	53,0%	51,0%	51,0%	50,0%

Risico's beleidsvoorbereiding/ –uitvoering en partnerorganisaties

Risico's	Actueel
De kosten van de WOO-verzoeken bedragen enkele tonnen en dat zorgt voor extra financiële druk.	Ja
Jaarlijks worden bij het opstellen van de jaarrekening de personele voorzieningen geactualiseerd. Voor wat betreft de voorziening APPA wordt één keer per jaar een doorrekening gemaakt door een derde partij. Voor wat betreft de voorzieningen wachtgeld wethouders en voormalig personeel en RVU doen we dit zelf. De ontwikkeling van deze voorzieningen is lastig voorspelbaar. De benodigde middelen fluctueren door de jaren heen. Het ene jaar komen er rechthebbenden bij en het andere jaar vallen er rechthebbenden af. Voor de voorziening APPA geldt dat ook het te hanteren rentepercentage niet beïnvloedbaar is.	Ja
Kosten bedrijfsgeneeskundige zorg zijn hoger dan begroot. Oorzaak hiervan is het toegenomen verzuimpercentage. Dit vertaalt zich door in de toegenomen kosten voor verzuimbegeleiding, toegenomen kosten voor re-integratie traject tweede spoor en extra inzet op preventie van ziekteverzuim door hogere inzet bedrijfspsycholoog.	Ja
De BVO Rijn en Braassem is verantwoordelijk voor de instandhouding van de technische informatievoorziening	Ja
Gemeente Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem werken nauw samen op het gebied van informatievoorziening. - Leveranciers: deze dragen eraan bij dat de aanbestedingen in overleg met de markt worden vormgegeven; - Vereniging Ondernemingen Alphen aan den Rijn (VOA), in het bijzonder de Aanbestedingscommissie ervan: deze draagt bij aan het voeren van de dialoog met 'buiten'.	Ja
Gelet op de financiële situatie wordt de OZB per 2025 extra verhoogd. Naast de inflatiecorrectie is in de kadernota 2025 opgenomen dat de tarieven voor de onroerendezaakbelasting worden verhoogd tot de rekentarieven van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, te weten een stijging van 15,1%.	Ja

Relevante beleidsnota's

- Financiële verordening 2025
- Budgethoudersregeling 2025
- Strategisch Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid Alphen aan den Rijn 2022 tot 2026
- I-Visie 2023–2026

Indicatoren programma 6 Betaalbaarheid

EFFECTINDICATOREN	STREEFWAARDE 2025	REALISATIE 2025	TOELICHTING
Waardering voor digitale dienstverlening			Er zijn geen waarde vastgesteld

Wat heeft het gekost?

	Primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
6 Betaalbaarheid				
6.A Financiën				
Lasten Financiën	0	0	0	0
Baten Financiën	0	0	749	749
<i>Totaal 6.A Financiën</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>749</i>	<i>749</i>
6.BBV1 Algemene dekkingsmiddelen				
Lasten Algemene dekkingsmiddelen	3.752	4.182	7.666	-3.484
Baten Algemene dekkingsmiddelen	288.129	306.563	311.357	4.794
<i>Totaal 6.BBV1 Algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>284.376</i>	<i>302.381</i>	<i>303.691</i>	<i>1.311</i>
6.BBV2 Overhead				
Lasten Overhead	47.939	57.712	54.524	3.188
Baten Overhead	6.754	6.573	6.822	248
<i>Totaal 6.BBV2 Overhead</i>	<i>-41.185</i>	<i>-51.139</i>	<i>-47.702</i>	<i>3.436</i>
6.BBV3 Onvoorzien				
Lasten Onvoorzien	1	1	0	1
Baten Onvoorzien	0	0	0	0
<i>Totaal 6.BBV3 Onvoorzien</i>	<i>-1</i>	<i>-1</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
6.BBV4 Vennootschapsbelasting				
Lasten Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Baten Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
<i>Totaal 6.BBV4 Vennootschapsbelasting</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
6 Betaalbaarheid Exploitatie				
Lasten	51.692	61.895	62.190	-295
Baten	294.883	313.136	318.928	5.791
<i>Totaal lasten en baten</i>	<i>243.190</i>	<i>251.240</i>	<i>256.738</i>	<i>5.497</i>
Mutaties reserves				
Toevoeging	669	2.275	1.654	621
Onttrekking	476	2.336	5	-2.331
<i>Totale mutaties reserves</i>	<i>-192</i>	<i>61</i>	<i>-1.649</i>	<i>-1.710</i>
Saldo 6 Betaalbaarheid	242.998	251.302	255.088	3.786

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Programma 6 Betaalbaarheid laat een voordelig saldo van € 5,5 miljoen (exclusief de mutaties van de reserves) zien. De mutaties op de subprogramma's algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien wordt apart toegelicht. Hieronder worden de verschillen boven € 475.000 en onder -€ 475.000 toegelicht:

Toelichting afwijkingen baten

Baten	Bedrag
Taakveld 0.8 Overige baten <i>Hiervan bestaat € 0,6 miljoen uit compensatie voor Gazpom vanuit de Rijksdienst voor Ondernemed Nederland. Het restant bestaat bijna volledig uit een vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren.</i>	749
Totaal baten	749

Toelichting afwijkingen toevoegingen & onttrekkingen van de reserves

Reserve mutatie programma 6	Toevoeging (Lasten)	Onttrekking (Baten)
Reservemutaties overhead <i>Dit betreft een overheveling van de reserve Nieuwkomers voor de dekking van afschrijvingslasten.</i>	0	-1.479
Reservemutaties overhead <i>De lasten bestaan uit:</i> <i>De reservering van het resultaat 2025 BVO ter hoogte van € 1,1 miljoen. Het uiteindelijke resultaat bleek € 0,9 miljoen te zijn, wat een verschil betekent van € 0,2 miljoen.</i> <i>Daarnaast is er € 0,4 miljoen begroot voor vervanging CEV-installatie. In 2025 zijn hier echter geen kosten voor gemaakt.</i> <i>De baten bestaan uit:</i> <i>Een onderbesteding voor kosten die gepaard gaan met de organisatieontwikkeling. Het restant van deze onderbesteding is niet onttrokken uit reserve.</i>	620	-513
Reserves die onder de rapportagegrens vallen	1	-340
Totaal	621	-2.331

Bedragen x € 1.000 Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Binnen de begroting hebben we twee soorten dekkingsmiddelen: algemene dekkingsmiddelen en specifieke dekkingsmiddelen:

- Algemene dekkingsmiddelen kunnen vrij/ongebonden worden ingezet als dekkingsmiddelen voor lasten in de gemeentelijke begroting. Ze dienen daarbij als dekkingsmiddelen voor de (negatieve) begrotingssaldi van onze begrotingsprogramma's.
- De besteding van specifieke dekkingsmiddelen is (wettelijk) gekoppeld aan specifieke activiteiten, denk aan de rioolheffing.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Artikel 8 van het BBV bepaalt dat het programmaplan naast de te realiseren programma's ook een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen bevat. Dit overzicht van de algemene dekkingsmiddelen moet tenminste uit de volgende onderdelen bestaan:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkeringen;
- Dividend;
- Saldo van de financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Wat heeft het gekost?

6 Betaalbaarheid	Primitief 2025	Begroting na wijziging 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
6.BBV1 Algemene dekkingsmiddelen				
Lasten Algemene dekkingsmiddelen	3.752	4.182	7.666	-3.484
Baten Algemene dekkingsmiddelen	288.129	306.563	311.357	4.794
<i>Totaal 6.BBV1 Algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>284.376</i>	<i>302.381</i>	<i>303.691</i>	<i>1.311</i>

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Hieronder een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen:

6.BBV1 Algemene dekkingsmiddelen	Primitief 2025	Begroting 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
Algemene Uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds				
Lasten	25	25	26	-1
Baten	242.658	256.804	257.358	555
<i>Totaal Algemene Uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds</i>	<i>242.633</i>	<i>256.778</i>	<i>257.332</i>	<i>554</i>
Treasury				
Lasten	1.892	1.914	5.412	-3.498
Baten	10.952	15.213	18.896	3.683
<i>Totaal Treasury</i>	<i>9.060</i>	<i>13.299</i>	<i>13.484</i>	<i>185</i>

6.BBV1 Algemene dekkingsmiddelen	Primitief 2025	Begroting 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
OZB woningen				
Lasten	1.668	2.038	2.029	9
Baten	17.940	17.967	18.412	445
<i>Totaal OZB woningen</i>	<i>16.272</i>	<i>15.930</i>	<i>16.383</i>	<i>454</i>
OZB niet-woningen				
OZB niet-woningen	130	171	169	2
OZB niet-woningen	13.091	13.091	13.292	200
<i>Totaal OZB niet-woningen</i>	<i>12.961</i>	<i>12.920</i>	<i>13.123</i>	<i>198</i>
Parkeerbelasting				
Lasten	0	0	0	0
Baten	3.074	3.074	2.937	-137
<i>Totaal Parkeerbelasting</i>	<i>3.074</i>	<i>3.074</i>	<i>2.937</i>	<i>-137</i>
Belastingen overig				
Lasten	37	34	31	4
Baten	414	414	463	49
<i>Totaal belastingen overig</i>	<i>377</i>	<i>380</i>	<i>432</i>	<i>45</i>
Totaal Exploitatie Algemene dekkingsmiddelen				
Lasten	3.752	4.182	7.666	-3.484
Baten	288.129	306.563	311.358	4.795
<i>Totaal lasten en baten</i>	<i>284.376</i>	<i>302.381</i>	<i>303.691</i>	<i>1.311</i>
Mutaties reserves				
Toevoegingen	82	592	591	1
Onttrekkingen	0	0	0	0
<i>Totaal mutaties reserves</i>	<i>-82</i>	<i>-592</i>	<i>-591</i>	<i>-1</i>
Saldo 6.BBV 1 Algemene dekkingsmiddelen	284.295	301.789	303.100	1.310

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Programma 6A Betaalbaarheid – Algemene dekkingsmiddelen laat een voordelig saldo zien van € 1,3 miljoen (exclusief de mutaties van de reserves). Hieronder worden de verschillen boven € 475.000 en onder –€ 475.000 toegelicht:

Toelichting afwijkingen lasten

Lasten	Bedrag
Taakveld 0.5 Treasury	-3.498
<i>Tegenover deze extra uitgaven op het taakveld treasury staan gelijke extra inkomsten aan de batenkant van dit taakveld. Dit betreft de fictieve rentevergoeding (bespaarde rente) over het eigen vermogen en de voorzieningen, die bij de najaarsnota niet juist is geactualiseerd.</i>	
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	14
Totaal lasten	3.484

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen baten

Baten	Bedrag
Taakveld 0.5 Treasury	3.683

Baten	Bedrag
<i>Dit betreft de fictieve rentevergoeding (bespaarde rente) over het eigen vermogen en de voorzieningen, die bij de najaarsnota niet juist is geactualiseerd.</i>	
Taakveld 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds <i>In de decembercirculaire 2025 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de Wet versterking regie volkshuisvestiging (€ 0,2 miljoen), het Faciliteitenbesluit opvangcentra (€ 0,4 miljoen), Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein (€ 0,2 miljoen) en Compensatie medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven (€ 0,3 miljoen). Daarnaast zijn er diverse kleine posten en neerwaartse bijstellingen, wat resulteerde in een hogere algemene baat van € 0,6 miljoen.</i>	555
Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen	557
Totaal baten	4.794

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; – = nadeel

Toelichting afwijkingen toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves

Het saldo van de toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves bevinden zich in de rapportagegrens van –€ 475.000 en € 475.000. Daarom worden deze toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves niet toegelicht.

Overhead

Overhead

Artikel 8 van het BBV bepaalt dat het programmaplan naast de te realiseren programma's ook een overzicht van de kosten van overhead bevat.

Apart taakveld overhead

Bij de herziening van het BBV is vastgelegd dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten in de betreffende taakvelden moeten worden begroot en verantwoord. Deze voorschriften betekenen ook dat de baten en lasten van overhead niet meer aan de afzonderlijke beleidsprogramma's toegerekend mogen worden als indirecte lasten, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld (taakveld 0.4 Overhead) moeten worden geraamd en verantwoord.

Wat valt er onder overhead

Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en activiteiten gericht op sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Denk hierbij aan de kosten van:

- Leidinggevenden primair proces (inclusief secretariaten en officemanagement);
- Financiën;
- Personeel & Organisatie;
- Juridische zaken en Inkoop;
- Interne en externe communicatie;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- ICT-activiteiten;
- Facilitaire zaken en huisvesting;
- DIV (documentaire informatievoorziening).

Wat heeft het gekost?

In onderstaand tabel worden de gerealiseerde lasten en baten van Overhead weergegeven:

6.BBV2 Overhead	Primitief 2025	Begroting 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
Exploitatie				
Lasten	47.939	57.712	54.524	3.188
Baten	6.754	6.573	6.822	248
<i>Totaal lasten en baten</i>	<i>-41.185</i>	<i>-51.139</i>	<i>-47.702</i>	<i>3.436</i>
Mutaties reserves				
Toevoeging	587	1.683	1.063	620
Onttrekking	476	2.306	1.453	-852
<i>Totaal mutaties reserves</i>	<i>-111</i>	<i>623</i>	<i>390</i>	<i>-232</i>
Saldo 6. BBV2 Overhead	-41.295	-50.516	-47.312	3.204

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Programma 6B Betaalbaarheid – Overhead laat een voordelig saldo van € 3,4 miljoen (exclusief de mutaties van de reserves) zien. Hieronder worden de verschillen boven € 475.000 en onder –€ 475.000 toegelicht:

Toelichting afwijkingen lasten

Lasten	Bedrag
Taakveld 0.4 Overhead <i>De doorbelasting van overhead is gekoppeld aan het aantal uren dat kan worden doorbelast aan infraprojecten en GREX'en. Er zijn meer uren aan GREX'en en infraprojecten doorbelast dan was ingeschat. Dit leidt tot een hogere doorbelasting dan op voorhand ingeschat.</i> <i>Bij diverse projecten waar een onttrekking aan de reserve tegenover staat zijn onderschrijdingen of overschrijdingen ontstaan. Deze worden toegelicht in de afzonderlijke thema's. Per saldo betekent dit een lagere onttrekking aan de reserves. Deze verschillen zijn budgettair neutraal en hebben geen invloed op het jaarrekeningsaldo.</i> <i>Over 2025 wordt een overschrijding ad € 0,2 miljoen gemeld op juridische advies- en onderzoekskosten.</i> <i>Een en ander kan worden verklaard door:</i> 1. Een drietal (voor)onderzoeken met betrekking tot integriteit 2. Verschillende datalekken 3. Verschillende omvangrijke WOO-verzoeken naar aanleiding van bovenstaande onderzoeken 4. Juridische advisering <i>De gemeente beschikt niet standaard over de benodigde expertise en heeft daarin onafhankelijke bureaus ingezet, dan wel extra capaciteit ingehuurd om voortgang in de verschillende dossiers te houden.</i>	3.188
Totaal lasten	3.188

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Toelichting afwijkingen toevoegingen & onttrekkingen van de reserves

Reserve mutatie programma 1 (x 1.000)	Toevoeging	Onttrekking
Reservemutatie Overheid <i>Door onderschrijdingen en overschrijdingen van diverse projecten ontstaan een lagere onttrekking of toevoegingen aan de reserves.</i>	620	-513
<i>Taakvelden die onder de rapportagegrens vallen</i>		-340
Totaal	620	-852

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Vennootschapsbelasting

Aanleiding vennootschapsbelasting

Op aandringen van de Europese Commissie is op 16 september 2014 een wetsvoorstel ingediend voor de modernisering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen (Kamerstukken 34003). Dit voorstel beoogt een gelijk speelveld te creëren tussen concurrerende overheidsactiviteiten en private ondernemingen. Dit voorstel is uiteindelijk in gewijzigde vorm op 26 mei 2015 door de Eerste Kamer aangenomen. Deze wetswijziging betekent voor onze gemeente dat wij met ingang van het jaar 2016 vennootschapsbelasting moeten gaan betalen over de fiscale winst uit alle economische activiteiten.

Wettelijke kaders (grondslagen)

De begroting en de jaarrekening van de gemeente zijn gebaseerd op regels die zijn opgenomen in het BBV. Deze regels zijn niet van toepassing op het berekenen van de fiscale winst. De eigenheid van gemeenten is door de verschillende partijen zoals de SVLO (Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden) en de commissie BBV ingezien.

De SVLO is een samenwerking tussen Belastingdienst, Ministerie van Financiën, VNG, IPO (Interprovinciaal Overleg) en de UvW (Unie van Waterschappen). De SVLO heeft via verschillende notities de wetteksten dan ook een praktische uitwerking gegeven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de mogelijkheid om bij de grondexploitaties verliezen uit het verleden mee te mogen wegen voor de ondernemingstoets. Deze ondernemerstoets wordt ook wel de QuickScan genoemd. Voor de toets op het winsttoegmerk mag worden uitgegaan van de commerciële (BBV) cijfers. Er hoeft dus in eerste instantie geen herberekening plaats te vinden naar de fiscale cijfers. De SVLO is na vele notities en verduidelijkingen inmiddels ontbonden.

Consequenties voor de gemeente

Onze inventarisatie op basis van de meerjarenbegrotingscijfers en het meerjarenperspectief grondexploitaties (MPG) geeft op dit moment geen of een zeer beperkte belastingdruk aan. Er heeft een afstemming met de Belastingdienst plaatsgevonden over deze inventarisatie en onze daarbij gehanteerde uitgangspunten. De Belastingdienst heeft aangegeven dat wij mogen vertrouwen op de notities van de SVLO. Aangezien wij dit ook hebben gedaan, is het risico op verschillen van inzicht met de Belastingdienst belangrijk verminderd. Inmiddels zijn de aanslagen vennootschapsbelasting voor de jaren 2016 tot en met 2023 opgelegd, waarmee de Belastingdienst aangeeft akkoord te zijn gegaan met de door ons expliciet ingenomen standpunten, met uitzondering van de reclameopbrengsten. Voor de jaren 2016 tot en met 2023 betreft dit per saldo € 251.718. Er zijn middelen gereserveerd waaruit dit bedrag gedekt kan worden.

De Belastingdienst heeft in een gesprek aangegeven dat zij op het onderdeel reclameopbrengsten het standpunt inneemt dat deze belast zijn en niet zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting. Deze activiteiten mogen dan ook niet op activiteitsniveau geclusterd worden met verlieslatende activiteiten. De VNG heeft inmiddels op landelijk niveau overleg gevoerd met de Belastingdienst over de reclameopbrengsten.

Tegen de aanslag vennootschapsbelasting over het jaar 2016 is bezwaar aangetekend. Dit bezwaar is door de Belastingdienst afgewezen. In een samenwerkingsverband met een tweetal andere 100.000+ gemeenten in de regio (kosten- en kennisdeling) heeft de gemeente tegen deze uitspraak op bezwaar beroep en later cassatie ingesteld. Op 11 december 2025 is bericht ontvangen dat de uitspraak van de Hoge Raad nog op zich laat wachten en binnen zes maanden wordt verwacht. Sindsdien is nog geen nader bericht ontvangen.

Als de gemeente definitief niet in het gelijk wordt gesteld, leidt dit naar huidige inzichten tot een structurele last. De omvang daarvan ligt lager dan in eerdere jaren werd geraamd, mede door de gedaalde reclameopbrengsten.

Voor zover ons bekend hebben alle betrokken gemeenten een ander standpunt ingenomen dan de Belastingdienst. In het kort stelt onze gemeente dat er voor het genereren van reclameopbrengsten:

- Sprake is van normaal vermogensbeheer;
- De gemeente in zoverre dus geen substantiële vorm van arbeid inbrengt;
- Er geen sprake is van een oogmerk om met die arbeid zoveel mogelijk rendement te genereren.

Daarnaast stelt onze gemeente dat, net als bij het straatparkeren, de opbrengsten worden gegenereerd vanuit de publieke ruimte. Om deze reden vallen de opbrengsten bij het straatparkeren onder de overheidstakenvrijstelling. In een landelijke werkgroep van de VNG worden argumenten uitgewisseld voor de beroepsprocedure.

Over de overige afvalstromen is op 21 februari 2019 een akkoord gesloten tussen de Belastingdienst en de brancheorganisatie voor (gemeentelijke) afvalbedrijven, de Nederlandse Vereniging voor Afval- en Reinigingsdiensten (NVRD). De winst op de overige afvalstromen met waarde is hierdoor forfaitair bepaald op 1% van de omzet. Dit leidt bij onze gemeente voorts nog niet tot een significante belastingdruk.

De gemeente participeert ook in publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden waarover de gemeente beperkte zeggenschap heeft. Deze samenwerkingsverbanden moeten een zelfstandig onderzoek verrichten naar de mogelijke gevolgen van de invoering van de vennootschapsbelasting. Voor zover daar fiscaal winst wordt gemaakt, moeten er aanpassingen plaatsvinden. In 2025 hebben zich hierin geen relevante wijzigingen voorgedaan.

Beheersmaatregelen

Jaarlijks wordt door de fiscale afdeling van de gemeente samen met een extern gespecialiseerd bureau een QuickScan uitgevoerd. Dat gebeurt in samenspraak met de desbetreffende afdelingen. Met deze scan worden de vpb-plichtige activiteiten gemonitord en wordt bepaald in hoeverre de jaarlijkse vpb-druk wijzigt.

Daarnaast volgt de gemeente nauwkeurig de wet- en regelgeving rondom de vennootschapsbelasting en neemt hierop indien nodig actie. De invoering van de vennootschapsbelasting voor de overheid legt een tijdelijke maar ook een structurele administratieve last op de gemeente waarvoor geen compensatie wordt ontvangen. Denk hierbij aan het verzamelen van de gegevens op een andere manier dan uit de administratie blijkt. De gemeente is ook

verantwoordelijk voor het vaststellen en doen van een aangifte waarbij, indien nodig, gebruik wordt gemaakt van juridische en fiscale advisering. Dit gebeurt met het oog op het zoveel mogelijk beperken van de belastingdruk.

De aangiften vennootschapsbelasting tot en met het jaar 2023 zijn ingediend.

Onvoorzien

Onvoorzien

In de begroting 2025 is, zoals wettelijk voorgeschreven, een post onvoorzien opgenomen van € 1.000 voor structurele onvoorziene uitgaven. Er wordt van deze post onvoorzien alleen gebruik gemaakt als er sprake is van de drie O's: Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstelbaar. In 2025 zijn er geen onvoorziene uitgaven gedaan.

6.BBV3 Onvoorzien	Primitief 2025	Begroting 2025	Rekening 2025	Saldo 2025
Exploitatie				
Lasten	1	1	0	1
Baten	0	0	0	0
<i>Totaal lasten en baten</i>	<i>-1</i>	<i>-1</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
Mutaties reserves				
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
<i>Totaal mutaties reserves</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Saldo 6. BBV3 Onvoorzien	-1	-1	0	1

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

4.2 Paragrafen

4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen gaat over twee soorten heffingen: heffingen waarvan de opbrengst alleen voor bepaalde doelen gebruikt mag worden en maximaal kostendekkend is, en heffingen waarvan de opbrengst vrij besteed mag worden.

Ongebonden lokale heffingen, zoals de Onroerendzaakbelasting (OZB) en hondenbelasting, behoren tot de algemene middelen. Deze heffingen zijn inhoudelijk niet gekoppeld aan begrotingsprogramma's en de opbrengst kan vrij worden besteed. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing, moeten worden gebruikt voor de specifieke diensten waarvoor ze zijn ingevoerd en worden dus niet als algemene middelen gezien.

De paragraaf Lokale Heffingen geeft meer uitleg over de verschillende gemeentelijke belastingen en wat deze betekenen voor inwoners en bedrijven.

Beleidsuitgangspunten

De gemeenteraad stelt ieder jaar, uiterlijk in december, de belastingverordeningen en tarieven voor het komende jaar vast. De tarieven voor een groot aantal verordeningen worden gebaseerd op kostendekkende exploitaties (KDE) (Nota Kostendekkende Exploitaties, december 2018, zaaknummer 219400). In deze nota worden de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de tarieven: alle kosten worden toegerekend, de tarieven dekken maximaal de kosten, de uitvoeringskosten worden zo laag mogelijk gehouden en er wordt, indien nodig, een egalatievoorziening ingezet. De inflatiecorrectie wordt toegepast volgens het Coalitieakkoord 2022–2026. De kostenmodellen die zijn ontwikkeld op basis van deze nota leiden uiteindelijk tot exploitatieoverzichten. Voor een aantal verordeningen geldt dat de tarieven wettelijk niet meer dan 100% kostendekkend mogen zijn.

Uitgangspunten coalitieakkoord 2022–2026 'Zichtbaar en Dichtbij'

De uitgangspunten voor de lokale lasten in het coalitieakkoord 2022–2026 'Zichtbaar en Dichtbij' zijn:

- De lasten voor inwoners en bedrijven worden niet verhoogd, tenzij er onvoorziene ontwikkelingen zijn die dit noodzakelijk maken;
- Er wordt wel een inflatiecorrectie toegepast.

Woonlasten (lokale lastendruk)

Tot de woonlasten rekenen we de onroerendzaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Deze lasten vormen het grootste deel van de opbrengst uit gemeentelijke heffingen en bepalen dus grotendeels de lokale lastendruk.

De onroerendzaakbelasting is verhoogd met 17,4 %, bestaande uit een inflatiecorrectie van 2,3% en een verhoging tot de rekentarieven van het Ministerie van Binnenlandse Zaken van 15,1%. De rioolheffing is in 2025 gestegen met 8% ten opzichte van 2024. De afvalstoffenheffing is gelijk gebleven aan 2024.

Onroerende zaakbelastingen

De heffingsmaatstaf voor de onroerendezaakbelastingen is de WOZ-waarde (Wet waardering onroerende zaken) van een woning of niet-woning. De belasting wordt geheven op basis van een percentage van deze vastgestelde WOZ-waarde. Daarbij is rekening gehouden met een gemiddelde stijging van ongeveer 6% van de WOZ-waarden van woningen. De WOZ-waarde van niet-woningen is gemiddeld met 4,4% gestegen ten opzichte van belastingjaar 2024.

Zoals bepaald in het Coalitieakkoord 2022–2026 Zichtbaar en dichtbij wordt er een inflatiecorrectie toegepast. Grondslag voor de inflatiecorrectie vormt de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product, zoals gepubliceerd in de meest recente Gemeentefondscirculaire. Voor 2025 is het inflatiepercentage vastgesteld op 2,3%. Daarnaast is in de kadernota 2025 opgenomen dat de tarieven voor de onroerendezaakbelasting worden verhoogd tot de reken-tarieven van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, te weten een stijging van 15,1%.

In het Coalitieakkoord 2022–2026 is bepaald dat er een inflatiecorrectie wordt toegepast. Dit betekent dat de onroerendezaakbelasting (OZB) wordt geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het Prijspeil van het Bruto Binnenlands Product (Pbbp, bron: CPB). In de Meicirculaire 2025 is de cijferreeks uit het Centraal Economisch Plan 2025 opgenomen. De cijfers zijn af-komstig van de meest recente publicaties van het CPB. De verwachte ontwikkeling van het PBBP ziet er als volgt uit:

PRIJSINDEX CPB	2025	2026	2027	2028	2029
Prijs bruto binnenlands product (pbbp: mutaties per jaar in %)	2,3	2,6	2,6	2,5	2,5

TARIEVEN OZB	2022	2023	2024	2025
Eigenaar woning	0,0893	0,0777	0,0773	0,0856
Eigenaar bedrijf	0,2238	0,2221	0,2191	0,2895

De waarde die wordt gebruikt voor de onroerendezaakbelasting wordt vastgesteld volgens de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). De gemeente maakt gebruik van de Landelijke Voor-ziening WOZ (LV WOZ). Door deze voorziening zijn de WOZ-waarden voor inwoners openbaar en makkelijk in te zien via een WOZ-viewer. De LV WOZ maakt het voor de gemeente makke-lijker om gegevens uit de Basisregistratie WOZ te delen. Voor geautoriseerde organisaties, zoals de Belastingdienst, waterschappen, CBS, notariaat, banken, verzekeraars, is het handig dat zij de WOZ-gegevens van alle gemeenten via één loket kunnen inzien.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is in 2025 ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2024. Bij de vaststel-ling van het tarief van de afvalstoffenheffing gaan wij uit van 100% kostendekking volgens het Grondstoffenbeleid 2015–2025. In de meerjarenraming (2028–2030) is rekening gehouden met een stijging van 5% in 2028 en 2% in 2029.

De gebruiker van een perceel is belastingplichtig. Het tarief wordt bepaald op basis van de woonsituatie. Bij de bepaling van het tarief wordt onderscheid gemaakt tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens voor woningen.

Bij de berekening van de afvalstoffenheffing wordt gekeken naar de kosten van de afvalinzameling en verwerking (KDE Afval). Het is mogelijk om kwijtschelding aan te vragen voor de afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

Bij het bepalen van het tarief voor de rioolheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekking. De gebruiker van een perceel moet belasting betalen. Het tarief is afhankelijk van het type huishouden: eenpersoons- of meerpersoonshuishoudens voor woningen. Voor niet-woningen wordt het tarief berekend op basis van een percentage van de WOZ-waarde. De opbrengst van de rioolheffing wordt berekend op basis van het Ontwerp Gemeentelijke Watertaken Programma 2025–2028, dat in juli 2024 is vastgesteld, en het bijbehorende kostendekkingsplan. Volgens dit kostendekkingsplan was het in 2025 nodig om de opbrengst met 8% te verhogen.

Roerende ruimtebelasting

Roerende-ruimtebelasting (RRB) is een gemeentelijke belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten. Dit zijn ruimten die niet vast aan een plek verbonden zijn, maar die wel bedoeld zijn voor permanente bewoning of gebruik. Een voorbeeld hiervan is een woonboot. De inkomsten van de RRB komen in de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de gemeenteraad beslist waarvoor de opbrengsten worden gebruikt. De tarieven voor de RRB zijn hetzelfde als die voor de onroerendezaakbelastingen.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene heffing voor de houder van een hond. Deze wordt in de gemeente Alphen aan den Rijn geheven. Voor het belastingjaar 2025 is het tarief verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,3%. Met ingang van oktober 2024 zijn steekproefsgewijs controles uitgevoerd.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting geldt voor het hele gebied van de gemeente Alphen aan den Rijn en wordt geheven voor het verblijf van niet-inwoners die overnachten. Vanaf 2024 zijn de tarieven (deels) verhoogd naar het niveau van de buurgemeenten. De extra opbrengst wordt onder andere gebruikt voor het verbeteren van het aanbod- en informatievoorziening, streekproducten, gebiedspromotie, het vaarnetwerk en de ontwikkeling van fietsroutes.

Voor het belastingjaar 2025 zijn de tarieven per overnachting verder verhoogd. Mede op basis van de verhoging van de tarieven in de ons omliggende gemeenten.

Voor verblijf in een hotel, motel, pension, bed & breakfast, farmlogies, logeerboerderij, appartement, bungalow of gastenkamer is het tarief € 2,50. Voor andere vormen van verblijf is het tarief € 1,25.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

Er zijn in de periode 2022–2026 vier BIZ-verordeningen van kracht, gebaseerd op de Wet op de Bedrijveninvesteringszones. Zo is er in het centrumgebied van Alphen aan den Rijn een BIZ voor vastgoedeigenaren en een BIZ voor gebruikers van winkel-/horecapanden. Ook is er in het centrum van Boskoop een BIZ voor vastgoedeigenaren van kracht.

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting is een algemeen dekkingsmiddel waarbij jaarlijks een exploitatieoverzicht wordt gemaakt van straatparkeren, parkeergarages en de naheffingsaanslagen. Voor deze laatste geldt maximaal 100% kostendekkendheid. De parkeerbelasting wordt alleen geheven in het centrum van Alphen aan den Rijn. Er wordt gebruik gemaakt van een scanvoertuig. Sinds 2023 wordt de scanauto ook op foutparkeren ingezet.

In juli 2024 is Parkeren Plus gelanceerd. Dit is een gratis landelijk werkende app voor gehandicapten, waarmee zij het kenteken kunnen aanmelden om gratis te kunnen parkeren. In 2024 is de eerste anderhalf uur gratis parkeren geëvalueerd.

In 2025 zijn de kosten voor de naheffingsaanslag gestegen van € 39,81 naar € 56,35. Het parkeertarief is gestegen van € 2,50 in 2024 naar € 2,75 in 2025.

Leges

Voor de leges van burgerzaken geldt dat deze grotendeels landelijk worden bepaald. Waar de gemeente de hoogte van de leges zelf kan bepalen, zijn deze verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,3%.

De leges voor het thuisbezorgen van reisdocumenten worden vanaf 2025 gelijkgetrokken met het door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgestelde maximumtarief.

De leges voor het uittreksel Basisregistratie Personen wordt gelijkgesteld met de landelijk vastgestelde leges voor een uittreksel van een akte uit de burgerlijke stand.

Het eerste jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, 2024, bleven de aantallen aanvragen voor grote bouwprojecten wat achterwege bij hetgeen daarvoor gebruikelijk was. Daardoor bleven de legesinkomsten ook achter bij de raming. In 2025 was dat beeld al anders. De inkomsten waren in 2025 redelijk in lijn met de verwachting die we daarvoor in de begroting hadden opgenomen. De legesexploitatie is in 2025 99% kostendekkend uitgekomen. De afgelopen jaren zijn de legestarieven steeds een klein beetje verhoogd om toe te werken naar een kostendekkendheid van 100%.

Lijkbezorgingsrechten

De tarieven voor de lijkbezorgingsrechten zijn geïndexeerd met de inflatiecorrectie van 2,3%.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor alle weekmarkten in de hele gemeente. Voor de zaterdagmarkt in het centrum van Alphen aan den Rijn wordt een toeslag berekend op het standaardtarief.

Voor deze grootste markt worden verhoudingsgewijs de meeste kosten gemaakt, bijvoorbeeld op het gebied van de inzet van een marktmeester en schoonmaakkosten. Voor het belastingjaar 2025 is het tarief verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,3%.

Kwijtschelding

De gemeente verleent in 2025 kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing en hondenbelasting. De kwijtscheldingsnorm is 100% van de bijstandsnorm. Dit is het wettelijke maximum. De gemeente verleent geen kwijtschelding voor de rioolheffing of andere belastingsoorten zoals de onroerendezaakbelasting. Zelfstandige ondernemers komen niet in aanmerking voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen.

Overzicht gemeentelijke belastingopbrengsten

In onderstaande tabel zijn de belastingopbrengsten opgenomen:

Belastingopbrengsten	Primitief 2025	Wijziging 2025	Begroting 2025	Rekening 2025	Saldo
Belastingen en heffingen					
Onroerende zaakbelastingen	30.364	0	30.364	30.852	488
Afvalstoffenheffing	14.725	102	14.827	14.873	46
Rioolheffing	15.840	182	16.022	16.086	64
Subtotaal	60.929	284	61.213	61.811	598
Overige belastingen					
Hondenbelasting	400	0	400	445	45
Parkeerbelastingen	2.639	0	2.639	2.891	252
Toeristenbelasting	300	0	300	303	3
Roerende zaakbelasting	14	0	14	18	4
Subtotaal	3.353	0	3.353	3.657	304
Overige rechten					
Leges bouwvergunningen	5.221	-500	4.721	5.097	376
Begrafenisrechten	1.400	-35	1.365	1.445	80
Marktgeden	145	0	145	136	-9
Leges burgerzaken	2.594	270	2.864	3.145	281
Leges Vergunningen APV	49	0	49	59	10
Subtotaal	9.409	-265	9.144	9.882	738
Totaal	73.691	19	73.710	75.350	1.640

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = Nadeel

Kostenonderbouwing heffingen 2025

Berekening kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing		Rekening 2025
Kosten taakveld Afval		- 14.791.024
Inkomsten taakveld Afval, exclusief heffingen		1.566.259
Netto kosten taakveld Afval		-12.224.765
Toe te rekenen kosten:		
Overhead		-1.296.259
Compensabele btw		-1.073.741
Totale kosten		-15.594.765
Opbrengst afvalstoffenheffing		14.873.108
Onttrekking van de egalisatievoorziening		-721.657
Dekking		100%

Berekening kostendekkendheid van de rioolheffing		Rekening 2025
Kosten taakveld Riolering	-14.547.785	
Inkomsten taakveld Riolering, exclusief heffingen	225.413	
Netto kosten taakveld Riolering	-14.322.345	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	-675.000	
Compensabele btw	-1.275.000	
Totale kosten	-16.272.345	100%
Opbrengst rioolheffing	16.085.656	
Onttrekking van de egalisatievoorziening	-186.689	
Dekking		100%

Berekening kostendekkendheid van de lijkbezorgingsrechten		Rekening 2025
Kosten taakveld Begraafplaatsen	-1.892.948	
Inkomsten taakveld Begraafplaatsen, exclusief heffingen	25.836	
Bijdrage van egalisatievoorziening	176.522	
Netto kosten taakveld Begraafplaatsen	-1.690.590	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	-129.000	
Totale kosten	-1.819.590	
Opbrengst grafrechten e.d.	1.444.590	
Dekking		78%

In 2025 is net als in 2024 geen 100% dekking gerealiseerd door het wegwerken van achterstallig onderhoud. In de Kadernota 2024 is het achterstallig onderhoud benoemd en is besloten om tot en met 2027 jaarlijks extra onderhoudsbudget ten laste van het algemeen resultaat te reserveren ten behoeve van de KDE Begraafplaatsen (in 2024 € 275.000 en in 2025 tot en met 2027 jaarlijks € 375.000). Dit verklaart het verschil van € 375.000 in bovenstaande tabel tussen de 'totale kosten' en 'opbrengst grafrechten e.d.'.

BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID VAN DE LEGES	
TITEL 1 BURGERZAKEN LEGES	
Kosten taakveld, inclusief (omslag)rente	-2.336.950
Toe te rekenen kosten:	
Overhead, inclusief (omslag)rente	-757.825
Totale kosten	-3.094.775
Opbrengsten leges Burgerzaken	2.936.937
TITEL 2 BOUWLEGES (Omgevingswet)	
Kosten taakveld, inclusief (omslag)rente	-2.731.473
Toe te rekenen kosten	
Overhead	-1.875.827
Totale kosten	-4.607.300
Opbrengsten bouwleges (Omgevingswet)	5.096.890
TITEL 3 OVERIGE LEGES (evenementen en horeca)	
Kosten taakveld, inclusief (omslag)rente	-269.495
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	-191.777
Totale kosten	-461.272

BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID VAN DE LEGES	
<i>Opbrengsten overige leges (evenementen en horeca)</i>	<i>58.620</i>
Totaal kosten titel 1, 2 en 3	-8.163.347
Totaal opbrengsten titel 1, 2 en 3	8.092.447
KOSTENDEKKENDHEID	
Titel 1	95%
Titel 2	111%
Titel 3	13%
Kostendekkendheid titel 1, 2 en 3	99%

Toelichting onderbouwing voornaamste heffingen

De aan het taakveld toegerekende overhead is bepaald op basis van de aan de taakvelden toegerekende loonkosten (opslag voor overhead). Deze methodiek is consequent toegepast en sluit ook aan op de loonkosten (opslag voor overhead). Deze methodiek is consequent toegepast en sluit ook aan op de wijze van kostentoerekening in voorgaande begrotingsjaren. Voor de onderbouwing van de kostendekkendheid van de overige, niet-wettelijke, kostendekkende exploitaties wordt verwezen naar de Nota Kostendekkende exploitaties 2018.

4.2.2 Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risico's

Algemeen

De paragraaf Weerstandsvermogen geeft een beeld van de mate waarin de gemeente in staat is om financiële tegenvallers door onvoorziene risico's op te vangen, zonder dat dit direct leidt tot de noodzaak om te bezuinigen. Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken;
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente.

Door de weerstandscapaciteit en de relevante risico's tegen elkaar af te zetten, wordt een ratio berekend. Voor de waardering van die ratio wordt onderstaande schaalverdeling gehanteerd.

De raad heeft besloten dat de weerstandsratio moet liggen tussen de 1,0 en 1,4 (voldoende). Er is geen maximumniveau vastgesteld waaruit zou volgen dat de reservecapaciteit boven een bepaald niveau een andere bestemming zou moeten krijgen.

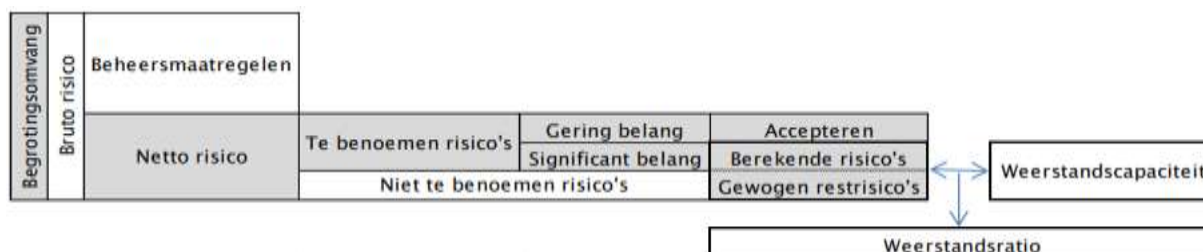
Tabel: schaalverdeling weerstandsratio

Ratio	Oordeel
>2,0	Uitstekend
>1,4 - <2,0	Ruim voldoende
>1,0 - <1,4	Voldoende
>0,8 - <1,0	Matig
>0,6 - <0,8	Onvoldoende
<0,6	Ruim onvoldoende

Risicomanagement 2025

Kenmerkend voor de hier toegepaste methodiek van risicomanagement is dat bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit rekening wordt gehouden met de beheersmaatregelen die al getroffen zijn voor veel 'normale' risico's en de keuzemogelijkheden die beschikbaar zijn om de gevolgen van risico's op te kunnen vangen. Hiermee voorkomen we een onnodig hoog beslag op reservemiddelen.

Schematisch ziet de methodiek er als volgt uit:

Voor het totaal van de berekende risico's op de grondexploitatie en de gewogen restrisico's moet er voldoende weerstandscapaciteit beschikbaar zijn om de weerstandsratio op ten minste 1,0 uit te laten komen. Indicatoren kennen geen absolute streefwaarde, behoudens de door ons zelf gedefinieerde grenswaarden. Waar we vooral naar kijken is de ontwikkeling van een indicator.

Weerstandscapaciteit 2025

De weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Het eigen vermogen;
- De algemene reserve;
- De ruimte op de begroting;

Daarnaast onderscheidt het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) ook nog een aantal andere (vermogens)componenten, die tot de weerstandscapaciteit gerekend kunnen worden maar dat niet zijn om de hieronder aangegeven redenen.

Bestemmingsreserves

Voor deze reserves is een bestemming vastgelegd. Voor sommige reserves zou in het geval van calamiteiten tot een alternatieve bestemming besloten kunnen worden. Maar Gemeente Alphen aan den Rijn volgt de door de Provincie en Rijk geadviseerde lijn om bestemmingsreserves geen deel uit te laten maken van de weerstandscapaciteit.

Het niveau van de reserves en voorzieningen moet toereikend zijn voor de risico's en bestemmingen waar deze reserves en voorzieningen voor zijn bedoeld. Er liggen dus geen nadere claims op de beschikbare weerstandscapaciteit vanwege eventuele ontoereikendheid van bestemmingsreserves. De beschikbare voorzieningen behoren vanwege de aard daarvan altijd op het niveau te zijn waarmee de daarmee samenhangende verplichting kan worden gedekt.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake wanneer activa in het economisch verkeer meer waard zijn dan de waardering op de balans. Bijvoorbeeld de waarde van het gemeentelijk onroerend goed of

gemeentelijk aandelenbezit. Omdat het niet aannemelijk is dat de gehele onroerend goed portefeuille op korte termijn liquide gemaakt kan worden, rekenen we deze stille reserve niet tot de weerstandscapaciteit. Datzelfde geldt voor het aandelenbezit waarvoor in principe geen markt beschikbaar is omdat het aandelen betreft die in overheidshanden moeten blijven.

Onbenutte belastingcapaciteit

Er is, met uitzondering van normering op macroniveau, geen maximum meer gesteld aan de hoogte van de te innen OZB. Er kan dus geen berekening meer gemaakt worden van hoeveel de gemeente in geval van nood aan extra OZB kan realiseren. Naast de OZB heft de gemeente nog een aantal verschillende bestemmingsheffingen en rechten (leges), waarvoor de raad de tarieven vaststelt. Maar de opbrengsten van deze bestemmingsheffingen en rechten mogen niet meer zijn van de kosten. Hiermee kunnen dus geen extra algemene dekkingsmiddelen verkregen worden. Vanwege genoemde redenen nemen we de onbenutte belastingcapaciteit niet mee bij de berekening van de weerstandscapaciteit.

Weerstandsratio's

De weerstandscapaciteit 2025 is:	
Algemene reserve	20,3
Onvoorzien	0
(A) Weerstandscapaciteit	20,3

De risico's 2025 is:	
Risico's (12,5% van de geschoonde begrotingsomvang)	15,2
Berekende risico's grexen	7,3
(B) Risico's	22,5

Bedragen x € 1 miljoen

Met de twee bovenstaande variabelen wordt de weerstandsratio berekend op:

(A) Weerstandscapaciteit	0,9
(B) Risico's	

De weerstandsratio is met 0,9 in 2025 van een matig niveau en laat een dalende trend zien (in 2024 was de weerstandsratio nog 1,4). Met 0,9 is de weerstandratio onder het door de raad gewenste niveau van minimaal 1,0 gekomen.

De belangrijkste verschillen ten opzichte van de berekening in 2024 zijn:

- De algemene reserve is € 11,8 miljoen lager door het negatief gerealiseerde resultaat in 2025 en de verwerking € 5,4 miljoen resultaatbestemming 2024;
- De berekende risico's grexen zijn € 1,9 miljoen hoger ingeschat.

In de berekening van 0,9 zijn de voorgestelde resultaatbestemmingen en budgetoverhevelingen ter grootte van € 5,8 miljoen nog niet in mindering gebracht van de algemene reserve en omgezet naar de bestemmingsreserves. Dit de conform werkwijze van voorgaande jaren. Rekening houdend met deze mutatie, zou de weerstandsratio op 0,6 uitkomen en van onvoldoende niveau zijn.

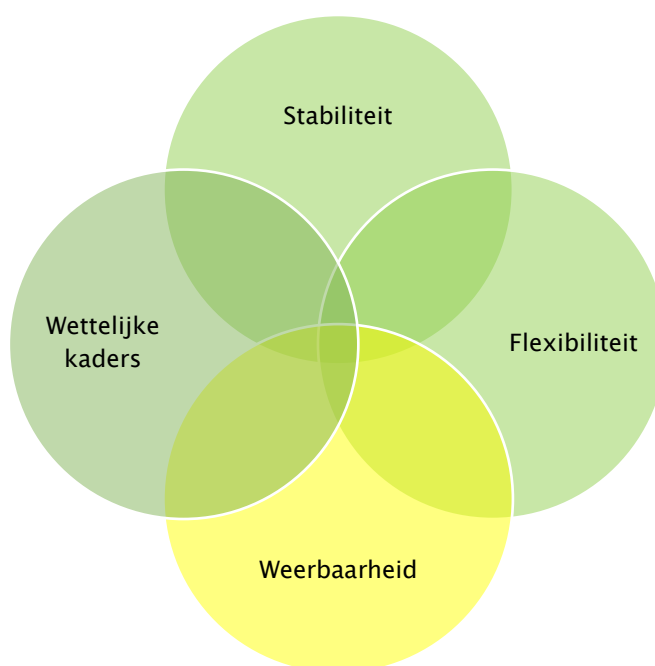
In de begroting 2026 is al geanticipeerd op het matige/onvoldoende niveau van de weerstandsratio door € 50,3 miljoen reservedekking kapitaallasten om te zetten van de bestemmingsreserves naar de algemene reserve. Door deze omzetting wordt voor 2026 een weerstandsratio van 1,8 verwacht en is deze weer van ruim voldoende niveau.

	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Weerstandscapaciteit	81,6	69,4	32,1	37,2	20,3
Berekende risico's	19,7	24,2	22,6	19,9	22,5
Weerstandratio	4,1	2,9	1,4	1,9	0,9

Weerstandsmontor

De weerstandsmonitor geeft in één oogopslag weer in welke mate de gemeente in staat is om zich (financieel) aan te passen aan veranderingen. De beoordeling daarvan vindt plaats langs vier 'domeinen':

- Stabiliteit: kan de gemeente de financiële positie structureel in evenwicht houden?
- Flexibiliteit: kan de gemeente inspelen op veranderende financiële omstandigheden?
- Weerbaarheid: kan de gemeente financiële tegenvallers opvangen?
- Wettelijke kaders: voldoet de gemeente aan de wettelijke kaders?

In de weerstandsmonitor zijn Weerbaarheid per 'domein' een aantal indicatoren verzameld. Deze indicatoren zijn voornamelijk gebaseerd op begrotingsvoorschriften en de binnen de 100.000+-gemeenten gehanteerde normen. Het zijn met name de veranderingen van de indicatoren in de tijd die helpen om te beoordelen of er maatregelen genomen moeten worden. Er is dus geen absolute stand die per indicator gehaald moet worden. De indicator heeft een signaleringsfunctie. De onderliggende berekening van de indicatoren wordt ook steeds verder verfijnd en aangescherpt.

Van de vier domeinen zijn er drie 'groen' en één 'geel' gekleurd. Dit is een trendbreuk ten opzichte van voorgaande jaren, waarbij alle vier de domeinen 'groen' kleurden.

De ontwikkeling van de kengetallen binnen de domeinen is redelijk positief en scoren over het algemeen gelijk of iets beter ten opzichte van de jaarrekening 2024. De weerstandsratio en het belastingcapaciteitskengetal vallen in negatieve zin het meest op, door de aanzienlijke daling. Deze kengetallen vallen binnen het domein Weerbaarheid wat nu geel gekleurd is.

Onderdeel van de weerstandsmonitor zijn de vanuit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voorgeschreven zes verplichte kengetallen, op basis waarvan de financiële positie van een gemeente wordt beoordeeld. Voor elk van deze kengetallen is door de provincie een norm bepaald met daaraan gekoppeld de volgende drie oordelen: 'Minst risicovol', 'Neutraal' of 'Meest risicovol'.

De zes verplichte kengetallen worden hieronder toegelicht.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft aan hoe de netto schuld van de gemeente zich verhoudt tot de jaarlijkse baten. De netto schuldquote heeft een beoordeling 'minst risicovol' (<90%) en is daarmee van een goed niveau. Met een uitkomst 42% is dit kengetal in lijn met de twee voorgaande jaren (rond de 40%).

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

In aanvulling op de 'netto schuldquote' is de 'netto schuldquote gecorrigeerd' ontwikkeld. Door de netto schuldquote te corrigeren voor alle verstrekte leningen wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De 'netto schuldquote gecorrigeerd' heeft ook een beoordeling 'minst risicovol' (<90%). Met een uitkomst 34% is dit kengetal in lijn met de twee voorgaande jaren (29% in 2023 en 35% in 2024).

Solvabiliteit

De solvabiliteit is ten opzichte van de jaarrekening 2024 met ruim 1 procentpunt gedaald. Met een uitkomst van 40% is de solvabiliteit echter nog van voldoende niveau en valt deze ruim binnen de beoordeling 'neutraal' van de provincie (20–50%).

Grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie. Dit kengetal geeft de grondpositie (de waarde van de grond) weer ten opzichte van de totale baten. Hoe lager het percentage voor dit kengetal, hoe gezonder dit kengetal is. Met een uitkomst van 6% blijft dit kengetal net als voorgaande jaren onder de 10% en krijgt een beoordeling 'minst risicovol' van de provincie (<20%).

Structurele exploitatieruimte

Het kengetal 'structurele exploitatieruimte' geeft inzicht in welke mate de structurele lasten van de gemeente gedekt zijn door de structurele baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. En dat incidentele lasten deels uit structurele middelen worden gedekt. Een negatief percentage betekent dat de structurele baten niet toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. En dat structurele lasten deels uit incidentele baten worden gedekt. Het kengetal structurele exploitatieruimte komt voor 2025 afgerond uit op 0% (–0,01%), waarmee dit kengetal op de rand van een beoordeling 'meest risicovol'/'neutraal' zit (<0% / 0%). In 2024 was dit kengetal (ook) licht negatief (–0,15%), wat het inzicht geeft dat de exploitatie van de gemeente weinig ruimte voor flexibiliteit biedt.

Belastingcapaciteit/woonlasten voor meerpersoonshuishoudens

Dit kengetal geeft aan hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde van alle gemeenten en geeft inzicht in de ruimte voor en belastingverhoging om bijvoorbeeld een financiële tegenvaller op te vangen of om nieuw beleid te dekken. Met een uitkomst van 98% blijft de gemeente in 2025 twee procentpunt onder het landelijke gemiddelde en krijgt hiermee een beoordeling 'neutraal' van de provincie (tussen de 95-105%).

De meerjarige groei van de woonlasten wordt veroorzaakt door een stijging van de OZB-lasten en de rioolheffing. Net als voorgaande jaren waren de totale woonlasten in 2025 nog lager ten opzichte van het landelijk gemiddelde, echter het verschil is kleiner geworden.

In 2025 zijn de woonlasten meerpersoonshuishoudens met 8,95% gestegen ten opzichte van 2024. Hiermee is de stijging sterker geweest dan de consumentenprijsindex in 2025. Gezien de stijging van de woonlasten in onze gemeente in 2026, zal dit kengetal naar verwachting ook minder positief scoren de komende jaren.

EMU-saldo

Naast de zes verplichte kengetallen is het opnemen van het EMU-saldo een verplichting die wordt voorgeschreven door het BBV. Dit EMU-saldo – ook wel overheidssaldo genoemd – is de optelsom van alle inkomsten en uitgaven van de Rijksoverheid en de decentrale overheden. Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar 2025 hebben plaatsgevonden. Alle landen in de Eurozone berekenen hun EMU-saldo op dezelfde wijze. Het EMU-saldo van de gemeente komt in 2025 uit op € -15,4 miljoen, waarmee binnen de toegekende drempel/referentiewaarde (€ -29,1 miljoen) van het EMU-saldo is gebleven.

Weerstandsmonitor

					Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Stabiliteit:	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Oordeel 2025	Normering		
Omvang stelposten irt begrotingsomvang	nvt	0,50%	nvt		=0	>0-2%	>2%
Solvabiliteitsratio	41,28%	39,42%	40,11%	☹	>50%	20-50%	<20%
Quick ratio/werkkapitaal	69,47%	5,53%	63,84%	☺	>0%	=0	<0%
Meerjarig onderhoud kapitaalgoederen (IRS)	96,87%	100,00%	113,77%	☺	>95%	90-95%	<90%
Sluitende begroting wel/niet afhankelijk van grexen	nvt	nvt	nvt		nvt	nvt	nvt
Winstverwachting grondexploitaties	0,00	0,00	0,00	☺	>=0%		<0%
Nog te realiseren baten en lasten grexen i.r.t. boekwaarde	0,64	0,33	0,56	☺	<0,7%	0,7-1%	>1%

Flexibiliteit:	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Oordeel 2025	Normering		
Structurele exploitatieruimte	-0,15%	1,89%	-0,01%	☹	>0%	=0	<0%
Schuld ratio	34,58%	53,01%	35,57%	☺	<50%	50-80%	>80%
Netto schuldquote	44,24%	67,25%	42,06%	☺	<90%	90-130%	>130%
Idem, gecorrigeerd voor verstrekte leningen	34,86%	57,31%	33,80%	☺	<90%	90-120%	>120%
Netto schuld per inwoner tov landelijk gemiddelde	-31,33%	38,26%	-22,54%	☺	<-20%	-20 - 20%	>20%
Zekerheden bij leningen of garanties	98,98%	n.b.	98,98%	☺	>95%	90-95%	<90%
Schuldevolutie	-23,95%	-41,10%	-7,89%	☹	>15%	-15 - 15%	<-15%
Omslagrente	2,50%	2,50%	2,50%	☹	>markt%	gelijk	<markt%

Weerbaarheid:	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Oordeel 2025	Normering		
Weerstandsratio	1,42	1,87	0,90	☹	>1,4%	1,4-0,8%	<0,8%
Kengetal grondexploitaties	5,85%	5,96%	6,24%	☺	<10%	10-20%	>20%
Lokale lasten							
a. Belastingcapaciteit/Woonlasten meerpersoonshuishouden	-4,73%	1,17%	-2,02%	☹	<-5%	-5 - 5%	>5%
b. Idem, mutatie % voorgaande jaren	2,17%	6,80%	8,95%	☹	<= inflatie	nvt	> inflatie
c. Onbenutte belastingcapaciteit OZB	0,05%	0,03%	0,03%	☺	<= norm	nvt	> norm
d. Derving OZB leegstand niet woningen	11,27%	8,35%	10,33%	☺	>5%	1 - 5%	<1%
e. Kostendekkende leges riolering	0,00%	0,00%	0,00%	☺	>0%	-1 - 0%	<-1%
f. Kostendekkende leges afval	0,00%	0,00%	0,00%	☺	>0%	-1 - 0%	<-1%

Wettelijke kaders:	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Oordeel 2025	Normering		
EMU-saldo	-38,5	9,2	-15,4	☺	>= norm	nvt	<norm
Renterisiconorm	85,4	85,4	85,4	☺	<= norm	nvt	> norm
Kasgeldlimiet	47,9	0	39,2	☺	<= norm	nvt	> norm
Kredietrisico, is er een beoordelingsmethodiek	ja	ja	ja	☺	Ja	nvt	Nee
Liquiditeitsrisico, is er een beoordelingsmethodiek	ja	ja	ja	☺	Ja	nvt	Nee
Koersrisico	nvt	nvt	nvt		nvt	nvt	nvt
Valutarisico	nvt	nvt	nvt		nvt	nvt	nvt

Risico's per programma

Voor het bereiken van de gemeentelijke doelstellingen kunnen er risico's voordoen die ervoor zorgen dat de doelstellingen in 2025 niet zijn gehaald. Voor de risico's hanteert Gemeente Alphen aan den Rijn 12,5% van de geschoonde begroting. Voor een opsomming van de geïnventariseerde risico's per programma wordt verwezen naar de programma's.

4.2.3 Paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen

Kaders onderhoud kapitaalgoederen

Met deze paragraaf stellen wij kaders voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en het gemeentelijk vastgoed. Doel hiervan is om voor de langere termijn de bestaande functionaliteit van de gemeentelijke kapitaalgoederen in stand te houden, en waar nodig, te verbeteren zodat ze aansluiten bij de behoefte van de gebruikers en bijdragen aan het woongenot van de inwoners.

We hanteren de volgende kaders voor het onderhoud van deze kapitaalgoederen:

- Voor openbare ruimte is dat de Beheervisie Openbare Ruimte 2025–2035 ‘Ontwikkeland Beheren’ en het Gemeentelijk Watertaken Programma 2025–2035;
- Voor Vastgoed is dat de Vastgoedvisie & strategie 2023–2032 en de Beleidsnota Vastgoed, beide door de raad vastgesteld.

De kaders worden vertaald naar beheer- en onderhoudsplannen. In de gemeente Alphen aan den Rijn geldt dat de dekking van deze beheer- en onderhoudsplannen/MJOP's vanuit verschillende bronnen komt:

- KDE (kostendekkende exploitatie) voor riolering, begraafplaatsen en afvalinzameling;
- Onderhoudsvoorzieningen voor het uitvoeren van het planmatig (groot) onderhoud. De jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsvoorziening ten laste van de exploitatie wordt gebaseerd op de beheerplannen/MJOP's;
- Jaarlijks budget voor het uitvoeren van periodiek en preventief onderhoud en reparatie- en storingsonderhoud;
- Investeringskredieten voor vervangingsinvesteringen, verduurzaming, klimaatadaptatie, renovatie of nieuwbouw.

De kapitaalgoederen vertegenwoordigen een grote financiële en maatschappelijke waarde. De meeste kapitaalgoederen zijn ontworpen om vele jaren mee te gaan en worden ook op deze wijze beheerd. De kapitaalgoederen bestaan uit de hoofdcategorieën kapitaalgoederen openbare ruimte (zoals wegen, riolering, groen, kunstwerken) en vastgoed (zoals sportaccommodaties en -velden, dorpshuizen, concernhuisvesting, theater, bibliotheek, zwembaden), die elk bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van Programma 2 Wonen en Programma 4 Samenleving.

Het onderhoud van de kapitaalgoederen bestaat uit:

- Periodiek- of preventief onderhoud; alle onderhoudswerkzaamheden die op regelmatige basis worden uitgevoerd om onderdelen van een object gedurende de levensduur op een bepaald onderhoudsniveau te houden en de kans dat storingen kunnen optreden te verkleinen. De kosten worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
- Storings- of correctief onderhoud; alle reactieve en correctieve onderhoudswerkzaamheden die nodig zijn om ad hoc schades en storingen aan onderdelen van een object te repareren. Hiermee wordt de functionaliteit van het onderdeel hersteld. De werkzaamheden zijn niet planbaar (onvoorzien) en kunnen veelal niet worden uitgesteld. Jaarlijks wordt een bedrag in de begroting voor storings- en correctiefonderhoud opgenomen. De kosten worden jaarlijks direct ten laste van de exploitatie gebracht.

- Planmatig (groot) onderhoud; werkzaamheden die worden uitgevoerd wanneer de technische staat van onderdelen van een object een bepaald minimum heeft bereikt en de risico's van die technische staat niet wenselijk zijn. Het onderhoud is planbaar en wordt uitgevoerd op basis van een MJOP. Deze MJOP is het uitgangspunt voor de jaarlijkse dotatie van de benodigde middelen in de onderhoudsvoorziening. Een deel van het groot onderhoud is kwaliteitsverhogend en/of levensduurverlengend. Groot onderhoud wordt deels gedekt uit de exploitatiebegroting. Daar waar het gaat om (gedeeltelijke) vervanging of om functionele of kwaliteitsverbetering worden de kosten, in overeenstemming met het BBV, gedekt vanuit de investeringsruimte. Om deze kosten gelijkmatig te ver delen over de jaren is in een aantal gevallen ook een onderhoudsvoorziening ingericht.
- Vervanging van vastgoed, de openbare ruimte en reconstructies worden bekostigd vanuit de investeringsruimte. Hiervoor wordt een investeringsplan en -raming opgesteld. In overeenstemming met de Notitie Materiele Vaste Activa van de commissie BBV is er bij een bestaand kapitaalgoed sprake van een investering als de uitgaven leiden tot een significante kwaliteitsverbetering en/of leiden tot een levensduurverlenging en/of aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Kapitaalgoederen openbare ruimte

Het totaal aan beheerde kapitaalgoederen in de openbare ruimte omvat elf beheerdomeinen:

- Groenvoorzieningen en bomen;
- Verhardingen;
- Openbare verlichting;
- Verkeersregelinstallaties en verkeersvoorzieningen;
- Civiele kunstwerken (bruggen);
- Riolering en gemalen;
- Watergangen (kademuren, oevers);
- Reiniging en afvalinzameling (ondergrondse containers en afvalbakken);
- Speelvoorzieningen.

De werkwijze van het onderhoud is in 2025 vastgelegd in het integraal beheerplan openbare ruimte (IBOR). Vastgelegd zijn onder andere:

- Omschrijving en omvang van de beheerde kapitaalgoederen
- De gehanteerde kwaliteitsnormen van het kapitaalgoed;
- De werkzaamheden die in het kader van de instandhouding van het kapitaalgoed gedaan moeten worden;

Beheerdomein	Areaal in 2025
Wegverhardingen	ca. 6 mln. m2 oppervlakte asfalt en klinker- en tegelbestrating
Groenvoorzieningen	ca. 49.000 bomen en 5,1 mln. m2 oppervlakte groen
Riolering en gemalen	Onder andere ongeveer 1018 km riolering, drainageleidingen en duikers en ongeveer 1731 (mini)gemalen.
Water, baggeren en oeverconstructies	Ongeveer 192 km watergangen en 141 km beschoeiingen, oevers en kademu- ren.
Civiltechnische kunstwerken	765 objecten (bruggen)

Beheerdomein	Areaal in 2025
Verkeer en straatmeubilair	Ongeveer 22.000 st. verkeersmeubilair (vooral verkeerborden en straatnaamborden), ongeveer 3000 m2 wegmarkeringen en ongeveer 1.500 st straatmeubilair (vooral zitbanken)
Openbare verlichting	Ongeveer 22.000 lichtmasten
Speelvoorzieningen en begraafplaatsen	Ongeveer 1.600 speeltoestellen
Verkeersregelininstallaties	32 kruispunten met installaties
Kabels en leidingen (regie)	Gemeente heeft weinig in eigen beheer (behalve riolering en stroomvoorziening voor lichtmasten en verkeerslichten)
Afval en reiniging	Ongeveer 300 bovengrondse containers, 1400 ondergrondse containers en 2200 prullenbakken

Transitie naar Ontwikkeld Beheren (implementatie Beheervisie)

In 2024 is er met de Beheervisie Openbare Ruimte een nieuw beleidskader voor beheer en onderhoud opgesteld, onder de noemer 'Ontwikkeld Beheren'. Implementatie van de principes van ontwikkeld beheren kost tijd. Het vraagt om andere manieren van werken, ontwikkeling van nieuwe instrumenten, de ontwikkeling van rollen en functies en een professionaliseringsslag. Met het vaststellen van de nieuwe Beheervisie is afgesproken om in een periode van drie jaar de transitie te maken naar 'ontwikkeld' beheer, zoals beschreven in het beheerplan.

Integraal Beheerplan Openbare Ruimte

In 2025 is, gebaseerd op het nieuwe kader, een integraal beheerplan (IBOR) opgesteld, waarin alle beheerdomeinen zijn vertegenwoordigd. De losse beheerplannen zijn daarmee komen te vervallen. Met het integrale beheerplan worden keuzes gemaakt om onderhoud van de verschillende assets op elkaar af te stemmen. Wanneer dat voordeel oplevert, wordt het onderhoud gezamenlijk uitgevoerd ('meekoppelen'). Door integrale programmering van onderhoudswerkzaamheden en vervangingsprojecten zijn we in staat om verder vooruit te kijken en 'meekoppelkansen' te benutten.

Versterken van professioneel en integraal assetmanagement

In 2025 is gewerkt aan een completer en actueler beeld van de kwaliteit van de openbare ruimte. Naast de beeldkwaliteit is gestart met het structureel meten van de technische conditie van assets. Dit gecombineerde kwaliteitsbeeld wordt in de loop van 2026 vastgelegd in kwartaalrapportages.

In 2025 is gewerkt aan het opstellen van integrale onderhoudsplanningen voor alle assetgroepen. Hierbij wordt gekeken naar groot onderhoud, levensduurverlengend onderhoud en vervangingen, zodat werkzaamheden beter op elkaar kunnen worden afgestemd en efficiënter kunnen worden uitgevoerd. Deze werkwijze wordt verankerd in de begrotingscyclus. In de begroting 2026 is daarom een nieuwe integrale paragraaf Kapitaalgoederen opgenomen.

Ruimtelijk Programmeren

Ruimtelijk programmeren vraagt om nauwe samenwerking tussen beheer, gebiedsontwikkeling en andere partners binnen het fysieke en maatschappelijke domein. Ook externe partijen met een uitvoeringsopgave in de openbare ruimte worden hierbij betrokken. Door deze samenwerking kunnen werkzaamheden beter worden gecombineerd, worden knelpunten vroegtijdig gesignaleerd en kunnen kosten en personele inzet beter worden ingeschat. Hiervoor is een planningshorizon van ten minste tien jaar noodzakelijk.

In 2025 is de eerste cyclus van ruimtelijk programmeren afgerond en is voor het eerst een integraal programma opgesteld waarin woningbouwprojecten en reconstructies gezamenlijk zijn opgenomen. In 2026 wordt deze systematiek verder doorontwikkeld. Daarnaast wordt een nieuw ruimtelijk afwegingskader toegepast, waarmee ambities uit onder andere de Omgevingsvisie, de RE-koers en de Sociale Visie beter worden vertaald naar gemeentelijke projecten. Met behulp van gebiedsstrategieën, opgavekaarten en het instrument ambitieweb worden gemeentelijke opgaven beter inzichtelijk gemaakt.

Doorontwikkeling van de beheerorganisatie

De transitie naar ontwikkelend beheren vraagt om duidelijke afspraken over rollen, functies en werkprocessen binnen de beheerorganisatie. In 2025 zijn verschillende rolbeschrijvingen opgesteld, waaronder die van de Regisseur Openbare Ruimte en Beheerder Openbare Ruimte. Ook is gewerkt aan het versterken van de ketensamenwerking tussen de teams van Beheer Openbare Ruimte, Regie en Innovatie, Langeroode en het Ingenieursbureau. De werkprocessen van beheer zijn beschreven en vastgelegd, zodat de nieuwe werkwijzen structureel worden geborgd. Daarnaast is geïnvesteerd in kennisontwikkeling: alle assetbeheerders hebben een verdiepingstraining assetmanagement gevolgd.

Omgaan met bodemdaling

De slappe bodem in het Groene Hart zorgt voor tot versnelde bodemdaling ('zetting'), wat leidt tot veroudering van onze infrastructuur. Verdroging als gevolg van klimaatverandering en toenemende druk op de ondergrond versterken deze ontwikkeling. Bodemdaling vormt daarmee een belangrijke oorzaak van kwaliteitsverlies in de openbare ruimte en leidt tot hogere beheerkosten. Met name assets in de ondergrond en wegverhardingen zijn hiervoor gevoelig. In Boskoop en de wijk Kerk en Zanen in Alphen aan den Rijn leidt dit tot extra beheeruitdagingen. In 2025 is de bodemdaling van wegen in beeld gebracht. In 2026 wordt inzichtelijk gemaakt welke financiële consequenties bodemdaling heeft voor het beheer en onderhoud binnen de gemeente.

Kapitaalgoederen Vastgoed

Beleid en ontwikkelingen

Zoals ook in de Vastgoedvisie & strategie 2023–2032 staat, draagt gemeentelijk vastgoed bij aan de realisatie van de maatschappelijke doelstellingen en de ontwikkelopgave van Gemeente Alphen aan den Rijn. Dit houdt in: zorgen voor een goede basis aan maatschappelijke voorzieningen en het creëren van ruimte voor de ontwikkeling van de woon-, werk- en leeromgeving. We doen dit door op een efficiënte manier een vastgoedportefeuille te beheren en te

gebruiken. Deze portefeuille bestaat uit gebouwen die van goede kwaliteit, flexibel en duurzaam zijn, en geschikt voor de functies die erin plaatsvinden.

Op basis van de Vastgoedvisie & strategie 2023–2030 is beleid gemaakt en vertaald in de Beleidsnota Vastgoed 2024–2027, duurzaamheidsbeleid, onderhoudsbeleid, verkoopbeleid en huurbeleid. Dit heeft de basis gevormd voor het formuleren van de werkprocessen. De Beleidsnota Vastgoed 2024–2027 is begin 2024 opgeleverd. Om vervolgens beter te kunnen sturen op prestaties, ontwikkelingen en het gebruik van de vastgoedportefeuille, is een hulpmiddel ontwikkeld: het Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV).

(Vervangende) nieuwbouw van onderwijsaccommodaties vindt plaats binnen de door de raad vastgestelde kaders, waaronder het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Het IHP is vastgesteld in 2024. Een nieuw IHP wordt in 2026 verwacht geïndexeerd naar prijspeil 2026.

Voor de projecten Spectrum Honingzwam en Scholencluster (Montessorischool, Vrije School en Vivace) worden op dit moment de businesscases opgesteld. Gezien de huidige prijzen op de bouwmarkt is de verwachting dat hier een overschrijding op zal zijn.

Inzicht in gebruik van gemeenteground en handhaving van het gemeentelijk eigendomsrecht is een aandachtspunt. Na de inventarisatie van het gebruik van snippergroen in Boskoop zijn in 2022 informatiebijeenkomsten gehouden. Na deze bijeenkomsten ontvingen bewoners een brief met een aanbod om grond te kopen of te huren dan wel is ontruiming aangezegd. Naar verwachting heeft het project in Boskoop een looptijd van 4 jaar en zal dus gerealiseerd zijn in 2027. Daarna komen Aarlanderveen, Zwammerdam en Alphen aan den Rijn aan bod.

Wij bezitten alleen vastgoed als dit onze beleidsdoelen ondersteunt en het efficiënter is dan huren. Dit betekent dat we altijd uitgaan van de behoefte aan huisvesting om onze beleidsdoelen te realiseren en dat we vraaggericht werken.

Vastgoedportefeuille

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat in 2026 uit 230 objecten (panden of bouw werken), zoals ook in de tabel hieronder te zien is. In deze tabel zijn de 1.198 grondpercelen, die geen openbare percelen zijn maar wel een belangrijk onderdeel van de vastgoedportefeuille vormen, niet opgenomen.

CLUSTER	DEELCLUSTER	AANTAL
Commercieel	Commercieel vastgoed	9
	Parkeren	4
Concernhuisvesting	Begraafplaatsen	9
	Eigen bedrijfsvoering	6
	Welzijn & Zorg	1
Grond & Water	Grond	2
	Openbare ruimte	5
	Woonwagens en woonwagenstandplaatsen	20
Maatschappelijk	Kunst & Cultuur	19
	Recreatie	9
	Sport (basis)	16
	Sport (overig)	8

CLUSTER	DEELCLUSTER	AANTAL
	Welzijn & Zorg	11
Noodopvang	Wonen	1
Onderwijshuisvesting	Bewegingsonderwijs	20
	Onderwijs	64
	Sport (basis)	1
Strategisch	Ontwikkellocatie	20
	Wonen	5
Totaal		230

Kwaliteit en duurzaamheid

Gebouwen moeten altijd veilig en kwalitatief toereikend zijn voor de functies die hierin gehuisvest zijn. Het minimale kader hiervoor is de geldende wet- en regelgeving. We zien er actief op toe dat bij het ontwikkelen, het beheren, het huren en verhuren, het gebruiken en het afstoten van het vastgoed alle geldende wet- en regelgeving wordt nageleefd.

In het Duurzaamheidsprogramma 2021–2030 is het streven naar een energieneutrale, circulaire en klimaatadaptieve vastgoedportefeuille opgenomen. In het Klimaatakkoord is de doelstelling opgenomen om binnen de (bestaande) gebouwde omgeving een CO₂-reductie van ten minste 49% in 2030 en een CO₂-reductie van 95% in 2050 te realiseren, beide ten opzichte van het jaar 1990. Inmiddels is dit doel aangescherpt tot tenminste 55% CO₂-reductie in 2030 en klimaatneutraal in 2050. In 2023 zijn deze doelstellingen wettelijk vastgelegd in de Klimaatwet, hierdoor dienen alle maatschappelijke sectoren aan deze doelstellingen te voldoen. Daarnaast gelden andere wettelijke verplichtingen zoals de energiebesparingsplicht. Dit betekent dat we het bestaande vastgoed in gemeentelijk eigendom moeten verduurzamen.

De financiële consequenties van de verduurzamingsopgave op het thema energie zijn ingeschat door een grofmazige analyse. De benodigde middelen voor ons maatschappelijk vastgoed en concernhuisvesting bedragen € 5–10 miljoen per jaar in de periode 2023–2030. Het minimale bedrag is gebaseerd op een ambitieniveau dat in lijn is met de landelijke verplichtingen. Het hogere bedrag is nodig om te voldoen aan de gemeentelijke ambities. In de begroting is voor de periode 2024 t/m 2027 € 2,5 miljoen per jaar opgenomen. De Routekaart met de planning voor de verduurzaming van onze panden is in 2024 vastgesteld. Hieruit blijkt dat de beschikbare middelen in de periode 2024 t/m 2027 goed aansluiten bij de mogelijke verduurzamingssnelheid, gelet op de ontwikkelingen in de portefeuille. Tegelijkertijd is het zeer waarschijnlijk dat de gemeente, bij jaarlijks gelijkblijvende middelen en uitvoering, uiteindelijk niet kan voldoen aan de landelijke verplichtingen. Ook de eigen CO₂-ambitie wordt waarschijnlijk niet behaald. Belangrijkste belemmering op dit moment is de (onduidelijkheid in de) ontwikkeling in de vastgoedportefeuille. Het aanwezige budget voor verduurzaming is een belangrijke succesfactor maar een toename van het budget leidt op dit moment niet tot meer of snellere verduurzaming van ons vastgoed. De uitvoering is na de initiële versnelling in 2024 wat afgevlakt door onverwachte omstandigheden t.a.v. de uitvoeringscapaciteit. In 2025 is capaciteit bijgeschakeld wat leidt tot een verhoging van het tempo van uitvoering. Ondertussen worden ook stappen gezet op het gebied van energiemonitoring, datamanagement en kennisontwikkeling op de thema's klimaatadaptatie en circulariteit. Zo ontstaat onder

andere meer inzicht in mogelijkheden, resultaten, randvoorwaarden en financiële consequenties.

Waarde

De waarde van een vastgoedportefeuille kan vanuit meerdere begrippen worden beschouwd waaronder de WOZ-waarde of/en de boekwaarde. Deze boekwaarde is lager dan de WOZ waarde (en de marktwaarde) omdat op de geactiveerde investeringen wordt afgeschreven. Met andere woorden; objecten kunnen boekhoudkundig zijn afgeschreven maar nog wel in economisch opzicht een waarde vertegenwoordigen. De manier waarop wij omgaan met de restwaarde van ons vastgoed in het kader van circulariteit, is uitgewerkt in de Beleidsnota Vastgoed 2024.

Kosten en baten

Vastgoed heeft een steeds actueler en completer beeld van waarde, lasten en baten op zowel objectniveau als op het niveau van (deel)clusters en de totale portefeuille. Lasten en baten zijn verwerkt in de begrotingsprogramma's. In deze paragraaf kapitaalgoederen wordt jaarlijks inzicht geboden in de waarde (ontwikkeling) van de portefeuille en worden de hoofdlijnen geschetst van de inhoudelijke en technische kaders, aandachtspunten en ontwikkelingen.

Gemeentelijk vastgoed wordt afgestoten als zich de mogelijkheid voordoet en er geen sprake is van een strategische locatie of vastgoed dat tot de kernportefeuille behoort. Bij afstoten worden, afhankelijk van de eventuele resterende boekwaarde, eenmalige baten gerealiseerd. Daarnaast is het van belang om bij de besluitvorming over het afstoten van objecten expliciet inzicht te hebben in het saldo van structureel wegvallende lasten en baten en de maatschappelijke en ruimtelijke effecten.

Hoewel we streven naar het afstoten van vastgoed, moet tegelijkertijd worden erkend dat er situaties of bestuurlijke ambities zijn waarin juist wordt gekozen voor de aanschaf of nieuwbouw van vastgoed. Het is belangrijk om bij (de voorbereiding van) zulke beslissingen goed te letten op de mogelijke risico's in zowel de investerings- als exploitatiefase. Verwerving, transformatie en nieuwbouw van vastgoed kan niet zonder een goede analyse van de mogelijkheden voor (rendabele) verhuur en dit aspect moet een transparant onderdeel te zijn van besluitvorming. Datzelfde geldt voor de structurele financiële effecten op onderhoud en beheer, die integraal deel moeten uitmaken van (vastgoed gerelateerde) investeringsbeslissingen.

Kosten

Voor vastgoedobjecten wordt de herbouwwaarde periodiek per object vastgesteld op basis van een taxatie. De herbouwwaarde is het bedrag dat nodig is om een object (opstal) in dezelfde staat en op dezelfde plaats te herbouwen en wordt gebruikt als uitgangspunt voor de opstalverzekering. Het onderhoud wordt onderscheiden in drie onderdelen: planmatig onderhoud, contract onderhoud (preventief) en dagelijks onderhoud (correctief). Deze kosten worden inzichtelijk gemaakt in beheerplannen Vastgoed (MJOP's), welke jaarlijks geactualiseerd worden op basis van uitgevoerd werk, informatie voorkomend uit klachten/ meldingen en 1 x in de drie jaar aan de hand van een conditiemeting. De financiële gevolgen hiervan worden één keer in de vier jaar voorgelegd aan de gemeenteraad en vond plaats in 2024. De per jaar sterk

veranderende kosten van planmatig onderhoud worden gedekt uit de daartoe ingestelde onderhoudsvoorzieningen. Hieraan wordt jaarlijks een gelijk bedrag geschonken.

Baten

Voor nieuwe contracten in de deelportefeuille maatschappelijk vastgoed wordt de methode van kostprijs dekkende huur toegepast. Een belangrijk aspect hierbij is het toepassen van het principe van kostprijs dekkende huur, met aandacht voor de betaalbaarheid en de wettelijke kaders die van toepassing zijn, zoals staatssteun en de Wet markt en overheid. Bovendien is dan ook de methodiek voor het berekenen van een kostprijs dekkende huur vastgelegd. Voor de uitzonderlijke gevallen dat de kostprijs dekkende huur boven een markt huurprijs ligt wordt een Besluit van Algemeen Belang aan de raad voorgelegd.

Informatie en data

Bij het verkrijgen van inzicht in verschillende aspecten van ons vastgoedportefeuille gebruiken we sinds 2020 het Vastgoed Beheer Systeem (VBS). Dit is een belangrijk hulpmiddel. Het VBS wordt gefaseerd gevuld met relevante data. Denk hierbij aan waardes, oppervlaktes, huurinkomsten en kosten van het vastgoed. Hierdoor komt steeds meer inzicht en stuurinformatie beschikbaar dat bijdraagt aan professioneler beheer van de vastgoedportefeuille

4.2.4 Paragraaf 4 Financiering

Treasury: kader en beleid

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's en het uitzetten van geld aan middelen die niet direct nodig zijn. Treasury regelt kortgezegd het tijdig beschikbaar hebben van financieringsmiddelen voor de financiering van beleid tegen zo gunstig mogelijke tarieven. Hierbij wordt rekening gehouden met de randvoorwaarden (waaronder de kasgeldlimiet) en de aard van de financieringsbehoefte (kort versus lang). Daarnaast is de treasuryfunctie gericht op het beheersbaar houden van de financiële risico's, zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's en het optimaliseren van het renteresultaat binnen de gestelde wettelijke kaders en randvoorwaarden van het gemeentelijk treasurybeleid. Belangrijk hierbij zijn met name de regels, vastgelegd in de Wet FIDO, rond het financieringsgedrag van gemeenten. Op lokaal niveau zijn de kaders en de uitvoering van het treasurybeleid voor vier jaar vastgelegd in de nota Treasury (2023).

Rentevisie

Sinds 11 juni 2025 is de rente van de Europese Centrale Bank (ECB) ongewijzigd op een niveau van 2%, waarmee de dalende trend sinds 12 juni 2024 (met geleidelijke stappen van 0,25 procentpunt vanaf 4%) tot stilstand is gekomen.

Het beleid van de ECB is gericht op prijsstabiliteit in de eurozone, met een inflatiedoelstelling van gemiddeld 2%. Bij hoge inflatie verhoogt de bank de rente om de economie af te remmen, bij lage inflatie verlaagt zij de rente om groei te stimuleren.

De ECB zal de beleidsrente naar verwachting constant houden, ondanks dat de inflatie in 2026 en 2027 waarschijnlijk onder de 2%-doelstelling blijft. De ECB neemt onderschrijding van de inflatiedoelstelling waarschijnlijk voor lief, omdat de inflatie eind 2027 naar verwachting weer op de 2%-doelstelling uitkomt. De prognose in onderstaande tabel komt overeen met de ontwikkelverwachting van de ECB-rente.

RENTETARIEVEN	ACTUEEL d.d. 13-02-2026	PROGNOSE OVER 1 JAAR
3 maands interbancair	2,00%	2,10%
10 jaars rente	2,85%	3,05%

Bron: ABN AMRO, 02-02-2026

Risicobeheer

In deze paragraaf wordt ingegaan op het risicobeheer van de gemeente Alphen aan den Rijn op de onderdelen renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's en valutarisico's.

Renterisico's

Renterisico's worden onderscheiden in het renterisico van de vlottende schuld en het renterisico van de vaste schuld. Deze worden hieronder toegelicht.

Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

De externe financieringsbehoefte wordt ingevuld met kortlopende en langlopende leningen. Bij het aantrekken van kortlopende geldleningen met een looptijd tot één jaar, is rekening gehouden met de kasgeldlimiet, gemaximeerd in de Wet FIDO. De kasgeldlimiet is gelijk aan 8,5% van het begrotingstotaal en bedroeg in 2025 37 miljoen. De kortlopende schuld mag structureel niet hoger zijn dan de kasgeldlimiet. Hiermee wordt het risico op grote fluctuaties in de korte rente beperkt en wordt voorkomen dat het begrotingsevenwicht in gevaar komt.

Kwartaalrealisatie kasgeldlimiet 2025	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Netto vlottende schuld	-1	2	10	-2
Kasgeldlimiet	-37	-37	-37	-37
Ruimte (+)/Tekort (-) onder kasgeldlimiet	36	39	47	35

Bedragen x € 1 miljoen

Overeenkomstig de verwachting is de gemeente Alphen aan den Rijn, voor wat betreft de kortlopende financiering, in 2025 binnen de wettelijke grenzen gebleven.

Lening portefeuille 2025 (opgenomen leningen, lang)

Begin jaarrekening	Soort	Saldo 1-1-2025	Looptijd	Rente %	Rente bedrag	Aflossing 2025	Opgenomen lening	Saldo 31-12-2025	Laatste jaar aflossing
2005	Ann	350	20	3,385%	6	350	0	0	2025
2006	Ann	1.000	20	4,170%	30	500	0	500	2026
1998	Ann	1.509	30	4,980%	68	377	0	1.132	2028
2005	Fixe	20.000	25	4,310%	862	0	0	20.000	2030
2017	Lin.	393	15	1,285%	5	49	0	343	2032
2024	Fixe	25.000	8	2,925%	731	0	0	25.000	2032
2023	Fixe	15.000	10	3,123%	468	0	0	15.000	2033
2024	Fixe	25.000	10	2,850%	713	0	0	25.000	2034
2014	Fixe	25.000	20	2,250%	563	0	0	25.000	2034
2017	Ann	247	20	1,570%	4	17	0	229	2037
2001	Ann	2.555	40	5,850%	146	92	0	2.464	2041
2001	Ann	2.671	40	4,450%	117	112	0	2.559	2041
2021	Fixe	20.000	20	0,355%	71	0	0	20.000	2041
2017	Ann	763	25	1,773%	13	36	0	726	2042
2003	Ann	666	40	3,850%	25	24	0	642	2043
2017	Ann	1.099	30	1,893%	20	39	0	1.061	2047
2021	Fixe	25.000	30	0,460%	115	0	0	25.000	2051
Totaal		166.253			3.957	1.596	0	164.656	

Bedragen x € 1.000

Renterisico vaste schuld (rente risiconorm)

Bij het aantrekken van langlopende financiering stelt de wet FIDO een norm, de renterisico norm. Deze norm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Dit houdt in dat de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen van de bestaande leningenportefeuille jaarlijks niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In 2025 zijn er geen langlopende geldleningen aangetrokken en is er voor €1,6 miljoen aan langlopende geldleningen afgelost. De norm voor 2025 bedroeg € 87,0 miljoen. De gemeente Alphen aan den Rijn is hiermee dus ruim binnen de renterisiconorm gebleven.

Rente risiconorm	2025	2026	2027	2028
Aflossingen	2	1	1	1
Renterisiconorm	87	108	92	109
Ruimte (+)/Tekort (-) onder kasgeldlimiet	85	107	91	108

Bedragen x € 1 miljoen

Kredietrisico's

Kredietrisico's kunnen zich op twee manieren manifesteren. Ten eerste is er het risico dat direct wordt gelopen uit hoofde van door de gemeente uitgezette leningen. Het gaat hierbij om het risico dat de partij waaraan een lening is verstrekt de verplichtingen niet kan nakomen waardoor de gemeente geen aflossingen en rentebetalingen ontvangt. Ten tweede is een kredietrisico aan de orde ten aanzien van verstrekte gemeentegaranties (ook wel 'borgstellingen' genoemd). Dit laatste kan worden omschreven als een indirect kredietrisico. Dit betreft het risico dat de gemeente de rente- en aflossingsverplichtingen van derden moet overnemen.

Kredietrisico's op uitgezette leningen

Gemeente Alphen aan den Rijn voert, overeenkomstig de bepalingen in de nota 'Treasury, leningen en garanties 2023', een zeer terughoudend beleid als het gaat om het verstrekken van nieuwe leningen. De boekwaarde van de uitgezette leningen bedraagt eind 2025 € 51,7 miljoen en is als volgt gespecificeerd:

RISICOGROEP	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2025
1.Leningen aan woningbouwcorporaties	20.000	20.000
2.Leningen aan deelnemingen	11.834	11.834
3.Overige uitzettingen	19.839	19.891
Totaal	51.673	51.725

Bedragen x € 1.000

De lening in categorie 1 betreft volledig een lening aan woningbouwcorporatie Pré Wonen. De lening in categorie 2 betreft de eind 2021 verstrekte "reverse converteerbare achtergestelde lening" aan Alliander NV. De categorie 'overige uitzettingen' bestaat hoofdzakelijk uit de (duurzaamheids-) leningen Svn (€ 8,5 miljoen) en de langlopende lening aan de schoolbesturen Voortgezet Onderwijs voor de aanvullende financiering van de nieuwbouw (€ 10,2 miljoen).

De "reverse converteerbare achtergestelde lening" aan Alliander NV zal naar verwachting in 2026 worden omgezet naar gewone aandelen van Alliander NV. Alliander NV maakt hierbij gebruik van het recht volgens de vastgelegde voorwaarden in de lening-documentatie.

Hiermee zal het jaarlijkse zekere rendement uit rente (2,075%) plaatsmaken voor een variabel dividend voor zover de financiële prestaties en het dividendbeleid van Alliander NV dit toelaten.

Kredietrisico's t.a.v. gemeentegaranties (borgstellingen)

Gemeente Alphen aan den Rijn staat borg voor betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen welke door organisaties zijn aangetrokken, die activiteiten verzorgen die in het

verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. Deze borgstellingen zijn onder te verdelen in de volgende zeven categorieën:

Risicogroep	Oorspronkelijke hoofdsom	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2025	Borg %	Borg bedrag	Onderliggende zekerheid
1. 50% St. W.S.W.	1.285.818	412.703	489.195	50%	244.598	100,00%
2. Cultuur	3.100	1.491	1.382	100%	1.382	100,00%
3. Onderwijs	109.949	95.731	92.066	100%	92.066	100,00%
4. Sport	2.722	1.074	1.970	div.	1.035	89,17%
5. Zorg	2.133	504	420	100%	420	100,00%
6. Hypothecaire geldleningen	0	569	489	100%	1.054	100,00%
7. Woningbouw NHG	0	342.000	313.000	50%	156.500	100,00%
Totaal	1.403.722	854.073	898.522		496.490	99,98%

Bedragen x € 1.000

Het uitgangspunt bij nieuwe borgstellingen is dat Gemeente Alphen aan den Rijn zich voor 50% van een lening garant stelt (nota 'Treasury, leningen en garanties 2023'). Ten aanzien van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is de kans dat het fonds de achtervangers als borg aan zal spreken erg klein. De primaire zekerheid wordt gevormd door het eigen vermogen van de betreffende woningcorporatie, daarna door het vermogen van de WSW zelf en pas als tertiaire zekerheid Gemeente Alphen aan den Rijn samen met het Rijk; ieder voor 50%.

Ook bij de garantstelling in kader van Nationale Hypotheek Garantie (NHG) is het risico voor Gemeente Alphen aan den Rijn zeer gering te noemen. Gemeente Alphen aan den Rijn heeft een achtervangpositie (samen met het Rijk) voor hypothecaire geldleningen van particulieren met een Nationale Hypotheek Garantie (NHG). De achtervang bedraagt € 156,5 miljoen (zie tabel, onderdeel 7).

De stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) verwacht dat ook meerjarig, voor de periode van 2025 tot en met 2030, er geen aanspraken op de achtervangfunctie zullen worden gedaan (bron: NHG Liquiditeitsprognose 2025-2030). Per 1-1-2011 is de regeling gewijzigd. Het Rijk staat vanaf 2011 voor 100% garant voor de nieuwe garantstellingen. Met andere woorden, voor Gemeente Alphen aan den Rijn is het risico aflopend.

Liquiditeitsrisico en financieringsbehoefte

De gemeente beheerst het liquiditeitsrisico door het periodiek opstellen van een meerjarenliquiditeitsprognose en het dagelijks bewaken van de liquiditeitspositie. Tijdige (interne) informatievoorziening over kasstromen, vooral bij grote investeringen en grondexploitatie projecten, is nu en de komende jaren essentieel. We werken voortdurend aan het verbeteren van de kwaliteit van deze ramingen, zodat we op tijd kunnen inspelen op de financieringsbehoefte.

In 2025 zijn er geen langlopende leningen aangetrokken. In (oktober) 2025 is wel een kortlopende lening aangetrokken (welke in januari 2026 weer is afgelost). De behoefte om geldleningen aan te trekken is in 2025 beperkt geweest. Dit komt door de ontvangst van een vooruit ontvangen subsidie van € 50 miljoen van het Rijk voor de ontwikkeling van de woningbouw in

de Gnephoekpolder. De uitgaven voor dit project zijn de eerste jaren nog beperkt, waardoor deze € 50 miljoen kon worden ingezet voor het reguliere betalingsverkeer van de gemeente.

Koersrisico

De gemeente bezit ruim € 7,5 miljoen aan aandelen in niet-speculatieve deelnemingen (effectenbezit). Het aandelenbezit komt voort uit het (gedeeltelijke) eigendom dat in het verleden bij de oprichting van de betreffende partijen is verkregen. Voor deze aandelen bestaat geen markt en is statutair bepaald dat eigendom is voorbehouden aan (specifieke) overheidslichamen. Vanwege het niet-speculatieve karakter loopt de gemeente hierover nauwelijks koersrisico. De gemeente waardeert de aandelen tegen de historische aanschafprijs.

EFFECTENBEZIT	AANTAL	Boekwaarde 1-1-2025	Boekwaarde 31-12-2025
BNG	256.854	616	616
Oasen	100	688	688
Dunea N.V.	10.671	0	0
Alliander	2.698.008	5.410	5.410
Cyclus N.V.	112.637	774	774
Castellum B.V.	180	0	0
Rijnvicus	180	18	18
Grond Exploitatie Maatschappij "Havenfront" BV	500	0	50
Oog voor Thuis	100	0	0
Totaal:		7.506	7.556

Bedragen x € 1.000

Het gebruik van derivaten is niet toegestaan. Dit is expliciet opgenomen in de Nota Treasury, leningen en garanties.

Valutarisico

Het valutarisico is bij Gemeente Alphen aan den Rijn niet van toepassing.

Schatkistbankieren

Op grond van de Wet financiering decentrale overheden zijn provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Met als doel bij te dragen aan de vereiste daling en verevening van de schuld van de gehele collectieve sector. Als gevolg van een wettelijke (BBV) rapportageverplichting over het schatkistbankieren wordt het bedrag aan middelen, dat door de gemeente buiten de rekening schatkistbankieren bij het Rijk is gehouden in relatie tot het drempelbedrag (de norm), per kwartaal gemonitord. Voor Alphen aan den Rijn bedraagt in 2025 het drempelbedrag per kwartaal € 8,8 miljoen (=2% van de begrotingsomvang). In het 1^e, 2^e en 4^e kwartaal is de gemeente binnen het drempelbedrag schatkistbankieren gebleven. In het 3^e kwartaal is het drempelbedrag overschreden (gemiddelde was € 11 miljoen). De overschrijding in het 3^e kwartaal betreft een incident.

Schatkistbankieren 2025	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Gebruik drempelbedrag per dag	2	2	11	5
Drempelbedrag	9	9	9	9

Schatkistbankieren 2025	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Ruimte (+)/Tekort (-) binnen drempelbedrag schatkistbankieren	7	7	-2	4

Bedragen x € 1 miljoen

Renteschema 2025

Het BBV schrijft voor het renteschema in de Paragraaf Financiering van de begroting op te nemen. Daarmee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, maar ook het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Gehanteerde rentepercentages	%
Percentage rente omslagpercentage	2,50%
Percentage doorberekend aan grondexploitatie	2,50%
Percentage discontovoet grex-en	2,00%

Renteschema o.b.v. notitie rente BBV	Werkelijk
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	3.927
b. De externe rentebaten over de korte en lange financiering	1.178
Saldo rentelasten en rentebaten	2.749
c1. De rente die aan de facilitaire grondexploitaties moet worden doorberekend	-17
c2. De rente van projectenfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	0
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen als daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden onttrekken	-1.250
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	4.016
d1. Rente over eigen vermogen	5.653
d2. Rente over voorzieningen	4.761
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	14.430
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	15.221
f. Resultaat op het taakveld Treasury (voordeel)	791
Boekwaarde begin boekjaar integraal gefinancierde vaste activa	608.834
Omslagrente	2,36%
Gehanteerd percentage	2,50%
Gehanteerd percentage binnen de toleranties?	Ja

Bedragen x € 1.000

4.2.5 Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Organisatie

Organisatieontwikkeling

De kwaliteit van onze dienstverlening aan de inwoners, ondernemers en bezoekers van Alphen aan den Rijn is afhankelijk van onze medewerkers. Zij vormen het kloppend hart van de organisatie: hun vakmanschap, inzetbaarheid, welzijn en motivatie zijn bepalend.

Organisatieontwikkeling draagt bij aan de doelstelling een robuuste en wendbare organisatie te zijn met een stevig huis. We werken daarom aan een passende organisatievorm, versterken van ons leiderschap, de groei & ontwikkeling van onze medewerkers en de zorg voor vitale medewerkers. Daarnaast zetten we ons in op een stevige basis en de balans tussen taken, middelen en mensen.

Aantrekkelijk werkgeverschap en onze arbeidsmarktpositie

De gemeente Alphen aan den Rijn wil een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Dat betekent dat we aandacht hebben en blijven houden voor het bieden van stageplaatsen voor studenten om hen kennis te laten maken met het werk van de gemeente en daarmee voor de toekomst mogelijk potentiële kandidaten te werven.

De aandacht voor het goed laten landen van medewerkers in de organisatie krijgt vorm door een onboarding traject wat al start voordat de medewerker daadwerkelijk begint.

Leidinggevendsten sturen op groei en ontwikkeling van de medewerkers door in te zetten op het zijn van een lerende organisatie, ontmoetingen en uitwisseling te stimuleren en zowel individueel als in teamverband te leren. Ook hebben we aandacht voor vitaliteit van medewerkers door in te zetten op voldoening, zingeving, plezier en verbinding. Tot slot is er continue aandacht nodig voor de blijvende inzetbaarheid van medewerkers door het actief bevorderen van vitaliteit en werkbalans.

Tot slot is structurele aandacht voor het sociale werkklimaat belangrijk. Een klimaat waarin feedback geven en ontvangen gewoon is en medewerkers zichzelf kunnen zijn. Een omgeving waarin er duidelijke afspraken zijn over hoe we met elkaar omgaan en op welke manier er ruimte is om het gesprek te voeren op die momenten dat het niet gaat zoals afgesproken.

Balans mensen, middelen, taken

De organisatie komt uit een periode met veel wisselingen in het leidinggevende kader. Met de komst van sectormanagers is er meer rust en structuur gekomen en zijn de randvoorwaarden aanwezig om te bouwen aan een organisatie die meer in balans en toekomstgericht is. De druk op de organisatie is nog steeds onverminderd hoog en in alle onderzoeken geven medewerkers aan te maken te hebben met een hoge werkdruk. Dit jaar maken we met het programma inzicht en evenwicht in formatie zichtbaar waar er een disbalans zit in de ambities en middelen.

Overzicht landelijke indicatoren

Landelijke indicatoren	Eenheid	Waarde Alphen (jaar)	Landelijke gemiddelde waarde (jaar)	Bron	Gemeentelijke streefwaarde 2025
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	8,47 (2025) 7,83 (2024) 7,50 (2023) 7,84 (2022)	–	Eigen gegevens gemeente	Maximaal niveau 100.000+ gemeenten
Bezetting ¹⁰	Fte per 1.000 inwoners ¹¹	8,31 (2025) 7,62 (2024) 7,31 (2023) 7,27 (2022)	Personeelsmonitor gemeenten 2021: a) 100.000+ gemeenten (excl. G4): 8,1 fte b) Alle gemeenten: 8,9 fte c) G4-gemeenten: 17,5 fte	Eigen gegevens gemeente + personeelsmonitor gemeenten	Maximaal niveau 100.000+ gemeenten
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	1.263 (2025) 1.274 (2024) 1.123 (2023)	–	Jaarverslag gemeente	Maximaal niveau 100.000+ gemeenten
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	18,8% (2025 JR) 25,0% (2024 JR) 24,4% (2023 JR) 21,3% (2022 JR)	Personeelsmonitor gemeenten 2021: a) 100.000+ gemeenten (excl. G4): 16,9% b) Alle gemeenten: 16,5% c) G4-gemeenten: 16,3%	Jaarverslag gemeente + personeelsmonitor gemeenten	Maximaal niveau 100.000+ gemeenten
Overhead	% van totale lasten	11,7% (2025 JR) 11,8% (2024 JR)	(de gegevens van gemeenten	Jaarverslag gemeente	Ondanks feit dat er verschillende

¹⁰ Bezetting: alle medewerkers met arbeidsovereenkomst voor (on)bepaalde tijd bij de gemeente, inclusief de griffie, exclusief stagiairs en werkervaringsplaatsen. Voor Rijnvicus betekent dit dat alleen de medewerkers met een arbeidsovereenkomst met de gemeente tot de bezetting worden gerekend. De medewerkers van Rijnvicus met een arbeidsovereenkomst met Rijnvicus B.V. tellen dus niet mee binnen dit cijfer.

¹¹ Bezetting in fte per 1.000 inwoners = [bezetting in fte's op 31 december jaar t/aantal inwoners op 1 januari jaar t+1] * 1.000. Benchmark is de Personeelsmonitor Gemeenten van het A+O fonds.

Landelijke indicatoren	Eenheid	Waarde Alphen (jaar)	Landelijke gemiddelde waarde (jaar)	Bron	Gemeentelijke streefwaarde 2025
		12,3% (2023 JR) 12,1% (2022 JR)	lopen onderling sterk uiteen ondanks de "uniforme" meetmethode)		meetmethodes gebruikt worden, maximaal de bandbreedte van 100.000+ gemeenten aanhouden.

Integriteit

In 2025 lag de nadruk van integriteitswerkzaamheden op de 'sociale integriteit'; gewenste omgangsvormen en het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag. Aan de hand van trainingen en andere bewustwordingsactiviteiten wordt hiervoor aandacht gevraagd binnen de organisatie.

De activiteiten gericht op de sociale integriteit worden ook opgenomen in een breder programma rondom een veilig sociaal werkklimaat. Onderdeel daarvan is een training bestuurlijke sensitiviteit voor medewerkers die regelmatig het bestuur adviseren. Verder worden activiteiten binnen het leiderschapsprogramma ontplooid om de teamleiders handvatten te geven om integriteitsonderwerpen te bespreken en op te pakken binnen hun eigen team.

Frauderisicobeheersing

Frauderisicobeheersing is structureel onderdeel van de interne beheersing van de gemeentelijke organisatie. In de reguliere processen zijn beheersmaatregelen ingericht die bijdragen aan het voorkomen en signaleren van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Als aanvullende toets betreft het team Verbijzonderde Interne Controle frauderisico's bij de uitvoering van haar controles. De uitkomsten hiervan worden binnen het VIC-team besproken en, waar relevant, onder de aandacht gebracht bij procesverantwoordelijken om het bewustzijn rondom frauderisico's verder te versterken.

Verder is de Nota Misbruik en Oneigenlijk Gebruik opgesteld. Deze nota richt zich op risico's van misbruik en oneigenlijk gebruik door derden en beschrijft de wijze waarop de gemeente deze risico's wil voorkomen, signaleren en beheersen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het M&O-criterium binnen de rechtmatigheidsverantwoording.

Naast deze maatregelen beschikt de gemeente over integriteitsbeleid, een vertrouwenspersoon en een regeling voor het melden en onderzoeken van mogelijke integriteitsschendingen. Het directieteam heeft hiervoor de Regeling meld- en onderzoeksprotocol integriteit vastgesteld.

Ook binnen het sociaal domein is aandacht voor frauderisico's. Toezichthouders voeren controles uit, signaleren risico's en dragen door middel van presentaties en kennisdeling bij aan bewustwording binnen de organisatie.

Hiermee werkt de gemeente aan het verder versterken van de interne beheersing en het vergroten van het bewustzijn rondom fraude, integriteit, misbruik en oneigenlijk gebruik.

Rechtmatigheidsbevindingen

In dit onderdeel worden de individuele fouten en onduidelijkheden toegelicht die de rapportagegrens van €475.000 overschrijden en/of op basis van kwalitatieve criteria afzonderlijk relevant zijn voor de gemeenteraad. De rapportagegrens bepaalt welke afwijkingen expliciet worden toegelicht. Afwijkingen onder deze grens zijn betrokken in de totale beoordeling van de rechtmatigheidsverantwoording, maar worden niet afzonderlijk toegelicht.

Begrotingscriterium

Er zijn geen individuele begrotingsonrechtmatigheden boven de rapportagegrens van €475.000 geconstateerd die op grond van artikel 10 van de Financiële verordening 2025 als niet-acceptabel worden aangemerkt.

De geconstateerde begrotingsonrechtmatigheden passen binnen het bestaande beleid van de raad en/of betreffen autonome ontwikkelingen. De gemeente blijft inzetten op tijdige signalering van begrotingsafwijkingen en verwerking hiervan in tussentijdse rapportages en begrotingswijzigingen

Voorwaardencriterium – Europese aanbestedingen

Binnen het voorwaardencriterium is één individuele onrechtmatigheid boven de rapportagegrens van €475.000 geconstateerd inzake de opdracht Meerjarig onderhoud asfaltverhardingen. De omvang van deze onrechtmatigheid bedraagt €4,4 miljoen.

De oorspronkelijke opdracht is nationaal aanbesteed. Door een hogere onderhoudsbehoefte en aanvullende werkzaamheden is de totale opdrachtwaarde gedurende de looptijd hoger uitgekomen dan oorspronkelijk geraamd en toegestaan binnen de gevolgde aanbestedingsprocedure. Hierdoor is formeel sprake van een aanbestedingsonrechtmatigheid.

Om de continuïteit van de uitvoering en de verkeersveiligheid te waarborgen, zijn de werkzaamheden tijdelijk voortgezet binnen het bestaande raamcontract. Tegelijkertijd is vanaf het voorjaar van 2025 gestart met de voorbereiding van een nieuwe Europese aanbesteding. Deze aanbesteding is in november 2025 via TenderNed openbaar gemaakt.

In de nieuwe aanbesteding is rekening gehouden met een hogere en meer realistische raming van de onderhoudswerkzaamheden. Daarnaast wordt ingezet op tijdige signalering van mogelijke overschrijdingen van opdrachtwaarden, zodat eventuele aanbestedingsrechtelijke gevolgen eerder kunnen worden beoordeeld.

Toelichting misbruik en oneigenlijk gebruik

Er zijn geen individuele fouten of onduidelijkheden inzake misbruik en oneigenlijk gebruik geconstateerd boven de rapportagegrens van €475.000.

In december 2025 heeft het college de Nota Misbruik en Oneigenlijk Gebruik vastgesteld. Hiermee is invulling gegeven aan het advies van de Commissie BBV om een overkoepelend M&O-beleid vast te stellen, gericht op het voorkomen en bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik binnen de gemeentelijke processen en regelingen.

De beheersing van fraude, misbruik- en oneigenlijk gebruik risico's is nader toegelicht in het afzonderlijke onderdeel over frauderisicobeheersing binnen deze paragraaf.

Niet-financiële rechtmatigheidsbevindingen

Op grond van de Wet Fido zijn decentrale overheden verplicht overtollige middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. In 2025 bedroeg het drempelbedrag schatkistbankieren voor de gemeente Alphen aan den Rijn € 8,8 miljoen per kwartaal.

In het 1e, 2e en 4e kwartaal is de gemeente binnen het drempelbedrag gebleven. In het 3e kwartaal is het drempelbedrag overschreden. Het gemiddelde bedrag buiten de schatkist bedroeg in dat kwartaal € 11 miljoen. De overschrijding in het 3e kwartaal betreft een incident.

De overschrijding in het 3e kwartaal betreft een niet-financiële rechtmatigheidsbevinding in het kader van de Wet fido. Er zijn geen aanwijzingen dat hierdoor financiële schade voor de gemeente is ontstaan.

Informatisering en digitalisering

Om grip te houden en de kosten en opbrengsten van (extra) investeringen in informatisering en digitalisering goed te kunnen verantwoorden, versterken we de aansturing van de hele informatieketen, van idee tot beheer. Dit zal op de lange termijn de flexibiliteit en stabiliteit van de informatievoorziening verbeteren. In 2025 zetten we in dit kader onder andere in op het versterken van het fundament. Zo is er door de informatievoorziening een belangrijke bijdrage geleverd aan het programma basis op orde.

In 2025 is de transitie ingezet om de BVO Rijn en Braassem te ontmantelen en over te zetten naar een centrumregeling.

In 2025 is gestart met het voorbereiden van de aanbesteding van een nieuwe IT-leverancier. Daarnaast zijn er diverse vervangingsprojecten op het gebied van applicaties uitgevoerd. Diverse kernapplicaties zijn hierbij overgezet naar SAAS.

Inkoop en aanbesteding

In 2025 heeft de gemeenteraad het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2025-2029 vastgesteld. Hierin hebben we opgeschreven hoe we producten, diensten en werken voor de gemeente willen inkopen. In het nieuwe beleid zijn onze doelen bijgewerkt. We hebben ook ideeën van ondernemers verwerkt. Zo hebben we de kansen voor het MKB en de omgang met lokale ondernemers bij inkopen eenvoudiger gemaakt.

4.2.6 Paragraaf 6 Verbonden partijen

Deel 1 Algemeen

Voor veel gemeentelijke taken is het noodzakelijk of gewenst om deel te nemen in een verbonden partij. Voor een aantal gemeentelijke taken is deelname aan een verbonden partij wettelijk verplicht. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Veiligheidsregio en HECHT (voormalig RDOG). Voor andere taken is het een vrije keuze. Dan hebben andere vormen van samenwerking de voorkeur van het college. Deelname in een verbonden partij is gericht op het realiseren van gemeentelijke doelstellingen. Daarmee is het voor de gemeente van belang dat deze partijen financieel gezond zijn en blijven. Voor een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente is het van belang om in beeld te hebben in welke partijen de gemeente deelneemt, in het belang in elk van die partijen en in de financiële positie van elk van die partijen.

Wettelijke vereisten

In Artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt bepaald welke informatie de paragraaf verbonden partijen moet bevatten en welke informatie over de verbonden partijen opgenomen moet worden. Het BBV beschrijft een verbonden partij als een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of wanneer aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht.

Beleid

In juni 2024 (Zaaknummer 3346282) zijn de ontwerp-begrotingen 2025 van de gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente deelneemt aangeboden aan de raad. Een dergelijke gebundelde behandeling komt het inzicht in de gemeenschappelijke regelingen ten goede. Voor een aantal verbonden partijen geldt wettelijke verplichte deelname. Ook wordt gekeken naar wat voor Gemeente Alphen aan den Rijn eenvoudiger, doelmatiger en effectiever kan. Ook de verhouding tussen prijs en kwaliteit speelt daarbij een rol. Voor een aantal verbonden partijen volgt de komende periode verdere uitwerking.

Risico's

Om de financiële risico's van een verbonden partij te kunnen bepalen, is het van belang inzicht te hebben in de omvang van de jaarlijkse financiële bijdrage, (toereikende van) het weerstandsvermogen van de verbonden partij, de mate van financiële aansprakelijkheid van de deelnemers en de mogelijkheden tot bijsturing. Voor een analyse van de bestuurlijke risico's is onder andere inzicht nodig over de mate waarin de belangen van de deelnemers en de verbonden partij samenvallen, de invloed op de samenstelling van en vertegenwoordiging in het bestuur, afspraken over doelen, prestaties en informatievoorziening en de invloed van de prestaties op de beleidsdoelstellingen van de deelnemers.

Financiële kader

Jaarlijks worden de financiële uitgangspunten voor de gemeenschappelijke regelingen in de regio Hollands Midden voorbereid door een bestuurlijke klankbordgroep. In dit kader worden

afspraken vastgelegd over de indexering van de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen en over de eventuele financiële taakstelling die de gemeenschappelijke regelingen krijgen opgelegd. Het kader geldt in elk geval voor de gemeenschappelijke regelingen HECHT, Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM), Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland en Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH). Het kan door de deelnemende gemeenten ook van toepassing worden verklaard op andere samenwerkingsverbanden/gemeenschappelijke regelingen dan de hiervoor genoemde. Van die mogelijkheid heeft de Gemeente Alphen aan den Rijn geen gebruik gemaakt.

Lijst met verbonden partijen

Hieronder volgt de lijst van verbonden partijen volgens de criteria van het BBV waar de gemeente aan deelneemt.

Gemeenschappelijke regelingen

- Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)
- HECHT
- Holland Rijnland
- Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)
- Promen
- Bedrijfsvoering organisatie Rijn en Braassem
- Service Organisatie Zorg

Deelnemingen

- Cyclus N.V.
- Theater Castellum B.V.
- Rijnvicus B.V.
- Oog voor thuis B.V.
- Grond Exploitatie Maatschappij "Havenfront" B.V.
- BNG Bank N.V.
- Oasen N.V.
- Dunea N.V.
- Alliander N.V.

Stichtingen

Er zijn geen Stichtingen waarin de gemeente deelneemt die volgens de definitie van het BBV als Verbonden Partij moeten worden beschouwd.

Deel 2 Verbonden partijen

A Gemeenschappelijke regelingen

Een gemeenschappelijke regeling is een publiekrechtelijk samenwerkingsverband tussen bestuursorganen van twee of meer openbare lichamen. De instelling en werking van een gemeenschappelijke regeling wordt geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR).

De deelnemers in een gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten. Gemeente Alphen aan den Rijn neemt deel in de volgende regelingen.

A1 Veiligheidsregio Hollands Midden

Vestigingsplaats	Leiden
Bijdrage 2025	€ 8,8 miljoen
Programma	2. Wonen
Bron	Voorlopige Jaarrekening 2025

Doelstelling/Taak

De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) is een gemeenschappelijke regeling van achttien gemeenten in de regio Hollands Midden op basis van de Wet veiligheidsregio's, de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet publieke gezondheid. De VRHM strekt zich uit van de Duin- en Bollenstreek in het noorden via het Groene Hart naar Krimpenerwaard in het zuiden.

De veiligheidsregio heeft de volgende taken:

- Het voorbereiden op de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Het in stand houden van een regionale Gemeenschappelijke Meldkamer;
- Het ondersteunen van gemeenten op aspecten van integrale veiligheid.

Kortom; de veiligheidsregio staat voor de (fysieke) veiligheid van inwoners, bedrijven en instellingen. Een organisatie die ook een onmisbare motor is gebleken voor het openbaar bestuur om invulling te kunnen geven aan hun crisisverantwoordelijkheden tijdens bijvoorbeeld de langdurige corona-, Oekraïne- en migratiecrises. Deze crises zijn voorbeelden van hoe de wereld om ons heen verandert. Ontwikkelingen in de samenleving als klimaatverandering, verdichting, digitale afhankelijkheid, hyperconnectiviteit, energietransitie, vergrijzing en polarisatie leiden tot nieuwe en complexere risico's voor de veiligheid van de inwoners.

De beschikbare capaciteit en middelen voor deze nieuwe opgaven zijn echter beperkt en dit vraagt om een wendbare organisatie en het voortdurend maken van keuzes ten aanzien van de inzet van beschikbare capaciteiten. De ingewikkeldheden van deze nieuwe tijd hebben een belangrijke plaats gehad bij het opstellen van het nieuwe Regionaal Beleidsplan 2024-2027 'Focus op veiligheid, vandaag én morgen'.

Daarnaast zijn alle (wettelijke) taken van de veiligheidsregio in samenhang vertaald in het beleidsplan.

Financieel

Voor indexering wordt de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden gevolgd.

Veiligheidsregio Hollands Midden			
Jaarresultaat 2025			2019
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	1.125	1.180	2.305
Bestemmingsreserve	5.019	583	5.602
Totaal eigen vermogen	6.144	1.763	7.907
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	7.836	231	8.067
Kort vreemd vermogen	7.175	4.845	12.020
Lang vreemd vermogen	59.515	-3.470	56.045
Totaal vreemd vermogen	74.526	1.606	76.132
Totaal eigen en vreemd vermogen	80.670	3.369	84.039

Bedragen x € 1.000

Risico's

De VRHM is financieel solide en wordt gefinancierd vanuit gemeenten. Het financieel risico wordt op dit moment gering geacht.

A2 HECHT

Vestigingsplaats	Leiden
Bijdrage 2025	€ 8,2 miljoen
Programma	4. Samenleving
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025

Dit is de gemeentelijke bijdrage voor de diensten die door 18 gemeenten in de regio Hollands Midden worden afgenomen en waarvoor gerekend wordt met een bijdrage per inwoner of per kind. Daarnaast ontvangt HECHT ook (subsidie)budget voor aanvullende diensten op het gebied van de publieke zorg en gezondheid.

Doelstelling/Taak

Bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van de inwoners in reguliere en crisissomstandigheden. HECHT is als multidisciplinaire organisatie, een deskundige partner in de zorg- en veiligheidsketen met een duidelijk doel: alles wat zij doen leidt tot verbetering van de kwaliteit van het leven, meer positief ervaren gezondheid, meer veiligheid en meer kansen voor inwoners in de regio Hollands Midden.

HECHT is een gemeenschappelijke regeling van de 18 gemeenten in de regio Hollands Midden. HECHT voert wettelijke taken uit voor wat betreft de openbare gezondheidszorg (OGZ), de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) en de ambulancezorg (regionaal ambulance vervoer/RAV) en het Zorg en Veiligheidshuis (ZVH). De taken die vallen onder de openbare gezondheidszorg betreffen onder meer de bestrijding van infectieziekten, de jeugdgezondheidszorg voor kinderen en jongeren van 0 tot 19 jaar en taken op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg (Meldpunt Zorg en Over last). HECHT voert ook taken uit op het gebied van de bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis).

Het Zorg- en Veiligheidshuis is een apart organisatieonderdeel bij HECHT. De regio Hollands Midden heeft zich ten doel gesteld om te komen tot een effectieve aanpak van complexe casuïstiek waarbij (in meerderheid van de casussen) sprake is van zowel sociale, zorg- als veiligheidsproblematiek.

Het programma Geneeskundige hulpverlening (de GHOR) maakt deels (functioneel en financieel) onderdeel uit van de organisatie Hecht maar valt per 1 januari 2025 beleidsmatig en organisatorisch onder verantwoordelijkheid van het bestuur en de organisatie van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM).

Het programma Ambulancezorg wordt betaald door de zorgverzekeraars. Voor het programma Openbare Gezondheidszorg (sector GGD) en het Zorg en Veiligheidshuis (ZVH) wordt een gemeentelijke bijdrage per inwoner (BPI) of per kind (BPK) in rekening gebracht. Daarnaast kunnen gemeenten aanvullende diensten afnemen bij HECHT.

Financieel

Voor indexering wordt de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden gevolgd.

HECHT			
Jaarresultaat 2025			3.489
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	191	53	244
Bestemmingsreserve	100	-100	0
Totaal eigen vermogen	291	-47	244
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	2.269	139	2.408
Kort vreemd vermogen	10.440	-2.375	8.065
Lang vreemd vermogen	15.843	1.655	17.498
Totaal vreemd vermogen	28.552	-581	27.971
Totaal eigen en vreemd vermogen	28.843	-628	28.215

Bedragen x € 1.000

Risico's

Als gevolg van personeelskrapte op de arbeidsmarkt kampt Hecht met zowel een kwalitatieve als kwantitatieve bezettingsvraagstuk. Nieuwe ontwikkelingen, wettelijke taken zoals suicide preventie zorgen voor organisatorische en financiële uitdagingen.

A3 Holland Rijnland

Vestigingsplaats	Leiden
Bijdrage 2025	€ 0,98 miljoen
Programma	2. Wonen
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025

Doelstelling/Taak

Holland Rijnland is een vrijwillige maar niet vrijblijvende samenwerking van en voor 13 deelnemende gemeenten in het hart van de Randstad. Vanuit de provincie en het Rijk heeft Holland Rijnland de opdracht om met name in het ruimtelijke domein vraag en aanbod regionaal aan elkaar te relateren. Holland Rijnland voert ook in het maatschappelijke domein een aantal programma's, taken en opdrachten uit zoals Woonruimteverdeling.

Een juridische basis is hiervoor geborgd in de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland. De gemeente mandateert als het ware Holland Rijnland maar blijft uiteindelijk verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

In 2022 is door Holland Rijnland het werkprogramma 2022–2026 vastgesteld. Dit programma bouwt voort op de in 2021 vastgestelde strategieën: de Regionale Strategie Mobiliteit (RSM), de Regionale Energiestrategie 1.0 (RES) én de Regionale Omgevingsagenda (ROA). Holland Rijnland organiseert besluitvorming van strategische keuzes. Niet alle vraagstukken uit het werkprogramma spelen in elke gemeente. Daarom zoekt Holland Rijnland met een nieuwe gebiedsgerichte aanpak, optimale coalities om deze doelen te bereiken. Soms met alle gemeenten, soms sub-regionaal of met een kleine groep gemeenten. In april 2024 is door Holland Rijnland de Regionale Investeringsagenda vastgesteld. Hier is de raad nauw bij betrokken. De investering die dit vraagt over de jaren 2025–2027 is gereserveerd in de begroting 2025.

Financieel

Voor indexering wordt de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden gevolgd.

Holland Rijnland			
Jaarresultaat 2025			822
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	11	0	11
Bestemmingsreserve	976	-104	872
Totaal eigen vermogen	987	-104	883
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	318	-164	154
Kort vreemd vermogen	2.601	-2.218	383
Lang vreemd vermogen	0	0	0
Totaal vreemd vermogen	2.919	-2.382	537
Totaal eigen en vreemd vermogen	3.906	-2.486	1.420

Bedragen x € 1.000

Risico's

Holland Rijnland is financieel solide en wordt gefinancierd vanuit gemeenten. Het financieel risico wordt op dit moment gering geacht.

A4 Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

Vestigingsplaats	Gouda
Bijdrage 2025	€ 4,2 miljoen
Programma	3. Duurzaam
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025

Doelstelling/Taak

De ODMH voert voor de gemeente Alphen aan den Rijn de wettelijke taken uit op het gebied van (milieu) vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast voert de ODMH ook de wettelijke asbest- en slooptaken voor de gemeente uit. De ODMH adviseert de gemeente ook over milieuaspecten bij ruimtelijke plannen en voert ook nieuwe wettelijke taken uit ten aanzien van bodem, energie, externe veiligheid, geluid- en luchtkwaliteit, archeologie en ecologie. Ook op het gebied van duurzaamheid wordt samengewerkt met de ODMH. Ten aanzien van de nieuwe wettelijke bodemtaken, als gevolg van de invoering van de Omgevingswet, is duidelijk dat daarvoor geen aparte (extra) financiering vanuit het Rijk komt. De financiële consequenties van deze nieuwe taak zijn al verwerkt in de gemeentelijke begroting.

Financieel

De financiële band met de Omgevingsdienst blijft beperkt tot een verrekening van de afgenomen uren voor uitvoering van de milieu-, sloop- en asbesttaken. Na afloop van het jaar wordt afgerekend op basis van de werkelijk voor onze gemeente gemaakte uren. De indexering zoals opgenomen in de begroting 2025 van de ODMH valt binnen het, in de financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden begroting 2025 opgenomen, toegestane indexeringspercentage. De afwijking t.o.v. de begroting 2024 ODMH bedraagt € 263.721. Dit verschil is een gevolg de geïndexeerde personele en materiele kosten ad. € 193.473 + 607 extra bodemuren ad. € 70.248.

Omgevingsdienst Midden-Holland			
Jaarresultaat 2025			30
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	1.401	0	1.401
Bestemmingsreserve	589	838	1.427
Gerealiseerd resultaat	880	30	910
Totaal eigen vermogen	2.870	868	3.738
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	941	69	1.010
Kort vreemd vermogen	2.338	-227	2.111
Lang vreemd vermogen	7.673	2.084	9.757
Totaal vreemd vermogen	10.952	1.926	12.878
Totaal eigen en vreemd vermogen	13.821	2.797	16.618

Bedragen x € 1.000

Risico's

Het jaar 2025 is het tweede jaar na de invoering van de Omgevingswet. Bij de totstandkoming van de begroting zijn de kentallen onder de oude wetgeving nog als uitgangspunt genomen

omdat van het jaar 2024 nog onvoldoende referentiemateriaal voor handen is. Werkende weg 2025 wordt, evenals in 2024, gemonitord of e.e.a. daadwerkelijk uitkomt. Via de maandrapportages worden we van de voortgang op de hoogte gehouden. Ook de ODMH wordt geconfronteerd met kostenontwikkelingen die een stijging laten zien van materiele en personele kosten als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt, noodzakelijke inhuur en stijging van de cao-lasten.

A5 Promen

Vestigingsplaats	Gouda
Bijdrage 2025	€ 0,853 miljoen
Programma	4. Samenleving
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025

Doelstelling/Taak

Promen voert voor de aangesloten gemeenten de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Naast de traditionele Wsw-doelgroep ondersteunt Promen ook inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die vallen onder de Participatiewet. Voor de gemeente Alphen aan den Rijn betreft dit uitsluitend de dienstverlening voor de SW-medewerkers uit voormalig Boskoop, ongeveer 25 tot 30 personen (22 SE).

Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 is nieuwe instroom in de Wsw niet meer mogelijk. Hierdoor krimpt het aantal medewerkers structureel en verandert de financiële verhouding tussen kosten en opbrengsten. De deelnemende gemeenten hebben in 2017 een gezamenlijk hoofdlijnenbesluit vastgesteld voor de periode 2018–2025, waarin onder meer de scheiding tussen Wsw-uitvoering en dienstverlening in het kader van de Participatiewet is geregeld. Ook is daarin vastgelegd dat de financiering van SW-medewerkers plaatsvindt op basis van een integrale kostprijs per arbeidsplaats.

Door de aanhoudende afname van het aantal Wsw-dienstverbanden en stijgende loonkosten blijft de integrale kostprijs per SW-medewerker toenemen. De lagere omzet als gevolg van de dalende populatie leidt ertoe dat de vaste kosten over minder medewerkers moeten worden verdeeld. Daarnaast is per 2025 een landelijke regeling die eerder inkomensvoordeel bood, komen te vervallen, wat bijdraagt aan een hogere kostprijs. Deze ontwikkelingen werken in 2026 door in de financiële positie van Promen en in de bijdrage die van deelnemende gemeenten wordt gevraagd.

Financieel

Voor indexering wordt de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden gevolgd.

Promen	Bedragen x € 1.000		
Jaarresultaat 2025			207
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	1.792	106	1.898

Promen		Bedragen x € 1.000	
Bestemmingsreserve	1.499	328	1.827
Totaal eigen vermogen	3.291	434	3.725
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	771	1.044	1.815
Kort vreemd vermogen	3.189	-387	2.802
Lang vreemd vermogen	3.236	-244	2.992
Totaal vreemd vermogen	7.196	413	7.609
Totaal eigen en vreemd vermogen	10.487	847	11.334

Bedragen x € 1.000

Risico's

Promen werkt in 2026 in een soort "tussenfase", waarbij oude afspraken formeel aflopen maar nieuwe afspraken nog niet zijn vastgesteld.

A6 Bedrijfsvoering organisatie Rijn en Braassem

Vestigingsplaats	Alphen aan den Rijn
Bijdrage 2025	€ 12,8 miljoen
Programma	
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025

Doelstelling/Taak

De BVO Rijn en Braassem is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem, die per 1 januari 2018 is opgericht en per 31-12-2025 is geliquideerd. Per 31-12-2025 is de BVO geliquideerd, daarmee is het jaarverslag ook de eindverantwoordelijkheid van de liquidatie van de BVO Rijn & Braassem.

Het doel van deze regeling is het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering van de taken van de gemeenten op het gebied van informatievoorziening, automatisering en andere niet-overheidstaken en het daarbij vergaand ontdebellen van ICT-functionaliteit. Daardoor zijn de gemeenten beter in staat zich te focussen op hun kerntaken. De Bedrijfsvoering organisatie voert voor de gemeenten taken uit op het gebied van informatisering, automatisering en andere niet-overheidstaken. Per 1-1-2026 zijn de taken ondergebracht bij de gemeente Alphen aan den Rijn en is voor de diensten van Kaag & Braassem een centrumregeling opgesteld.

Financieel

Voor 2025 bedraagt het resultaat BVO Rijn en Braassem € 1,1 miljoen positief. Hiervan is € 0,88 miljoen bestemd voor Alphen aan den Rijn.

Bedrijfsvoering organisatie Rijn en Braassem			
Jaarresultaat 2025			1.104
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	48	-48	0
Bestemmingsreserve	0	0	0
Totaal eigen vermogen	48	-48	0
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	0	0	0
Kort vreemd vermogen	1.550	-748	802
Lang vreemd vermogen	0	0	0
Totaal vreemd vermogen	1.550	-748	802
Totaal eigen en vreemd vermogen	1.598	-796	802

Bedragen x € 1.000

Risico's

Voor de BVO Rijn en Braassem worden, onder voorbehoud van de reguliere onzekerheden ten aanzien van de ontwikkeling van lonen en prijzen, enkel financiële risico's opgemerkt.

A7 Service Organisatie Zorg (SOZ)

Vestigingsplaats	Leiden
Bijdrage 2025	€ 0,131 miljoen
Programma	4. Samenleving
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025

Doelstelling/Taak

De SOZ is op 7 april 2022 opgericht als Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (ingeschreven in de KvK en gepubliceerd). Volgens artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling behartigt SOZ de belangen van de gemeenten op het terrein van de uitvoering van de gemeentelijke contratering in het kader van de Jeugdwet. Voor de gemeente Alphen aan den Rijn verzorgt de SOZ in 2025 de inkoop van de jeugdbescherming, jeugdreclassering, de gesloten jeugdhulp en de crisis-bereikbaarheidsdienst GGZ.

Financieel

Belangrijke onderdelen van de uitvoering betreft de contracteren van aanbieders die Jeugdzorg leveren aan jeugdigen uit de deelnemende gemeenten, contractmanagement met deze aanbieders, de controle op de facturen van de aanbieders, de verantwoording daarvan en de data-analyse.

De SOZ is een kleine en platte organisatie met een beknopte begroting waarbij de kostenpos-
ten onder te verdelen zijn in personele kosten, programma- en materiële lasten, dienst verle-
ning SP71 en dienstverlening Holland Rijnland.

De SOZ wordt gefinancierd door de dertien deelnemende gemeenten. De verdeling van de
kosten vindt plaats op basis van een vastgestelde verdeelsleutel. De verdeelsleutel is geba-
seerd op de jeugdkosten T-2. De verdeelsleutel van Alphen aan den Rijn is voor dit jaar vast-
gesteld op 3,2% (begroting SOZ 2025).

Service organisatie zorg			
Jaarresultaat 2025			293
	Stand per 31-12- 2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12- 2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	424	293	717
Bestemmingsreserve	0	0	0
Totaal eigen vermogen	424	293	717
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	72	-40	32
Kort vreemd vermogen	3.761	2.123	15.884
Lang vreemd vermogen	0	0	0
Totaal vreemd vermogen	13.833	2.083	15.916
Totaal eigen en vreemd vermogen	14.257	2.376	16.633

Bedragen x € 1.000

Risico's

Het risico dat de Gemeente Alphen aan den Rijn loopt ten aanzien van deze verbonden partij
is nihil.

B Deelnemingen

B1 Cyclus N.V.

Vestigingsplaats	Moordrecht
Bijdrage 2025	€ 5.559.820,43 (inclusief jaarafrekening)
Programma	2. Wonen
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025
Aantal aandelen	112.637 (24,66%) met een boekwaarde van € 774.000

Doelstelling/Taak

De doelstelling van Cyclus is het op een verantwoorde wijze laten verwerken van het ingeza-
melde huishoudelijk afval tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

Financieel

De kosten die Cyclus op grond van de dienstverleningsovereenkomst in rekening brengt zijn
sterk afhankelijk van de ter verwerking aangeboden hoeveelheden huishoudelijk rest afval,
oud papier en GFT. De verwerkingskosten worden grotendeels door de markt bepaald. Cyclus
hanteert daarnaast een transparante opslag voor algemene kosten (bedrijfsvoering). In 2025
heeft Cyclus een voorschot van afgerond € 5,5 miljoen in rekening gebracht, gevolgd door

een afrekening van € 42.284. De jaarrekening van Cyclus over 2025 is in dit stadium nog niet beschikbaar. Zoals gebruikelijk zijn hieronder de realisatiecijfers van een jaar eerder (2024) gepresenteerd en worden de cijfers van 2025 opgenomen in onze begroting voor 2027.

Cyclus N.V.			
Jaarresultaat 2024			2.893
	Stand per 31-12-2023	Mutaties 2024	Stand per 31-12-2024
Eigen vermogen			
Algemene reserve	4.281	0	4.281
Bestemmingsreserve	6.982	2.893	9.875
Totaal eigen vermogen	11.263	2.893	14.156
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	350	136	486
Kort vreemd vermogen	23.523	686	24.209
Lang vreemd vermogen	0	0	0
Totaal vreemd vermogen	23.873	822	24.695
Totaal eigen en vreemd vermogen	35.136	3.715	38.851

Bedragen x € 1.000

Risico's

Het risico vanuit het aandeelhouderschap voor de Gemeente Alphen aan den Rijn is klein. Cyclus N.V. heeft een gezonde begroting met een jaarlijks positief resultaat. De aandeelhoudersvergadering, bestaande uit bestuurders van deelnemende gemeenten, bepaalt de bestemming van het resultaat.

De risico's met betrekking tot de participatie in het DVO Cyclus hebben betrekking op de kosten voor verwerking van diverse afvalstromen. De tarieven op de grondstoffenmarkt zijn grillig. De grote volumes grondstoffen leveren, samen met het onvoorspelbare verloop van tarieven, financiële risico's. Eventuele meerkosten door prijsstijgingen hebben effect op de gemeentelijke egalisatiereserve afval en indien noodzakelijk de op afvalstoffenheffing.

B2 Theater Castellum B.V.

Vestigingsplaats	Alphen aan den Rijn
Bijdrage 2025	€ 2.796.000
Programma	4. Samenleving
Bron	Voorlopige subsidieverlening 2025
Aantal aandelen	180 (100%) met een boekwaarde van € 0

Doelstelling/Taak

De B.V. waarvan gemeente Alphen aan den Rijn 100% aandeelhouder van is, is opgericht om een theater te exploiteren. In het pand wordt ook een bioscoop gerund en er vinden verhuringen plaats. Het pand is in eigendom van de Gemeente Alphen aan den Rijn. Het pand Castellum biedt ruimte aan een regionaal gericht theaterprogramma en filmaanbod binnen de vigerende financiële kaders. Er wordt uitvoering gegeven aan de exploitatie van het pand op het gebied van maatschappelijke en culturele podium- en film gerelateerde activiteiten en (amateur)-

kunst. De B.V. neemt onder andere deel aan het cultuurplatform Khabbaz en biedt kennis, expertise en ondersteuning aan voor culturele vraagstukken en voor het gebruik van de theaterzalen door derden.

Financieel

Castellum B.V.			
Jaarresultaat 2025			
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	165	350	515
Bestemmingsreserve	0	0	0
Totaal eigen vermogen	165	350	515
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	18	0	18
Kort vreemd vermogen	2.634	509	3.143
Lang vreemd vermogen	0	0	0
Totaal vreemd vermogen	2.652	509	3.161
Totaal eigen en vreemd vermogen	2.817	859	3.676

Bedragen x € 1.000

Risico's

Castellum heeft voor het jaar 2026 een structurele éénjarige subsidie ontvangen. Dit is binnen de continuïteitsvraagstukken wederom een kwetsbaar uitgangspunt.

B3 Rijnvicus B.V.

Vestigingsplaats	Alphen aan den Rijn
Bijdrage 2025	€ 17,3 miljoen
Programma	4. Samenleving
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025
Aantal aandelen	180 (100%) met een boekwaarde van € 18.000

Doelstelling/Taak

Rijnvicus is het werk-ontwikkelbedrijf van de gemeente Alphen aan den Rijn, Kaag en Braassem en Nieuwkoop.

Rijnvicus voert de re-integratietaken van de Participatiewet uit. Daarnaast voeren we de begeleiding van statushouders in de Z-route en B1-route uit en de module Arbeidsmarkt en Participatie vanuit de Wet Inburgering 2021. Tenslotte bieden we werkgeversdienstverlening als bedoeld in de Wet en het Besluit SUWI. Waarbij Leven lang ontwikkelen (LLO) een van de grondprincipe is.

Financieel

De dienstverlening voor de gemeenten Nieuwkoop en Kaag en Braassem wordt via dienstverleningsovereenkomsten vormgegeven. Hiervoor zijn prestatie- en financiële afspraken gemaakt die door middel van contractmanagement worden gemonitord. Tussen de gemeente Alphen aan den Rijn en Rijnvicus B.V. is ook een dienstverleningsovereenkomst af gesloten.

De Rijksmiddelen en de gemeentelijke bijdrage die in de gemeentelijk begroting 2026 zijn verwerkt lijken onvoldoende om de taken ten behoeve Rijnvicus BV uit te voeren. Daarom is de volledige SW-subsidie (IU Participatie 2024–2029, meicirculaire 2024) nodig om de begroting rond te krijgen. Onderstaande tabel laat de gevolgen van de meicirculaire zien voor de WSW-subsidie voor de drie gemeenten, waarbij Alphen aan den Rijn de centrumgemeente is:

Het resultaat over 2025 heeft er toe geleid dat de gemeente per saldo € 0,9 miljoen minder heeft moeten bijdrage aan de bedrijfsvoering en heeft zij haar reserve positie tijdelijk verstrekt. Het overschot is ontstaan door een afrekening van een ESF-subsidie van ruim € 0,8 miljoen en per saldo minder uitgaven bij participatietrajecten.

Omschrijving	Bedrag
Loonkostensubsidie	12.571
Gemeentelijke bijdrage	1.985
Loonkostensubsidie Beschut Werken en Baan Afspraak Banen	1.689
Begeleidingssubsidie Beschut Werken	1.033
Totaal	17.277

Bedragen x € 1.000

Rijnvicus B.V.			
Jaarresultaat 2025			600
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	18	600	618
Bestemmingsreserve	0	0	0
Totaal eigen vermogen	18	600	618
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	699	344	1.043
Kort vreemd vermogen	3.035	607	3.642
Lang vreemd vermogen	0	0	0
Totaal vreemd vermogen	3.734	951	4.685
Totaal eigen en vreemd vermogen	3.752	1.551	5.303

Bedragen x € 1.000

Risico's

De gekozen structuur om WSW in te brengen in de BV kan leiden tot een verschil in het fiscale standpunt met die van de Belastingdienst. De Belastingdienst geeft slechts onder voorwaarden vrijstelling voor de vennootschapsbelasting. Hoewel in de uitvoering hier rekening mee wordt gehouden is de toetsing door de Belastingdienst altijd achteraf.

B4 Oog voor Thuis B.V.

Vestigingsplaats	Alphen aan den Rijn
Bijdrage 2025	€ 14,7 miljoen
Programma	4. Samenleving
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025
Aantal aandelen	Gemeente Alphen aan den Rijn is enig aandeelhouder

Doelstelling/Taak

Oog voor Thuis staat voor een enorme uitdaging om een omslag te maken in de benadering van de jeugdhulp. De gemeente Alphen aan den Rijn is in 2024 gestart met een nieuwe aanpak voor de jeugdhulp, gebaseerd op het Manifest Opvoeden en Opgroeien en de opdracht aan Oog voor Thuis. Door onvoldoende doorvertaling naar de uitvoering, rolonduidelijkheid, wisselingen in leiderschap en beperkte grip op processen, data en kosten is de aanpak onvoldoende tot uitvoering gekomen. Dit leidde mei 2025 tot verscherpt toezicht op Jeugdhulp Loopt Door (JHLD) en aanwijzingen van de Jeugdautoriteit. In 2025 is er een Quick scan uitgevoerd op de jeugdhulp. Separaat is er een intern onderzoek uitgevoerd naar de kosten en uitvoeringskosten van JHLD en Oog voor Thuis over 2024.

In maart 2025 is daarom het verbeterprogramma Grip op Jeugdhulp gestart. In 2025 is het programmaplan vastgesteld en uitgevoerd, gericht op samenhangende aanpak van herstel, het opheffen van toezicht, het voldoen aan de aanwijzingen en een vernieuwde opdracht voor Oog voor thuis.

Financieel

Het budget voor Oog voor Thuis is voor 2025 vastgesteld op € 14,7 miljoen. Er is een intern onderzoek uitgevoerd naar de kosten en uitvoeringskosten van JHLD en Oog voor Thuis over 2024. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn aangeleverd aan de raad (2-07-2025, dossier Ibabs 6182, zaaknummer Djuma 3577070).

Oog voor Thuis B.V.			
Jaarresultaat 2025			-118
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	300	-118	182
Bestemmingsreserve	0	0	0
Totaal eigen vermogen	300	-118	182
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	43	-2	41
Kort vreemd vermogen	2.833	-720	2113
Lang vreemd vermogen	0	0	0
Totaal vreemd vermogen	2.876	-722	2.154
Totaal eigen en vreemd vermogen	3.176	-840	2.336

Bedragen x € 1.000

Risico's

Oog voor Thuis is 1 januari 2024 gestart en heeft nog een periode nodig om te groeien naar een stevige jeugdhulporganisatie voor de Alphenese gezinnen gezien de situatie van 2025 en de vernieuwde opdracht.

B5 Grond Exploitatie Maatschappij "Havenfront" B.V.

Vestigingsplaats	Alphen aan den Rijn
Bijdrage 2025	Geen
Programma	2. Wonen
Bron	Oprichtingsakte
Aantal aandelen	500 (50%) met een boekwaarde van € 50.000

Doelstelling/Taak

Het realiseren van de grondexploitatie Havenfront en het daarmee ontwikkelen van ruim 900 woningen in het gebied Rijnhaven in Alphen aan den Rijn.

Financieel

De werkzaamheden van de Grond Exploitatie Maatschappij (GEM) Havenfront zijn financieel vastgelegd in een grondexploitatie GEM Havenfront. Het betreft onder andere werkzaamheden voor het (verder) bouwrijp en woonrijp maken van het exploitatiegebied, en ook plankosten voor planuitwerking en civieltechnische begeleiding. De opbrengsten bestaan uit de uitgifte van bouw kavels aan de in de GEM participerende vastgoedontwikkelaars. Deze gronduitgifte wordt getoetst op marktconformiteit. Het eerste boekjaar eindigt op 31 december 2026, zodoende zijn er nog geen jaarcijfers beschikbaar.

Grond Exploitatie Maatschappij "Havenfront" B.V.			
Jaarresultaat 2025			
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	-	-	-
Bestemmingsreserve	-	-	-
Totaal eigen vermogen	-	-	-
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	-	-	-
Kort vreemd vermogen	-	-	-
Lang vreemd vermogen	-	-	-
Totaal vreemd vermogen	-	-	-
Totaal eigen en vreemd vermogen	-	-	-

Bedragen x € 1.000

Risico's

In de grondexploitatie kan gedurende de looptijd (door actualisaties) een tekort ontstaan. Het risico bestaat dat een eventueel tekort gedurende de looptijd van het project niet kan worden gecompenseerd en bij afsluiting als verlies moet worden genomen, waarbij een eventueel verlies 50% voor rekening van de gemeente zal komen.

C Overige deelnemingen

Daarnaast bezit de gemeente Alphen aan den Rijn aandelen in:

- BNG
- Oasen N.V.
- Dunea N.V.
- Alliander N.V.

Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang is de Gemeente Alphen aan den Rijn in het bezit van aandelen van deze vier vennootschappen. De omvang van het aandeel van de Gemeente Alphen aan den Rijn in deze vier ondernemingen is relatief gering en daarmee ook het risico en de formele invloed op het beleid van de ondernemingen. Vanwege het niet-speculatieve karakter loopt de gemeente hierover nauwelijks koersrisico. De gemeente waardeert de aandelen tegen de historische aanschafprijs.

C1 BNG

Vestigingsplaats	Den Haag
Bijdrage 2025	€ 0
Programma	
Bron	Jaarrekening 2025
Aantal aandelen	Alphen aan den Rijn bezit 256.854 aandelen (0,46% van het totaal uitgegeven aandelen). De aandelen hebben een nominale waarde van € 2,50 en staan gewaardeerd voor een boekwaarde van € 616.000.
Dividend	€ 362.164

Doelstelling/Taak

Het statutaire doel van de BNG is 'de uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden'. Aandeelhouder kunnen slechts de Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen zijn. Ambitie is dat klanten de bank beschouwen als natuurlijke partner voor het oplossen van hun maatschappelijke vraagstukken. De bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Financieel

Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in het bezit zijnde aandelen. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Ook zijn de aandeelhouders niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG. Het dividend wordt jaarlijks uitgekeerd in het jaar na het boekjaar, op basis van de aandelen die in bezit zijn.

BNG			
Jaarresultaat 2025			158.000
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	4.837.000	18.000	4.855.000
Bestemmingsreserve	-/-60.000	68.000	8.000
Totaal eigen vermogen	4.777.000	86.000	4.863.000
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	10.517.000	-1.501.000	9.016.000

BNG			
Kort vreemd vermogen	0	0	0
Lang vreemd vermogen	112.647.000	-10.962.000	101.685.000
Totaal vreemd vermogen	123.164.000	-12.463.000	110.701.000
Totaal eigen en vreemd vermogen	127.941.000	-12.377.000	115.564.000

Bedragen x € 1.000

Risico's

Er zijn geen materiële risico's waarvoor maatregelen getroffen moeten worden.

C2 Oasen N.V.

Vestigingsplaats	Gouda
Bijdrage 2025	€ 0
Programma	
Bron	De (voorlopige) jaarrekening 2025 is nog niet uitgebracht.
Aantal aandelen	Het maatschappelijke kapitaal van de vennootschap bedraagt €1.137.500 en is verdeeld in 2.500 aandelen, elk nominaal groot € 455. Het aantal geplaatste aandelen bedraagt 748. Verdeling van de uitgegeven aandelen heeft plaatsgevonden aan de hand van de aantallen inwoners van de deelnemende gemeenten. Alphen aan den Rijn bezit 100 aandelen. Dat is 4% van het totaal uitgegeven aandelen.

Doelstelling/Taak

In de missie van Oasen N.V. staan drie essentiële aspecten:

1. Onberispelijke drinkwatervoorziening;
2. Vakbekwame en slagvaardige organisatie;
3. Betrouwbare partner voor onze omgeving.

Financieel

Er vindt geen dividenduitkering plaats. Feitelijk wordt de financiële positie van het bedrijf gereguleerd langs twee variabelen:

1. de hoogte van de solvabiliteit;
2. de hoogte van de drinkwatertarieven.

Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.

Oasen N.V.			
Jaarresultaat 2025 (nog niet bekend!)			
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	136.041	XX	XX
Bestemmingsreserve	0	XX	XX
Totaal eigen vermogen	136.041	XX	XX
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	9	XX	XX
Kort vreemd vermogen	33.898	XX	XX
Lang vreemd vermogen	229.428	XX	XX

Oasen N.V.			
Totaal vreemd vermogen	263.335	XX	XX
Totaal eigen en vreemd vermogen	399.376	XX	XX

Bedragen x € 1.000

Risico's

Er zijn geen materiële risico's waarvoor maatregelen getroffen moeten worden.

C3 Dunea N.V.

Vestigingsplaats	Zoetermeer
Bijdrage 2025	€ 0
Programma	
Bron	Voorlopige jaarrekening 2025
Aantal aandelen	Alphen aan den Rijn bezit 11.027 aandelen. Dat is 0,28% van het totaal uitgegeven aandelen). De aandelen staan gewaardeerd voor een boekwaarde van € 0.

Doelstelling/Taak

Dunea produceert en levert aan circa 1,2 miljoen klanten drinkwater in het westelijk deel van Zuid-Holland. In het geval voor Alphen aan den Rijn alleen in het gebied van Benthuisen.

Financieel

Er vindt geen dividenduitkering plaats. Feitelijk wordt de financiële positie van het bedrijf gereguleerd langs twee variabelen:

1. de hoogte van de solvabiliteit;
2. de hoogte van de drinkwatertarieven.

Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.

Dunea N.V.			
Jaarresultaat 2025 (nog niet bekend!)			
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	258.597	XX	XX
Bestemmingsreserve	6.454	XX	XX
Totaal eigen vermogen	265.051	XX	XX
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	5.130	XX	XX
Kort vreemd vermogen	63.555	XX	XX
Lang vreemd vermogen	327.565	XX	XX
Totaal vreemd vermogen	396.250	XX	XX
Totaal eigen en vreemd vermogen	661.301	XX	XX

Bedragen x € 1.000

Risico's

Er zijn geen materiële risico's waarvoor maatregelen getroffen moeten worden.

C4 Alliander N.V.

Vestigingsplaats	Arnhem
Bijdrage 2025	€ 0
Programma	
Bron	Jaarrekening 2025
Aantal aandelen	Alphen aan den Rijn bezit 1,97% van de aandelen Alliander. De boekwaarde van de aandelen van Alliander is € 5.409.948 en worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. De werkelijke waarde van de aandelen is hoger, maar door het ontbreken van een vrije markt (de aandelen moeten in overheidshanden blijven) is de werkelijke waarde slechts te bepalen door een onafhankelijke en gespecialiseerde deskundige en zijn de aandelen moeilijk verhandelbaar.
Dividend	€ 1.972.300

Doelstelling/Taak

Het verbeteren van de energievoorziening voor haar klanten en de samenleving als geheel. Door te investeren in onderzoek en samenwerkingen, bijdragen aan een duurzamere en efficiëntere toekomst van energie.

Financieel

Jaarlijks keert Alliander 45% van het resultaat uit in dividend aan de aandeelhouders, in het jaar aansluitend op het boekjaar, tenzij na uitkering van dividend de solvabiliteit lager uitkomt dan 30%. Vanaf 1 januari 2025 is een plafond geïntroduceerd, waarbij de absolute dividenduitkering gemaximeerd wordt op € 100 miljoen. Vanaf boekjaar 2026 zal dit plafond worden geïndexeerd. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.

Alliander N.V.			
Jaarresultaat 2025			289.000
	Stand per 31-12-2024	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025
Eigen vermogen			
Algemene reserve	3.689.000	166.000	3.855.000
Bestemmingsreserve	2.349.000	-1.000	2.348.000
Totaal eigen vermogen	6.038.000	165.000	6.203.000
Vreemd vermogen			
Voorzieningen	106.000	25.000	131.000
Kort vreemd vermogen	765.000	299.000	1.064.000
Lang vreemd vermogen	6.037.000	728.000	6.765.000
Totaal vreemd vermogen	6.908.000	1.052.000	7.960.000
Totaal eigen en vreemd vermogen	12.946.000	1.217.000	14.163.000

Bedragen x € 1.000

4.2.7 Paragraaf 7 Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf grondbeleid is een toelichting op het grondbeleid dat de gemeente voert om de doelstellingen uit de programma's te verwezenlijken. Er zijn twee vormen van grondbeleid, actief en faciliterend. Bij actief grondbeleid handelt de gemeente risicodragend op de grondmarkt. Bij faciliterend grondbeleid beperkt de gemeente zich tot haar regiefunctie en stuurt zij op basis van haar publiekrechtelijk instrumentarium. In de praktijk zijn er allerlei vormen waarbij de gemeente in meer of mindere mate risicodragend bij de ontwikkeling van gronden (grondexploitatie) betrokken is.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

In het kader van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen wordt jaarlijks getoetst of het cluster van grondexploitaties Vpb-plichtig is. Ook dit jaar zijn de grondexploitaties niet Vpb-plichtig.

Besluit begroting en verantwoording (BBV)

In het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) zijn de verslagleggingsregels voor het grondbeleid vastgelegd. Concreet geeft het BBV invulling aan de inrichting van de financiële kaders van ruimtelijke ontwikkelingen, zijnde grond- en facilitaire exploitaties, en stelt zij eisen aan de verwerking hiervan in de P&C-stukken.

De meest recente notitie van de commissie BBV dateert van december 2023. Deze notitie, 'Notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023)' is een actualisatie van de notitie van 2019. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- Aansluiting van het kostenverhaal op de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 van kracht is. Dit heeft onder andere geleid tot een uitbreiding van de op te nemen kosten soorten.
- Aanpassing van de voorwaarden voor 'warme gronden' naar aanleiding van praktijksituaties sinds 1 januari 2022. Zo hoeven warme gronden niet meer uitsluitend betrekking te hebben op woningbouw en is betrokkenheid van de provincie en/of het Rijk niet meer noodzakelijk. De toekomstige functies dienen daarentegen wel goed onderbouwd te worden.
- Een betere aansluiting op de fiscale regelgeving heeft geleid tot wijziging van de rente toerekening in grondexploitaties en de voorlopige winstneming. Ten aanzien van de rente toerekening dient voor grondexploitaties met ingang van 1 januari 2025 de omslagrente te worden gehanteerd. Voor de gemeente Alphen aan den Rijn betekent dit dat de rekenrente voor grondexploitatie stijgt van 1,07% naar 2,50%. Dit is vanaf 1 januari 2025 in het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) reeds verwerkt. Ten aanzien van de voorlopige winstneming geldt als aanvullende voorwaarde dat de resterende looptijd minder dan 10 jaar dient te zijn.
- Tot slot mag het resultaat van gemengde grond- en faciliterende exploitaties met elkaar gesaldeerd worden indien deelgebieden onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

De actuele regels zijn verwerkt in voorliggende Jaarrekening 2025 en het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) 2026.

Uitgangspunten grond(prijs)beleid

Het gemeentelijk grondbeleid is verankerd in de Nota Grondbeleid 2020–2023, die in december 2020 door de raad is vastgesteld. Deze nota gaat in op de gemeentelijke rol bij Gebiedsontwikkeling en het hierbij in te zetten instrumentarium. Kort samengevat kiest de gemeente Alphen aan den Rijn voor ‘situationeel grondbeleid’. Dit houdt in dat per initiatief een keuze gemaakt wordt voor de toe te passen vorm van grondbeleid. Dit grondbeleid kan actief, faciliterend of een tussenvorm zijn. De Nota Grondbeleid bevat een afwegingsmodel waarmee per ontwikkeling tot de meest geschikte vorm van grondbeleid gekomen kan worden.

Daarnaast kent de gemeente ook een Nota Grondprijnsbeleid. Het gemeentelijk grondprijns beleid gaat in op de wijze waarop grondprijzen en vergoedingen voor zakelijke rechten worden vastgesteld. De Nota Grondprijnsbeleid dateert van 2019. Categorieën of functies waarvoor vaste grondprijzen of vergoedingen gelden zijn opgenomen in een Grondprijzen tabel. De Grondprijzentabel wordt jaarlijks geactualiseerd. De Grondprijzentabel 2025 is eind 2025 door het college vastgesteld en wordt nog gepubliceerd.

In de tweede helft van 2026 worden zowel de Nota Grondbeleid als Grondprijnsbeleid geactualiseerd. Beide zullen worden opgenomen in een (nieuwe) Nota Grond(prijs)beleid. Hierbij wordt ook aansluiting gezocht op de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 van kracht is.

Nota bovenwijkse voorzieningen en Nota Kostenverhaal

Begin 2026 is de nieuwe Nota Kostenverhaal vastgesteld door de Raad. Hierin is een geactualiseerde versie van de uitvoeringsparagraaf van de Nota Bovenwijkse Voorzieningen 2022 geïntegreerd. Deze nieuwe Nota Kostenverhaal geeft een integraal beeld van kostenverhaal plichtige activiteiten, verschillende vormen van kostenverhaal, de te verhalen kostensoorten waaronder de bijdrage voor bovenwijkse voorzieningen, en wijze waarop de gemeente hieraan uitvoering geeft. Gelijktijdig met het vaststellen van de Nota Kostenverhaal is de Nota Bovenwijkse Voorzieningen 2022 ingetrokken.

Meerjarenperspectief grondexploitaties (MPG)

Algemeen

Grondexploitaties zijn projecten waarin bouwgrond wordt geproduceerd voor bijvoorbeeld woningen, winkels, bedrijven of maatschappelijke voorzieningen. Hierin kan de gemeente zowel een actieve als een faciliterende rol kiezen. Het MPG geeft een integraal beeld van de omvang van de gemeentelijke investeringen, het moment van investeren, het verwachte resultaat, het risico op deze investeringen en de wijze waarop de gemeente deze risico's beheerst.

Het is de ambitie om alle financiële mutaties op te vangen binnen het totaal van budgetten binnen de grondexploitatie(s). Het doel is de verliesvoorziening(en) te laten afnemen en geen beroep te doen op de vrije algemene middelen. Indien deze ambitie onverhoopt niet gerealiseerd kan worden, wordt bijstelling van de verliesvoorziening voorgelegd aan de raad met als dekking de Reserve wonen en infra en als deze onvoldoende middelen bevat, de vrije algemene middelen.

Uitgangspunten en parameters

De programmabegroting 2026–2029 is opgesteld op basis van de laatst vastgestelde actualisatie van de grondexploitaties (MPG 2025 Kadernota 2026–2029). Tussentijdse wijzigingen in de uitgangspunten voor de grondexploitaties lopende het jaar worden via projectvoorstellen aan de raad voorgelegd en verwerkt in het eerstvolgende MPG.

Bij het doorrekenen van het MPG 2026 zijn de volgende parameters gehanteerd:

Parameter	MPG 2026	
	2026–2030	2031 e.v.
Rente grondexploitaties*	2,50%	2,50%
Rente facilitaire exploitaties <i>voor</i> 2017*	2026: 2,40% 2027: 2,70% 2028–2030: n.v.t.	n.v.t.
Rente facilitaire exploitaties <i>na</i> 2017*	0,00%	0,00%
Discontovoet*	2,00%	2,00%
Prijsontwikkeling kosten	3,00% civiel en planontwikkeling	2,00%
Prijsontwikkeling grondopbrengsten		
– <i>Wonen sociale huur</i>	1,00%	2,00%
– <i>Wonen middeldure huur</i>	2,00%	2,00%
– <i>Wonen vrije sector koop</i>	2,50%	2,00%
– <i>Commercieel</i>	2,00%	2,00%
– <i>Maatschappelijk</i>	1,00%	2,00%
– <i>Bij lopende overeenkomsten</i>	Volgens overeenkomst, vaak CPI	

*Conform BBV, geen beleidsvrijheid

Opbouw

Door wijziging van het BBV is sinds 2017 een strikter onderscheid gemaakt tussen actieve grondexploitaties en facilitaire exploitaties. Facilitaire exploitaties, die geopend zijn na 1–1–2017, mogen niet meer behandeld worden als grondexploitatiecomplex.

Aangezien het MPG ook nog een aantal facilitaire exploitaties van voor 2017 bevat, maakt het MPG onderscheid in:

- (Actieve) grondexploitaties
- Kostenverhaal (facilitaire exploitaties voor 2017)
- Kostenverhaal (facilitaire exploitaties na 2017)

A: (Actieve) grondexploitaties

Bij actief grondbeleid verwerft Gemeente Alphen aan den Rijn gronden en/of heeft zij een grondpositie, maakt zij het exploitatiegebied bouwrijp, geeft zij bouwkavels uit, richt zij het openbaar gebied in en wijzigt zij het bestemmingsplan. Deze werkzaamheden worden ook wel de locatieontwikkeling genoemd en dit komt voor rekening en risico van Gemeente Alphen aan den Rijn. De grondexploitatie vormt het financiële kader voor de locatieontwikkeling.

Actieve grondexploitaties zijn projecten waarvan door de gemeenteraad tot uitvoering is besloten. De planinhoud en de grondexploitatie zijn vastgesteld (uitvoeringskrediet). Deze projecten zijn onomkeerbaar. Het financieel resultaat van deze projecten is taakstellend. Voor zover het projecten met een negatief saldo betreft is voor het tekort een voorziening gevormd.

B en C: Kostenverhaal/ Facilitaire exploitaties

Bij faciliterend grondbeleid komt de locatieontwikkeling voor rekening van een derde (ontwikkelaar). De gemeentelijke inzet is beperkt en voor de gemeentelijke inzet pleegt zij kostenverhaal. Het kostenverhaal wordt juridisch verzekerd door een (anterieure) overeenkomst tussen Gemeente Alphen aan den Rijn en locatieontwikkelaar. De facilitaire exploitatie vormt het financiële kader voor de gemeentelijke inzet en het kostenverhaal.

De binnen het MPG opgenomen facilitaire exploitaties kunnen verdeeld worden in twee categorieën:

B. Facilitaire exploitaties voor 2017, waaraan nog steeds rente wordt toegerekend en een verwacht tekort wordt gedekt door middel van een verliesvoorziening.

C. Facilitaire exploitaties na 2017, waaraan ten gevolge van gewijzigde regelgeving van de commissie BBV in 2017 geen rente wordt toegerekend en een verwacht tekort niet wordt gedekt door middel van een verliesvoorziening. Indien voor deze exploitaties per saldo sprake is van een tekort dan wordt deze afgedekt door een reservering binnen de reserve Grondexploitaties.

Resultaten MPG

Het MPG is het financiële totaaloverzicht van alle grond- en facilitaire exploitaties. Onderstaande tabel geeft inzicht in het saldo van het MPG. Er is onderscheid gemaakt in actieve grondexploitaties en facilitaire exploitaties (kostenverhaal). In de tabel is het saldo van het MPG 2025 (Programmabegroting 2026–2029) opgenomen op netto contante waarde datum 1-1-2025 en 1-1-2026.

Het saldo per 1-1-2026 is gebaseerd op het uitgangspunt dat in 2025 alle (grond)exploitaties volgens begroting worden uitgevoerd en ook in de prognoses geen wijzigingen optreden.

In de praktijk ontstaan er bij de uitvoering van de (grond)exploitaties afwijkingen ten opzichte van de begroting. Deze afwijkingen, opgenomen in de kolom 'mutaties', zijn verwerkt in het MPG 2026.

Tot slot geeft de meest rechter kolom inzicht in het resultaat op eindwaarde. Dit is het resultaat per einde looptijd van de (grond)exploitaties. Opgemerkt wordt dat de looptijden van de binnen het MPG opgenomen (grond)exploitaties verschillen. Het weergegeven resultaat op eindwaarde is een samenstelling hiervan.

Saldo MPG (netto contante waarde)	Begroting 2026– 20289 NCW 1–1–2025	Begroting 2026–2029 NCW 1–1–2026	Mutaties	Actueel MPG 2026 NCW 1–1–2026	Actueel MPG Eindwaarde
Positieve projecten	21.895	22.333	7.468	29.801	33.134
Negatieve projecten	-154.832	-157.929	2.555	-155.375	-162.035
A – Vastgestelde Grondexploitatie	-132.938	-135.596	10.022	-125.574	-128.900
Positieve projecten	3.789	3.865	-45	3.820	3.968
Negatieve projecten	-820	-836	-11	-848	-865
B – Kostenverhaal exploitatie voor 2017	2.969	3.029	-56	2.972	3.103
Positieve projecten	3.300	3.300	179	3.479	3.479
Negatieve projecten	-2.785	-2.785	1.216	-1.569	-1.569
C – Kostenverhaal exploitatie na 2017	515	515	1.395	1.910	1.910
Positieve projecten	28.985	29.498	7.601	37.100	40.581
Negatieve projecten	-158.438	-161.551	3.760	-157.791	-164.468
TOTAAL ALLE PROJECTEN	-129.453	-132.052	11.361	-120.691	-123.887

Bedragen x € 1.000

Vastgestelde grondexploitaties (A)

Het saldo van de grondexploitaties (A) binnen het MPG 2026 bedraagt circa –€ 125,6 miljoen op contante waarde per 1–1–2026 (negatief). Ten opzichte van het MPG 2025 is dit een verbetering van circa € 10,0 miljoen. Deze verbetering is als volgt te verklaren:

- Opening nieuwe grondexploitaties Euromarkt en Edelhof. Het verwachte resultaat van deze grondexploitaties is positief en wordt in totaliteit becijferd op circa € 2,8 miljoen;
- Mee- en tegenvallers: het saldo van de mee- en tegenvallers is positief en wordt becijferd op circa € 16,8 miljoen. Dit komt voornamelijk door gunstig aanbestedingsresultaat op de ontwikkeling van grond voor woningbouw en een gunstige marktontwikkeling voor bedrijfskavels. Deze worden echter deels gedrukt door prijsstijgingen in de grond- weg en waterbouw (civiele kosten), plankosten en kosten ten gevolge van langere doorlooptijden.
- Winstnemingen: op grond van de door de commissie BBV voorgeschreven richtlijnen over tussentijdse winstneming bedroeg de tussentijdse winstneming nominaal circa € 9,6

miljoen. Aangezien dit een onttrekking aan de grondexploitatie betreft, heeft dit een (negatief) effect op contante waarde ter grootte van circa –€ 9,6 miljoen op het MPG.

Het resultaat op eindwaarde (einde looptijd) bedraagt circa –€ 128,9 miljoen.

Facilitaire exploitaties voor en na 2017 (B en C)

Het saldo van de facilitaire exploitaties is binnen het MPG onder post ‘kostenverhaal’ opgenomen. Bij de facilitaire exploitaties wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën: facilitaire exploitaties die reeds bestonden voor 2017 (B) en facilitaire exploitaties die zijn geopend na 2017 (C). Het verschil tussen beide categorieën is dat aan laatstgenoemde categorie (C) geen rente wordt toegerekend en een eventueel tekort niet door middel van een verliesvoorziening wordt afgedekt. Indien voor deze exploitaties het geprognosticeerde resultaat in zijn totaliteit negatief is, wordt een reservering aangehouden in de reserve grondexploitatie ter grootte van dit tekort.

- Het resultaat van de facilitaire exploitaties voor 2017 (B) wordt op contante waarde per 1-1-2026 becijferd op circa € 3,0 miljoen en is ten opzichte van 2025 met circa € 0,1 miljoen verslechterd. Dit komt met name door afsluiting van de facilitaire exploitaties Kalverdans en PCT-terrein. Deze kende een begroot resultaat van circa € 0,1 miljoen en doordat deze grondexploitatie niet meer zijn opgenomen in het MPG, is het MPG met dit bedrag verslechterd. Daarnaast zijn ook mee- en tegenvallers op deze exploitaties in het resultaat verwerkt.
- De facilitaire exploitaties na 2017 (C) betreffen hoofdzakelijk projecten waarbij voornamelijk sprake is van gemeentelijke plankosten die op de initiatiefnemer worden verhaald. Deze exploitaties zijn in de regel neutraal. Het positieve resultaat komt met name doordat bij sommige exploitaties sprake is van grondverkoop. Het resultaat van de facilitaire exploitaties na 2017 (C) wordt op contante waarde per 1-1-2026 becijferd op circa € 1,9 miljoen en is met circa € 1,4 miljoen verbeterd. Dit komt voor circa € 0,7 mln. door afsluiting van exploitaties die per saldo een negatief resultaat kenden. Daarnaast bedroeg het saldo van mee- en tegenvallers eveneens circa € 0,7 miljoen. De grootste heeft betrekking op een administratieve correctie van de boekwaarde plankosten binnen Rijnhaven-Oost en Havenfront facilitair ter grootte van circa € 0,6 miljoen. Het restant van circa 0,1 miljoen bestaat uit een saldo overige van mee- en tegenvallers op de 39 facilitaire exploitaties na 2017. Ook is de opening van 8 facilitaire exploitaties binnen het resultaat verwerkt. Aangezien het verwachte resultaat op contante waarde per 1-1-2026 voor de facilitaire exploitaties na 2017 per saldo positief is, hoeft geen reservering te worden aangehouden in de reserve grondexploitatie. Aan de facilitaire exploitaties na 2017 wordt geen rente toegerekend en ook vindt geen discontering plaats. Hierdoor is het resultaat op eindwaarde gelijk aan het resultaat op contante waarde.

Geconsolideerd resultaat (grond- en facilitaire exploitaties)

In totaliteit bedraagt het resultaat van het MPG 2026 op contante waarde circa –€ 120,7 miljoen. Ten opzichte van het MPG 2026 is dit een verbetering van circa € 11,4 miljoen op contante waarde per 1-1-2026. Zoals zojuist toegelicht is deze verbetering een saldo van de opening van nieuwe grond- en facilitaire exploitaties, afsluiting van facilitaire exploitaties, mee- en tegenvallers, en de verwerking van de winstneming 2025. Voor een verdere toelichting op het resultaat af te sluiten en te openen (grond)exploitaties, mee- en tegenvallers, winstnemingen en de belangrijkste ontwikkelingen per (grond)exploitatie wordt verwezen naar het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2026 (MPG 2026).

Risicobeheersing

Voor een toelichting op het risicoprofiel wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

4.2.8 Paragraaf 8 Subsidies

Deze paragraaf geeft een overzicht van de subsidies die in 2025 door Alphen aan den Rijn zijn aangevraagd en aan de gemeente zijn toegekend. Ook de subsidies die zijn afgerond zijn in het overzicht opgenomen.

Per 31 december 2025 is er voor een bedrag van € 156 miljoen aan subsidies in beheer, verdeeld over 107 subsidieprojecten. Het afgelopen jaar zijn 30 subsidies aangevraagd, waarvan er 22 zijn toegekend voor een gezamenlijke waarde van € 7,3 miljoen.

In 2025 zijn acht subsidies afgerond voor een gezamenlijke waarde van € 1,6 miljoen. Tabel 1 geeft een samenvatting van de nieuw verleende subsidies, de afgeronde subsidies en de subsidies in beheer per 31 december 2025.

Tabel 1: Samenvatting subsidies in beheer 2025

Subsidies in beheer per 31-12-2025	Nieuw verleend in 2025	Afgerond in 2025	Totaal in beheer
Totaal subsidies	7.277	1.649	155.650

Bedragen x € 1.000

Afgeronde subsidies

In 2025 zijn in totaal negen subsidieprojecten afgerond, voor een totale verleende waarde van € 1,7 miljoen. Acht subsidies zijn in 2025 vastgesteld op een totale waarde van € 1,6 miljoen. Tabel 3 geeft een overzicht van de afgeronde subsidieprojecten in 2025.

Tabel 3: Afgeronde subsidies

Project	Aangevraagd	Vastgesteld
DUMAVA zwembad PWA	74	73
Klommenmaker, Woonvormen senioren Zuid-Holland	200	200
Circulair Midden NL	41	41
Bospark, Woonvormen senioren Zuid-Holland	250	250
MKB-deal Boost Your Business Online 2021-2023	120	120
Bevorderen Intergemeentelijke Samenwerking 2023	50	50
Ventilatie in scholen, Scala	800	800
Mendelweg	115	115
Verbeteren Regionale Sloepennetwerk	39	In afwachting
Totaal	1.689	1.649

Bedragen x € 1.000

Aangevraagde subsidies

In 2025 is voor een bedrag van € 7.6 miljoen aan subsidies toegekend. Per 31 december 2025 stond er nog voor € 0,9 miljoen in afwachting van de toekenning. Tabel 2 geeft een overzicht van de nieuw aangevraagde en verleende subsidies in 2025.

Tabel 2: Nieuwe subsidies

Project	Aangevraagd	Verleend
Circulaire MKB Maatindustrie Metaal	124	124
Ontwikkeling Havenfront	189	150
Mendelweg	115	115
Quartel	126	126
Noorderlicht	500	500
Human Capital, Deelakkoorden	600	600
Energietransitiehuis toekenning cofinancieringsfonds	100	100
Pleisterplaats Albaniana	60	60
Diverse grijze wegen	125	125
Doorfietsroute Alphen–Leiden (fietsroutenetwerk)	282	282
Soortenmanagementplannen Zuid–Holland	406	406
Klimaatadaptatie groen en gezond Boskoop	100	100
Bewoners AZC Alphen aan den Rijn	664	664
Skatebaan Europapark	50	50
Gezonde schoolpleinen	140	140
Verkeersveiligheid Westzijdeweg	50	50
Amerikalaan reconstructie	369	In afwachting
Aanp kruising Hoorn–Ondernemingsweg	126	In afwachting
De centrale (asfaltcentrale) middenhuur	135	135
De centrale (asfaltcentrale) sociale huur	474	474
restauratie rijksmonument Koudekerksebrug	300	In afwachting
De Centrale (WBI)	2.514	2.514
Gezondste/groenste binnenstad aan de Limes	70	In afwachting
CDOKE aanvullend 2025	441	441
Energieadvies/verduurzaming de Cube	114	98
Vervolgonderzoek Ondergrondse Waterberging Greenport Boskoop	23	23
Totaal	8.197	7.277

Bedragen x € 1.000

4.2.9 Paragraaf 9 Openbaarheid

In het BBV is vanaf 1 januari 2025 een belangrijke wijziging met betrekking tot de Wet open overheid (Woo) doorgevoerd. In deze paragraaf worden beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo toegelicht:

- Beleidsvoornemens op het gebied van transparantie en informatiehuishouding;
- Korte reflectie op de uitvoering daarvan.

Wet open overheid

In 2025 heeft de gemeente 120 Woo-verzoeken ontvangen en beantwoord. Met een Woo-verzoek kunnen bewoners (en anderen) documenten opvragen over beleid, een project of andere onderwerpen. We merken afgelopen jaar dat bewoners vaker en meer documenten opvragen. Bewoners hebben er recht op dat elk verzoek goed en op tijd wordt beantwoord. We passen onze werkwijze hierop aan, zodat we verzoeken sneller kunnen verwerken en beantwoorden.

De onderstaande tabel toont het aantal geregistreerde, behandelde en afgehandelde Woo-verzoeken in het verslagjaar, uitgesplitst naar categorie van afhandeling.

Categorie afhandeling	Aantal
Buiten behandeling stellen	7
Afgewezen	10
Afgebroken	5
Ingetrokken/ verzoek ingetrokken	16
Toegekend /informele afgehandeld	22
Doorgestuurd naar derde	1
Informatie verzoek omgeschakeld van een Woo verzoek	1
Zienswijzen aangevraagd geen Woo verzoek	1
Toegekend /besluit genomen	56
Verzoek verkeerd ingediend	1
Totaal	120

Aanpak implementatie Woo in Alphen aan den Rijn

Het actief bekendmaken en publiceren van de informatiecategorieën die tot Tranche 1 behoren worden inmiddels actief gepubliceerd. Hiermee sluiten we aan bij de ambities zoals die in het coalitieakkoord 2022–2026 staan over transparantie en digitalisering. De gemeente ligt op schema om aan deze verplichting te kunnen voldoen. Het implementeren van het actieve deel voor Tranche 2 van de Woo blijft ook in 2026 doorlopen.

4.2.10 Paragraaf 10 Vluchtelingen crisis

In februari 2022 is Rusland Oekraïne binnengevallen. Binnen Europa is hiermee de grootste vluchtelingenstroom sinds de Tweede Wereldoorlog op gang gekomen. Ook in andere werelddelen is sprake van instabiliteit waardoor mensen een veilige plek zoeken. Nederland heeft nog steeds grote moeite om alle vluchtelingen op te vangen en hen passende voorzieningen te bieden. De gemeenteraad is in 2025 periodiek over de vluchtelingenopvang op de hoogte gesteld. Tot en met de begroting 2025 is gekozen voor een aparte paragraaf over de vluchtelingenopvang. Vanaf 2026 is dit onderwerp opgenomen in Programma 4.

Vluchtelingen Oekraïne: (CRISIS)noodopvanglocaties

Zolang de Richtlijn Tijdelijke bescherming Oekraïne van kracht is (maart 2027), zijn alle gemeenten in Nederland verplicht om opvangplekken voor Oekraïense ontheemden te realiseren. De taakstelling voor Alphen aan den Rijn (op basis van het aantal inwoners) is met ingang van 1 januari 2025 verhoogd naar 618 opvangplekken en per 1 juli 2025 verlaagd naar 564 opvangplekken.

Ontwikkelingen opvanglocaties

Sinds het uitbreken van de oorlog is gebruik gemaakt van allerlei locaties die tijdelijk beschikbaar zijn. Ook in 2025 was onze inzet gericht op instandhouding/realisatie van opvangplekken conform de taakstelling en het streven naar duurzame opvang voor deze én andere doelgroepen. In 2025 zijn twee opvanglocaties met totaal 119 opvangplekken gesloten om plaats te maken voor nieuwbouw. In 2025 zijn drie nieuwe opvanglocaties geopend met totaal 92 opvangplekken. Op het moment van schrijven was een vierde nieuwe opvanglocatie met 60 opvangplekken in aanbouw. We verwachten deze locatie in maart 2026 te openen. Alphen aan den Rijn heeft op het moment van schrijven per saldo 470 opvangplekken gerealiseerd in twaalf opvanglocaties van verschillende omvang door de gehele gemeente. We voldoen dus nog niet aan onze taakstelling. Bovendien sluiten in 2026 (mogelijk) opnieuw meerdere opvanglocaties. Daarom blijft in 2026 de zoektocht naar nieuwe opvanglocaties doorgaan. De overige tijdelijke locaties worden zoveel als mogelijk gehandhaafd, zolang de opgave daarom blijft vragen.

Regionale eerste opvang nieuwe vluchtelingen

Tenslotte is in februari 2025 het Regionaal Centrum Vluchtelingen Spreiding (RCVS-HM) in tennis- en squashcentrum 'Nieuwe Sloot' gesloten. Hier vond de eerste opvang van nieuwe Oekraïense vluchtelingen voor de gemeenten in de veiligheidsregio Holland Midden plaats. Gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel verzorgt deze opvang vanaf februari 2025.

Duurzame opvang asielzoekers

Eerste ervaringen azc Hoorn-West

Het azc op bedrijventerrein Hoorn-West is op 20 maart 2025 officieel geopend. In het azc is voor een periode van vijf jaar plaats voor maximaal 400 asielzoekers. Een belangrijk uitgangspunt bij de opvang in ons azc is 'Meedoen vanaf dag 1' om de integratie en participatie van de azc-bewoners te bevorderen. In het Sociaal Programma azc staat wat de gemeente hier samen met onze sociale partners en diverse Alphense organisaties voor gaat doen. De

uitvoering van het Sociaal Programma loopt goed. De eerste evaluatie in juni 2025 over 'het reilen en zeilen van het azc' geeft een positief overall beeld. Onderwijs voor de kinderen is geregeld, op en rondom het azc organiseren diverse sociale partners en Alphense vrijwilligers activiteiten en azc –bewoners worden bemiddeld naar werk. In september 2025 heeft Alphen aan den Rijn een extra subsidie gekregen voor de toeleiding van azc –bewoners naar werk in 2026, 2027 en 2028. In oktober 2025 is een informatiemarkt georganiseerd met partners vanuit het Sociaal Programma azc.

Taakstelling asielopvangplekken

Op 20 december 2024 heeft de minister van Asiel en Migratie het Verdeelbesluit vastgesteld, met een taakstelling voor Alphen aan den Rijn van 596 asielopvangplekken, waarvan 95 plekken voor Alleenstaande Minderjarige vreemdelingen (AMV's). Het bezwaarschrift van de gemeente tegen dit verdeelbesluit is op 8 december 2025 door de minister van Asiel en Migratie ongegrond verklaard. Op basis van het herziene verdeelbesluit (door toekenning van bezwaren van een aantal andere gemeenten in Zuid-Holland) bedraagt de taakstelling van Alphen aan den Rijn 619 asielopvangplekken, waarvan 89 plekken voor AMV's. De gemeente heeft geen beroep aangetekend tegen de beslissing op bezwaar. Dit betekent dat Alphen aan den Rijn een restopgave heeft van 179 asielopvangplekken waarvan 89 AMV-plekken.

Tijdelijke woonvoorzieningen Alphense woningzoekenden

Aan de komst van het azc is de voorwaarde verbonden dat in de gemeente ook tijdelijke woonvoorzieningen gerealiseerd kunnen worden voor eigen inwoners en Oekraïense ontheemden. In 2024 is een pilot voor spoedzoekers gerealiseerd. Deze pilot is na een positieve evaluatie met een jaar verlengd. Daarnaast zijn meerdere opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden na afloop van de opvang mogelijk tijdelijk te gebruiken voor Alphense woningzoekenden. Op drie opvanglocaties zijn plannen voor structurele woningbouw na afloop van de opvang. Ook bij de zoektocht naar nieuwe opvanglocaties is in 2025 steeds gekeken naar mogelijkheden voor tijdelijke woonvoorzieningen. Op het moment van schrijven is nog een aantal kansrijke locaties in beeld.

Financiële consequenties

Uitgangspunt bij zowel de opvang van Oekraïense vluchtelingen als de asielopvang is dat er geen structurele financiële gevolgen zijn voor de gemeente. Uitgangspunt is dat de kosten worden gedekt door de landelijke overheid en onderdeel zijn van een solide bekostigingsregeling vanuit het Rijk aan gemeenten. Hier is gedurende het jaar strak op gemonitord. Voor 2025 is voor beiden typen opvang sprake van een positief resultaat. Voorstel is om dit resultaat toe te voegen aan de Reserve Nieuwkomers om toekomstige financiële risico's af te dekken.

Jaarrekening 2025

5. Jaarrekening

5.1 Grondslagen waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

5.2 Algemene grondslagen opstellen jaarrekening

Activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen voor zover deze op grond van de geldende voorschriften tegen contante waarde worden gewaardeerd.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het besluit tot toekenning van het dividend door de algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

De algemene uitkering is verwerkt op basis van de best beschikbare informatie op het moment van opmaken van de jaarrekening. Verrekeningen die betrekking hebben op het verslagjaar worden, voor zover betrouwbaar te ramen, toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen dan wel schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) wordt wel een verplichting gevormd.

Aan investeringen in activa en grondexploitaties wordt een redelijk deel van de indirecte kosten toegerekend voor zover deze kosten rechtstreeks samenhangen met de vervaardiging van

het actief of de uitvoering van het project en conform de gemeentelijke systematiek worden verantwoord.

5.3 WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft Gemeente Alphen aan den Rijn zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

6. Balans

6.1 Activa

6.1.1 Vaste activa

Op grond van Artikel 212, van de Gemeentewet dient de raad bij verordening de uitgangspunten voor het financieel beleid, voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie, de “financiële verordening” vast te stellen. In artikel 7 daarvan is bepaald dat het college elke vier jaar een ‘Nota vaste activa’ aan de raad aanbiedt, die regels ten aanzien van de wijze van waarderen en activeren in de gemeente vastlegt. In 2018 heeft de gemeenteraad de meest recente Nota “Vaste Activa” vastgesteld. De daarin vastgelegde uitgangspunten hebben een ingangsdatum van 1 januari 2019.

Conform de financiële verordening van Gemeente Alphen aan den Rijn gaan we in beginsel als volgt om met de afschrijving van activa:

6.1.1.1 Waardering & afschrijving vaste activa

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en het saldo van agio en disagio worden lineair in maximaal 5 jaar afgeschreven;
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht;
3. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in de termijn die daarvoor genoemd is in de Financiële Verordening conform artikel 212 Gemeentewet
4. In verband met de stelselwijziging BBV worden de maatschappelijke investeringen vanaf 2017 eveneens geactiveerd.

6.1.1.2 Bijdrage aan activa in eigendom derden

Op grond van het BBV (artikel 61) mogen de bijdragen aan activa van derden alleen worden geactiveerd als aan de volgende vier voorwaarden wordt voldaan:

1. Er is sprake van een investering door een derde;
2. De investering draagt bij aan de publieke taak;
3. De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen;
4. De bijdrage kan worden teruggevorderd als de derde in gebreke blijft of de gemeente op een andere manier haar recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

6.1.1.3 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa (investeringsuitgaven waar geen gemeentelijke bezittingen tegenover staan, niet stoffelijk van aard) worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden niet geactiveerd.

6.1.1.4 Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn voor een deel gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het eerste jaar na ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

In voorkomende gevallen kan de gemeenteraad expliciet besluiten om een investering op annuïteitenbasis af te schrijven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Conform de Nota vaste activa worden investeringen met een verkrijgingsprijs van minder dan € 0,1 miljoen in beginsel niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze worden altijd geactiveerd. Voor geactiveerde investeringen gelden de afschrijvingsmethoden zoals opgenomen in de Nota vaste activa 2018. Volgens deze nota wordt aan investeringen pas vanaf het eerste jaar na het jaar van ingebruikname afschrijving toegerekend. Bij investeringen die over meerdere jaren lopen en waarvan ingebruikname langer duurt, wordt over de boekwaarde per 1 januari wel rente gerekend.

6.1.1.5 Financiële vaste activa

Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig zal een (gedeeltelijke) voorziening worden ingesteld wanneer sprake is van een verwachte oninbaarheid.

6.1.2 Vlottende activa

6.1.2.1 Voorraden

Bij verlieslatende complexen wordt een voorziening gevormd tegen de contante waarde van het verwachte exploitatieresultaat.

Tussentijdse winstneming

De hoogte van de tussentijdse winstneming wordt bepaald door middel van de door het BBV voorgeschreven berekeningsmethodiek. Vanaf 2017 wordt voor tussentijdse winstneming de percentage of completion-methode (POC-methode) toegepast. Hieronder wordt conform het BBV verstaan: “voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd, kan tussentijds naar rato van de totale opbrengsten en de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.”

De POC-methode, zoals die vanaf 2017 wordt toegepast, kan niet op meerdere manieren worden toegepast. Een positieve of negatieve stand van de boekwaarde speelt geen rol in de berekening. Wel wordt rekening gehouden met negatieve onzekerheden en risico's. Uit deze berekening bedraagt de tussentijdse winstneming over 2024 € 4,1 miljoen.

Facilitaire projecten vallen niet onder de regeling van tussentijdse winstneming door gemeenten. In principe is bij facilitaire projecten sprake van kostenverhaal van de door de gemeente gemaakte kosten voor deze projecten.

Voor het effect op het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2026.

Met de toerekening van kosten en opbrengsten aan grondexploitaties wordt aangesloten bij de kostensoortenlijst van het Bro (Besluit Ruimtelijke Ordening). Kosten voor verwerving zijn gebaseerd op aankooptaxaties. Kosten voor sloop, sanering, bouw en woonrijp maken zijn gebaseerd op ramingen van het interne ingenieursbureau of van externe gespecialiseerde bureaus. De plankosten worden geraamd op basis van het verwachte aantal te besteden uren.

Grondopbrengsten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Deze worden, indien nog geen gronduitgifteovereenkomst is gesloten, in de regel gebaseerd op een volledige taxatie, uitgevoerd door een onafhankelijk taxateur. Indien voor gronden afspraken zijn gemaakt met een ontwikkelaar dan wordt de ingeschatte marktwaarde vervangen door de overeengekomen verkoopprijs.

Voor de gehanteerde parameters (kosten- en opbrengstenontwikkeling en rente) bij de berekening van het eindresultaat van de grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid. Voor nadere toelichting per complex wordt verwezen naar het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2026.

6.1.2.2 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

De overlopende activa worden verantwoord tegen nominale waarde. Het betreft bedragen die in het verslagjaar of in voorgaande jaren zijn betaald en ten laste van volgende begrotingsjaren komen, alsmede nog te ontvangen bedragen die betrekking hebben op het verslagjaar of op voorgaande jaren.

6.1.2.3 Liquide middelen.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

6.2 Passiva

6.2.1 Vaste Passiva

6.2.1.1 Eigen vermogen

Conform de wijziging in artikel 43 BBV, lid 1 wordt het eigen vermogen gesplitst opgenomen in de volgende onderdelen:

- Algemene reserve;
- Bestemmingsreserves;
- Het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

6.2.1.2 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting dan wel het voorzienbare verlies, tenzij op grond van de aard van de verplichting waardering tegen contante waarde is vereist. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is gewaardeerd tegen contante waarde.

6.2.1.3 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

6.2.2 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.2.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden

Hier worden materiële financiële verplichtingen vermeld waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden. Bovendien wordt aan de passiefzijde van de balans buiten de balans-telling het bedrag opgenomen waarvoor aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt.

6.3 Balans Activa

ACTIVA		
Bedragen x € 1.000	31-12-24	31-12-25
VASTE ACTIVA		
<i>Immateriële vaste activa</i>	<i>3.763</i>	<i>3.098</i>
Kosten afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	160	107
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	502	85
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	3.101	2.906
<i>Materiële vaste activa</i>	<i>393.895</i>	<i>415.212</i>
Investerings met een economisch nut		
– Gronden uitgegeven in erfpacht	827	827
– Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven	25.462	24.218
– Overige investeringen met een economisch nut	210.217	213.530
Investerings met een maatschappelijk nut	157.390	176.637
<i>Financiële vaste activa</i>	<i>59.180</i>	<i>59.281</i>
Kapitaalverstrekkingen aan:		
– Deelnemingen	7.506	7.556
Leningen aan:		
– Woningbouwcorporaties	20.000	20.000
– Deelnemingen	11.834	11.834
– Overige langlopende leningen u/g	10.277	10.267
Uitzettingen:		
– Overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1 jaar	9.563	9.625
TOTAAL VASTE ACTIVA	456.838	477.592
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Voorraden</i>	<i>30.587</i>	<i>35.915</i>
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	28.651	33.979
Gereed product en handelsgoederen	1.936	1.936
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	<i>55.910</i>	<i>71.153</i>
Vorderingen op openbare lichamen	27.888	19.333
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	17.480	40.005
Overige vorderingen	10.542	11.814
<i>Liquide middelen</i>	<i>2.735</i>	<i>3.367</i>
Kassaldi	10	15
Banksaldi	2.725	3.351
<i>Overlopende activa</i>	<i>34.213</i>	<i>24.844</i>
Van Europes of Nederlandse overheden nog te ontvangen spec. Uitkeringen	6.611	4.314
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	27.602	20.530
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	123.445	135.278
TOTAAL ACTIVA	580.283	612.869

Buiten de balansstelling opgenomen bedragen		
– recht op verliescompensatie krachtens de wet op de Vpb	0	0

6.4 Balans Passiva

PASSIVA		
Bedragen x € 1.000	31-12-24	31-12-25
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>	<i>239.521</i>	<i>245.848</i>
Algemene reserve	51.739	26.656
Bestemmingsreserves	207.413	225.525
Gerealiseerde resultaat	-19.631	-6.334
<i>Voorzieningen</i>	<i>39.648</i>	<i>43.687</i>
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	11.024	11.545
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	21.561	26.164
Door derden beklemde middelen	7.063	5.978
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer</i>	<i>166.258</i>	<i>163.401</i>
Onderhandse leningen van:		
– Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	166.253	163.396
Waarborgsommen	5	5
TOTAAL VASTE PASSIVA	445.427	452.935
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	<i>34.423</i>	<i>54.614</i>
Overige kasgeldleningen	0	15.000
Banksaldi	3.117	1.826
Overige schulden	31.305	37.788
<i>Overlopende passiva</i>	<i>100.433</i>	<i>105.320</i>
– Van overheidslichamen ontvangen voorschotten	75.438	82.265
– Verplichtingen waarvan betaling in volgend jaar / Nog te betalen bedragen	17.421	14.993
– Overige / Vooruit ontvangen bedragen	7.574	8.062
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	134.856	159.934
TOTAAL PASSIVA	580.283	612.869

Buiten de balansstelling opgenomen bedragen		
– Gewaarborgde geldleningen		
Garantstellingen	476.059	497.055

6.5 Toelichting op de balans

In onderstaande toelichting wordt de balans puntsgewijs toegelicht. Er kunnen kleine afrondingsverschillen optreden in de optellingen.

6.5.1 ACTIVA

6.5.1.1 VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

Omschrijving Bedragen x € 1.000	31-12-2024	31-12-2025
Kosten afsluiten van geldleningen en het saldo agio en disagio	160	107
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	502	85
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	3.101	2.906
Totalen	3.763	3.098

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2025.

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 01-01-2024	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten afsluiten van geldlening en het saldo van agio en disagio	160	0	0	53	0	0	107
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	502	-541	-123	0	0	0	84
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	3.101	10	0	204	0	0	2.907
Totalen	3.763	-531	-123	257	0	0	3.098

Kosten van Onderzoek en ontwikkeling

De desinvestering in de activa voor onderzoek en ontwikkeling betreft de voorbereidingskosten voor de planontwikkeling locatie Scala-Arena. Die kosten zijn overgebracht naar de nieuw geopende Grondexploitatie Edelhof.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

De bijdrage betreft de voorbereiding van het gemeentelijk deel van de investering die de Provincie Zuid-Holland gaat doen aan de Steekterbrug.

Materiele vaste activa

De post materiele vaste activa wordt onderscheiden in:

Omschrijving		
Bedragen x € 1.000	31-12-2024	31-12-2025
Gronden uitgegeven in erfpacht	827	827
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven	25.462	24.218
Overige investeringen met een economisch nut	210.217	213.530
Investerings maatschappelijk nut	157.390	176.637
Totalen	393.895	415.212

Het verloop van de Gronden uitgegeven in erfpacht ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2025	Investerings	Desinvestering	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden uitgegeven in erfpacht	827	0	0	0	827
Totalen	827	0	0	0	827

Het verloop van de investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2025	Investerings	Desinvestering	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Bedrag afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	26	0	0	0	0	0	26
Bedrijfsgebouwen	2.482	0	0	99	0	0	2.383
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	14.296	8.041	8.041	739	0	0	13.557
Machines, apparaten en installaties	569	0	0	277	0	0	292
Overige materiële vaste activa	8.088	481	0	610	0	0	7.959
Totalen	25.462	8.522	8.041	1.725	0	0	24.218

De investeringen met betrekking tot vervanging en uitbreiding van rioleringen zijn voor een bedrag van € 8,0 miljoen geactiveerd op de balanspost economische grond-, weg- en waterbouwkundige werken. Tegenover deze investering staat een desinvestering, zijnde de spaarcomponent binnen de rioolheffing, tot een gelijk bedrag.

De investering op de balanspost Overige Materiele Vaste Activa betreft de vervanging van ondergrondse containers en vervanging mini-containers.

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met een economisch nut.

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2024	Voorziening	Balanswaarde 31-12-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025	Voorziening	Balanswaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	23.711	0	23.711	-159	0	4	0	0	23.548	0	23.548
Strategische gronden	10.631	2.266	8.365	0	0	0	0	0	10.631	2.266	8.365
Woonruimten	105	0	105	0	0	10	0	0	95	0	95
Bedrijfsgebouwen	125.133	0	125.133	8.440	0	6.014	52	0	127.507	0	127.507
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	32.341	0	32.341	1.235	0	1.411	19	0	32.146	0	32.146
Vervoermiddelen	5.332	0	5.332	671	0	977	0	0	5.026	0	5.026
Machines, apparaten en installaties	3.547	0	3.547	572	0	611	0	0	3.508	0	3.508
Overige materiële vaste activa	11.682	0	11.682	3.376	0	1.305	418	0	13.335	0	13.335
Totalen	212.482	2.266	210.217	14.135	0	10.332	489	0	215.796	2.266	213.530

De boekwaarde van de strategische gronden betreft de volgende percelen: Rivieroever, Biezenwerf, Von Sieboldstraat, Puttelaan, Gnephoek, Oude Rijnzone, Westvaartpark, Industrierweg 6 en De Schans 27. De boekwaarde van de strategische grond aan de Gnephoek is gedeeltelijk ingebracht in de in 2024 nieuw geopende grondexploitatie Gnephoek. Tegenover de boekwaarde van in totaal € 10,6 miljoen staat een voorziening ter hoogte van € 2,3 miljoen voor de Gnephoek en Oude Rijnzone.

De investeringen in bedrijfsgebouwen bestaan onder andere uit de bouw van de MFA, school en gymzaal aan de Ds Boltstraat in Zwammerdam, de nieuwbouw van de Tamboerijn aan de Van Nesstraat, dakrenovatie van het Stadhuis, renovatie van zwembad De Hazelaar, verduurzaming van de panden van Rijnvicus aan de Distributieweg en Olympiaweg 4, de verhuizing van de semi-permanente huisvesting ISK aan de Pr. Beatrixlaan, de tijdelijke opvang van vluchtelingen aan de Heerewegh en Bloisstraat en de renovatie van The Cube in Boskoop.

De investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreffen het "Speelruimteplan" en de aanleg van een natuurrvak bij de begraafplaats Hazerswoude-Dorp.

De in 2025 aangekochte vervoersmiddelen betreffen onder andere bestelwagens, een vrachtauto en een veegmachine. Daarnaast zijn ook een doorspuitwagen ten behoeve van de rioleering en twee miniklippers voor begraafplaatsen aangeschaft.

De investeringen in de balanspost machines, apparaten en installaties betreffen vooral de aanschaf van nieuwe VRI's (verkeersregelinstallaties), een wasunit voor ondergrondse containers en de harmonisatie van mini-containers voor papier.

De investeringen in overige materiele vaste activa betreffen de vervanging van meubilair in het Stadhuis, kunstgrasveld en vervangingsinvesteringen MJOP voor vv Alphense Boys en Alpha en investeringen ten behoeve van de sportaccommodatie voor Avanti, AV'47, BSC Alphians en Floreant.

De belangrijkste in het boekjaar gedane (des)investeringen boven de € 0,2 miljoen staan in onderstaand overzicht vermeld.

Bedragen x € 1.000	Beschikbaar gesteld krediet/jaarschijf	Werkelijk besteed in 2025	Bijdrage van derden/des- investering	per saldo Cumulatief t.l.v. krediet
Bouw MFA Zwammerdam Ds B.Boltstraat (MIP2017)	3.287	601	0	1.623
Van Nesstraat, nieuwbouw de Tamboerijn 2020	4.271	1.803	0	3.788
Stadhuis, gevel, dakrenovatie en verduurzaming	3.633	943	0	1.415
Renovatie verduurzaming zwembad De Hazelaar (ann)	550	370	0	370
Verduurz. pand Olympiaweg 4a nr Renovatiestandaard	334	212	0	256
Verhuizing semipermanente huisv ISK Pr.Beatrixlaan	2.138	1.776	0	1.776
Tijdelijke opvang OEKR Heerewegh	1.262	1.265	0	1.265
Tijdelijke opvang OEKR Graaf de Bloisstraat 25	0	452	0	452
IEX Speelruimteplan (vanaf 2025)	2.461	1.209	19	1.190
Wasunit ondergrondse containers	213	221	0	221
Overige	103.662	5.280	467	4.501
Totalen	121.811	14.133	486	16.857

Bij de reserves wordt aangegeven welke (naar verwachting) beschikbaar zullen zijn voor de dekking van de hieruit voortvloeiende kapitaallasten.

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut hadden het volgende verloop:

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 01-01-2025	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdrage van der- den	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
Maatsch. grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	156.787	23.455	0	3.666	490	0	176.086
Gronden en terreinen	79	0	0	0	0	0	79
Machines, apparaten en installaties	525	0	0	50	0	0	475
Totalen	157.390	23.455	0	3.716	490	0	176.639

Met ingang van 1 januari 2017 worden investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut, conform artikel 59, eerste lid, BBV, geactiveerd. Deze investeringen worden bij gereedkomen voor de volledige boekwaarde op de balans verantwoord en over de verwachte gebruiksduur afgeschreven. Versnelde afschrijving is niet toegestaan.

Voor maatschappelijke investeringen die tot en met 2016 zijn gerealiseerd, gold een afwijkende verwerkingwijze. Deze investeringen hadden een oorspronkelijke verkrijgingsprijs van circa € 77,0 miljoen en zijn inmiddels volledig afgeschreven. De boekwaarde hiervan bedraagt per balansdatum nihil. Dit betreft met name:

Bomenbuurt-Zuid	€ 2.218.000	Omleidingsweg	€ 1.356.000
Bomenbuurt-Noord	€ 2.268.000	Maximabrug	€ 41.106.000
Vogelbuurt-Oost	€ 1.693.000	Julianabrug	€ 6.974.000
Kievitstraat	€ 1.412.000	Nwe Sloot Planetensingel	€ 1.047.000
Linnaeusweg Boskoop	€ 1.077.000	Thorbeckeplein e.o	€ 2.588.000
2 Bruggen de Bijlen	€ 1.192.000		

In 2025 is er in activa met een maatschappelijk nut geïnvesteerd tot een bedrag van € 23,5 miljoen. Dit wordt lineair afgeschreven.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investering met een maatschappelijk nut staan in onderstaand overzicht vermeld:

Bedragen x € 1.000	Beschikbaar gesteld krediet jaar- schijf 2025 uitgaven	Werkelijk be- steed in 2025	Bijdragen van derden	Cumulatief t.l.v. krediet (Saldo investe- ringen en bij- dragen derden)
IEX Waterrijk Oost Boskoop	2.544	1.979	0	1.979
IEX Fietsbrug Aarkanaal Oostkanaalweg	387	268	0	268
IEX Mauritsstraat, Hugo de Grootstraat e.o.	1.650	1.701	0	1.701
IEX Westeinde	294	275	0	275
IEX Beemd Rietkraag eo (2723)	2.404	1.616	0	1.616

Bedragen x € 1.000	Beschikbaar gesteld krediet jaar- schijf 2025 uitgaven	Werkelijk be- steed in 2025	Bijdragen van derden	Cumulatief t.l.v. krediet (Saldo investe- ringen en bij- dragen derden)
IEX Burggooi, Quadriviumlaan e.o.	995	1.107	0	1.107
IEX Zambiapark e.o.	1.064	1.142	0	1.142
IEX Reconstructie rotonde Zijde – Boezemlaan	1.647	1.625	0	1.625
IEX Reconstructie Hobbemastraat e.o. HZW-D	858	1.191	0	1.191
Versterken ontsluiting ITC-PCT algemeen (BoVo)	221	221	0	221
Inrichting openbaar gebied WC Ridderhof	1.605	968	134	834
IEX Reconstructie Oranjestad-West Benthuizen	159	217	0	217
IEX Herinr. Lindenhovestr icm Zieldeweg Kort- steekt	77	231	0	231
Aanleg waterbuffers Stadshart	1.092	585	150	435
IEX Reconstructie Verlengde Aarkade	382	393	0	393
IEX Reconstructie Amerikalaan	219	236	0	236
Vervanging Jachthavenbrug	1.249	957	0	957
Verbeteren verkeerssituatie N209 Hzw-Dorp (MIPWI)	11.806	479	0	479
IEX Rijnhaven Baronie fase 3	371	213	199	14
IEX Verkeersmaatregelen Rijndijk-West	323	381	0	381
IEX Vervanging/reconstructie wegen	2.800	3.206	0	3.206
IEX Vervanging/reconstructie groen	1.434	938	0	938
IEX Vervanging/reconstructie Openbare Verlichting	1.025	1.226	0	1.226
Overig	4.989	2.300	7	2.293
Totaal	39.595	23.455	490	22.965

Bij de reserves wordt aangegeven welke (naar verwachting) beschikbaar zullen zijn voor de dekking van de hieruit voortvloeiende kapitaallasten.

In de begroting is op basis van het meerjarenperspectief budgettair ruimte vastgelegd om infrastructurele projecten mogelijk te maken. Omdat niet altijd op voorhand een aansluiting valt te maken tussen het gevoteerde budget en de voorhanden zijnde projecten, wordt daarbij gebruik gemaakt van stelposten. Daarmee sluit de begroting aan op projectplanningen en de dekking daarvan. Feitelijke doorlooptijden van infraprojecten zijn hieraan niet altijd gelijk, waardoor faseringsverschillen ontstaan. Dekking van de kapitaallasten vindt plaats via de Algemene Reserve (onderdeel voormalige IRS). Het betreft dan ook een budgettair neutrale afwijking.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen/aflossingen	Boekwaarde 31-12-2025	Balanswaarde 31-12-2025
<u>Kapitaalverstrekking aan:</u>							
deelnemingen	7.506	7.506	50	0	0	7.556	7.556
<u>Leningen aan:</u>							
woningbouwcorporaties	20.000	20.000	0	0	0	20.000	20.000
deelnemingen	11.834	11.834	0	0	0	11.834	11.834
overige verbonden partijen	10.207	10.207	0	0	0	10.207	10.207
overige langlopende leningen u/g	70	70	0	0	10	59	59
<u>Uitzettingen:</u>							
overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1jaar	9.563	9.563	138	0	76	9.625	9.625
Totalen	59.180	59.180	188	0	86	59.281	59.281

Toelichting “kapitaalverstrekking aan deelnemingen”

De boekwaarden van het aandelenkapitaal van de gemeente zien er als volgt uit:

Aandelen (boekwaarde x € 1.000)	Aantal	Boekwaarde 1-1-2025	Boekwaarde 31-12-2025
Cyclus	112.637	774	774
Castellumtheater BV	180	0	0
Bank Nederlandse Gemeenten	256.854	616	616
Oasen/Hydron	100	688	688
NUON/Alliander	2.698.008	5.410	5.410
Rijnvicus	180	18	18
Dunea	10.671	0	0
Oog voor thuis	100	0	0
Grondexploitatie maatschappij Havenfront	500	0	50
		7.506	7.556

Toelichting langlopende leningen u/g

Hieronder volgt een overzicht van de grootste nog openstaande verstrekte geldleningen.

Bedragen x € 1.000	1-1-2025	31-12-2025
Pre Wonen Haarlem	20.000	20.000
Alliander, reverse conv hybride aandeelh.lening	11.834	11.834
Geldlening Schoolbesturen Voortgezet Onderwijs	10.207	10.207
Rijnvicus	0	0
Overig	70	59
Totalen	42.111	42.100

In 2010 heeft de gemeente een geldlening verstrekt aan de Stichting Pré Wonen te Haarlem. Deze lening heeft een looptijd van 20 jaar en wordt 1 februari 2030 in zijn geheel afgelost.

Naar aanleiding van het verzoek van Alliander NV om in te stemmen met de versterking van de kapitaalstructuur heeft de gemeenteraad in 2021 besloten een lening van € 11,8 miljoen in de vorm van een Reserve converteerbare hybride obligatielening te verstrekken. Deze impuls is nodig omdat de energietransitie veel hogere eisen stelt aan ons stroomnet. Onze stroomnetbeheerder Alliander heeft daarom geld nodig voor de benodigde investeringen in het stroomnet.

De gemeenteraad heeft op 10 december 2020 besloten een lening te verstrekken aan de schoolbesturen voortgezet onderwijs van totaal € 10,2 miljoen met een looptijd van 40 jaar. Middels twee lening overeenkomsten is € 5,5 miljoen en € 4,8 miljoen verstrekt aan respectievelijk schoolbesturen van Stichting Scope Scholengroep en Stichting Scala College en Coenekoop College. Het betreft aanvullende financiering bij het Masterplan VO ter overbrugging van de ontstane financiële tekorten van de nieuwbouw en renovatieplannen.

Bij besluit van 6 juli 2017 en verwerking in de Najaarsnota van 2017 heeft de gemeenteraad besloten een doorlopend krediet te verstrekken aan Rijnvicus B.V. voor een bedrag van maximaal € 5,0 miljoen. Per 1 januari 2024 bedroeg de hoofdsom van de lening € 0,0. De mogelijkheid voor Rijnvicus om weer krediet op te nemen blijft gehandhaafd.

In verband met de mede oprichting van de Grond Exploitatie Maatschappij "Havenfront" B.V. en "Oog voor Thuis" heeft de gemeente een storting gedaan in het aandelenkapitaal van beide partijen.

6.5.1.2 VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën.

Bedragen x € 1.000	01-01-25	31-12-25
Gereed product en handelsgoederen	1.936	1.936
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	28.651	33.979
Totalen	30.587	35.915

Gereed product en handelsgoederen

Het verloopoverzicht van de voorraad Gereed product en handelsgoederen ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 2024	Voorziening 2024	Balanswaarde 2024	Afwaardering	Desinvestering 2025	Boekwaarde 2025	Voorziening	Balanswaarde 2025
Bedrijfskavel Albert Einsteinweg 27	2.556	666	1.890	0	0	2.556	666	1.890
A.P.van Neslaan 4	45	0	45	0	0	45	0	45
Totalen	2.601	666	1.936	0	0	2.601	666	1.936

Aan het einde van elk boekjaar wordt beoordeeld of sprake is van duurzame waardevermindering. Indien hiervan sprake is, wordt een voorziening voor gelijke omvang gevormd.

Kavel Albert Einsteinweg 27

Er is voorlopige overeenstemming met een partij. De daadwerkelijke overdracht hangt samen met de ontwikkelingen aan de Euromarkt.

A.P. van Neslaan 4

De kavel wordt vrijgehouden voor ontsluitingsmogelijkheid van de achterliggende kavel. Dit is nodig in het kader van etalagefunctie wens Greenport Boskoop langs de N207.

In exploitatie genomen gronden

	Boekwaarde ultimo 2024	Afwaardering 2024 (“voorziening”)	Balanswaarde ul- timo 2024	Van gronden niet in exploitatie	Investering	Inkomsten	Winstuitname	Boekwaarde ultimo 2025	Afwaardering (“voorziening”)	Balanswaarde ul- timo 2025
BT Hoogewaard	-682	0	-682	0	94	0	0	-588	0	-588
De Schans	-483	0	-483	0	63	1.822	2.120	-122	0	-122
Steekterpoort	20.502	0	20.502	0	1.857	27.232	6.455	1.582	0	1.582
De Werf (Rijnhaven Biester- feld)	1.496	639	857	0	407	186	0	1.717	846	871
Stationsomgeving	14.297	8.560	5.737	0	587	7.442	0	7.442	8.718	-1.276
Stadshart Lage Zijde	117.340	120.973	-3.633	0	4.324	0	0	121.664	123.551	-1.887
BT Leidse Schouw	5.514	0	5.514	0	574	433	72	5.727	0	5.727
BT Leeuwenhoek	2.589	0	2.589	0	86	3	76	2.748	0	2.748
Weteringpad	133	1.205	-1.072	0	537	16	0	654	1.775	-1.121
Marokkostraat	180	189	-9	0	37	0	0	217	229	-12
Bospark	-2.759	0	-2.759	0	-9	0	28	-2.740	0	-2.740
Nieuwe Sloot	5.107	0	5.107	0	320	169	603	5.861	0	5.861
Havenfront	10.439	6.802	3.637	0	15.215	1.003	0	24.651	6.733	17.918
Klompemaker	325	0	325	0	97	829	15	-392	0	-392
Euromarkt	0	0	0	0	772	352	8	428	0	428
s Molenaarspad	4.537	4.437	100	0	442	2.514	0	2.465	4.071	-1.606
Mendelweg	797	630	167	0	438	897	0	338	623	-285
Goudse Rijpad	670	2.453	-1.783	0	2.581	162	0	3.089	2.720	369
Arnoldus van Os	467	1.376	-909	0	811	0	0	1.278	1.440	-162
Gnephoek	3.013	7.569	-4.556	0	10.385	1.212	0	12.186	4.669	7.517
Edelhof	0	0	0	0	1.276	128	0	1.148	0	1.148
Overige grondexploitatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	183.482	154.833	28.649	0	40.894	44.400	9.377	189.353	155.375	33.978
Nog te maken kosten								725.813		
Nog te verwachten opbrengsten								786.266		
Verwacht exploitatie-resultaat								128.900		

In bovenstaande tabel zijn de boekwaarden opgenomen van de bestaande complexen ‘in exploitatie genomen gronden’. Bij verlieslatende complexen wordt een voorziening gevormd tegen de contante waarde van het verwachte exploitatieresultaat. Bij complexen met een positief resultaat vindt winstneming plaats conform de BBV-regelgeving.

Schattingswijziging en tussentijdse winstneming

Schattingswijziging

Grondopbrengsten worden (in beginsel) gewaardeerd tegen marktwaarde. Deze worden, indien nog geen gronduitgifte overeenkomst is gesloten, in de regel gebaseerd op een volledige taxaties, uitgevoerd door een onafhankelijk taxateur. Als voor gronden afspraken zijn gemaakt met een ontwikkelaar dan wordt de ingeschatte marktwaarde vervangen door de overeengekomen verkoopprijs.

Voor de gehanteerde parameters (kosten- opbrengstenontwikkeling en rente) bij de berekening van het eindresultaat van de grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid. Voor nadere toelichting per complex wordt verwezen naar het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2026.

Tussentijdse winstneming

De hoogte van de tussentijdse winstneming wordt bepaald door middel van de door het BBV opgelegde berekeningsmethodiek. Vanaf 2017 wordt de percentage of completion methode (POC) als berekening van de winstneming toegepast. Hieronder mag volgens het BBV worden verstaan: "voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de totale opbrengsten en voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

De POC-methode, zoals die vanaf 2017 wordt toegepast, kan niet op meerdere manieren worden toegepast. Een positieve of negatieve stand van de boekwaarde speelt geen rol in de berekening. Wel wordt rekening gehouden met negatieve onzekerheden en risico's. Uit deze berekening bedraagt de tussentijdse winstneming over 2025 € 9,3 miljoen.

Facilitaire projecten vallen niet onder de regeling van tussentijdse winstneming door gemeenten. In principe is bij facilitaire projecten sprake van kostenverhaal van de door de gemeente gemaakte kosten voor deze projecten.

Voor het effect op het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) wordt verwezen naar de Paragraaf grondbeleid en het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2026.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Vorderingen

Uitzettingen

Bedragen x € 1.000	Balanswaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	27.888	19.333	0	19.333
Overige vorderingen	10.542	15.270	0	11.814
Af: 1 voorz. debiteuren Serviceplein	0	0	2.603	0
Af: 2 voorziening belastingdebiteuren	0	0	384	0
Af: 3 voorziening overige debiteuren	0	0	469	0
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	17.480	40.005	0	40.005
Totalen	55.910	74.608	3.456	71.153

De vordering op openbare lichamen bestaat grotendeels uit nog te ontvangen compensabele BTW en BTW die de gemeente uit hoofde van haar “ondernemerschap” van de fiscus te vorderen heeft.

Schatkistbankieren

Op grond van de Wet financiering decentrale overheden zijn provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Met als doel bij te dragen aan de vereiste daling en verevening van de schuld van de gehele collectieve sector. Als gevolg van een wettelijke (BBV) rapportageverplichting over het schatkistbankieren wordt het bedrag aan middelen, dat door de gemeente buiten de rekening schatkistbankieren bij het Rijk is gehouden in relatie tot het drempelbedrag (de norm), per kwartaal gemonitord. Voor Alphen aan den Rijn bedraagt in 2025 het drempelbedrag per kwartaal € 8,8 miljoen (=2% van de begrotingsomvang). In het 1^e, 2^e en 4^e kwartaal is de gemeente binnen het drempelbedrag schatkistbankieren gebleven. In het 3^e kwartaal is het drempelbedrag overschreden (gemiddelde was € 11,0 miljoen).

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit vorderingen op uitkeringsgerechtigden, vorderingen in verband met de belastinginning, vorderingen op overige debiteuren (bijvoorbeeld huurders) en overige nog te ontvangen bedragen.

Bepaling van de voorzieningen

Bij de debiteuren Serviceplein wordt een voorziening opgenomen ter hoogte van 40% van de openstaande vorderingen. Bij de berekening van de hoogte van de voorziening is rekening gehouden met de historische cijfers van 2000 tot en met 2025. Vorderingen waarop vóór 2025 geen ontvangst is binnengekomen worden volledig als dubieus aangemerkt.

Ter bepaling van de hoogte van de voorzieningen van de overige debiteuren zijn deze individueel beoordeeld.

Voor de bepaling van de hoogte van de voorziening dubieuze belastingdebiteuren wordt onderstaande berekeningswijze gehanteerd.

Categorie	% voorzien
Betalingsregeling	0%
Invorderbaar	0%
Invordering (aanmaning)	2%
Dwangbevel	25%
Uitstel/bezwaar	50%
Faillissement/bij curator	100%
Voorstel afboeken	100%
WSNP (schuldsanering)	100%

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Bedragen x € 1.000	31-12-2024	31-12-2025
Kassaldi	10	15
Banksaldi	2.725	3.351
Totalen	2.735	3.367

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen x € 1.000	31-12-2024	31-12-2025
Europese overheidslichamen	0	0
Het Rijk	5.152	3.171
Overige Nederlandse Overheidslichamen	1.459	1.143
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	27.602	20.530
Totalen	34.213	24.844

Het verloop van de Nog te Ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	Saldo per 1-1-2025	Toevoegin- gen	Ontvangsten	Saldo nog te ontvangen 31-12-2025
Aanvullende maatregelen N207-Zuid	1.306	0	1.245	61
PZH-2017-606303422 R-Net treincorridor	153	0	0	153
Gebiedsstrategie R'veld	0	34	0	34
Bijdrage FB DVO	0	5	0	5
Bekostigingsregeling ontheemde Oekrainers Q4	2.809	1.163	2.809	1.163
COA ambtelijke inzet AZC Alphen aan den Rijn	144	0	144	0
MZ Specialistisch Alphen, Kaag en Nieuwkoop	150	0	150	0
Rijksbijdrage opvanglocatie Graaf van Blooi- straat	186	0	186	0
Toeslagenaffaire, materieel, personeel en in- huur	1.563	1.751	1.563	1.751
SUP regeling Schone buurtcoaches	300	0	300	0
Huisartsenpost HAP Oekrainers	0	7	0	7
Resultaat BVO Rijn en Braassem	0	883	0	883
Totalen	6.611	3.843	6.397	4.057

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

In de overige vooruitbetaalde bedragen is een bedrag inbegrepen van totaal € 1,136 miljoen voor de huur rechten voor een periode van 40 jaar van een aantal schoolgebouwen waarvan de gemeente juridisch en economisch geen eigenaar is. Deze werden voorheen onder de materiële vaste activa verantwoord.

Daarnaast zijn onder andere de contributie aan de VNG, een voorschot op de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio, een voorschotbedrag op de gemeentelijke bijdrage aan Cyclus N.V. en een voorschot op de gemeentelijk bijdrage aan Hecht, vooruitbetaald.

Omvangrijke nog te ontvangen bedragen betreffen onder andere Leges van Omgevingsvergunningen, de rente op de u/g geldlening van Pre Wonen en de afrekeningen van de voordelige resultaten van de BVO 2025, Rijnvicus 2025, Inburgeringsvoorziening Kaag en Braassem en Nieuwkoop en Verpact inzameling.

Bovendien worden ook de facilitaire grondexploitaties onder de Overlopende activa verantwoord. Alle nog te verhalen en nog te verrekenen kosten van facilitaire grondexploitaties worden vanaf 2019 onder de overlopende activa verantwoord

Het betreft de volgende facilitaire grondexploitaties:

Faciliterend grex: Torenpad West (A)	Faciliterend grex: zone Spoorln-Buitendorpstr (A)
Faciliterend grex: Hogeveenseweg 57/59 en 82	Faciliterend grex: Margaretha v Oostenrijkl (A)
Faciliterend grex: Vinkebuurt 48-50 (A)	Faciliterend grex: Voorweg 14B en 14C HWD (A)
Faciliterend grex: vml schoolloc. Weegbree	Faciliterend grex: Heerewegh 30 BNTH (A)
Faciliterend grex: Kop West (A)	Faciliterend grex: herontwikkeling Biezen 23 (A)
Faciliterend grex: Noordeinde 11 (A)	Faciliterend grex: Vinkebuurt 126 (A)
Faciliterend grex: Herontwikkeling de Aarhof (A)	Faciliterend grex: Kortsteekterweg 57(A)
Faciliterend grex: Rijnpark fase 1 (A)	Faciliterend grex: AEO Vierheemsk.weg 4 HWD(A)
Faciliterend grex: AEO Nieuw Werklust (A)	Faciliterend grex: AEO Westkanaalweg nabij 20(A)
Faciliterend grex: AEO Westvaartpark (A)	Faciliterend grex: AEO Geerweg to 1 BH(A)
Faciliterend grex: Ontw woningen Veld 3, HWD	Faciliterend grex: AEO De Korf II BH(A)
Faciliterend grex: Dorpshart Aarlanderveen (A)	Faciliterend grex: AEO Bentwoudlaan BH(A)
Faciliterend grex: Dorpsstr 99-109 Benthuisen	Faciliterend grex: AEO Pastorie A.Schweitzerln (A)
Faciliterend grex: Magnolia (A)	Faciliterend grex: AEO Dijkgraafweg HWD (A)
Faciliterend grex: Weteringhof Noorderkk (A)	Faciliterend grex: Weteringhof Noorderkk (A)

Ten behoeve van de facilitaire grondexploitatie Rijnpark fase 1 is in het verleden een voorziening gevormd vanwege het feit dat de totale verwachte kosten, de totale verwachte opbrengsten overstijgen. Per 31-12-2025 kent dit project een negatieve NCW en een voorziening met een omvang van € 764.582.

In 2024 is om dezelfde reden een voorziening gevormd voor de Torenpad West ten bedrage van € 22.288.

6.5.2 PASSIVA

6.5.2.1 VASTE PASSIVA

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	31-12-2024	31-12-2025
Algemene Reserve	51.739	26.656
Bestemmingsreserves	207.413	225.525
Gerealiseerd resultaat	-19.631	-6.334
Totalen	239.521	245.847

Het verloop van het Eigen Vermogen 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2024	Gereali-seerd re-sultaat 2024	Saldo 01-01-2025	Toevoegin-gen	Onttrekin-gen	Gereali-seerd re-sultaat 2025	Saldo 31-12-2025
Algemene Reserve	51.739	-25.043	26.696	1.754	1.793	0	26.657
Bestemmingsreserves	207.413	5.412	212.825	29.145	16.445	0	225.525
Gerealiseerd resultaat	-19.631	19.631	0	0	0	-6.334	-6.334
Totalen	239.521	0	239.521	30.898	18.238	-6.334	245.847

Onder “Gerealiseerd resultaat 2024” staan de toevoegingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar.

Reserves

Hieronder is een compleet overzicht van het verloop per reserve weergegeven. Daarna volgt een korte toelichting per reserve.

Nr.	Omschrijving reserve Bedragen x € 1.000	Stand 31-12-2024	gerealiseerd resultaat 2024	Stand 1-1-2025	werkelijke storting 2025	werkelijke onttrekking 2025	stand per 31-12-2025
100	Algemene reserve	47.931	-25.043	22.888	1.162	1.621	22.429
210	Reserve Nuon structurele dekking	748	0	748	0	172	575
211	Reserve deelneming Alli-ander	3.059	0	3.059	591	0	3.651
Totalen		51.738	-25.043	26.696	1.753	1.794	26.657

Nr.	Omschrijving reserve Bedragen x € 1.000	Stand 31-12-2024	gerealiseerd resultaat 2024	Stand 1-1-2025	werkelijke storting 2025	werkelijke onttrekking 2025	stand per 31-12-2025
1100	Reserve grondexploitatie	7.614	0	7.614	12.786	1.736	18.664
1110	Reserve plankosten	208	0	208	0	0	208
1140	Reserve veiligheid	2.396	0	2.396	0	20	2.375
1200	Reserve groot onderhoud be-weegbare bruggen	1.484	0	1.484	0	0	1.484
1310	Reserve economie	2.422	0	2.422	825	261	2.987
1320	Reserve Greenport	2.520	0	2.520		135	2.385
1500	Reserve nieuw en anders	246	0	246	0	3	243
1560	Reserve bomen	12	0	12	0	7	5
1562	Reserve vrije tijd water en groen	981	0	981	325	142	1.164
1563	Reserve erfgoed	375	0	375	0	62	313
1622	Reserve participatie	2.662	0	2.662	0	442	2.220
1624	Reserve maatschappelijke zorg Rijnstreek	2.948	182	3.130	1.125	0	4.255
1640	Reserve vastgoed welzijnsac-commodaties	234	0	234	0	0	234

Jaarrekening 2025

Nr.	Omschrijving reserve Bedragen x € 1.000	Stand 31-12-2024	gerealiseerd resultaat 2024	Stand 1-1-2025	werkelijke stortingen 2025	werkelijke onttrekkingen 2025	stand per 31-12-2025
1720	Reserve duurzaamheid	6.763	0	6.763	170	141	6.792
1811	Reserve plattelandsbeleid	7	0	7	0	0	7
1820	Reserve wonen plus	279	0	279	0	2	276
1824	Reserve sociale woningbouw	86	0	86	126	0	211
1840	Reserve sanering Langeroodse	195	0	195	0	0	195
1842	Reserve NAF-terrein	15	0	15	0	15	0
1850	Reserve herstructurering bedrijventerreinen	2.050	0	2.050	125	-76	2.251
1930	Reserve e-dienstverlening	274	0	274	0	0	274
1963	Reserve projecten	5.040	0	5.040	421	1.005	4.456
1964	Reserve organisatieontwikkeling	1.964	0	1.964	0	575	1.389
1965	Reserve onderhoud gebouwen	283	0	283	0	0	283
1970	Reserve vervanging CEV installatie	406	0	406	0	180	226
1992	Reserve Jaaroverschrijdende budgetten	3.613	462	4.075	0	231	3.845
2000	Reserve dekking afschrijvingslasten	149.548	0	149.548	8.885	6.295	152.138
2110	Reserve Stadshart Lage Zijde	30	0	30	0	0	30
2130	Reserve bovenwijkse voorzieningen	0	0	0	778	0	778
2200	Reserve Wonen en Infra	4.071	0	4.071	741	1.850	2.962
2327	Reserve bodemzaken	650	0	650	0	256	394
2328	Reserve Nieuwkomers	6.241	1.789	8.030	1.400	2.611	6.819
2400	Reserve onderwijshuisvesting	1.250	2.979	4.229	0	215	4.014
2511	Reserve cultuur	40	0	40	0	0	40
2821	Reserve vastgoedmanagement	0	0	0	554	194	361
2900	Reserve vervangingsinvest. automatisering	509	0	509	883	142	1.249
Subtotaal		207.416	5.412	212.828	29.144	16.444	225.525
Totalen reserves		259.151	-19.631	239.520	30.898	18.238	252.181

Toelichting per reserve

100 - Algemene reserve

Aard en reden

Wettelijk voorgeschreven. Is bedoeld als basis voor het weerstandsvermogen (zie verdere toelichting in de paragraaf weerstandsvermogen).

Toevoeging:

Verrekeningen tussen exploitatie en infrastructurele werken (IEX), bijdrage t.b.v. Opstellen Visie en aanpak Sociaal Domein

Toelichting per reserve
<u>Onttrekking:</u> Opstellen Visie Sociaal Domein, werkbudget Limesjaar, groot onderhoud Rijnstreekhal en Arena, overheveling naar reserve vastgoedmanagement.
210 – Reserve NUON structurele dekking
Aard en reden Ingesteld bij tweede business review 2009/31021 ten behoeve van verkoop aandelen NUON. De inzet van de NUON structurele dekkingsreserve is 1 op 1 gekoppeld aan de benodigde investeringsbedragen voor de realisatie van de Maximabrug en ontwikkeling/herstructurering van de Oude Rijnzone/Rijnhaven. De inzet van deze dekkingsbron voor deze projecten, die een duurzame bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de economische en logistieke infrastructuur van onze stad, past binnen het kader dat in 2009 met betrekking tot de mogelijke inzet van deze NUON reserve door de raad is geformuleerd.
<u>Onttrekking:</u> Dekking investeringsbijdragen aan vastgoedeigenaren.
211 – Reserve deelneming Alliander
Aard en reden Vanaf 2022 worden alle toekomstige extra opbrengsten vanuit Alliander boven het structureel in de begroting opgenomen bedrag toegevoegd aan deze reserve ter dekking van de door de gemeente aangetrokken lening.
<u>Toevoeging:</u> Netto vergoeding en meeropbrengst dividend Alliander.
1100 – Reserve Grondexploitatie
Aard en reden Het beschikbaar hebben van dekkingsmiddelen in algemene zin en het leveren van een bijdrage aan het weerstandsvermogen.
<u>Toevoeging:</u> Overheveling van Reserve Wonen en Infra. (Tussentijdse) winstneming diverse grondexploitaties en bijstelling verliesvoorziening.
<u>Onttrekking:</u> (Tussentijdse) winstneming diverse grondexploitaties.
1110 – Reserve Plankosten
Aard en reden Het dekken van de incidentele kosten van planvorming en onderzoek, die voorafgaan aan concrete locatieontwikkeling.
1140 – Reserve veiligheid
Aard en reden Het dekken van incidentele projecten in het kader van het integraal veiligheidsbeleid Het resterende saldo is vanuit de voormalige gemeente Boskoop geormerkt voor beleid omtrent de huisvesting van arbeidsmigranten en de uitvoering daarvan.
<u>Onttrekking:</u> Incidentele dekking doorontwikkeling gebiedsgericht werken en adressenonderzoek.
1200 – Reserve onderhoud beweegbare bruggen

Toelichting per reserve	
Aard en reden	
	Het egaliseren van de cyclische kosten van groot onderhoud en vervanging van beweegbare bruggen.
1310 – Reserve economie	
Aard en reden	
	Het ondersteunen van economische activiteiten door middel van cofinanciering.
<u>Toevoeging:</u>	
	Dotatie conform begroting.
<u>Onttrekking:</u>	
	Dekking Groene Hart werkt 2e fase, oprichting energietransitiehuis, cofinanciering Leader, economisch actieprogramma en ontwikkeling Barrepolder."
1320 – Reserve Greenport	
Aard en reden	
	Het versterken van de Greenport-functie van Boskoop.
<u>Onttrekking:</u>	
	Dekking Tuinen van Boskoop, implementatie transformatievisie.
1500 – Reserve nieuw en anders	
Aard en reden	
	Het dekken van de financiële consequenties van initiatieven en voorstellen van verenigingen, instellingen en andere betrokken partijen in het sociaal domein.
<u>Onttrekking:</u>	
	Bijdrage Tiny forests/schooltuinen.
1560 Reserve bomen	
Aard en reden	
	Welzijn van bomen.
<u>Onttrekking:</u>	
	Bijdrage aan Tiny forests, schooltuinen enz.
1562 Reserve vrije tijd water en groen	
Aard en reden	
	Het ondersteunen van recreatieve en toeristische voorzieningen en producten.
<u>Toevoeging:</u>	
	Dotatie conform begroting 2025.
<u>Onttrekking:</u>	
	Uitvoeringsplan watervisie, versterking iconen en kwaliteitsverbetering sloepennetwerk.
1563 Reserve erfgoedfonds	
Aard en reden	
	Vanuit het Erfgoedfonds worden subsidies verstrekt aan incidentele projecten die ertoe bijdragen dat het erfgoed binnen de gemeentegrenzen van Alphen aan den Rijn meer ervaren kan worden door de inwoners van de gemeente.
<u>Onttrekking:</u>	
	Bijdrage aan verschillende projecten m.b.t. erfgoedfonds, cultuurhistorische waarden en visie religieus erfgoed.

Toelichting per reserve
1622 Reserve participatie
Aard en reden Ingesteld bij raadsbesluit van 24 april 2012 als dekking voor tekorten die kunnen ontstaan op het participatiebudget.
<u>Onttrekking:</u> Dekking energietoeslag minima, bijdrage aan exploitatie t.b.v. Kamers met aandacht.
1624 Reserve maatschappelijke zorg Rijnstreek
Aard en reden Deze reserve is bedoeld voor de doordecentralisatie van de taken voor maatschappelijke zorg.
<u>Toevoeging:</u> Dotatie overschotten exploitatie.
1640 Reserve vastgoed welzijnsaccommodaties
Aard en reden Het realiseren van projecten in het kader van het welzijnsaccommodatiebeleid.
1720 Reserve duurzaamheid
Aard en reden Het realiseren van het zogenaamde Doorbraakplan voor een duurzaam Alphen op weg naar 2050: een groene stad met lef!
<u>Toevoeging:</u> Extra middelen duurzaamheid.
<u>Onttrekking:</u> Dekking diverse duurzaamheidsprojecten.
1811 Reserve plattelandsbeleid
Aard en reden Het opvangen van de verschraling van het voorzieningenniveau op het platteland.
1820 Reserve wonen plus
Aard en reden Het afdekken van de financiële consequenties van de Woonvisie 2004–2018.
<u>Onttrekking:</u> Bestedingen conform doelstelling woonbeleid en begroting.
1840 Reserve sanering Langeroode
Aard en reden Het dekken van de incidentele kosten, die verbonden zijn aan de bodemsanering van het Lange-roodeterrein.
1842 Reserve NAF-terrein
Aard en reden Het dekken van de incidentele kosten, die verbonden zijn aan de bodemsanering van het NAF-terrein.
<u>Onttrekking:</u> De reserve is leeg geboekt en kan worden opgeheven.
1850 Reserve herstructurering bedrijventerreinen
Aard en reden

Toelichting per reserve
Het revitaliseren van oude bedrijventerreinen op basis van een meerjarige herstructureringsopgave.
<u>Toevoeging:</u> Bijdrage van exploitatie conform begroting.
<u>Onttrekking:</u> Dekking voorbereiding herstructurering Rijnhaven/Baronie en overgroening bedrijventerrein ITC.
1930 Reserve e–dienstverlening
Aard en reden De reserve is vanaf 2014 betrokken bij de dekking van het ambitiedocument publieksdienstverlening.
1963 Reserve projecten
Aard en reden Het dekken van diverse projecten.
<u>Onttrekking:</u> Implementatie Omgevingswet.
1964 Reserve organisatieontwikkeling
Aard en reden De reserve is in 2014 ingesteld als vangnet voor frictiekosten op het gebied van personeel, die voortvloeien uit de gemeentelijke fusie.
<u>Onttrekking:</u> Bestedingen projecten conform doelstelling onder andere organisatieontwikkeling en wendbaarheid.
1965 Reserve onderhoud gebouwen
Aard en reden Het egaliseren van de onderhoudskosten van het gemeentelijke vastgoed.
1970 Reserve vervanging CEV–installatie
Aard en reden Egaliseren van de exploitatie onderhoud en vervanging CEV–installatie.
<u>Toevoeging:</u> Dotatie overschotten exploitatie.
<u>Onttrekking:</u> Overheveling naar reserve dekking afschrijvingslasten.
1992 Reserve jaar overschrijdende budgetten
Aard en reden De reserve is ingesteld bij de najaar rapportage 2015 met als doel het beschikbaar kunnen stellen van restant budgetten in het volgende boekjaar.
<u>Onttrekking:</u> Afwikkeling overgehevelde projectbudgetten van 2024 naar 2025.
2000 Reserve dekking afschrijvingslasten
Aard en reden:
Aard en reden Het dekken van de (kapitaal)lasten, die verbonden zijn aan de realisering van nieuwe investeringen.
<u>Toevoeging:</u>

Toelichting per reserve
Bijdrage reserves Wonen en infra, CEV-installatie en grondexploitatie en vanuit reserve Nieuwkomers.
<u>Onttrekking:</u> Dekking afschrijvingslasten.
2130 Reserve bovenwijkse voorzieningen
Aard en reden Het dekken van de (kapitaal)lasten, die verbonden zijn aan de realisering van bepaalde bovenwijkse voorzieningen. Het betreft gewenste, maar niet causaal noodzakelijke voorzieningen voor (nieuwe) locaties.
<u>Toevoeging:</u> Dotatie conform begroting 2025 en bijdrage Grex.
2200 Reserve wonen en infra
Aard en reden Het realiseren van investeringen in het kader van het gemeentelijke verkeers- en vervoersplan.
<u>Toevoeging:</u> Dotatie conform begroting 2025 en bijdrage Grex.
<u>Onttrekking:</u> Dekking diverse projecten waaronder Beter Bereikbaar Gouwe, Verkeersstructuurvisie, onderzoek ontsluiting Gnephoek en onderzoek fietssnelwegen.
2312 Reserve kapitaallasten kunstgrasvelden
Aard en reden Het dekken van de afschrijvingslasten van genoemd activum.
2400 Reserve onderwijshuisvesting
Aard en reden Het realiseren van voorzieningen in de huisvesting voor het basis- en voortgezet onderwijs.
<u>Onttrekking:</u> Dekking exploitatielasten.
2821 Reserve vastgoedmanagement
Aard en reden Het professionaliseren van het gemeentelijk vastgoedbeheer, inclusief het invoeren van een geautomatiseerd beheersysteem (VIS).
<u>Toevoeging:</u> Dotatie conform begroting.
<u>Onttrekking:</u> Bijdrage aan projecten en exploitatie binnen de doelstelling.
2900 Reserve automatisering
Aard en reden Resultaatbestemming BVO.
<u>Onttrekking:</u> Dekking project Verbeterplan informatiebeheer.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1.000	Saldo 1-1-2025	Aanwending	Vrijval	Toevoeging	Saldo 31-12-2025
Voorzieningen voor overige verplichtingen, verliezen en risico's	11.024	0	0	1.798	11.545
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	21.561	0	0	18.247	26.164
Door derden beklemd middelen	7.063	0	187	540	5.978
Totalen	39.648	0	187	20.585	43.687

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Nr.	Voorzieningen voor verplichtingen en risico's Bedragen x € 1.000,-	Stand per 01-01- 2025	Aanwen- ding	Vrijval	Toevoe- gingen	Stand per 31-12- 2025
91100	Voorziening wethouderspensioenen	9.406	541	0	735	9.600
91200	Voorziening wachtgeld wethouders	6	99	0	285	192
91300	Voorziening wachtgeld vm. personeel	744	384	0	407	767
91450	Voorziening verlofsparen	496	0	0	228	724
91460	Voorziening RVU (Regeling vervroegd uittreden)	371	253	0	143	261
Totalen		11.024	1.277	0	1.798	11.545

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Nr.	Onderhoudsegalisatievoorzieningen	Stand per 01-01- 2025	Aanwen- ding	Vrijval	Toevoe- gingen	Stand per 31-12- 2025
90100	Vz onderhoud gemeentelijke gebouwen	8.992	1.092	0	3.461	11.361
90120	VZ onderhoud sportaccommodaties	2.964	536	0	2.739	5.167
90130	VZ onderhoud buitensportvelden	173	443	0	449	179
90140	VZ onderhoud onderwijshuisv gymza- len	699	197	0	726	1.228
90151	VZ onderhoud CEV-installatie	125	0	0	125	250
90210	Vz onderhoud onderhoud kunstwerken	1.068	2.777	0	2.030	321
90211	Vz achterstallig onderhoud Kon. Juli- anabrug	641	0	0	0	641
90230	VZ groot onderhoud parkeergarage	2.675	41	0	327	2.961
90250	Vz baggeren	2.935	519	0	350	2.766
90260	Vz vervanging riolering	1.290	8.040	0	8.040	1.290
Totalen		21.561	13.645	0	18.247	26.164

Door derden beklemd middelen met een specifieke aanwendingsrichting

Nr.	Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendings-richting Bedragen x € 1.000,-	Stand per 01-01-2025	Aanwen-ding	Vrijval	Toevoe-gingen	Stand per 31-12-2025
92100	Vz.afkoops altijd onderh graven	722	0	716	540	546
92110	Voorziening afvalstoffenheffing	4.148	0	722	0	3.426
92120	Voorziening rioolheffing	2.192	0	187	0	2.005
Totalen		7.063	0	1.625	540	5.978

In de kolom vrijval staan de bedragen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. De aanwending van de voorzieningen verloopt rechtstreeks via de betreffende voorzieningen en dus niet via de rekening van baten en lasten. Hieronder volgt per voorziening de aard en reden van instelling van de voorziening en een toelichting op de mutaties in 2025.

Toelichting per voorziening	
100/90100 Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	
Aard en reden	
Het egaliseren van de fluctuaties, die zich meerjarig voordoen in de kosten van groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen.	
<u>Toevoeging:</u>	
Vaste jaarlijkse dotatie.	
<u>Aanwending:</u>	
Uitgaven in het kader van het beheerplan meerjarig groot onderhoud.	
102/90120 Voorziening onderhoud sportaccommodaties	
Aard en reden	
Het egaliseren van de fluctuaties, die zich meerjarig voordoen in de kosten van groot onderhoud van de gemeentelijke sportaccommodaties.	
<u>Toevoeging:</u>	
Vaste jaarlijkse dotatie.	
<u>Aanwending:</u>	
Uitgaven in het kader van het beheerplan meerjarig groot onderhoud.	
103/90130 Voorziening onderhoud buitensportvelden	
Aard en reden	
Het egaliseren van de fluctuaties, die zich meerjarig voordoen in de kosten van urgent onderhoud van de gemeentelijke sportaccommodaties.	
<u>Toevoeging:</u>	
Vaste jaarlijkse dotatie.	
<u>Aanwending:</u>	
Uitgaven in het kader van het beheerplan meerjarig groot onderhoud.	
104-90140 Voorziening onderhoud onderwijshuisvesting gymzalen	
Aard en reden	
Het egaliseren van de fluctuaties, die zich meerjarig voordoen in de kosten van urgent onderhoud van de gymzalen.	

Toelichting per voorziening	
<u>Toevoeging:</u>	Vaste jaarlijkse dotatie.
<u>Aanwending:</u>	Uitgaven in het kader van het beheerplan.
105/90151 Voorziening onderhoud CEV-installatie.	
Aard en reden	Het egaliseren van de fluctuaties, die zich meerjarig voordoen in de kosten van urgent onderhoud van de CEV-installatie.
<u>Toevoeging:</u>	Vaste jaarlijkse dotatie.
210/90210 Voorziening onderhoud kunstwerken	
Aard en reden	Het bekostigen van het groot onderhoud van bruggen, duikers, beschoeiingen e.d.
<u>Toevoeging:</u>	Vaste jaarlijkse dotatie.
<u>Aanwending:</u>	Uitgaven in het kader van het beheerplan, waaronder onderhoud oevervoorzieningen.
211/90211 Voorziening achterstallig onderhoud Koningin Julianabrug	
Aard en reden	Het bekostigen van het achterstallig onderhoud van de Koningin Julianabrug.
230/90230 Voorziening groot onderhoud parkeergarage	
Aard en reden	Het egaliseren van de fluctuaties, die zich meerjarig voordoen in de kosten van het groot onderhoud van de gemeentelijke parkeergarage.
<u>Toevoeging:</u>	Vaste jaarlijkse dotatie.
<u>Aanwending:</u>	Uitgaven in het kader van het onderhoudsplan.
250/90250 Voorziening baggeren	
Aard en reden	Het bekostigen van grootschalige baggerwerken op basis van een beheerplan.
<u>Toevoeging:</u>	Vaste jaarlijkse dotatie.
<u>Aanwending:</u>	Uitgaven in het kader van het beheerplan.
260/90260 Voorziening vervanging riolering	
Aard en reden	Het dekken van de investeringen ter vervanging en verbetering van het gemeentelijke rioolstelsel.
<u>Toevoeging:</u>	Jaarlijkse storting ten laste van de kostendekkende rioolexploitatie.
<u>Aanwending:</u>	Besteding conform doelstelling.

Toelichting per voorziening
1100/901100 Voorziening wethouders pensioenen
Aard en reden
Het dekken van de (toekomstige) pensioenverplichtingen aan de zittende en de voormalige wethouders.
<u>Toevoeging:</u>
Actualisatie berekening pensioenverplichtingen.
<u>Aanwending:</u>
Afgewikkelde verplichtingen.
1200/91200 Voorziening wachtgeld wethouders
Aard en reden
Het dekken van de wachtgeldverplichtingen aan de voormalige wethouders.
<u>Toevoeging:</u>
Actualisatie wachtgeldberekeningen.
<u>Aanwending:</u>
Afgewikkelde verplichtingen.
1300/91300 Voorziening wachtgeld voormalig personeel
Aard en reden
Het dekken van de wachtgeldverplichtingen aan voormalig personeel.
<u>Toevoeging:</u>
Actualisatie wachtgeldberekeningen.
<u>Aanwending:</u>
Afgewikkelde verplichtingen.
1450/91450 Voorziening verlofsparen
Aard en reden
Vanaf 2022 kunnen ambtenaren bovenwettelijke vakantie-uren sparen.
<u>Toevoeging:</u>
Actualisatie.
1460/91460 Voorziening RVU
Aard en reden
Voorzieningen in verband met mogelijkheid voor gemeenteambtenaren om vroegtijdig met pensioen te gaan.
<u>Toevoeging:</u>
Actualisatie.
<u>Aanwending:</u>
Afgewikkelde verplichtingen.
2100/92100 Voorziening afkoopsommen onderhoud graven
Aard en reden
Het bekostigen van het onderhoud van eigen graven door middel van het reserveren van afkoopsommen, waarmee het toekomstig onderhoud ineens kan worden afgekocht.
<u>Toevoeging:</u>
De totale opbrengst van de in rekening gebrachte afkoopsommen.
<u>Aanwending:</u>

Toelichting per voorziening	
Vrijval ten gunste van de begraafplaatsexploitatie om 100% kostendekking te realiseren.	
2110/92110 Voorziening afvalstoffenheffing	
Aard en reden	
Het opvangen van ongewenste fluctuaties in de tarieven van de afvalstoffenheffing.	
<u>Aanwending:</u>	
Toevoeging ten laste van de reinigings-exploitatie om 100% kostendekking te realiseren.	
2120/92120 Voorziening rioolheffing	
Aard en reden:	
Aard en reden	
Het opvangen van ongewenste fluctuaties in de tarieven van de rioleringsheffing.	
<u>Aanwending:</u>	
Vrijval ten gunste van de reinigings-exploitatie om 100% kostendekking te realiseren.	

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer

De specificatie van de in de balans opgenomen langlopende geldlening is als volgt:

Bedragen x € 1.000	31-12-2024	31-12-2025
Onderhandse leningen:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	166.253	163.396
- waarborgsommen	5	5
Totalen	166.258	163.401

Ter dekking van de langlopende financieringsbehoefte heeft de gemeente een aantal vaste geldleningen aangetrokken. Hieronder volgt een overzicht.

Begin jaarrekening	Soort	Saldo 1-1-2025	Looptijd	Rente %	Rente bedrag	Aflossing 2024	Opgenomen lening	Boekwaarde 31-12-2025	Waarvan kortlopend	Balanswaarde 31-12-2025	Laatste jaar aflossing
2005	Ann	350	20	3,385%	3	350	0	0	0	0	2025
2006	Ann	1.000	20	4,170%	30	500	0	500	500	0	2026
1998	Ann	1.509	30	4,980%	68	377	0	1.132	377	755	2028
2005	Fixe	20.000	25	4,310%	862	0	0	20.000	0	20.000	2030
2017	Lin.	393	15	1,285%	731	0	0	393	49	344	2032
2024	Fixe	25.000	8	2,925%	5	49	0	24.951	0	24.951	2032
2023	Fixe	15.000	10	3,123%	468	0	0	15.000	0	15.000	2033
2024	Fixe	25.000	10	2,850%	713	0	0	25.000	0	25.000	2034
2014	Fixe	25.000	20	2,250%	563	0	0	25.000	0	25.000	2034
2017	Ann	247	20	1,570%	4	17	0	230	18	212	2037

Begin jaarrekening	Soort	Saldo 1-1-2025	Looptijd	Rente %	Rente bedrag	Aflossing 2024	Opgenomen lening	Boekwaarde 31-12-2025	Waarvan kortlopend	Balanswaarde 31-12-2025	Laatste jaar aflossing
2001	Ann	2.555	40	5,850%	146	92	0	2.463	97	2.366	2041
2001	Ann	2.671	40	4,450%	117	112	0	2.559	117	2.442	2041
2021	Fixe	20.000	20	0,355%	71	0	0	20.000	0	20.000	2041
2017	Ann	763	25	1,773%	13	36	0	727	37	690	2042
2003	Ann	666	40	3,850%	25	24	0	642	25	617	2043
2017	Ann	1.099	30	1,893%	20	39	0	1.060	39	1.021	2047
2021	Fixe	25.000	30	0,460%	115	0	0	25.000	0	25.000	2051
Totalen		166.253			3.954	1.597	0	164.656	1.259	163.397	

6.5.2.2 VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000	31-12-2024	31-12-2025
Overige kasgeldleningen	0	15.000
Banksaldi	3.117	1.826
Overige schulden	31.305	37.788
	34.423	54.614

De overige schulden bestaan naast de crediteurenhoofdrekening onder andere uit de loonheffing, pensioenpremie, ZVW-premies en vakantiegeld cliënten Serviceplein.

Overlopende passiva

De specificatie van de Overlopende Passiva ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	31-12-2024	31-12-2025
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk	72.782	72.260
Vooruitontvangen bedragen van overige overheid	2.656	10.007
Verplichtingen waarvan betaling in volgend jaar / Nog te betalen bedragen	17.421	14.993
Overige / Vooruitontvangen bedragen	7.574	8.062
	100.433	105.320

Het verloop van de vooruit ontvangen bedragen van het rijk kan als volgt worden gespecificeerd:

		stand per			stand per	
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk		01-01- 2025	herrubri- cering	vrijval	toevoe- ging	31-12- 2025
85000025	VO GSO	126	0	0	0	126
85000164	VO BUIG uitkeringen statushouders	69	0	69	0	0
85000188	VO Reductieregeling Energieverbruik	5	0	0	0	5
85000194	VO Hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	406	0	204	0	202
85000204	VO Onderwijsachterstandenbeleid 2020	1.112	0	-81	15	1.208
85000209	VO SUVIS (ventilatie) Diverse scholen	337	0	9	0	328
85000213	VO Tijdelijke woningbouw Zaagmolenweg	455	0	0	0	455
85000214	VO Impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	838	0	0	0	838
85000217	VO Inhalen Covid19 Onderwijsvertraging SiSa D14	57	0	4	0	53
85000219	VO Energiearmoede duurzaamheid	1.597	0	119	0	1.478
85000224	VO RHA De Veiling	1.932	0	0	0	1.932
85000225	VO DUMAVA zwembaden	52	0	52	0	0
85000231	VO Inburgering Onderwijsroute SiSa G13	1.850	0	1.850	0	0
85000234	VO Capaciteit klimaat- en energiebeleid F28	2.940	0	3.215	4.216	3.941
85000236	VO Nationaal Isolatieprogramma	4.918	0	468	2.135	6.585
85000237	VO Wet Inburgering Sisa G10	982	0	839	2.359	2.502
85000238	VO RHA Woonwagens Amerikalaan	68	0	0	0	68
85000242	VO SPUK regionale structuur Nat.Progr.Warmtra	754	0	738	265	281
85000243	VO SPUK Startbouwimpuls	3.295	0	3.295	0	0
85000248	VO SiSa D22 voors. Educatie ontheemde peuters	45	0	0	0	45
58000249	VO SiSa H30 SPUK GALA	21	0	-49	78	148
85000250	VO Transitievergoeding OEKR Hoorn 198	120	0	0	-120	0
85000252	VO OEKR vergoeding Zijde 23 BSK	728	0	0	-728	0
85000253	VO Wijkaanpak Riderveld Sisa J210	74	0		-74	0
85000254	VO SPUK Integr gebiedsontw. Gnephoek Sisa J123	50.000	0	0	0	50.000
85000268	VO SPUK Isolatieopgave SiSa J18	0	0	0	245	245
85000270	VO DUMAVA de Cube BSK	0	0	0	69	69

		stand per			stand per	
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk		01-01- 2025	herrubri- cering	vrijval	toevoe- ging	31-12- 2025
85000272	VO OEKR Transitievergoeding Haring- vliet	0	0	0	1.752	1.752
Totalen		72.781	0	10.732	10.212	72.260

		stand per			stand per	
Vooruitontvangen bedragen van overige overheid		01-01- 2025	herrubri- cering	vrijval	toevoe- ging	31-12- 2025
290512	VO Maatregelenpakket Gebiedsgericht Werken AGW	208	0	0	0	208
85000034	VO ISV III	20	0	0	0	20
85000152	VO Versterking Zuidwijk duurzame wa- terbuffer	15	0	0	0	15
85000160	VO Gebiedsprogramma RVS Provincie	6	0	0	0	6
85000171	VO Nazorg Coupepolder 2018-2020	41	0	0	0	41
85000175	VO Bushalte voorzieningen R-Net	1	0	0	0	1
85000180	VO BDU herinrichting openbare ruimte	75	0	0	50	125
85000198	VO Tweerichting fietspad Pr. Bernhard- laan	68	0	0	0	68
85000206	VO Asfaltcentrale huurwoningen	400	0	400	0	0
85000210	VO Magnolia woonvorm senioren	250	0	250	0	0
85000221	VO Bijdrage waterschap regiodeal bo- demdaling	27	0	0	0	27
85000222	VO Spuk intelligente VRI's	500	0	0	0	500
85000227	VO Subsidie woonvorm senioren	360	0	450	90	0
85000228	VO Spuk jongerencultuur	69	0	65	0	4
85000229	VO Sociale woningbouw Holland Rijn- land	208	0	0	0	208
85000230	VO Flexwonen voor starters ZH	50	0	50	0	0
85000233	VO Versterken pleisterplaats Albani- anae fase 2	0	0	0	48	48
85000244	VO Recreatieve routes (sloepen)	14	0	0	0	14
85000245	VO Circulair Midden NL	41	0	41	0	0
85000246	VO DUMAVA Olympiaweg 4	121	0	0	0	121
85000247	VO Intergemeentelijke samenwerking GH	40	0	50	10	0
85000251	VO DUMAVA Zeehelden buurthuis	142	0	0	0	142
85000255	VO Circulaire MKB Maakindustrie Metaa	0	0	94	94	0
85000257	VO Vliegende brigade, Rijnhaven O, Havenfront	0	0	0	56	56

		stand per			stand per	
Vooruitontvangen bedragen van het Rijk		01-01- 2025	herrubri- cering	vrijval	toevoe- ging	31-12- 2025
85000258	VO Kwaliteitsverbetering Sloepennet- werk	0	0	0	32	32
85000259	VO Energietransitiehuis	0	0	0	77	77
85000260	VO Knelpuntenpot soc huur Noorder- licht	0	0	0	400	400
85000261	VO Mendelweg knelpuntenpot PZH	0	0	92	92	0
85000262	VO Quartel	0	0	0	50	50
85000263	VO SRG Soortenmanagementplan ZH	0	0	132	325	193
85000264	VO Fietsbrug Aarkanaal	0	0	0	1.350	1.350
85000265	VO Klimaatadaptatie groen en gezond Boskoop	0	0	0	80	80
85000266	VO Skatepark Europapark	0	0	0	40	40
85000267	VO SPUK Regiodeal Sierteeltregio SiSa J15	0	0	0	5.849	5.849
85000271	VO AMIF subsidie 2025-2028 (Asiel)	0	0	0	332	332
Totalen		2.656	0	1.624	8.975	10.007

Overige nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen.

Verplichtingen waarvan de betaling in volgend jaar		31-12-2024	31-12-2025
290501	Nog te betalen bedragen	8.629	3.251
290516	Nog te betalen facturen	8.791	9.518
290518	Nog te betalen bedragen, inzake Jeugd 2024	0	878
290519	Nog te betalen bedragen, inzake Jeugd 2025	0	1.347
		17.421	14.993

Overige vooruitontvangen bedragen		31-12-2024	31-12-2025
290500	Overige vooruitontvangen bedragen	7.574	8.062
		7.574	8.062

Toelichting

Hieronder volgt een toelichting op de posten die een eindstand hebben, of waarvan de mutaties in 2025 meer hebben bedragen dan € 200.000.

290512 Maatregelenpakket gebiedsgericht werken AGW

Van de provincie Zuid-Holland is in 2024 een bedrag ontvangen van € 0,3 miljoen. Met dat bedrag zijn in voorgaande jaren een vijftal subsidies afgewikkeld. Een bedrag ad. € 0,2 miljoen blijft over ter besteding in 2026 en verder.

85000194 Gedupeerden toeslagenproblemathiek

In 2022 is een voorschot ontvangen van het Ministerie van Financien ten behoeve van gedupeerden van de toeslagenproblemathiek SiSa B2. In 2025 is een bedrag ad. € 0,2 miljoen vrijgevallen. Het restant per 31-12-2025 ad € 0,2 miljoen wordt in 2026 terugbetaald aan het Ministerie.

85000204 Onderwijsachterstandenbeleid 2020 e.v. SiSa D8

Vanaf 2020 zijn diverse bedragen ontvangen in het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid. In 2025 is een bedrag ad € 0,1 miljoen gecorrigeerd en alsnog toegevoegd aan de balanspost. Een bedrag ad € 1,2 miljoen blijft beschikbaar voor 2026 en verder.

85000206 Asfaltcentrale huurwoningen

Van de Provincie Zuid-Holland is een bijdrage ontvangen ten behoeve van het versnellen van de woningbouw. Het subsidieverzoek is op verzoek van de gemeente Alphen aan den Rijn ingetrokken. Het voorschot ad € 0,4 miljoen is inmiddels terugbetaald aan de provincie Zuid-Holland.

85000209 SUVIS (ventilatie) diverse scholen SiSa J32

Van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is in het verleden een subsidie verstrekt. In 2024 is € 0,1 miljoen terugbetaald. Voor 2026 en verder resteert € 0,3 miljoen.

85000210 Magnolia woonvorm senioren

Van de Provincie Zuid-Holland is een bedrag ontvangen van in totaal ad. € 0,3 miljoen. Dit bedrag blijft beschikbaar voor 2026 en verder.

85000213 Tijdelijke woningbouw Zaagmolenweg SiSa J56

In 2021 is in het kader van de regeling huisvesting aandachtsgroepen een bedrag ad. € 0,5 miljoen ontvangen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Dit bedrag blijft beschikbaar voor 2026 en verder.

85000214 Impulsregeling klimaatadaptatie. 2021-2027 SISA E44B

Via de Gemeente Leiden is een bedrag ontvangen voor de impulsregeling klimaatadaptatie. Per saldo is daar nog een bedrag ad. € 0,8 miljoen beschikbaar voor 2026 en verder.

85000219 Energiearmoede duurzaamheid

Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is een bijdrage van € 1,3 miljoen ontvangen voor de ondersteuning van kwetsbare huishoudens in huur- en koopwoningen in verband met de gestegen energielasten. In 2025 is een bedrag ad. € 0,1 miljoen hiervan uitgegeven. Er resteert een bedrag ad. € 1,5 miljoen om in 2026 en verder uit te geven.

85000222 SPUK intelligente VRI's SISA E85

Van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is in 2022 een subsidie ontvangen van € 0,5 miljoen. Dit bedrag is nog beschikbaar om te besteden in 2026.

85000224 RHA De Veiling SISA J209

Van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is een bedrag van € 1,9 miljoen ontvangen in het kader van de Regeling huisvesting Aandachtsgroepen. In 2025 is niets besteed. De bijdrage blijft beschikbaar voor 2026 en verder.

85000227 Subsidie woonvorm senioren

In 2023 zijn van de Provincie Zuid-Holland bijdragen ontvangen voor de Projecten Klompenmaker en Bospark. In 2025 is een aanvulling van € 0,1 miljoen. Het gehele bedrag is uitgegeven.

85000229 Sociale woningbouw Holland Rijnland

Van de Provincie Zuid-Holland is hiervoor in 2023 een bijdrage ontvangen van € 0,1 miljoen. In 2024 is nog een voorschot ontvangen van € 76.000 zodat er voor 2025 en verder € 0,2 miljoen beschikbaar is.

85000231 Inburgering Onderwijsroute SiSa G13

Van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is in 2022 een bijdrage ontvangen van € 96.639. Deze is in 2025 vrijgevallen.

85000234 Capaciteit klimaat- en energiebeleid F28

Van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is in 2025 een voorschot ontvangen van € 4,2 miljoen voor klimaat- en energiebeleid. In 2025 is € 3,2 miljoen uitgegeven. Het restant dat resteert voor 2026 en verder bedraagt 3,9 miljoen.

85000236 Nationaal isolatieprogramma

Van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is een voorschot ontvangen van € 7,2 miljoen voor het Nationaal Isolatieprogramma. In 2023 en verder is € 0,6 miljoen uitgegeven, zodat € 6,6 miljoen beschikbaar blijft voor 2026 en verder.

85000237 Wet Inburgering SiSa G10

Van het Ministerie is in 2023 een bedrag ontvangen van € 1,3 miljoen. In 2024 is hiervan € 0,3 miljoen besteed. In 2025 zijn de jaren 2023 en 2024 afgerekend met het ministerie en een nieuwe vordering opgenomen zodat € 2,5 miljoen beschikbaar blijft voor 2026 en verder.

85000242 SPUK regionale structuur Nationaal Programma Warmtetransitie

Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is een bedrag ontvangen van € 0,5 miljoen voor het regionale structuur Nationaal Programma Warmtetransitie. In 2024 en 2025 zijn nog voorschotten ontvangen van € 0,5 miljoen. In 2025 is € 0,7 miljoen uitgegeven zodat voor 2025 en verder een bedrag beschikbaar is van € 0,3 miljoen.

85000243 SPUK Start bouw impuls

Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is een bedrag ontvangen van € 3,6 miljoen voor Start bouw impuls. In 2024 en 2025 is dit bedrag volledig benut.

85000252 OEKR Vergoeding Zijde 23 Boskoop

Van het Ministerie van Veiligheid en Justitie is in 2024 een bijdrage ontvangen van € 0,7 miljoen. Na verrekening met het ministerie is de balanspositie per 31-12-2025 nihil.

85000254 SPUK Integrale gebiedsontwikkeling Gnephoek Sisa J123

Van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is in het kader van de voorbereiding op woningbouw in de Gnephoek een bijdrage ontvangen van € 50,0 miljoen. In 2024 en 2025 zijn geen uitgaven gedaan zodat het gehele bedrag beschikbaar blijft voor 2026 en verder.

85000260 Knelpuntenpot sociale huur Noorderlicht

Van de provincie Zuid-Holland zijn twee voorschotten van € 0,2 miljoen ontvangen voor blok 22-23 van Noorderlicht. Dit bedrag blijft beschikbaar voor 2026.

85000264 Fietsbrug Aarkanaal

Van de provincie Zuid-Holland zijn drie voorschotten van € 0,4 miljoen voor de fietsbrug over het Aarkanaal. Dit bedrag blijft beschikbaar voor 2026.

85000267 SPUK Regiodeal sierteeltregio SiSa J15

Van het Ministerie van Volkshuisvestingen Ruimtelijke Ordening is een voorschot ontvangen van € 5,8 miljoen. Dit bedrag mag besteed worden aan een gezonde en vitale werkomgeving in de sierteelt, een regionale arbeidsmarkt en leer- en werkomgeving en tenslotte het verbeteren van de positie van arbeidsmigranten. In 2025 zijn nog geen uitgaven gedaan.

85000268 SPUK Isolatieopgave SiSa J18

In het kader van de Isolatieopgave Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie heeft de gemeente een voorschot ontvangen van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van € 0,2 miljoen. In 2025 zijn nog geen uitgaven gedaan.

85000271 AMIF Subsidie 2025-2028 (Asiel)

Van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is een voorschot van € 0,3 miljoen ontvangen. In 2025 zijn nog geen uitgaven gedaan.

85000272 OEKR Transitievergoeding Haringvliet

Van het Ministerie van Asiel en Migratie is een voorschot van in totaal € 1,8 miljoen ontvangen als transitievergoeding voor de asielopvangen aan het Haringvliet. Dit bedrag blijft beschikbaar voor 2026 en verder.

Vooruit ontvangen bedragen

Faciliterende Grondexploitaties worden onder de Overlopende passiva verantwoord indien de te verhalen kosten nog niet zijn gerealiseerd.

Dit geldt voor de volgende grondexploitaties:

* Faciliterend grex: Waterijk-West (P)	* Faciliterend grex: AEOLagewaard 22A tot 25A KK (P)
* Faciliterend grex: Torenpad Oost (P)	* Faciliterend grex: AEO Julianastraat 16B BH (P)
* Faciliterend grex: Zuidwijk en Pastorie (P)	* Faciliterend grex: transform station Barrepolde(P)
* Faciliterend grex: Transf.geb. Rijnhaven Oost (P)	* Faciliterend grex: AEO Boezemlaan 11A BSK(P)
* Faciliterend grex: Herontw.Steekterweg 208/210	* Faciliterend grex: AEO Steekterweg 36(P)
* Faciliterend grex: Churchillaan (P)	* Faciliterend grex: AEO Otweg 16 BSK (P)
* Faciliterend grex: BT Hoogewaard Fase 1 (P)	* Faciliterend grex: OVK Ontwik. Complex 5001 KK (P)
* Faciliterend grex: Noordeinde 50 Aarlanderveen (P)	* Faciliterend grex: AEO Lemelerberg 1-11 (P)
* Faciliterend grex: BT Rijnpark (P)	* Faciliterend grex: OVK W.de Zwijgerlaan 37-39 (P)
* Faciliterend grex: Steekterweg 92 (P)	* Faciliterend grex: AEO Compierkade 15 (P)
* Faciliterend grex: Wijkdijk 34 BSK(P)	* Faciliterend grex: Rijndijk 296 HWRD (P)
* Faciliterend grex: Damveste ALV (P)	* Faciliterend grex: OVK Pr.Hendrikn Vrijheidsln(P)
* Faciliterend grex: Havenfront (P)	* Faciliterend grex: AEO Insteek 58 BSK(P)

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Inkoopverplichtingen

Onderstaand worden de belangrijkste lopende opdrachten vermeld waarvoor langlopende inkoopverplichtingen bestaan.

Categorie	Openstaande verplichting
Wmo	€175.000
Uitvoeringscontracten	€ 7.100
Regiotaxi	€1.580
Riolering	€ 807
Totaal	€184.487

Bedragen x € 1.000

Overige verplichtingen

Doordecentralisatie onderwijshuisvesting

In het kader van doordecentralisatie onderwijshuisvesting zijn overeenkomsten gesloten tussen Gemeente Alphen aan den Rijn en de drie schoolbesturen voortgezet onderwijs. De verplichtingen hebben betrekking op een bedrag van € 117,7 miljoen per 31-12-2025. Dit verplichtingenbedrag neemt jaarlijks af tot 2061 met een gemiddeld bedrag van € 3,3 miljoen per jaar.

Rijnvicus doorlopend krediet

Bij raadsbesluit van 6 juli 2017, verwerkt in de Najaarsnota 2017, is aan Rijnvicus B.V. een doorlopend krediet verstrekt tot een maximum van € 5,0 miljoen. Van deze kredietfaciliteit was eind 2025 geen gebruikgemaakt.

Rijnvicus garantie voor exploitatietekorten

In het kader van de dienstverleningsovereenkomst staat de gemeente Alphen aan den Rijn garant voor een eventuele aanvullende bijdrage in de bedrijfsvoering kosten van Rijnvicus,

voor zover deze kosten hoger uitvallen dan in de begroting van het betreffende jaar is vastgesteld.

KREDIETRISICO'S T.A.V. GEMEENTEGARANTIES (BORGSTELLINGEN)

De gemeente Alphen aan den Rijn staat borg voor betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen welke door organisaties zijn aangetrokken, die activiteiten verzorgen die in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. Deze borgstellingen beperken zich hoofdzakelijk tot de volgende zeven categorieën: Risicogroep.

Risicogroep	Oorspronkelijke hoofdsom	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2025	Borg %	Borg bedrag	Onderliggende zekerheid
1. 50% St. W.S.W.	1.285.818	412.703	489.195	50%	244.598	100,00%
2. Cultuur	3.100	1.491	1.382	100%	1.382	100,00%
3. Onderwijs	109.949	95.731	92.066	100%	92.066	100,00%
4. Sport	2.722	1.074	1.970	div.	1.035	89,17%
5. Zorg	2.133	504	420	100%	420	100,00%
6. Hypothecaire geldleningen	0	569	489	100%	1.054	100,00%
7. Woningbouw NHG	0	342.000	313.000	50%	156.500	100,00%
Totaal	1.403.722	854.073	898.522		496.490	99,98%

Bedragen x € 1.000

Het uitgangspunt bij nieuwe borgstellingen is dat Gemeente Alphen aan den Rijn zich voor 50% van een lening garant stelt (nota Treasury, leningen en garanties 2023). Ten aanzien van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is de kans dat het fonds de achtervangers als borg aan zal spreken erg klein. De primaire zekerheid wordt gevormd door het eigen vermogen van de betreffende woningcorporatie, daarna door het vermogen van de WSW zelf en pas als tertiaire zekerheid Gemeente Alphen aan den Rijn samen met het Rijk; ieder voor 50%.

Ook bij de garantstelling in kader van Nationale Hypotheek Garantie (NHG) is het risico voor Gemeente Alphen aan den Rijn zeer gering te noemen. Gemeente Alphen aan den Rijn heeft een achtervangpositie (samen met het Rijk) voor hypothecaire geldleningen van particulieren met een Nationale Hypotheek Garantie (NHG). De achtervang bedraagt € 156,5 miljoen (zie tabel, onderdeel 7).

De stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) verwacht dat ook meerjarig, voor de periode van 2025 tot en met 2030, er geen aanspraken op de achtervangfunctie zullen worden gedaan (bron: NHG Liquiditeitsprognose 2025-2030). Per 1-1-2011 is de regeling gewijzigd. Het Rijk staat vanaf 2011 voor 100% garant voor de nieuwe garantstellingen. Met andere woorden, voor Gemeente Alphen aan den Rijn is het risico aflopend.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK

(om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

7. Overzicht van Lasten en Baten

Programma	Primitief 2025		Begroting 2025		Rekening 2025		Verschil rekening vs. Begroting		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
1 Bestuur en democratie	13.321	2.350	13.156	2.660	13.536	2.768	379	108	-272
2 Wonen	118.868	66.129	160.314*	96.979*	143.899	91.253	-16.414	-5.725	10.689
3 Duurzaamheid	6.477	0	17.247	5.397	11.895	4.557	-5.351	-840	4.511
4 Samenleving	225.189	50.872	271.280	77.637	264.044	78.880	-7.236	1.243	8.479
5 Economie	10.630	9.415	13.850	7.411	7.635	13.140	-6.214	5.729	11.943
6 Betaalbaarheid	51.692	294.883	61.895	313.136	62.190	318.928	295	5.791	5.497
Totale lasten en baten excl reserves	426.177	423.649	537.741	503.219	503.199	509.526	-34.542	6.306	40.848
Saldo van lasten en baten		-2.528		-34.522		6.326		40.848	
Structurele toevoeging/onttrekking reserves	1.266	7.399	5.615	7.287	3.915	7.035	-1.699	-252	1.447
Incidentele toevoeging/onttrekking reserves	10.200	1.937	13.871	33.762	26.983	11.204	13.112	-22.559	-35.670
Resultaat reserves		-2.130		21.563		-12.660		-34.223	
Totale lasten en baten incl. reserves	437.643	432.985	557.227	544.268	534.097	527.764	-23.129	-16.504	
Gerealiseerd resultaat		-4.658		-12.959		-6.334		6.625	

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

Programma	Primitief 2025		Begroting 2025		Rekening 2025		Verschil rekening vs. Begroting		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
Structureel	398.981	400.848	442.807	434.576	442.068	438.905	-739	4.329	5.068
Incidenteel	38.662	32.138	114.420*	109.692*	92.029	88.858	-22.390	-20.833	1.557
Totaal	437.643	432.985	557.227	544.268	534.097	527.764	-23.129	-16.504	6.625
Saldo structureel		1.867		-8.231		-3.162		5.068	
Saldo incidenteel		-6.525		-4.728		-3.171		1.557	
Saldo		-4.658		-12.959		-6.334		6.625	

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

* In de begrotingswijziging bij het MPG 2025 (raad 26 juni 2025) is de verwachte afsluiting van de grondexploitatie Stadshart ten onrechte bruto gepresenteerd. Hierdoor zijn de lasten en baten begroot na wijziging voor bedrag € 123.393.000 te laag gepresenteerd. In de jaarstukken is deze wijziging netto gepresenteerd (lasten en baten begroot na wijziging verhoogd). De begrote lasten na wijziging zijn aangepast van € 36.921.000 naar € 160.314.000 (programma 2 wonen) en van € 414.349.000 naar € 537.741.000 (totale lasten) en de begrote baten na wijziging van -/- € 26.414.000 naar € 96.979.000 (programma 2 wonen) en van € 379.827.000 naar € 503.219.000 (totaal baten). Dit heeft geen effect op het saldo begroot na wijziging. Zie ook de toelichting in programma 2 Wonen, onder 'Wat heeft het gekost'.

8. Incidentele baten en lasten

Met het onderstaande overzicht van de incidentele baten en lasten wordt beoordeeld of Gemeente Alphen aan den Rijn een sluitende begroting heeft. Baten en lasten zijn incidenteel wanneer deze aan de onderstaande drie voorwaarden voldoen:

- De begrotingspost is naar de aard van de raming als incidenteel aangemerkt;
- De begrotingspost heeft een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum;
- De begrotingspost is van materiële omvang.

Incidentele baten en lasten per programma	Primitief 2025	Begroting 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Incidentele baten				
1. Bestuur en democratie	0	0	0	0
2. Wonen	22.183	52.505	46.036	-6.469
3. Duurzaam	0	5.397	4.557	-840
4. Samenleving	1.500	9.903	9.201	-702
5. Economie	8.765	6.766	12.043	5.277
6. Betaalbaarheid	-2.247	1.359	5.818	4.459
<i>Totaal baten programma's</i>	<i>30.201</i>	<i>75.930</i>	<i>77.655</i>	<i>1.725</i>
Ottrekking uit de reserves				
1. Bestuur en democratie	0	1.594	1.987	393
2. Wonen	873	16.313	5.540	-10.773
3. Duurzaam	0	5.098	519	-4.578
4. Samenleving	334	6.755	3.661	-3.094
5. Economie	550	2.714	286	-2.428
6. Betaalbaarheid	180	1.288	-790	-2.078
<i>Totaal ottrekking uit de reserves</i>	<i>1.937</i>	<i>33.762</i>	<i>11.204</i>	<i>-22.559</i>
Totaal incidentele baten	32.138	109.692	88.858	-20.833
Incidentele lasten				
1. Bestuur en democratie	0	100	20	80
2. Wonen	18.869	65.646	48.298	17.348
3. Duurzaam	0	10.495	3.868	6.626
4. Samenleving	2.000	12.333	6.864	5.469
5. Economie	6.574	9.631	4.250	5.381
6. Betaalbaarheid	1.019	2.344	1.745	599
<i>Totaal lasten programma's</i>	<i>28.462</i>	<i>100.549</i>	<i>65.047</i>	<i>35.502</i>
Toevoegingen aan de reserves				
1. Bestuur en democratie	0	2.894	2.265	629
2. Wonen	4.548	5.457	9.817	-4.360
3. Duurzaam	0	130	130	0
4. Samenleving	1.500	3.793	4.646	-853
5. Economie	3.890	825	9.354	-8.529
6. Betaalbaarheid	262	772	771	1
<i>Totaal toevoegingen aan de reserves</i>	<i>10.200</i>	<i>13.871</i>	<i>26.983</i>	<i>-13.112</i>
Totaal incidentele lasten	38.662	114.420	92.029	22.390
Saldo incidentele baten en lasten	-6.525	-4.728	-3.171	1.557

Bedragen x € 1.000. Saldo: + = voordeel; - = nadeel

8.1 Toelichting op de incidentele lasten per programma

Hieronder worden de verschillen in de incidentele lasten en baten per programma $\geq$ € 475.000 en $\leq$ -€ 475.000 toegelicht. Een gedetailleerd overzicht per project staat hieronder vermeld. Deze toelichtingen staan in het desbetreffende programma.

8.1.1 Grondexploitatieprojecten (93-nummers)

In de exploitatie zijn de budgetten voor de grondexploitatieprojecten (grex) opgenomen. Deze budgetten hebben een incidenteel karakter en een projectnummer dat begint met 93. In onderstaande toelichting worden de grexen daarom niet afzonderlijk toegelicht. Over de grondexploitaties wordt u separaat geïnformeerd via het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) en de paragraaf grondbeleid.

8.1.2 Meerjarige incidentele kredieten – projecten (75-nummers)

Meerjarige exploitatieprojecten worden incidenteel toegekend met een bijbehorende dekking in de vorm van kredieten. Als het krediet van een project in een bepaald jaar niet volledig wordt uitgegeven, schuift het restant automatisch door naar het volgende jaar, totdat het project is afgerond of de dekking is uitgeput. Bij het aanmaken van een projectnummer (75-nummer) wordt ook een tijdelijke reserve ingericht. Niet-bestede middelen worden aan het einde van het jaar in deze projectreserve gestort en in het volgende jaar onttrokken ter dekking van de gemaakte kosten in dat jaar.

Programma	Begroot lasten 2025	Werkelijk lasten 2025	Saldo lasten 2025	Begroot baten 2025	Werkelijk baten 2025	Saldo baten 2025
Exploitatie	100.549	65.047	35.502	75.930	77.655	1.725
Groter dan 475.000	84.659	53.749	30.910	68.996	69.897	900
Wonen	60.800	43.595	17.205	48.946	42.386	-6.560
68100500 – Regionale samenwerking	456	653	-197			
68300000 – Overboekingsrekening BoVo uit MPG	-225	-778	554			
68300100 – Voorbereiding projectontwikkeling	748	421	326		-7	-7
68300200 – Mutatie verliesvoorzieningen	3.113	570	2.543			
75000065 – PJ0215-MIPWI	3.841	151	3.691			
75000163 – PJ0271-Implementatie omgevingswet	4.671	655	4.016			
75000351 – PJ0386 Lokale aanpak NIP	6.041	467	5.574	6.041	468	-5.574
75000393 – PJ0414 Uitbetaling projectsubsidies algemeen	4.181	4.181	0	4.181	4.046	-135
93105500 – Cpl Stationsomgeving	739	587	152	739	587	-152
93105600 – Cpl Stadhart LZ*	6.052	4.324	1.728	6.052	4.324	-1.728
93116200 – Weteringpad	83	537	-455	83	537	455
93116500 – Nieuwe Sloot – President Kennedy-laan 1	1.333	320	1.013	1.333	923	-410
93117600 – Havenfront	16.549	15.215	1.335	16.549	15.215	-1.335
93119600 – 's Molenaarspad	1.258	442	816	1.258	442	-816

Jaarrekening 2025

Programma	Begroot lasten 2025	Werkelijk lasten 2025	Saldo lasten 2025	Begroot baten 2025	Werkelijk baten 2025	Saldo baten 2025
93120600 – Goudse Rijpad	3.482	2.581	901	3.482	2.581	-901
93120900 – Arnoldus van Os locatie	1.657	811	846	1.657	811	-846
93121900 – Gnephoek	4.157	10.385	-6.228	5.407	10.385	4.978
93123600 – Edelhof	1.484	1.276	208	1.484	1.276	-208
93203700 – Rijnpark 1 – fase 1	-794	15	-809	-794	15	809
93204100 – Facilitaire exploitatie Bentlanden II	541	34	507	541	34	-507
93211800 – OVK transformatie Rijnhaven Oost 1e fase	672	149	522	672	149	-522
93317000 – AEO zone Spoorlaan – Buitendorp-straat Zdam	260	600	-340	260	600	340
75000398 – PJ0418 Gebiedsplan Oog van Koudekerk	500		500			
Duurzaam	6.582	1.630	4.952	4.791	2.501	-2.290
75000287 – PJ0347-Duurzaamheidsprogramma Energietransitie 21	1.373		1.373			
75000348 – PJ0384 CDOKE 2023-2025	924	201	723	2.596	897	-1.698
75000361 – PJ0395-Klimaatadaptieve en circ. mtr.openb.ruimte	1.000		1.000			
75000363 – PJ0397-Groenblauwe schoolpleinen	896	80	816	216	80	-136
75000369 – PJ0384-CDOKE – Isoleren en besparen	285	358	-73		530	530
75000374 – PJ0384-CDOKE – Aardwarmte	650	89	561	525	93	-432
75000386 – PJ0407 Deelakkoord energietransitiehuis	700	163	537	700	163	-537
75000395 – PJ0415 Nat. Progr. Lokale Warmtetransitie (NPLW)	754	738	17	754	738	-17
Samenleving	8.673	4.558	4.115	8.654	8.365	-289
66102000 – Noodopvang vluchtelingen Oekraïne OEKR	5.675	3.401	2.274	8.250	8.365	115
75000331 – PJ0378- opvanglocaties OEKR Rijn-dijk 139 HZWRD		565	-565			
75000356 – PJ0390-PvA asbestsanering/onderhoud Oude Raadhuis	1.462	153	1.309			
75000380 – PJ0378 Opvangloc. OEKR Graaf van Bloisstraat 25	962		962	404		-404
75000779 – PJ0400 Visie en integrale aanpak sociaal domein	575	439	136			
Economie	7.337	2.699	4.638	5.852	11.422	5.570
75000162 – PJ0270-Co-financieringsreg. Econ. Actieprogramma	485	-0	485			
75000315 – PJ0369-Project Energiearmoede	500	119	381	500	119	-381
75000338 – PJ0381-Regiodeal Sierteelt Greenport	1.000		1.000			
93104900 – Cpl De Schans	849	63	787	849	2.183	1.334
93105000 – Cpl Steekterpoort I	2.843	1.857	987	2.843	8.312	5.469
93107800 – Complex BT Leidse Schouw	510	574	-64	510	645	135
93107900 – Complex BT Leeuwenhoek	1.149	86	1.062	1.149	162	-987
Betaalbaarheid			0		653	653
69220101 – I-Incidenteel overige baten en lasten			0		653	653
Algemene dekkingsmiddelen	1.267	1.267	0	754	4.570	3.816
69130500 – Treasury	1.267	1.267	0	4.554	4.570	16
69210100 – Algemene uitkering			0	-3.800		3.800

Jaarrekening 2025

Programma	Begroot lasten 2025	Werkelijk lasten 2025	Saldo lasten 2025	Begroot baten 2025	Werkelijk baten 2025	Saldo baten 2025
Kleiner dan 475.000	15.890	11.298	4.592	6.933	7.758	825
Reserves	13.871	26.983	-13.112	33.762	11.204	-22.559
Groter dan 475.000	13.426	26.538	-13.112	25.360	8.876	-16.484
Bestuur en democratie	2.894	2.265	629	1.494	1.966	472
60101610 – Reservemutaties samenkracht en burgerparticipatie	2.894	2.265	629	1.494	1.966	472
Wonen	5.142	9.502	-4.360	13.871	4.689	-9.181
60102210 – Reservemutaties verkeer en vervoer	3.321	3.321	0	3.346	1.557	-1.789
60102820 – Reservemutaties grondexploitaties	1.034	5.395	-4.360	359	1.736	1.377
60102830 – Reservemutaties wonen en bouwen	787	787	0	1.153	540	-613
75010065 – PJ0215–MIPWI			0	3.841	151	-3.691
75010163 – PJ0271–Implementatie omgevingswet			0	4.671	705	-3.967
75010398 – PJ0418 Gebiedsplan Oog van Koudekerk			0	500		-500
Duurzaam			0	3.053	0	-3.052
75010287 – PJ0347–Duurzaamheidsprogramma Energietransitie 21			0	1.373		-1.373
75010361 – PJ0395–Klimaatadaptieve en circ. mtr.openb.ruimte			0	1.000		-1.000
75010363 – PJ0397–Groenblauwe schoolpleinen			0	680	0	-680
Samenleving	3.793	4.646	-853	4.652	3.153	-1.500
60104420 – Reservemutaties onderwijshuisvesting	2.178	2.178	0			
60104610 – Reservemutaties samenkracht en burgerparticipatie	1.615	2.468	-853	2.615	2.561	-55
75010356 – PJ0390–PvA asbestsanering/onderhoud Oude Raadhuis			0	1.462	153	-1.309
75010779 – PJ0400 Visie en integrale aanpak sociaal domein			0	575	439	-136
Economie	825	9.354	-8.529	1.485		-1.485
60105310 – Reservemutaties economische ontwikkeling	825	825	0			
60105320 – Reservemutaties fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	8.529	-8.529			
75010162 – PJ0270–Co-financieringsreg. Econ. Actieprogramma			0	485		-485
75010338 – PJ0381–Regiodeal Sierteelt Greenport			0	1.000		-1.000
Betaalbaarheid			0	31	-1.448	-1.479
60106080 – Reservemutaties overige baten en lasten			0	31	-1.448	-1.479
Algemene dekkingsmiddelen	592	591	1			
60106050 – Reservemutaties treasury	592	591	1			
Overhead	180	180	0	775	515	-260
50106040 – Reservemutaties overhead	180	180	0	775	515	-260
Kleiner dan 475.000	445	445	0	8.402	2.327	-6.074
Eindtotaal	114.420	92.029	22.390	109.692	88.858	-20.833

8.1.3 Toelichtingen

FCL	Omschrijving	Toelichting
60102210	Verkeer en vervoer	Het gaat hier om de toevoeging aan de reserve Vrijetijd, Water en Groen en de reserve Wonen en Infrastructuur van de reserve Verkeer en Vervoer, als incidentele reservemutatie.
60102820	Grondexploitatie	Bij projectontwikkelingen in de openbare ruimte (Nota Bovo, IRS) worden incidentele baten ontvangen. Deze incidentele baten worden toegevoegd aan respectievelijk de reserve Bovenwijkse voorzieningen en de Algemene reserve. Incidentele lasten worden onttrokken aan de reserve Grondexploitatie en Bovenwijkse Voorzieningen.
60102830	Reservemutatie wonen en bouwen	Voor het beleid omgevingsrecht en wonen is een werkbudget beschikbaar gesteld. Dit wordt gedekt vanuit de reserve Wonen plus.
60104420	Onderwijs-huisvesting	Het gaat hier om de toevoeging aan het saldo onderwijshuisvestingsmiddelen van de reserve onderwijshuisvesting, als incidentele reservemutatie.
60104610	Samenkracht en burgerparticipatie	Dit is voor de dekking van het gemeentelijk deel van de pilot voor Bouwdepot en Kamers met Aandacht.
60105310	Reservemutatie economische ontwikkeling	Het PCT-terrein in Hazerswoude-Dorp is een bedrijventerrein in ontwikkeling. Het college sloot met de ontwikkelaar een ontwikkelovereenkomst, onderdeel waarvan een bijdrage aan Bovenwijkse Voorzieningen is, waarin al grotendeels is voorzien. Op 22 mei 2019 besloot de gemeenteraad een ontvangen deel van deze bijdrage in te zetten als dekking voor investeringen in ITC en PCT. Een resterende deel was nog niet bestemd. Dit deel werd aangewend ter dekking van de kapitaallasten, waarmee een investeringskrediet ontstond voor toekomstige investeringen in het ITC en PCT. Die investeringen richten zich op bereikbaarheid, doorstroming, verkeersveiligheid en uitstraling van het terrein.
66102000	Noodopvang vluchtelingen Oekraïne OEKR	Door de oorlog in Oekraïne is de gemeente geconfronteerd met het opvangen van Oekraïense vluchtelingen. Hiervoor zijn opvanglocaties opgestart en ingericht, de bekostiging hiervan loopt via de bekostiging regeling van het Rijk, Bekostigingsregeling opvang ontheemde Oekraïne.
68300100	Vorbereiding projectontwikkeling	Ruim € 2,7 miljoen betreft de ontwikkeling en planvorming van de Gnephoek, in het kader van de uitwerking van het perspectief voor landschap en stad. € 4,8 miljoen betreft het verwachte tekort bij de herontwikkeling van het Molenaarspad. Dit bedrag is gelijkgesteld aan de boekwaarde, omdat deze relatief hoog is afgezet tegen de beoogde invulling met woningbouw in het sociale, middeldure en betaalbare segment. Daarnaast is sprake van ernstige bodemverontreiniging, wat hoge saneringskosten meebrengt. In het MIPWI van 2022 is 3,8 miljoen euro alsnog te dekken opgenomen. Op basis van het actuele exploitatiegebied bedraagt de boekwaarde 4,8 miljoen euro. Of de ontwikkeling de boekwaarde volledig dragen kan, is nog onduidelijk. Het plan is nog in ontwikkeling: de

FCL	Omschrijving	Toelichting
		keuze voor al dan niet gebouwd parkeren staat nog open, de grondwaarde is nog niet uit onderhandeld met de beoogde ontwikkelaar en de omvang van de sanering is nog niet bepaald. Een grondexploitatieberekening is daarom nog niet beschikbaar. Het doel is de boekwaarde zoveel mogelijk terug te verdienen. De 4,8 miljoen euro dient ter dekking van de afwaardering van de actuele boekwaarde.
68300200	Mutatie verliesvoorzieningen	Voor verlieslatende grondexploitaties is een verliesvoorziening gevormd voor het resultaat op contante waarde. Tot het einde van de looptijd moet deze met 2% (disconterings) rente worden verhoogd. Binnen afzienbare tijd worden de verlieslatende grondexploitaties afgesloten. Deze rentetoerekening is dan ook als 'incidenteel' gelabeld. Zie ook de toelichting bij 'renteresultaat grondexploitaties (fasering)', 'rentetoevoeging voorraden' en 'kortlopende financiering', deze zijn eveneens als 'incidenteel' gelabeld.
75000065	MIPWI	Voor de actualisatie van het Meerjaren Investeringsprogramma Woningbouw en Infrastructuur (MIPWI) is werkbudget beschikbaar gesteld. Dit wordt gedekt vanuit de reserve Wonen en Infra.
75000162	Co-financieringsregeling Econ. Actieprogramma	Er zijn geen kosten gemaakt bij dit onderdeel.
75000163	Implementatie omgevingswet	Voor de implementatie van de omgevingswet is dit projectbudget beschikbaar gesteld.
75000287	Energietransitie 21	Het Duurzaamheidsprogramma 2021-2030 is door de raad vastgesteld (raad april 2021). Met dit programma geeft de gemeente invulling aan de opgave Duurzaamheid en Klimaat. De stip op de horizon is om in 2050 volledig energieneutraal, circulair en klimaatbestendig te zijn met een diversiteit aan plant- en diersoorten. Om dit bereiken zijn de ambities tot 2030, gewenste resultaten tot 2025, uitgewerkt in een concreet uitvoeringsprogramma.
75000338	Regiodeal Sierteelt Greenport	De Greenportregio's Boskoop, Duin- & Bollenstreek en Aalsmeer doen gezamenlijk een aanvraag voor een Regiodeal Brede Welvaart in Greenportregio's. De bijdrage van het Rijk aan een Regio Deal bedraagt minimaal € 5,0 miljoen en maximaal € 40,0 miljoen. Vanuit de regio wordt minimaal dezelfde bijdrage gevraagd (dus 50% cofinanciering) en mag via private en publieke bijdragen. Het is van belang dat er een coalitie aanwezig is van ondernemers, overheid en onderwijs die gezamenlijk een opgave beetpakken en samenwerken aan een toekomstperspectief waarbij de Regio Deal een impuls geeft. Ten behoeve van de cofinanciering Regiodeal Sierteeltregio wordt een incidenteel (project-)budget van € 2,0 miljoen beschikbaar gesteld om te besteden in de periode 2024/2027. Hiervoor wordt € 2,0 miljoen in de reserve Greenport gestort en dit te dekken via een onttrekking aan de Algemene Reserve.
75000348	CDOKE 2023-2025	Dit zijn kosten en opbrengsten voor het opstellen van het programma warmtetransitie.
75000351	Lokale aanpak NIP	Dit zijn de afwikkeling van de kosten voor de lokale aanpak NIP.

FCL	Omschrijving	Toelichting
75000361	Klimaatadaptieve en circulaire mtr. Openbare ruimte	Er zijn geen kosten gemaakt bij dit onderdeel.
60102210	Verkeer en vervoer	Het gaat hier om de toevoeging aan de reserve Vrijetijd, Water en Groen en de reserve Wonen en Infrastructuur van de reserve Verkeer en Vervoer, als incidentele reservemutatie.
60106080	Reservemutaties overige baten en lasten	Toevoeging aan de reserve afschrijvingslasten ter dekking van afschrijvingslasten Heerewegh en Haringvliet.

9. Lasten en baten per taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	6.496	94	-6.402
0.10	Mutaties reserves	30.898	18.238	-12.660
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
0.2	Burgerzaken	5.228	2.674	-2.554
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	35	29	-6
0.4	Overhead	54.524	6.822	-47.702
0.5	Treasury	5.412	18.896	13.484
0.61	OZB woningen	2.029	18.412	16.383
0.62	OZB niet-woningen	169	13.292	13.123
0.63	Parkeerbelasting	0	2.937	2.937
0.64	Belastingen overig	31	463	432
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	26	257.358	257.332
0.8	Overige baten en lasten	0	749	749
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	8.728	391	-8.337
1.2	Openbare orde en veiligheid	3.413	278	-3.135
2.1	Verkeer en vervoer	29.099	2.060	-27.039
2.2	Parkeren	4.366	949	-3.417
2.5	Openbaar vervoer	319	0	-319
3.1	Economische ontwikkeling	3.831	616	-3.215
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.373	11.866	8.494
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	210	737	527
3.4	Economische promotie	495	422	-72
4.1	Openbaar basisonderwijs	1.500	299	-1.201
4.2	Onderwijshuisvesting	10.193	9	-10.184
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.012	3.748	-4.263
5.1	Sportbeleid en activering	1.736	685	-1.051
5.2	Sportaccommodaties	11.503	3.401	-8.101
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	5.651	830	-4.820
5.4	Musea	225	14	-212
5.5	Cultureel erfgoed	1.483	101	-1.382
5.6	Media	4.477	906	-3.571
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11.172	347	-10.825
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	25.537	15.535	-10.002
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	272	191	-82
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	19.938	181	-19.757
6.3	Inkomensregelingen	54.009	38.517	-15.492
6.4	WSW en beschut werk	16.420	2.877	-13.543
6.5	Arbeidsparticipatie	10.497	1.819	-8.678
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	4.154	764	-3.389
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	9.796	0	-9.796
6.712	Begeleiding (WMO)	12.947	44	-12.904
6.713	Dagbesteding (WMO)	5.402	859	-4.543

Jaarrekening 2025

Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Lasten	Baten	Saldo
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	28.921	0	-28.921
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	1.204	0	-1.204
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	9.897	0	-9.897
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	1.528	0	-1.528
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	840	0	-840
6.791	PGB WMO	434	0	-434
6.792	PGB Jeugd	1.109	0	-1.109
6.811	Beschermde wonen (WMO)	4.568	5.876	1.308
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	1.553	1.377	-177
6.821	Jeugdbescherming	1.218	77	-1.142
6.822	Jeugdreclassering	1.346	0	-1.346
6.91	Coördinatie en beleid WMO	1.429	60	-1.369
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	1.649	33	-1.616
7.1	Volksgezondheid	6.450	735	-5.715
7.2	Riolering	14.455	16.307	1.852
7.3	Afval	13.502	16.439	2.937
7.4	Milieubeheer	11.588	4.365	-7.223
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	1.716	1.470	-246
8.1	Ruimte en leefomgeving	6.028	2.677	-3.352
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	39.825	38.592	-1.233
8.3	Wonen en bouwen	11.231	11.343	112
Totaal		534.097	527.764	-6.334

10. Wet normering topinkomens

10.1 WNT-verantwoording 2025 Gemeente Alphen aan den Rijn

De WNT is van toepassing op de Gemeente Alphen aan den Rijn. Het voor Gemeente Alphen aan den Rijn toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 Het betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

10.1.1 Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2025			
Bedragen x € 1	M.H.J. van Kruijsbergen	F. van den Berg-Janssen	J.A.M. Timmerman
Functiegegevens	GEMEENTE SECRETARIS	GEMEENTE SECRETARIS	GRIFFIER
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 30-08	01-09 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijd-factor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.393	55.802	132.553
Beloningen betaalbaar op termijn	9.711	7.746	21.565
<i>Subtotaal</i>	<i>118.104</i>	<i>63.548</i>	<i>154.118</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	246.000	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	118.104	63.548	154.118
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024		
Bedragen x € 1	M.H.J. van Kruijsbergen	J.A.M. Timmerman
Functiegegevens	GEMEENTESECRETARIS	GRIFFIER
Aanvang en einde functieervulling in 2024	15-03 t/m 31-12	01-01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.626	128.588
Beloningen betaalbaar op termijn	18.612	20.462
<i>Subtotaal</i>	<i>148.238</i>	<i>149.050</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	185.891	233.000
Bezoldiging	148.238	149.050

11. SISA-verantwoordingsinformatie

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselzekerheid

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026							
Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (l/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (Ja/Nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (Ja/Nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.l. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.l. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.l. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.l. Indicator: B2/05
			85	238	Nee	Nee	Nee
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (l/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.l. Indicator: B2/07			
			€664.061	€1.635.322			
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (l/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (l/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12
			€964.292	€1.958.569	€123.314	€330.378	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (l/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (l/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (l/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (l/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.l. Indicator: B2/24
							€1.751.667
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)			

Jaarrekening 2025

			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 8.175	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 109.408	€ 0	2	471	8	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 156 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1) Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€ 1.919.693	€ 742.028	€ 293.498	€ 11.935	€ 1.126.460	€ 1.208.029
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
			1					
			2					
			100					
OCW	D21	Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	Naam instelling of samenwerkingsverband	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D21/01	Aard controle R Indicator: D21/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/05	
			1	€ 64.334	€ 895.000		Continuering Makerslab: huur ruimte Industrieweg + doorontwikkeling Makerslab (o.a. geluidsdichte muziekstudio)	
			2			Nee		
			55					
IenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen	
		Provinciale beschikking en/of verordening				Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05	
			1	€ 0	€ 8.076			
			2	€ 0	€ 8.076			
			3	€ 0	€ 8.076			
			4	€ 0	€ 8.076			

Jaarrekening 2025

			5	DOS-2013-0002225	€ 0	€ 0			
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
			99						
			100						
				Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Endverantwoording (Ja/Nee)	
				Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10	
			1	DOS-2012-0004217	€ 153.805	€ 1.006.660	planning eindafrekening SISA2026	Nee	
			2	DOS-2012-0004805	€ 240.570	€ 1.093.421	planning eindafrekening SISA2026	Nee	
			3	DOS-2013-0002269	€ 400.000	€ 1.252.848	planning eindafrekening SISA2026	Nee	
			4	DOS-2014-0001935	€ 105.625	€ 1.218.993	planning eindafrekening SISA2026	Nee	
			5	DOS-2013-0002225	€ 0	€ 20.936	uitstel verleend tot 30 september 2026	Nee	
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
			99						
			100						
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISa tussen medeoverheden)		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912 / 3357003	€ 316.720	€ 316.720	€ 725.053	€ 725.053
			2	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
			11						
			12						
			13						
			14						
			15						
				Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Endverantwoording (Ja/Nee)			
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912 / 3357003	Nee			
			2	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912	Nee			
			3	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912	Nee			
			4	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912	Nee			
			5	030008 Provincie Zuid-Holland	5000004912	Nee			
			6						
			7						
			8						
			9						

Jaarrekening 2025

			Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoeks-kosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 12.426	€ 127.653	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Welke regeling betreft het? Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 272	€ 0	€ 4.180	€ 82.153	€ 4.304
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	-€ 434	€ 0	€ 6.669	€ 5.467	€ 540
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	-€ 120	€ 0	€ 1.840	€ 18.966	€ 1.206
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 14.320	€ 378
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.653	€ 65
			6 Totaal	-€ 826	€ 0	€ 12.689	€ 123.559	€ 6.493
			Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0			
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		

Jaarrekening 2025

			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
			6 Totaal	0	0	N.v.t.	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				Aard controle R Indicator: G4/15
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	
							€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03	
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		

Jaarrekening 2025

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.l. Indicator: G12/03			
			€ 351	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.l. Indicator: G13/05	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.l. Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende uitkering Aard controle n.v.l. Indicator: H4/02				
			€ 1.523.127	€ 1.789.564				
		Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken Aard controle R Indicator: H4/03	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/04	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden Aard controle R Indicator: H4/05	Toelichting Aard controle n.v.l. Indicator: H4/06			
			€ 688.342	€ 866.395	€ 234.827			
VWS	H26B	Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.l. Indicator: H26B/01	Projectnummer Aard controle n.v.l. Indicator: H26B/02	Gedurende jaar T zijn de activiteiten verricht in het kader van de randvoorwaardelijke functie waarvoor de uitkering is ontvangen? (Ja/Nee) Aard controle n.v.l. Indicator: H26B/03	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H26B/04	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.l. Indicator: H26B/05	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.l. Indicator: H26B/06
		1 060599 Gemeente Rotterdam		1044502	Ja	€ 76.653	€ 76.653	Ja
		2						
		15						
		Optionele toelichting (verplicht in te vullen indien indicator 3 met "nee" is ingevuld) Aard controle n.v.l. Indicator: H26B/07						
		1						
		2						
		15						
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend Aard controle n.v.l. Indicator: H30/01	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) Aard controle R Indicator: H30/02	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) Aard controle R Indicator: H30/03	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H30/04	Volgsaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.l.)? Aard controle n.v.l. Indicator: H30/05	Toelichting Aard controle n.v.l. Indicator: H30/06
			€ 1.876.995	€ 176.113	€ 1.750.068	€ 5.454.270	Ja	
		Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.l.)?		Eindverantwoording (Ja/Nee)				

			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07 N.v.t.	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08 Nee				
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H35B/02				
			1 060546 Gemeente Leiden	€ 169.776				
			2					
			3					
VRO	J6B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche) SiSa tussen medeoverheden	Hieronder één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/01	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: J6B/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/03	Cofinanciering (jaar T) Aard controle R Indicator: J6B/04	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/05	Cumulatief aantal woningbouw- of herstructureringsprojecten dat t/m jaar T geholpen is met middelen Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/06
			030008 Provincie Zuid-Holland	€ 125.472	€ 125.472	€ 0		€ 0 1
			Cumulatief aantal woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd (t/m Jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/08				
			668	Nee				
VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls Tranche 1 t/m 7 Gemeenten	Projectnaam/nummer Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee) Aard controle D1 Indicator: J9/03	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06
			1 Rijnhaven 2021 - 000014486	Ja	Ja	69	55	21
			2 De Centrale 2025 - 0000116179	Ja	Ja	0	0	0
			20					
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: J9/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10	Opbrengsten (jaar T) Aard controle R Indicator: J9/11	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12
			1 Rijnhaven 2021 - 000014486	Ja	€ 14.211.525	€ 31.769.104	€ 890.294	€ 7.901.340
			2 De Centrale 2025 - 0000116179	Ja	€ 441.959	€ 441.959	€ 0	€ 0
			20					
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht Aard controle n.v.t. Indicator: J9/13	Toelichting afwijking(en) Aard controle n.v.t. Indicator: J9/15	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: J9/16		
			1 Rijnhaven 2021 - 000014486	Ja		Nee		
			2 De Centrale 2025 - 0000116179	Ja		Nee		
			20					

VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognosticeerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			Aard controle D1 Indicator: J17/01	Aard controle n.v.l. Indicator: J17/02	Aard controle D1 Indicator: J17/03			
			421	0	0			
VRO	J18	Regeling specifieke uitkering isolatieopgave Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			Aard controle n.v.l. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	
			1					
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) uitgesplitst in indicatoren J18/03 en J18/04	Besteding (jaar T) ten behoeve van het aanstellen of aannemen van een regiocoördinator en/of organiseren of inhuren van expertise voor of op andere wijze ondersteunen van de isolatieopgave in de regio zoals bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel a en onderdeel b	Besteding (jaar T) ten behoeve van het organiseren van een regionaal afstemmingsoverleg en/of op regionaal niveau naar behoefte leggen van een verbinding met andere bovenlokale opgaven die gerelateerd zijn aan de isolatieopgave zoals bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a en onderdeel b	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.l. Indicator: J18/01	Aard controle R Indicator: J18/02	Aard controle n.v.l. Indicator: J18/03	Aard controle n.v.l. Indicator: J18/04	Aard controle n.v.l. Indicator: J18/05	
			1 2025-0000114617	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 05 nee is ingevuld)
			Aard controle n.v.l. Indicator: J32/01	Aard controle R Indicator: J32/02	Aard controle n.v.l. Indicator: J32/03	Aard controle n.v.l. Indicator: J32/04	Aard controle D2 Indicator: J32/05	Aard controle n.v.l. Indicator: J32/06
			1 SUVIS21-01745770	€ 4.918	€ 4.918	Ja	Ja	
			2 SUVIS21-01743855	€ 4.130	€ 4.130	Ja	Ja	
			3					
			4					
			5					
			6					
			7					
			8					
			9					
			10					
			99					
			100					
VRO	J41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen

		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/01	Aard controle R Indicator: J41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/03	Aard controle R Indicator: J41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/06
1		030008 Provincie Zuid-Holland	€ 107.456		€ 134.320	€ 0	1	0
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10		Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/09				
1		030008 Provincie Zuid-Holland	0	Ja				
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn versprekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn versprekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
		Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
		193	€ 18.975	€ 232.407	0	€ 12.540	€ 112.342	
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energieverbruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten				
		Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09				
		193	€ 67.572	€ 168.608				
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	
		Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15	
		193	193	0	0	193	0	

Jaarrekening 2025

VRO	J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/02	Aard controle R Indicator: J56/03	Aard controle R Indicator: J56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/06
			1 RHIA2021-02373854	uitbreiding woonwagencentrum Goudse Rijpad	€ 2.340.117	€ 2.911.173	13	0
			2					
			3					
			9					
			10					
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J56/07	Aard controle R Indicator: J56/08	Aard controle R Indicator: J56/09	Aard controle R Indicator: J56/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/12
			1 uitbreiding woonwagencentrum Goudse Rijpad	€ 162.044	€ 256.297	Ja	Ja	Ja
			2					
			3					
			9					
			10					
			Kopie Projectnaam	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J56/15			
			1 uitbreiding woonwagencentrum Goudse Rijpad	Nee	Ja			
			2					
			3					
			9					
			10					
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 5, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LAI/23-03431475	€ 467.603	382	2	€ 0	€ 0
			2 LAI/24-03730468					
			3 LAI/25-03840868					
			4					
			5					
			99					
			100					

			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
		1	€ 51.977	€ 415.369	Nee			
		2						
		3						
		4						
		5						
		99						
		100						
VRO	J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Activiteiten verricht conform aanvraag (Ja/Nee)	Eventuele toelichting - verplicht als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: J95/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/05	
			€ 737.525	€ 737.525	Ja		Nee	
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
		1	1 Westvaartpark	62	Ja	62	Ja	€ 775.000
		2	2 Magnolia	67	Ja	67	Ja	€ 1.687.500
		3	3 Bouwen voor gewoon wonen	27	Nee	0	Ja	€ 0
		4	4 Bospark	120	Ja	0	Ja	€ 968.000
		5						
		19						
		20						
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
		1	1 Westvaartpark	€ 775.000	Ja		62	Ja
		2	2 Magnolia	€ 1.687.500	Ja		67	Ja
		3	3 Bouwen voor gewoon wonen	€ 337.500	Ja	Zie toelichting bij verantwoording 2024. Door ingediende bezwaren en onderhandelingen met de bouwteamaannemer is de startdatum vertraagd	27	Ja
		4	4 Bospark	€ 968.000	Ja		108	Ja
		5						
		19						
		20						
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
		1	1 Westvaartpark	Nee				
		2	2 Magnolia	Nee				
		3	3 Bouwen voor gewoon wonen	Nee				
		4	4 Bospark	Nee				
		5						

Jaarrekening 2025

			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.l. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.l. Indicator: K28/06
			€ 1.204.315	€ 1.524.260	€ 397.197	€ 5.016.958	€ 89.510	€ 192.467
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.l. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.l. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
			Aard controle n.v.l. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.l. Indicator: M16/13				
			€ 0					
AenM	M29B	Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen (SiSa tussen medeoverheden)	Naam regionaal openbaar lichaam, provincie of gemeente	Naam kostensoort	Besteding per kostensoort (jaar T)			
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.l. Indicator: M29B/01	Aard controle n.v.l. Indicator: M29B/02	Aard controle R Indicator: M29B/03			
		1		Meerkosten regie				
		2		Meerkosten coördinatie van de spreiding van ontheemden				
		3		Meerkosten communicatie				
		4		Meerkosten zorgkosten				
		5		Meerkosten materiele uitgaven				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld				
			Aard controle n.v.l. Indicator: M29B/04	Aard controle n.v.l. Indicator: M29B/05				

12. Rechtmatigheidsverantwoording 2025

12.1 Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €10.063.986. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

12.1.1 Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen €62,7 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van €10.063.986. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van €55,4 miljoen acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Rechtmatigheidsverantwoording 2025		Bedrag
Begrotingscriterium		
1A	Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau).	€0,7
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	€0,1
2	Ongeautoriseerde reservemutaties.	€0,0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.	€54,7
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		€55,5
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€55,4
	De niet –acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	€0,1
Voorwaardencriterium		
5	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	€7,2
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium		
6	Geen bevindingen.	€0,0
Totaal onrechtmatigheden		€62,7
	Waarvan acceptabel	€55,4
	Waarvan niet-acceptabel	€7,3

Bedragen x € 1 miljoen

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV (september 2025) en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

13. Overige

13.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlage 1 Landelijke indicatoren

De onderstaande landelijke indicatoren zijn de verplichte onderdelen van de jaarstukken. Met deze landelijke indicatoren kunnen de resultaten van gemeenten met elkaar worden vergeleken. Op de website [waarsataatjegemeente.nl](https://www.waarsataatjegemeente.nl): [Dashboard – Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\) – Alphen aan den Rijn](#) staat de landelijke database die continue wordt bijgewerkt. Raadplegen daarvan kan dan ook andere, meer recente, cijfers laten zien.

Nr.	Taakveld	Landelijke indicatoren	Eenheid	Waarde Alphen (Jaar)	Landelijk gemiddelde waarde (Jaar)	Gemeentelijke streefwaarde 2025	Score	Realisatie 2025
1	0.4	Formatie	fte per 1.000 inwoners	8,47 (2025J) 7,83 (2024J) 7,50 (2023J) 7,84 (2022J)	–	Maximaal op niveau van 100.000+ gemeenten.		8,47
2	0.4	Bezetting	fte per 1.000 inwoners	8,31 (2025J) 7,62 (2024J) 7,31 (2023J) 7,27 (2022J)	Personeelsmonitor Gemeenten 2021: 17,5 fte G4-gemeenten 8,1 fte 100.000+ gemeenten (excl. G) 8,9 fte Alle gemeenten	Maximaal op niveau van 100.000+ gemeenten, maar nooit meer dan beschikbaar budget (zie indicator 1)		8,31
3	0.4	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	1.263 (2025J) 1.274 (2024J) 1.123 (2023J) 980 (2022J)	–	Maximaal op niveau van 100.000+ gemeenten.		1.263

Jaarrekening 2025

Nr.	Taakveld	Landelijke indicatoren	Eenheid	Waarde Alphen (Jaar)	Landelijk gemiddelde waarde (Jaar)	Gemeentelijke streefwaarde 2025	Score	Realisatie 2025
4	0.4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	18,8% (2025J) 25,0% (2024J) 24,4% (2023J) 19,8% (2022J)	Personeelsmonitor Gemeenten 2021: 16,3% G4-gemeenten 16,9% 100.000+ gemeenten (excl. G4) 16,5% Alle gemeenten	Maximaal op niveau 100.000+ gemeenten.		18,8%
5	0.4	Overhead	% van totale lasten	11,7% (2025J) 11,8% (2024J) 12,3% (2023J) 12,1% (2022J)	(de gegevens van gemeenten lopen onderling sterk uiteen ondanks de 'uniforme' meetmethode)	Ondanks feit dat er verschillende meetmethodes gebruikt worden, maximaal de bandbreedte van 100.000 + gemeenten aanhouden.		11,7%
6	0.6	Gemiddelde WOZ-waarde	x € 1.000	373 (2024)	378 (2024) 398 (2025)	Niet van toepassing		397
7	1.2	Verwijzingen HALT	Aantal per 1.000 jeugdigen	10 (2024)	9 (2024)	≤10		8
8	1.2	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2,4 (2025)	2,1 (2025)	≤2,3		2,4
9	1.2	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	3,4 (2025)	4,0 (2025)	≤3,7		3,4
10	1.2	Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	0,7 (2025)	1,2 (2025)	≤0,7		0,7

Jaarrekening 2025

Nr.	Taakveld	Landelijke indicatoren	Eenheid	Waarde Alphen (Jaar)	Landelijk gemiddelde waarde (Jaar)	Gemeentelijke streefwaarde 2025	Score	Realisatie 2025
11	1.2	Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	3,2 (2025)	4,0 (2024)	≤4,4	😊	3,2
12	3.0	Functiemenging	%	50,7% (2024)	54,5% (2024)	Hangt af van politieke keuze of Alphen aan den Rijn woon- of werkstad wil zijn.	😊	Nog niet bekend
13	3.0	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	190,1 (2024)	191,4 (2024)	Toename	😞	Nog niet bekend
14	4.3	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerplichtige leerlingen	4,6 (2024)	6,7 (2024)	(DUO/Ingrado 2024)	😊	Nog niet bekend
15	4.3	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerplichtige leerlingen	43 (2024)	28 (2024)	(DUO/Ingrado 2024)	😞	Nog niet bekend
16	4.3	Voortijdig schoolverlaters	% van het totale aantal vo- en mbo-leerlingen	1,9% (2024)	2,3% (2024)	(DUO/Ingrado 2024)	😊	Nog niet bekend
17	5.1	SROI		50,4% (2021)	2,7	Minimaal het landelijke gemiddelde.	😊	Nog niet bekend

Jaarrekening 2025

Nr.	Taakveld	Landelijke indicatoren	Eenheid	Waarde Alphen (Jaar)	Landelijk gemiddelde waarde (Jaar)	Gemeentelijke streefwaarde 2025	Score	Realisatie 2025
Voor 2025 is niet centraal bijgehouden hoeveel SROI werkelijk is gerealiseerd. Er kan worden uitgegaan dat dit minimaal 2% is op de loonsom van de uitgevoerde projecten. In projectbestekken wordt dit als minimale vereiste aan marktpartijen voorgeschreven. Bij de uitvoering door Langerode is SROI hoger, vanwege de inzet van Rijnvicus. De beste inschatting die nu te maken is, is dat ruim 2% van de loonsom is gerealiseerd.								
18	5.1	Percentage inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijn	%	44,1% (2024)	42,5% (2024)	Minimaal het landelijke gemiddelde.	☹️	Het landelijke percentage dat voldoet aan de richtlijn is 46,8. Alphen aan den Rijn zit daar dus nipt onder. Het betreft hier de meest recente cijfers van het RIVM uit 2022.
19	6.0	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	712,7 (2024)	850,2 (2024)	Toename	☹️	Nog niet bekend
20	6.0	Netto arbeidsparticipatie	% werkzame beroepsbevolking ten opzichte van totale beroepsbevolking	75,3% (2024)	73,2% (2024)	Afname	☹️	75,9%
21	6.0	Werkloze jongeren	% 16-22 jarigen	1% (2024)	2% (2024)	2,0%	😊	Nog niet bekend
22	6.0	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners van 18 jaar en ouder	230 (2024)	281,2 (2025)	Afname	😊	185,7
23	6.0	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	340 (2025)	660 (2025)	NTB	😊	340

Jaarrekening 2025

Nr.	Taakveld	Landelijke indicatoren	Eenheid	Waarde Alphen (Jaar)	Landelijk gemiddelde waarde (Jaar)	Gemeentelijke streefwaarde 2025	Score	Realisatie 2025
25	6.0	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	10,8% (2024)	14,0% (2024)	Afname	😊	Nog niet bekend
26	6.0	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,9% (2024)	0,1% (2024)	Afname	😞	Nog niet bekend
27	6.0	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 tot en met 21 jarigen	1% (2023)	1% (2023)	≤1%	😊	Nog niet bekend
28	6.0	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren 12 tot 23 jaar	0,3% (2024)	0,4% (2024)	Afname	😊	Nog niet bekend
29	7.3	Fijn huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	172 (2024)	148 (2024)	125	😞	Nog niet bekend
30	7.4	Hernieuwbare energie	%	De cijfers van 2024 zijn nog niet beschikbaar in de Regionale Klimaatmonitor van het Rijk. Uitgesplitst: • elektriciteit: 27,9% • vervoer: 6,3% • warmte: 3,9%	Doelstelling: 11,9% (2021)	16% (streefwaarde 2023: 15,5%)	😞	Nog niet bekend
31	7..	Gemiddelde woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	853 (2025)	957 (2025)	Op gelijk niveau	😊	853
32	7..	Gemiddelde woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	1.032 (2025)	1.050 (2025)	Op gelijk niveau	😊	1.032
33	8.3	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	6,7 (2024)	8,4 (2024)	Niet van toepassing	😞	Niet van toepassing

Bijlage 2 Lijst met afkortingen

Afkorting	Omschrijving
ABBA	Archeon, Boskoop, Bentwoud en Avifauna
AED	Automatische Externe Defibrillator
BSD	BoerSlides & Disco BV
BUIG	Bundeling uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BVO	Bedrijfsvoering organisatie
CIV	Centrum voor innovatief vakmanschap
COELO	Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden
DT	Directie Team
DVG	Dienstverlenende Gesprekken
ECB	Europese Centrale Bank
EDBA	Economic Development Board Alphen aan den Rijn
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GOVI	Gemeentelijke Omgevingsvisie
Hbo	Hoger beroepsonderwijs
HDM	handreiking Duurzame mobiliteit
IBOR	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal huisvestingsplan
ITC-PCT	International trade center - Pot- en containerteelt
JIP	Jongeren informatiepunt
JPA	Jongeren Punt Alphen aan den Rijn
LUBB	Leiden-Utrecht beter bereikbaar
Mbo	Middelbaar Beroepsonderwijs
MFA	Multifunctionele accommodatie
MIPWI	Meerjaren Investeringsplan Woningbouw en Infrastructuur
MJOP	Meerjaren onderhoudsplan
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOR	Melding Openbare Ruimte
MPG	Meerjarenperspectief grondexploitatie
MRDH	Metropoolregio Rotterdam-Den Haag
MVI	Maatschappelijk verantwoord inkopen
NHG	Nationale hypotheekgarantie
NIP	Nationaal isolatieprogramma
NOVI	Nationale Omgevingsvisie
NME	Natuur- en milieueducatie
NPO	Nationaal programma onderwijs
NVRD	Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement
OV	Openbaar vervoer
P&R	Parkeer en Reis
PMD	Plastics, metalen verpakkingen en drinkpakken
PReT	Platform Recreatie en Toerisme
PZH	Provincie Zuid-Holland
RES	Regionale Energiestrategie

Afkorting	Omschrijving
RIA	Regionale InvesteringsAgenda
SAAS	Software as a Service (software staat niet meer op locatie maar in the cloud)
SMP	Soortenmanagementplan
SOZ	Serviceorganisatie Zorg
SPUK	Specifieke uitkering
SW	Sociale Werkplaats
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VE	Voorschoolse educatie
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Vo	Voortgezet onderwijs/ Voorlopig ontwerp
VOA	Vereniging Ondernemingen Alphen aan den Rijn
VvE	Vereniging van Eigenaren
Wlz	Wet langdurige zorg
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering onroerende zaken
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wsw	Waarborgfonds sociale woningbouw